

غلطات ترجمه

اثر
سعید

عن اعضای شورای دولت

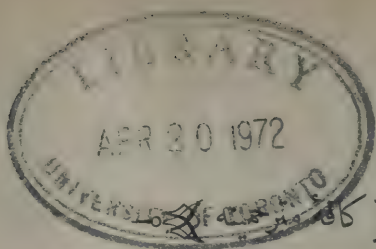
صاحب وناشری
کتابجی آراکل

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

درسعادت

(محمود بك) مطبعه‌سی — باب عالی جوارنده ابوالسعود
جاده‌سنده نومرو ۷۲
١٣٠٦

کافهٔ محترمیه

کوردیککز اشبو اثر ناچیز یکرمی بش سنه‌دنبرو ضبط وقید اولنمقده اولان برطاقم لغات ومطالعاتك بر یره جمعیله نشری حقنده بوکره ویردیکم قراراوزرینه چیقاردیغم برنجی دفتردر.

لکن برنجی دفتردن مقصود ترتیب حروف کبی تقدم مباحث کبی قیوده تابع اولمامق اوزره چیقاریلان برنجی دفتر اولمغله بودفترده موضوع بحث اولان لغتلردن بردها بحث اولنمق ویکیدن انلره دائر مطالعه‌لر نشر ایدلملك قپوسی سداولنمامشدر.

مترجملك وظیفهٔ مشکله‌سیله مکلف اولنلر طرفندن بو بابده ایدیله‌بیله‌جك اعانه‌دن استغنا داعیه‌سنده دکلم.

نره‌ده بر حقیقت بولور ایسه‌م انی قبول ایتمك
و ارائهٔ حقایق ایدنلره منتدار اولمق اوته‌دنبرو
مقتضای مسلکمدر.

واقعا یازدیغم لغتلر حقنده‌کی مطالعات عاجزانه‌م
پك چوق تتبعلرك نتیجه‌سی ایسه‌ده هیچ بر وقت
وزمانده لایخطیلك ادعاسنده اولمدیغم جهتله بر مطالعه‌مه
اعتراض ایدیلور ایسه انی معاونت عد ایلرم.

هرکیم اشبو دفترك مندرجاتنه دائر بر مطالعه کوندرر
ایسه مطالعه یا ایکنجی یه ویا اوچنجی یه یا تصدیقاً ویا
مطالعهٔ عاجزانه‌مله مذیلاً درج اولنور.

لازمهٔ حال ومصلحت مطالعاتی مبهم یازمیوب
واضح یازمق، ومشاهیر مؤلفین ومترجمینك اثرلرندن
نقدر چوق امثله بولنور ایسه تحریر ایلمکدر.

یادکار مجلس احباب اوله دفترلرم سعید

(Accablé)

بولفظك ترجمه‌سنده (دوچار كثرت اولمق) و ياخود (مستغرق اولمق) تركيبلری استعمال اولنيور ايسه‌ده (accablé) لفظی ايستلميان برشيئك التنده قالمق معناسنی افاده ايلديكی جهتله بونك (حمل ثقيل التنده بولنمق) تركيبيله ترجمه‌سی مناسبدر .

(être accablé de vieillesse)

تركيبنه معادل اوله‌جق تركيب محضا (حمل ثقيل شيخوخت التنده بولنمق) تركيبيدر مستغرق اولمق (Surchargé) لفظنك ترجمه‌سنده ياقيشور واقعا حمل وتحمل لفظی بوكا دها يقين كورينور ايسه‌ده فرانسز لساننده (Surchargé) لفظنك وظائف مأموريت كبی مع‌الممنونيه ايفا اولنان شيلره اختصاصی حمل وتحمل لفظلريله ترجمه‌يه احداث ممانعت ايدر بناءً عليه (Voltaire) ك :

Il est fort doux d'être occupé, mais il est dur d'être surchargé.)

قولی (مشغوليت غايتله لذترسان وفقط مستغرق مشاغل اولمق كراندر) تركيبيله ترجمه ايتمليدر اكر (Surchargé)

لفظنك مناسب اوله جغی محلده (accablé) لفظی قوللانلمش
وياخود ايكيسی برلكده استعمال اولنمش ايسه مبالغه التزام
اولنمش ديمك اولديغندن يالكز (accablé) لفظی ترجمه ايدلمك
وديكری اهمال اولنمق اقتضا ايدر (Rousseau) نك
(Je suis surchargé, accablé, écrasé de visites, de lettres et d'affaires.)
قولنی (حمل ثقيل زيارات ومكتوبات ومشاغل آلتنده
ازيليورم) عبارهسيله ترجمه موافق حال كورينور .

(Accélérer)

بولفظی (تسريع) لفظيله ترجمه ايديورلر ايسهده معنوياتده
(Accélérer) برشيئك على العجله حصولنی التزام ايتمك معناسنی
افاده ايلديكندن تسريع يرينه (استعجال) قوللانلمق وتعلق
ايتديكی فعل نه ايسه اكا اضافتله ايراد ايدلمك واضافتی حسن
تنسيق ايچون (استعجال آور) ويا (استعجالنما) وياخود
(استعجالبخش) يولنده بروصف تركيبی كتورلمك مناسبدر .

(Nous avons prié la S.P. d'accélérer l'achèvement des travaux du raccordement des voies ferrées.)
عبارهسنی (شمندوفرلرك التصاقی عملياتنه استعجالنمای اكمال
اولمسنی باب عاليدن رجا ايلدك) عبارهسيله ترجمه اقتضا ايدر

بولفظ ایله متشابه اولان (Activer) لفظی ایسه (کرمی بخش اولمق) ترکیبیله ترجمه اولنمیلدر (Activer la marche des affaires)
عبارهسی (جریان مصالحه کرمی بخش اولمق) عبارهسیله ترجمه اولنسه یجادر. اکر بونلره بدل (Hâte) لفظی استعمال اولنمش ایسه انی (بلا افاتهٔ وقت) ترکیبیله افاده لازمدر (il fait les choses en hâte) ایشلری بلا افاتهٔ وقت کورر دیمکدر .

(Accidentellement)

بولفظی (قضارا) و (ازقضا) لفظلریله ترجمه ایدییورلر ایسهده علی الاکثر بولفظك استعمال اولندیغی مواقعه نظراً (تصادفاً) و (بالتصادف) لفظلریله ویاخود (بعض اسباب عارضیه یه مبنی) ترکیبیله ترجمهسی مناسبدر (قضارا) و (ازقضا) لفظلری فرانسزجه (Fortuitement) لفظنك ترجمهسی اولور. برشیئك وقوعی (Accidentellement) اولدی دینلدیکی حالده ایستر اولجه کشفی ممکن اولسون ایستر اولمسون اسباب عارضیه یه مبنی وقوعبولدی دیمکدر حالبوکه (Fortuitement) وقوعبولدی دینلدیکی حالده مطلقا اولجه کشفی ممکن اولمیان اسبابه مبنی وقوعبولدی دیمکدر حتی مشاهیردن (Guizot)

(Dictionnaire des synonymes)
يعنى (قاموس الفاظ مترادفه) نام اثر نفيسنده (C'est accidentellement et non pas fortuitement que la cire est blanche) يعنى (بالمومنك بياض اولمسى ازقضا دكل بالتصادفدر) ديمشدر

(Amasser)

لفظ مزبور محضا جمع ايتمك يعنى راست كله طوپلامق معناسنى مفيد اولديغندن بعض ذواتك (جمع وادخار) وبعض مترجمينك (ادخار نقود) معناسيله ترجمه ايتملرى طوغرى دكلدر ادخار ايتمك وعلى الاطلاق اختيار كلفتله جمع ايتمك (Ramasser) لفظنك ترجمه‌سيدر . (Boileau) نك

(Amasser contre vous de volumes d'injures)

مصراعنى (عليهكزده جلدلر طولوسى شتوم جمع ايتمك) عباره‌سيله ترجمه مناسب اولوب فقط (Montesquieu) نك :

(Mithridate, ramassant dans son chemin ce qu'il trouve de barbares, parut.)

عباره‌سنى (ميتريدات كذركاهنده نقدر وحشى بولديسه باشنه طوپلامغه ساعى اوله‌رق سرتماى ظهور اولدى) عباره‌سيله ترجمه ايتمليدر .

(Amasser) لفظی ترجمـه ایدر ایکن (ادخار) کبی (غیرت وهمت) کبی کلفت ومشقت کوسترن لفظلر علاوه‌سندن نقدر مجانبت لازم ایسه (ramasser) لفظی ترجمه ایدر ایکن (صرف مسـاعی) و (اقدام و غـیرت) کبی الفاظ کلفتنما علاوه‌سندن غفلت اولنامق اولدرجه‌ده مقتضیدر . (Buffon) ك

(En Egypte, faute de bois, on ramasse soigneusement les excréments de tous les animaux)

عباره‌سنی (مصرده اودونسزلقدن ناشی کافهٔ حیـواناتك نجسلری کمال اعتنا ایله جمع وادخار ایدیلور) عباره‌سیله ترجمه اقتضا ایدر .

(Assurer)

بولفظك کرك مادیاتده وکرك معنویاتده تأمین ایله ترجمه‌سی اقتضا ایدوب (تسلی ویرمك) و (تسلیت ایتمك) و (تسلیتبخش اولمق) ترکیبلریله ترجمـه‌سی طوغری دکلدر (تسـلیت) و (متسلی ایتمـك) ترکیبلری (rassurer) لفظنك ترجمـه‌سی موقعنده اسـتعمال اولنور . فرانسـه مشـاهیر نساسـندن (Madame de Sévigné) وکلادن موسیو (de Pomponne) حقنده : (je le croyais plus assuré qne les autres) دیمش وبوعباره ایله (انی سـائرلردن زیاده مصون‌العزل

ظن ایدر ایدم) دیمك ایسته‌یوب بومحلده (rassuré) دینلمسی
موافق قاعدهٔ لسان اوله‌میه‌جنی کبی (Assuré) لفظـنی
(rassuré) لفظنك ترجمه‌سی اولان (تسلیت) لفظیله ترجمه
موافق اصول ترجمه دوشمیه‌جکی درکار بولنمشدر .

(Assurer son corps) (Assurer sa tête) (Assurer sa main)

ترکیبلرینك ترجمه‌لری الینی باشنی بدننی تأمین یعنی تهلکه‌دن
مصون ایتمك ترکیبلریله ترجمه اولنمق اقتضا ایدوب :

(Vous rassurez celui qui est abandonné à la crainte)

عباره‌سنی (افتادهٔ خـوف وهراس اولان ادمی مظهر
تسلیت ایدییورسکز) عباره‌سیله ترجمه لازمکلور .

(Avoir l'intention)

بوترکیبی (نیتنده بولنمق) ترکیبیله ترجمه ایدییورلر ایسه‌ده
(Intention) لفظی معرف اوله‌رق کتورلمسی حالنده تصمیم
و قرار معناسنی تضمن ایتـدیکندن ترکیبك تعـلق ایتـدیکی
فعلی مصمم ومقرر دیو ترجمه ایتمك اقتضا ایدر (نیتنده بولنمق)
تعبیری حرف تعریف کتـورلمکسزین (Avoir intention)
تعبیرینه معادلدر .

(Il a intention de nuire sitôt que l'occasion s'en présentera)

عباره‌سنك ترجمه‌سی (بر وسیله ومناسبت دوشونجه ایراث ضرر نیتنده‌در) عباره‌سیدر .

(Il a l'intention de nuire, il en a formé expressé - ment le projet et il cherche à le réaliser)

عباره‌سنك ترجمه‌سی ایسه (ایراث مضرت نزدنده مصمم ومقرر اولوب كندیسی بالالتزام اولبابده اتخاذ تدبیر ایتمش وتدبیر مز بورك اجراسنه ساعی بولنمشدر) عباره‌سیدر نیت لفظنك عربیده معناسی بزم استعمالمزده‌كی معناسنه نسبةً براز دها قوتلیدر بزم استعمالمزده عادی برتصور حكمنده اولان شیلره نیات دینلدیكندن وترجمه‌لرده ایسه تركجه استعماله كوره تعیین معانی لازمكلدیكندن حرف تعریف ایله (L'intention) لفظنك ترجمه‌سی (نیت) دكلدر بزده ساده‌جه‌ذهندن كچن شیلره بیله نیت دنیلور .

(Bonnes actions)

بو تعبیری (خیرات) ویا (افعال خیریه) تعبیرلریله ترجمه طوغری دكلدر بزده (خیرات)و(اموخیریه) فقرایه وعمومه طوغریدن طوغری‌یه فائده بخش اولمق ومرحمةً وانسانیةً اجرا ایدلمك اوزره یاپیلان ایشلره دنیلور (Bonnes actions) تعبیری علی‌الاطلاق افعال مقبوله ومستحسنه دیمكدر بزم خیرات

و(امور خيريه) ديديكمز شيلره فرانسزلر(Bonnes oeuvres) ديرلر .

(Toute bonne oeuvre est une bonne action حتى mais toute bonne action n'est pas une bonne œuvre)

يعنى(ايشلنيلان هرخير برفعل مقبول ومستحسن ايسەده هرفعل مقبول ومستحسن خير دكلدر) قاعدەسى مشهوردر.

(C'est une bonne action que de résister à une violente tentation de plaisir ou d'intérêts; mais ce n'est pas précisément ce qu'on appelle une bonne oeuvre)

(برجذبهٔ شديدهٔ ذوق ومنفعته مقاومت مقبول ومستحسن برفعل وحركت اولوب انجق عمل خير دنيلان شيئك بالخاصه ماصدق معناسى دكلدر) عبارەسى بوبابده هركونه شبهەيى ازالەيه كافيدر

Bord

بولفظى على الاطلاق (ساحل) ديو ترجمه ايتمك طوغرى دكلدرزيرا (Bord) لفظى دريانك سواحلنه محصوص اولميوب هرشيئك كنارينه اطلاق اولنديغندن ساحل يرينه (كنار) دينلمك مناسبدر (Le bord d'un vase) برساقسينك كنارى

و (Le bord des lèvres) دوداقلرك كنارى ديمك اولديغندن
وبزم لسانمزده (ساحل) مطلقا بحر ونهره مخصوص بولنديغندن
(Bord) لفظى (ساحل) لفظيله ترجمه‌ده كى خطـا ظاهردر
دريايه اختصاصى جهتيله (ساحل) لفظى فرانسزجه (Côte)
لفظنك ترجمه‌سيدر بحريون وجغرافيون دائما (Côte) لفظنى
استعمال ايدرلر دريايه نسبةً (قره) ديديكمزشى فرانسزجه
(Littoral) لفظنك ترجمه‌سيدر بوخصـوصده مترجملرجه
موجب اغتشاش ذهن اوله‌جق لغتلردن بريده (Rive) وياخود
(Rivage) لغتيدر دريانك ساحلى يوكسـك اولميوبده بسيط
اراضيدن ومثلا دريانك طـاشغنلغى زماننده باصديغى وصـكره
چكلديكى يرلردن عبارت اولور ايسه اوزمان (Côte) لفظنك
استعمالى فرانسز لسـانجه جائز اولميـوب (Rive) وياخود
(Rivage) دينلمك اقتضـا ايتديكندن ترجمـه‌ده (اراضئ
بسيطهٔ ساحليه) ولدى‌الحاجه (لب دريادە واقع اراضئ بسيطه)
عباره‌لرينى استعمال موافق حالدر.

سفائن جسيمهٔ بحريه على‌الاكثر (Côte) دنيلان سواحله
يناشـوب خلقك يولجيلرى استقبال ايچون كيتدكلرى محللر
وعلى‌الاطلاق صيغ اولمق جهتيله سفائن جسيمه يناشـه‌ميوب
ساحلخانه‌لر انشاسنه ومملكت اتخـاذينه وتنزه ايچـون ريختملر
ياپلمسـنه مناسـب ومسـاعد بولنان يرلر (rive) وياخود

(rivage) تسمیه اولنور . سیاق وسباقه کوره ساحلك مرتفع
و یا بسیط اولمسنده اهمیت یوق ایسه (rive) و (rivage)
لفظلرینی ساحل ایله ترجمه جائزدر . (Racine) ك

Quoi ! Vous êtes ici, quand Mithridate arrive.
Quand, paur le recevoir, chacun court sur la rive .

بیتی : (نه دیمك اولسونکه ! میتریداتك مواصلتمای اجلال
وهرکسك شتابان ساحل استقبال اولدیغی بر دمده سز بوراده
بولنه‌سکز ! ؟)عباره‌سیله تزییناً ترجمه جائز اولور .

(Caractériser)

بو لفظك مفرد اوله‌رق ترجمه‌سی اقتضا ایتدکده (توصیف
ایتمك) و (علامات مخصوصه ایله تفریق وتمیز ایتمك) یولنده
ترجمه‌سی مناسب ایسه‌ده ترکیبات وعبارات اره‌سنده بو یولده
ترجمه اکثری فرانسزجه مقصود اولان معنایی اخلال ایدییور
اغلب احوالده برحال ویاصفت برذاتی (Caratériser) ایدییور
دیمکدن مقصود اوحال و یا صفت اوذاته (خصیصه) اولمشدر
دیمکدر بناءً علیه :

(Les sollicitudes pour le progrès et l'instruction qui caractérisent Sa Majesté Impériale Le Sultan)

عباره‌سنی (خصیصهٔ ذات معالیسمات حضرت پادشاهی اولان

شیمهٔ ترقیپروری ومعارفکستری) ویاخود (خصایص ذات معالیسمات حضرت پادشاهی اولان شیم ترقیپروری ومعارفکستری) عبارهلرندن بریله ترجمه رهین اولویتدر (Caractériser) فعلنك مرجع توصیفی ذات اولمیوبده برشی ایسه اوحالده عادی شیلر ایچون (مخصوص) وتزیین کلامه مساعد شیلر ایچون (مابه‌التمیز) دیو ترجمه‌سی جائزدر .

(La publicité qui caractérise les achats du gouvement)

عبارهسی (حکومت مبایعاتنه مخصوص علانیت) عبارهسیله و :

(Le style soigné qui caractérise ce livre)

عبارهسی (بو کتابك مابه‌التمیزی اولان اعتنای انشا) عبارهسیله ترجمه اولنملیدر .

(Complice)

بو لفظ فرانسزجه حقوق جزائیه‌یه متعلق الفاظدن اولوب برجرمك اجراسنده ویا اکمالنده ویاخود جزاسز قالمسنی تأمین یولنده فاعله معاونت ومظاهرت ایدن آدمه (Complice) دنیلدیکندن بو لفظی (همفعل) لفظیله ترجمه صحیح اولهمز همفعل لفظی (coauteur) لفظنك ترجمه‌سیدر (Complice) لفظنك ترجمهٔ صحیحه‌سی (شریك جرم) در (complice) لفظیله

(coauteur) لفظی یکدیکرندن تفریق ایتمکسزین شریك وهمفعل لفظلریله ترجمه‌ده بیوك سقط واقع اوله‌جغی بی اشتباهدر .

(Coauteur se dit de celui qui a coopéré avec d'autres à un crime, à un délit ou à une contravention)

(همفعل دیو بر جنایتی و یا جنحه‌یی و یاخود قباحتی بشقه‌لریله برلکده اجرا ایدن آدمه دنیلور)

اشبو تعریفدن دخی اکلاشیله‌جغی اوزره (coauteur) اولمق ایچون بر آدم دیکرلریله برابر برجرمی فعلاً ایشلمك لازمدر بو جهتله (همفعل) لفظی بونك تام ترجمه‌سیدر اما (complice) عد اولنمق ایچون برجرمك وقوعنی بیله‌رك تسهیل و یا امکانی تیسیر و یاخود فاعلك جزاسز قالمسنی تأمین مقصدیله صرف مساعی کافیدر (Coauteur) یرینه بعضاً (Codélinquant) تعبیری قوللانیلور بو حالده (همجرم) دینلمك اقتضا ایدر .

(La jurisprudence considère généralement, non point comme simple complice, mais comme codélinquant ou coauteur, celui qui a fait la garde pendant qu'on volait à l'intérieur)

(Boitard)

(علی العموم اصول تطبیقات قانونیه‌جه برمحل درونده

اجرای سرقت اولنور ایکن بکجیلك ایدن آدم عادی شریك جرم عد اولنمیوب همجرم و یا همفعل عد ایدیلیور)

(Cond^amner à la mort)

بو تعبیری (اعدامنه حکم اولنمق) تعبیر یله ترجمه طوغری اولەمز بونك ترجمەسی (اعدامـنه قرار و یرلمك اعدامی امر اولنمق) در محاکمجـه (اعدامنه حکم اولندی) تعبیر ینـك فرانسزجەسی (Condamner à mort) در (Mort) لفظنك اوکنه حرف تعریف کلور ایسـه علی الاطلاق اولدیرلمك ملتزم اولدیغنی مشعردر حرف تعریف کلمز ایسـه اهمیت یالکـز حکمده در ،

(Un général, qui vient de prendre une ville d'assaut, condamne à la mort les hommes en état de porter les armes .)

(بر شـهری هجوم ایله ضبط ایدن بر جنرال الی سـلاح طوتار اشخاصك قتلنی امر ایدر)

(On peut être condamné à mort sans que la mort s'ensuive, soit parce qu'on s'évade soit parce qu'on obtient une commutation de peine .)

(حکم اعدام ایله محکوم علیه اولمقله برابر کرك فرار اولنمقدن

وكرك تعديل جزايه مظهر يتدن ناشى موت واقع اولمامق ممكندر)

(Dégradation civique)

قانون جزاده بو تعبير (حقوق مدنيه‌دن اسقاط) ديو ترجمه اولنمشسه‌ده (civique) ديمك مدنى ديمك دكلدر (droit civique) ديمك هركسك اهاليدن اولمق اعتباريله حائز اولديغى حقوقدر حتى بك چوق كتابلرده (civique) يرينه (politique) صفتى مستعملدر مصرلى محمد على پاشا مرحومك مصرده ترجمه ايتديرديكى حقوق كتابلرندن بر ايكيسنده (droit cîvique) تركيبى (حقوق اهليه) تركيبيله ترجمه‌ايدلمشدر بناءعليه (dégra dation civique) تركيبنى (حقوق اهليه‌دن اسقاط) ايله‌ترجمه مناسبدر فرانسز جزائيونى (dégradation civique) تعبيرنى شرح ايدر ايكن (privation de tous les droits civiques et politiques) ديرلر اكر (حقوق اهليه) تعبيرى بزده قبول اولنمامش اولمقدن ناشى قوللانلمز ايسه (حقوق سياسيه‌دن اسقاط) ديو ترجمه ايتمك (حقوق مدنيه‌دن اسقاط) تعبيرندن اهوندر حتى (droit civil) ك بيله ترجمه‌سى (حقوق مدنيه) دكلدر (civil) لفظى مدنيت معناسنه اولان (civilisation)

دن یاپه بر صفت اولمیوب بين الافراد اولان حقوق دیمکدر.
(dégradation) لفظی یالکز اوله رق ترجمه اقتضا ایدر ایسه
(تنزیل قدر) (تذلیل) کبی بر لفظ تحقیر استعمالیله ترجمه
مناسبدر قانون جزاده حقوق مدنیه دن اسقاط جزاسنی تعریف
صره سنده اسقاطی بیان اولنان حقوقك كافه سی حقوق سیاسیه
اولمیوب مثلا حضور محاکمه ده شهادت حقی بين الافراد جاری
اولان حقوق شخصیه دن ایسه ده (حقوق سیاسیه دن اسقاط)
تعبیری قوللانلدیغی حالده (اهمی مهمه تغلیب) ایتمك قاعده سنه
اتباع ایدلمش اولور (حقوق اهلیه) تعبیری قبول واتخاذ اولنبور
ایسه بو تکلفه محل قالمیه جغی درکاردر .

(Délit)

بولفظی هریرده (جنحه) لفظیله ترجمه طوغری اوله مز.
واقعا جرائمك تعیین درجاتی صره سنده (crime) جنایت و
(délit) جنحه و (Contravention) قباحت دیو ترجمه
اولنور ایسه ده فرانسزجه (délit) لفظنك بو معنای مخصوصدن
بشقه برده معنای عمومیسی وار درکه على الاطلاق مستلزم جزا
افعال معناسنه در . بو معنایه کوره (délit) لفظنك ترجمه سی
(جرم) در بناءً علیه بر یرده (délit) لفظی (crime) و

(contravention) لفظلرينه ترديفاً كتورلمش ايسه (جنحه) لفظيله وعلى الاطلاق ايراد اولنمش ايسه (جرم) لفظيله ترجمه اقتضا ايدر حقوق كتابلرنده شو عبارەيه تصادف اولنور .

(Dans son sens le plus large, le mot délit s'applique à toute espèce d'infraction punissable à la loi . Dans un sens restreint, il sert à qualifier les infractions simplement punies d'une peine correctionnelle)

(ترجمەسى)

(اك واسع معناسنه كوره (délit) لفظى قانونه مخالف وجزايى مستلزم كافهٔ افعاله اطلاق اولنور محدود بر معنايه كوره يالكز مجازات تأديبيەيى مستلزم افعال قانونشكنانەيه وصف اولەرق قوللانيلور .)

اشته بو سببلره بناءً عمومى معناسنه كوره (délit) لفظنك ترجمەسى (جرم) وخصوصى معناسنه كوره (جنحه) در اما (délinquant) لفظى مطلقا (مجرم) لفظيله ترجمه ايدلمليدر زيرا جنحه ايشلمش آدم مراد ايديلەرك يعنى جرمك درجەسى جنحه اولديغنى ايما قصد اولنەرق (Délinquant) تعبيرى أصلا قوللانلمز .

(Délits connexes)

اصول محاكمات جزائيه قانوننك ترجمەسيچون وقتيله تشكيل

اولنان قومیسیونده بو ترکیبك (جرائم مشترکه) تعبیریله ترجمه‌سی جهتنده اکثریت آرا حاصل اولمش اولدیغندن قانوننامهٔ مزبورده (délits connexes) مقامنده (جرائم مشترکه) تعبیر ایدلمشدر عاجزانه ارکاننـدن بولندیغم مذکـور قومیسیونده طرف عاجزانه مدن (جرائم متداخله) تعبیری تنسیب اولنمشسه ده اکثریت (جرائم مشترکه) تعبیری حقنده حاصل اولدیغنه بناءً تنسیب حقیرانه می تصویب ایدن ذوات ایله برابر فقیر اقلیتده قالمشـیدم طوغریسی اك مکمل آثار حقوقیه مزدن اولان وتمیز مدعی عمومیلکی معاونلرندن سعادتلو یورغاکی وطلعت افندیلرك اثر مشترکلری بولنان اصول محاکمات جزائیه شرحنده جرائم مشترکه تعبیرینه بحق اعتراض اولنمش وآنك یرینه جرائم متلاصقه تعبیری تکلیف ایدلمشدر .

ظن عاجزانه‌مجه بو بابده بعض ایضاحات و یرلمسی بك زیاده لازم وواجب اولمغله ایضاحات آتیه‌یه مبادرت قلنور :

اصول محاکمات جزائیه قانوننك ایکیوز سکزنجی ماده‌سنده:
« ایکیوز سکزنجی ماده — هیئت اتهامیه اوراقی برلکده « تبلیغ اولنمش اولان مشترك جرائم حقنده قرار مذاکره‌سنی » « بر مضبطه‌یه درج ایده‌جکدر » دینلیور .

بو ماده‌ده ذکر اولنان جرائم مشترکه‌نك تعریف قانونیسی ایکیوز طقوزنجی ماده‌ده مندرج اولوب مادهٔ مزبوره‌ده :

« ایکیوزطقوزنجی ماده — اولا اشخاص مجتمعه طرفندن »
« بر زمانده ثانیا اولجه بینلرنده حاصل اولان اتفاق اوزرینه »
« اشخاص متعدده طرفندن متفرقاً ازمنه ومحال مختلفه ده »
« ایشلنیلان ثالثاً بری دیکرینی ارتکاب و یا تسهیله و یاحصولنی »
« و یاخود جزاسز قالمسنی تأمینه مدار اولمق ایچون ایدیلان »
« جرملر جرائم مشترکه عد اولنور » .

ظاهر وجلی اولان بو تعریفه کوره متعدد اشخاص طرفندن ارتکاب اولنان متعدد جرملر زمان ومکان ویاخود یکدیکرینی تسهیل مناسبتیله بینلرنده حاصل اولان رابطه‌یه مبنی جرائم مشترکه عد اولنیور .

عمومی صورتده اوله‌رق قانون جزانك قرق بشنجی ماده‌سنده ایسه :

« قرق بشنجی ماده — برجرمك مشترك فاعللری قانونك »
« صراحتی اولمیان موادده اول جرمك فاعل مستقلی کبی »
« مجازاة اولنور » دینلیور .

غایت مقصد قانون فاعللری متعدد اولوبده ارتکاب اولنان فعل بر اولمق اوزره تعیین اولنان احواله منحصر بولنیور .

فرعاً وقاعدةً واصلاً وماهیةً اشبو ایکی تعریف بیننده فرق کلی اولدیغی ارباب دقته خفی اوله‌مز .

قانون جزانك کوستردیکی جرائم مشترکه‌ده فاعللر هرحالده

متعدد ایکن ارتکاب اولنان جرم متعدد دکل بر فعلدن عبارتدر .

کمسنه انکار ایده میه جکی اوزره اصول محاکمات جزائیه قانوننده (جرائم مشترکه) دیو افاده وتعریف اولنان جرائمده مرتکب بر ویا بردن زیاده اولسون ارتکاب اولنان فعل متعدد اولمق لازم کلیور .

کورلدیکی اوزره اصلاً وماهیةً شو ایکی نوع جرائم اره سنده کی فرق (délits connexes) تعبیرینی (جرائم مشترکه) تعبیریله ترجمه یه احداث ممانعت ایدر .

لکن (délits connexes) دنیلان جرائمك یکدیکرینه اولان مناسبتی حسبیله بشقه بشقه رؤیتی محاکمه جه داعیٔ تشتت اولمق احتماله مبنی بونلرك بردن بر محکمه ده رؤیتی مناسب کورلمشدر .

محاکم متعدده ده رؤیت اولنوبده هر بری آیری تحت حکمه آلنمش اولدیغی حالده مجرد بوسببدن طولایی احکام لاحقه نك نقضی لازمکلمیوب جرائم مزبوره نك توحید محاکمنی محاکمك اختیارینه براغلمش بر کیفیتدر .

نره ده اولسه قانون جزانك جرم مشترك عد ایتدیکی جرملرده ایسه فاعللر متعدد اولمقله برابر ارتکاب اولنان جرم بر اولمق وشو حالده فاعللرك تعددی نظر اعتباره آلنه رق جرم

واحدك تقسیمی قانوناً تجویز اولنه‌مامق جهتیله بومقوله جرائم مشترکه فاعللرینك هرحالده مجتمعاً اجرای محاکمه‌لری ولاحق اولان حکمك وحــدت جرمدن ناشی براعلامه درجی قانوناً لازمدر وحدت جرم ایله تعدد جرائم ارەسنده فرعاً وقاعدةً موجود اولان شــو فرقك دخی اهمیتی فرق‌دیکرده‌کی اهمیتدن آز دکلدر .

هرنه‌ایسه اصول محاکمات جزائیه قانوننك(جرائم‌مشترکه) دیدیکی جرائمده ظن و قبول اولنان اشــتراك واتحاد فاعللرك ارتکاب جرمده حاصل اولان اتفاقلری اوزرینه مبتنی اولوب بواتفاقك نتیجه‌سی دخی جرائم بیننــده پیــدا اولان تداخل والتصاقدن عبارت اولمسیله فاعللری بردن زیاده اولان بونوع افعال جرمیــه‌یه فرانسزجه‌ده (Délits connexes) دنیلدیکی کبی بزده دخی جرائم مشترکه یرینه‌یامقدمکی تکلیف عاجزانه‌م وجهله (جرائم متداخله) ویاخود ســعادتلو یورغاکی وطلعت افندیلرك تکلیفلری وجهله (جرائم متلاصقه) تعبیر اولنســه مناسب اولور .

لکن دیکر نوعه کلنجه بونده‌کی اشتراك ظاهری برمناسبتدن عبارت اولمیوب ارتکاب اولنان فعل براولدیغنه وبوفعل‌واحدی حصوله کتورنلرك اره‌لرنده اتفاق طبیعی بولندیغنه مبنی بومقوله فاعللره بالاده (Complice) لغتی بحثنده افاده قلندیغی اوزره

صره‌سنه کوره (Complice) ویا (Coauteur) دنیلدیکی کبی بزده دخی شریك وهمفعل دنیلملیدر .

ینه محتاج تصحیح موادد اوله‌رق شریك یرینه مشترك لفظی قوللانلق جائز اولمیوب اشتراك فعلنك عربیده‌کی وسعت معانیسی لسانمزده جاری اوله‌میه‌جغنه مبنی بزم لسانمزده شریکلر بیننده‌کی شی (شیء مشترك) اولمغله شریکلك ایتمك دخی اشتراك دکل مشارکتدر .

(Demander raison)

بوتعبیری سبب ویا اسباب صورمق تعبیریله ترجمه صحیح اولمیوب (Demander raison) دیمك استیضاح ایتمك وایضاحات طلب ایلمك دیمکدر برشیئك سببنی صورمق (Demander la Raison) طرزنده افاده اولنور (Raison) کلمه‌سنك اوکنه حرف تعریف وضع اولنور ایسه سبب تعین ایتمش اولورحرف تعریفسز (Demander raison) صورت مطلقه‌ده استیضاح معناسنی مفیددر .

(Je lui ai demandé la raison de son départ) عزیمتنك سببنی کندیسندن سؤال ایتدم .

(Un homme qui se prétend outragé demande

raison de ses discours à celui dont il croit avoir à se plaindre)

(كنديسنى دوچار حقارت اولمش عد ايدن بر آدم عليهنده حق اشتكاسى اولديغى ظننده بولنديغى ادمدن ايراد ايتديكى كلمات حقنده ايضاحات طلب ايدر)

(raison) لفظى بالكلز اولەرق عقل ومعقول معناسنه كلوب السنهٔ اسافل عوامده (راجون) تعبيريله لفظ من بورك اوغراديغى سوء استعمالات ايسه بى حد وپاياندر .

(ظورا جونجاس كيدرم تر ياتوده ذفك ايدرم) مصراعى سوء استعمالاته پك پارلاق بر نمونه عد اولنەبيلور .

(Demandeur)

بو لفظ سؤال ايتمك وطلب ايتمك معناسنه اولان (demander) فعلندن اسم فاعل اولمق اعتباريله سائل وطالب ديو ترجمه اولنور ايسەده اعلاماتده مطلقا (مدعى) معناسنه اولمغله بشقه معنايه الەرق ترجمه ياكلشدر حتى عادى سؤال و طلب معناسنه كلور ايسه مؤنثى (Demandeur) اولوب (مدعيه) معناسى مقصود اولنجه (Demanderesse) دنيلور بو لفظك مقابلى اولان (Defendeur) مدعى عليه ديمكدر (défendre) مصدرى محافظه وحمايه معناسنه اولوب اسم فاعله منقلب اولدقده اكر

مقصود مدعی علیه دیمك دكل ایسه (Défenseur) حالنه كلور مؤنث (Défenseuse) در اما (مدعی علیه) دنیلمك ایستنلنجه (Défendeur) حالنه كلمك لازم اولوب بو حالده مؤنثی (Défenderesse) اولور .

(Je suis le défenseur de l'accusé)(Lachaud) (procès Bazaine)

(بن متهمك مدافعه وكیلیم)

(La compagnie défenderesse basera sa défense sur l'articte 6 de la convention)

(شركت مدعی علیها مقاوله نامه نك التنجی ماده سی اوزرینه بنای مدافعه ایده جكدر)

(Départemеnt)

بولفظی (ایالت) لفظیله ترجمه ایتمك الحالة هذه بزده مسماسی اولمیان بر اسمی بلا لزوم قوللانمقدر بزده تقسیمات اداره جه اك بیوك مراكز ولایات ومراكز مزبوره یه مربوط مملكتلرك هیئات مجموعه سندن هر بری بر ولایت اولوب اشته ولایت دیدیكمز شیئك فرانسزجه مقابلی (Département) در هر (Département) بر طاقم (Arrondissement) لره منقسم اولوب (Arrondissement) بزم الویه مقابلیدر فرانسه جه

(Arrondissement) لرك منقسم اولديغی (Canton)لر يالكنز مراكز عسكريه اولمق كبی بعض مواد مخصوصه‌جه رهين اهميت اولوب فقط اداره‌جه الك مهم اقسام (Commune) لردر لكن مادام كه (Canton) لر (Arrondissement) لرك اول باول منقسم اولدقلری مركزلردر بزجه (Canton) لفظی قضا ايله ترجمه لازمكلور (Commune) ناحيه ديمكدر وقتيله فرانسه ولاياتنك تقسياتنده (District) عنوانيله مركزلر احداث اولنمش وبناءً عليه نواحی قيلندن بعض محاله بزده دخی (District) دنيلمشسه‌ده (District) اعتباريله الحالةهذه امريقاده بعض تقسيمات موجود اولوب سائر يرلرده (district) تقسياتنك اهميتی اولمامغله (ناحيه) لفظی (Commune) لفظنك ترجمه‌سی اوله‌رق تخصيص ايتمليدر .

(Différent)

بو لفظی متفاوت وفرقلی لفظلريله ترجمه صحيح اولميوب مطلقا (مختلف) لفظيله ترجمه ايتمك اقتضا ايدر متفاوت وفرقلی لفظلری (Distinct) لفظنه مقابلدر (Différent) لفظی اساس وماهيتجه بشقه‌لق افاده‌سيچون ايراد اولنوب بزده مختلف لفظندن مناسب لفظ ايله طوغری افاده ايديله‌مز تغير اضافی

ونسبي افاده ايدن لفظ (Distinct) لفظيـدر علوم طبيعيـه‌يه متعلق مؤلفـاتی ايدیٔ اعتبار عالمده متداول بولنـان مشهور (Buffon) ك شوعبارهٔ مدققانه‌سی بو بابده برفكر صحيح حاصل ايتمكه كافيدر .

(Les hommes ont commencé par donner différents noms aux choses qui leur ont paru distinctement différentes.)

بوعباره‌يی شـووجهله ترجمه اقتضا ايدر (وضع اسـامی خصوصنده انسـانلر كنديلرينه صورت متفاوته‌ده مختلف كورينان اشيا ايچون اسامیٔ مختلفه تخصيص ايتمكه باشلامشلردر) بوايكی لفظك مصدرلری ارهسـنده دخی بوفرقه رعايت لازمدر فقط (différent) لفظك مصدری اولان (Différencier) لفظی (تاريخ طبيعی) علمنه مخصوص اصطلاحاتدن اولوب بشقه محللرده بو مصدره تصـادف اولنمز بالعكس (distinct) لفظك مصـدری اولان (distinguer) مصدری هر يرده قوللانيلور (participe passé) اوله‌رق (distingué) لفظی (ممتاز) و (سرفراز)صفتلريله ترجمه ايدلمليدر .

(Droit administratif)

بوقسم حقوقی (حقوق ادارهٔ ملكيه) تعبيريله ترجمه ترجمهٔ

صحيحه و مقبوله اولەمز زيرا بزده تصلسـه امور ادارەنك بر قسمنه ادارهٔ ملكيه و بر صنف مأمورلره مأمورين ملكيه دنيلمك عادت اولمشسەده (droit administratif) على العموم ادارەيه متعلق حقوقدن بحث ايلديكنـدن ومثلا (مأمورين ملكيـه) تعبيرى داخلنـده اولميان مأمورين عسـكريه و ضبطيه و بلديه و علميـه نك وظائف وحقـوقنى دخى معرف بولنديغنـدن (مأمورين ملكيه) و (امور ملكيه) تعبيرلرندەكى معناسزلق (droit administratif) ك (حقوق ادارهٔ ملكيه) تعبيريله ترجمەسى حالنـده بر بيوك ياكاشلق انضماميله دو بالا اولور بناءً عليـه (droit administratif) تركيبنك قاعـدةً ترجمەسى (حقوق اداره) در (Justice administrative) ايسه (امور عدليهٔ اداره) تعبـيريله ترجمه اولنمق لازمكلـور بعض مترجمين بو موقعده (امور ادارهٔ عدليه) تركيبنى قوللانيـورلر حالبوكه (امور ادارهٔ عدليه) تركيبى (administration judiciaire) تركيبنك ترجمەسـيدر مثلا نظارت عدليەنك اداره مأمورلرينه عائد وظائف (Administration judiciaire) دينلان قسم امور داخلندەدر . (justice administrative) يعنى امـور عدليهٔ ادارەيه مقابل فرانسزجه (justice judiciaire) يعنى (امور عدليهٔ عدليه) تركيـبى واردر بو تركيب براز غريب كورينـور ايسەده اصول تقسيمات اموره نظراً بونده غرابت يوقدر مجالس

اداره‌یه رؤیت دعوی مأذونیتی ویریلنجه انلرك رؤیت ایتدكلری دعوالر (justice administrative) یعنی (امورعدلیهٔ اداره) دینلان اموردن عد اولنمق لازم كاور بوكا مقابل محاكم عدلیه‌ده رؤیت اولنان دعوالر (justice judiciaire) یعنی (امور عدلیهٔ عدلیه) نامیله تفریق اولنمق اقتضا ایدر عدلیه ناظری عدلیه مستشاری عدلیه محاسبه‌جیسی كبی برطاقم ذوات اداره مأمورلری اولدقلری حالده امور عدلیه‌یه متعلق مصالح رؤیت ایدرلراوایشلرك مجموعنه (Administration judiciaire) یعنی (امور ادارهٔ عدلیه) دیرلر .

(Droit des gens)

بو تركیبك (حقوق ملل) تركیبیله ترجمه‌سی صحیح دكلدر زیرا ملل لفظی ملتك جمعی اولوب ملت لفظی ایسه بر دین ومذهبه ابتاع ایدنلرك هیئت مجموعه‌سنه اطلاق اولنمق لازمكاور.

(droit des gens) دیمك حقوق دول دیمكدر دولتلو حسن فهمی پاشـا حضرتلری (Droit des gens) ی تلخیصاً تالیف بیوردقلری كتاب مستطابه (تلخیص حقوق دول) نامنی بحق ویرمشلردر برازمدتدنبرواوروپاجه (Droit des gens) یرینه (Droit international) تعبیری استعمال اولنیوربوتبدله

سبب محضا اسکیمش اولان واساساً بك مناسب مقصد مفهومی متضمن بولنمیان (Droit des gens) تعبیرینك ترکی تنسیب اولنمقدن عبارتدر یوقسه(Droit international) دینلمکله (حقوق دول) معناسنك غیری بر معنی مقصود دکلدر بو حالده ترجمه ینه (حقوق دول) تعبیری محافظه اولنمق رهین اولو یتدر زیرا (حقوق بین‌الملل)و (حقوق بین‌الاقوام) بولنده کورلمکده اولان ترجمه‌لر شایان پسند اوله‌مز (حقوق بین‌الملل) تعبیرینه (ملت) لفظنك بالاده بیان اولنان معناسی سببیله هیچ محل یوقدر (حقوق بین‌الاقوام) تعبیرینه کلنجه (بین‌الاقوام) ترکیبنی (حقوق) لفظنه فارسی اضافت صورتیله مضاف الیه اعتبار ایده‌جك اولورایسه‌ك امثالی ایشیدلمدك برترکیب وجوده کتورمش ومعنایی غائب ایتمش اولورز (بین‌الاقوام) ترکیبنی (حقوقه) صفت اعتبار أیدر ایسه‌ك ینه بك عجیب بر ترکیب حاصل اولوب (حقوق فی‌النهار) و (حقوق فی‌اللیل) ترکیبلرینه تراکیب صحیحه نظریله باقیله‌میه‌جنی کبی بوترکیبه دخی نظر تجویز ایله باقیله‌مز الحاصل (حقوق دول) تعبیر صحیحی طورر ایکن ترکیبات سقط ایاته مراجعتك هیچ لزومی یوقدر اراضی‌واهالی‌یی وادارهٔ قوهٔ عمومیه ایدن حکومتی جامع اولان (دولت) نام شخص معنویلر اره‌سنده‌کی حقوقدن بحث ایدن علم (حقوق دول) عنوانندن بشقه بر عنوانه الیق عد اولنه‌مز .

(Droit public)

بو قسم حقوقه (حقوق عموميه) دينلمسی معنـاسز و يا ياكلش دينله من ايسـه ده بز ده اصول محاكمات جزائيه جه (action publique) معناسنه اوله‌رق (حقوق عموميه دعواسی) تعبيری اتخاذ قلنمش ومدعیٔ عموميلره (حقوق عموميه مدعيسی) نامی و يريلوب كافهٔ دعاویٔ جزائيه‌ده (حقوق عموميه وحقوق شخصيه) تعبيراتی تعبيرات اساسـيه حكمنه كيرمش اولديغندن (Droit public) تعبيرينه بشقه بر ترجمه بولنمسی التبـاسدن ناشی ضروريات حكمنه كيرمشدر بناءً عليه بشقه بر تعبير بولنمسی ضمننده ادارهٔ افكار اولنجه بونك (حقوق سياسيه) تعبيرندن بشـقه بر تعبير ايله ترجمه‌سی ممكن اولەميه‌جغی ظاهر اولور زيرا (Droit public) ديمك بين‌الاشخاص اولان حقوقدن عبـارت بولنـان (Droit civil) ه مقـابل شخص ايله هيئت اجتماعيه اره‌سنده كی حقوقك وهيئات اجتماعيه بيننده كی حقوق ومناسباتك مستند اولديغی قواعد حقوقيه ديمكدر شخص ايله هيئت اجتماعيه اره سـنده كی حقوقه فرانسزجه (Droit public interne) دينلوب بز (حقوق سياسـيهٔ داخليه) تعبيريله بونی ترجمه ايدر ايسـه‌ك تماميله موافق مقصد ترجمه ايتمش اولورز هيئات اجتماعيه بيننده كی حقوق ومناسباتك مسـتند اولديغی قواعدك هيئت

مجموعه‌سـنه فرانسزجه (Droit public externe) دینلمکده اولوب بز (حقوق سیاسـیهٔ خارجیه) تعبیریله بونی پك کوزل ترجمه ایتمش بولنورز (Droitpublic externe) تعبیری محضـا تدریسات وتقسیماتده (Droit public interne) تعبیرینه مقابل قوللانلمقده اولوب محررات ومکالماتده انك یرینه بالاده بیـان اولنـان (Droit international) یعنی حقوق دول تعبیری جاریدر بزجه دخی تدریسات وتقسیماتك غیری احوالده (حقوق سیاسـیهٔ خارجیه) تعبیرینه محل اولمیوب (حقوق دول) دینلملیدر .

(Economie politique)

بوعلم مشهوری (علم تدبیرمنزل) کبی تعبیرلرله ترجمه ایتمك طوغری اولمیـوب بوكا (علم ثروت) دینلملیدر زیرا اربابنه معلوم اولدیغی اوزره (Economie politique) علمی ثروتك اولاً اصول استحصالندن ثانیاً قواعد انقسامندن وثالثا صور استهلاکندن بحث ایدوب ثروته تعلق اولمیـان برشی بوعلمه داخل اوله‌مز اویله ایسه بوكا (علم ثروت) نامندن بشـقه برنام

یاقشمز سعادتلو ساقز اوخانس افندی حضرتلری Economie)
(politique علمنی مختصر ومفید صورتده جامع اولمق اوزره
تألیف ایتمش اولدقلری کتـابه (علم ثروت) عنوان مصیبنی
ویرمشلردر فرانسزجه (Economie politique) تعبیری دخی
پك مناسب تعبیر اولمیوب تصلسه اسکیدن قالمه برشی اولدیغندن بعض
مؤلفین جدیده (Economique) دیمکله اکتفا وحتی برطاقمی
تمـاماً بزم علم ثروت تعبیرینی مفید اوله‌رق Science de la)
(richesse عنوانتی اتخـاذ ایلیورلر اسـکی یونانلولرده
(Economiques) تعبیریله ویا انی برترکیبه ادخال ایله اتخاذ اولنان
عنوانلر تحتنده بلدانك ثروت ومعموریتلری اسـبابندن وامور
انضباطیه وتنظیفیه‌سندن باحث آثار کورلمش وبزم (تدبیر منزل)
کبی تعبیرلر اواثرلردن منبعث اولمش ایسـه‌ده بوکونکی کونده
(Economie politique) علمی ثروتك غیری کافهٔ خصوصاتدن
تجرید ایله برعلم مخصوص حالنـه قونلمش یعنی صرف (علم
ثروت)قالمشدر (ثروت) لفظی (ثروتیه) کبی تغیراته لسانمزجه
مسـاعد اولمدیغندن (Mesures économiques) کبی ترکیباتی
(ثروته متعلق تدابیر) یولنده ترجمه‌یه مجبورز ثروته طوغریدن
طوغری یه تعلق اولمیـان احوالده (économie) تعبیرینی

(اصول اداره) و یاخود یالکز (اداره) تعبیرلری کبی تصرف افاده‌ایدن تراکیب وکلمات ایله افاده لازمکلور مثلا (Economie domestique) تعبیرینی (اصـول ادارهٔ بیتیه) تعبیریله ترجمه مناسبدر.

(Entendre raillerie)

(Raillerie) لفظی استهزا معناسنه کلدیکندن (Entendre raillerie) تعبیری (استهزا ایشتمك) ویاخود (استهزایه دقت ایتمك) کبی معنالره النیورایسه‌ده بو معنالره التمق صرف غلط ترجمه نوعندندر (Raillerie) لفظنـك اوکنه حرف تعریف کلامك اوزره (Entendre raillerie) دیمك (لطائفشـناس اولمق) و (مزاح اشنا اولمق) دیمك اولوب (Molière)

(Hé! mon Dieu! tout cela n'a rien dont il s'offense;)
(il entend raillerie autant qu'homme de France;)

(نه‌وار آجانم ! بو شیلرده انك کوجنه‌جـکی برشی یوقدر او آدم فرانسز اولمق حیثیتیله مرتبهٔ کافیـه‌ده لطائف آشنادر)

بتیله (Entendre raillerie) تعبیرینك حقنی ویرمشدر .
(Raillerie) لفظنك اوکنه حرف تعریف کتورلمك اوزره
(Entendre la Raillerie) دیك (اصول استهزایی بیلمك)
و (مهارت استهزائیه صاحبی اولمق) دیمکدر (Voltaire) پروسیا
قرالنه یازدیغی بر مکتوبده :

(Vous savez vous moquer des gens mieux que personne; le neveu de Constantin, qui a ri et fait rire aux dépens des Césars, n'entendait pas la raillerie aussi bien que vous.)

(تزییف اشخاصده ذات سامیلری هر کسه فائق اولوب قسطنطینك
برادر زاده‌سی حق قیاصره ده قهقهه زنلکلر ایتمش وایتدیرمش
اولدیغی حالده اصول استهزاده کعب عالیلرینه واصل اوله‌مز
ایدی) دیمشدر .

(Esprit)

بولفظی صورت مطلقه‌ده (روح) لفظیله ترجمه اقتضا

ایدر ایسه‌ده قوانین ونظاماتك معانیٔ صحیحه‌سی مقامنده اوله‌رق ایراد اولنه‌كلان (Esprit) لفظی روح ایله ترجمه جائز اوله‌مز (Esprit) لفظی فرانسزجه‌ده عبـاره معناسـنه یقین معناله موضوع مقابللریله ایراد اولندیغی حالده مختلف الفاظ ایله افاده اولنمق اقتضا ایدوب بوبابده اك معقول كورینان تعبیرات آتیه‌نك نظر اصحاب تدقیقه عرضی مناسب مطالعه قلندی :

Lettre et esprit

منطوق ومفهوم

Texte et esprit

نص ومضمون

Termes et sprit

تعبیرات وتفسیرات

اشته بومواقعده (Esprit) لفظی مقابللرینه كوره صحیح معنایه حمل اولنه‌جق موقعده بولنمش اولور (Lettre) دیمك برعباره‌نك صورت تحریری دیمك اولوب انی منطوق ایله افاده مناسب اولدیغی كبی صورت تحریردن اكلاشیلان معانینك هیئت

مجموعه‌سی اوعباره‌نك مفهومی دیمكدر (Texte) تعبیری ایسه برمادهٔ قانونیه‌ده منصوصاً مندرج عباره دیمك اولوب اوعباره‌نك ضمننده‌کی معنالره مضمون دینلمسی مناسبدر (Termes) لفظی برعباره‌ده استعمال اولنان تعبیرات دیمك اولمغله بولفظه مقابل اوله‌رق (Esprit) لفظی قوللانیلدیغی حالده لفظ مزبور تعبیراتك صورت تفسیراتی معناسنی مفید اولور بناءً علیه بالاده کوستریلان اوچ صورتده (Esprit) لفظنك ترجمه‌سنی تغییر ضروریدر .

(Ce n'est pas conforme à la lettre et à l'esprit de la convention)

بوخصوص مقاوله‌نك منطوق ومفهومنه موافق دکلدر .

(Le juge est chargé d'interpréter le texte de la loi et de conformer sa sentence à son esprit)

(حاكم قانونك نصنی تفسیر وحکمنی مضموننه توفیق وظیفه‌سیله مکلفدر) اشته بو مثالرده اولدیغی کبی (Lettre) لفظنه‌مقابل اولان (Esprit) لفظی مفهوم تعبیریله و (texte)

لفظنه مقابل اولان (Esprit) لفظی (مضمون) لفظیله ترجمه‌دن مناسب صورت ترجمه بولنه‌مز .

(Texte) لفظی بر وجه بالا (نص) تعبیریله ترجمه اولنمق مناسب ایسه‌ده بوصورت محضا (Texte) لفظنك (Esprit) لفظنه مقابل بولنمسیله مشروطدر یوقسه (Commentaire) یعنی شرح لفظنه مقابل کلان (Texte) لفظی (متن) لفظیله ترجمه ایدلمك اقتضا ایدر

(Si le texte n'est pas assez clair, le commentaire en fait connaître suffisamment l'intention du législateur)

(اکر متن بر وجه مطلوب واضح دکل ایسه واضع قانونك مقصدی شرحدن درجهٔ کافیه‌ده اکلاشیلیور)

(Souvent, il vaut mieux interpréter soi-même les textes, au lieu de s'égarer en voulant suivre les idées des commentateurs des lois)

(علی الاکثر متونی کندی کندینه تفسیر ایتمك قوانین شراحنك فکرلرینه اتباع ایله کمکشته راه اولمقدن خیرلیدر .)

(Etat)

بولفظی علی‌الاطلاق (حکومت) لفظیله ترجمه ایتمك
طوغری اولمیوب (Etat) (دولت) دیمك اولمغله حکومت
لفظی (Gouvernement) لفظنك ترجمه‌سیدر دولت دیمك
برقومك الکاسی وافرادی‌وقوهٔ عمومیه‌سی داخل اولمق اوزره
هیئت مستقله‌سیدر اشته فرانسزجه بوهیئت مستقله‌یی (Etat)
لفظیله افاده ایدرلر حکومت لفظی ایسه قوهٔ عمومیه‌نك هیئت
مجموعه‌سی معناسنه اولان (Gouvernement) لفظنه معادلدر
انجق (Etat) و (Gouvernement) لفظلری یکدیکرندن تمییز
وتفریق اولنمیوب یکدیکری مقامنده استعمال اولنمق بعض
حالاتده‌جائز اولدیغندن‌اویله حالاتده (Etat) لفظی (حکومت)
لفظیله و (Gouvernement) لفظی‌دولت لفظیله ترجمه‌ایتمکده
بأس اولمز مثلا برحکومتك برادمه ویردیکی نشان دولتك
برهدیه‌سی دیمك ایسه‌ده نشان حکومت طرفندن اعطا قلندیغندن
(Ila été décoré par le Gouvernement x)
عباره‌سنی (فلان دولت طرفندن نشان الدی) عباره‌سیله
ترجمه ایده بیلورز زیرا بوترجمه‌ده نتیجهٔ معناجه برفساد

(L'Etat est un être moral représenté par le gouvernement) يوقدر فقط عبارەسنی (دولت برشخص معنوی اولوب حکومت انك وكالتنی ایفا ایدر) عبارەسندن غیری عباره ایله افاده یاكلشدر

محال مختلفەده بولنان اقسام حکومته فرانسزجه (Autorité) دینلمکده اولوب بولفظك ترجمەسنده دخی (حکومت) لفظی قوللانلمق لازمدر زیرا (Autorité) (Gouvernement) ك غیری برشی اولمیوب (Gouvernement ك برقسمی مراد ایدیلەرك ایراد اولنور (L'autorité locale a accepté la convention (حکومت محلیه مقاولەیی قبول ایتدی)

بعضاً برمحلده بولنان شعبات مختلفهٔ حکومتی ویاخود برشعبهٔ حکومتك متعدد مأمورلرینی مراد ایدرك (Les autorités locales) دیرلر بویله حالاتده مطلقا تعددی ارائه لازم دکلسه حکومت لفظیله ترجمه ینه کافیدر اما تعددی مطلق الوجوب ایسه (حکومت محلیه مأمورلری) ویا (حکومت محلیه دوائری) ترکیبلریله افادهٔ حال مناسبدر .

Il est nécessaire d'obtenir une autorisation par les autorités locales)

(حكومت محليه جانبندن بر رخصت استحصالى لازمدر) اشـته بوراده ارائهٔ تعدده حاجت اولمامغله (حكومت محليه) دينلمك كافيدر .

On a dù réunir les autorités locales dans un hôtel, parce qu'il n'y avait pas moyen de trouver pour chacune d'elles une maison particutière)

(حكومت محليه دوائرینی بر بنـا داخلنه جمع لازمكاوب زيرا هر دائرهٔ حكومت ايچون بر خانهٔ مخصوص بولمغه امكان يوق ايدى) بوراده (Autorités) تعبيرندن مقصود دوائر حكومت اولديغنده شبهه اولمامغـله (حكومت محليه دوائرى) تعبيرندن بشقه بر تعبير ايله ترجمه يه قالقشمق البته خطا اولور .

(Evidence)

بو لفظ مجرد ومطلق ذكر اولنديغى حالده (بداهت)لفظيله ترجمه اولنمق لازمكلور ايسـه‌ده مركباتده هر زمان (بديهى) ديو ترجمه اولنمق منـاسب اولمز بر طاقم تركيباتده بر وصف

مرغوب ومستحسنك مكمليتنى ابراز ايچون (Evidence) لفظى الحاق اولنمغله او يله احوالده (بداهتنماى كمال) تركيبيله افادهٔ مكمليت ايدلمك مقتضيدر .

(Dans cette discussion, son éloquence a paru dans toute son évidence)

(بو بحثده بلاغتى بداهتنماى كمال اولدى .)

مكمليتدن بشقه بر وصف مرغوب ايله توصيف حال اولنديغى تقديرده (Evidence) لفظنك افاده ايتديكى (بداهتى) ينه بر وصف تركيبى حالنده و وصف مرغوب مزبورى او وصف تركيبى يه مضاف اليه صورتنده ايراد ايتمك يك ياقيشقلى دوشه جكى دركاردر .

(Les dernières actions ont augmenté l'évidence de sa générosité)

(افعال اخيرەسى بداهت افزاى جودوسخا اولمشدر .)

(Evidence) دن مشتق (Evidemment) تعبيرى مطلقا (بداهةً) معناسنه كليوب (ظاهراً) وحتى (ظن غالبه كوره)

كبي تعبيرات ايله افاده اولنه‌جق موقعلرده‌ده كلديكندن هر يرده (بداهت) لفظيله ترجمه التزام اولنه‌مز (arrêté quelque part (Evidemment, il doit s'être (غالبا بر يرده توقف ايتمش اولمليدر .)

(Exceptions préjudicielles)

بو تعبيرى (اعتراضات مستأخره) و بو يولده متحدث (Questions préjudicielles) نام مسائلى (مسائل مستأخره) تعبيريله ترجمه صحيح اوليوب بالعكس (اعتراضات مستقدمه) و (مسائل مستقدمه) ديو ترجمه لازمدر زيرا (Exceptions préjudicielles) دنيلان اعتراضات رؤيت دعوايه تقديماً حل اولنمق لازمكله‌جك بر مسئله درميان ايديله‌رك محكمه‌نك اول باول او مسئله‌يى فصل ايلمسى طلبنى متضمن اعتراضات اولمغله (وتقديم) و (تقدم) طلبنى (استقدام) فعلى پك كوزل افاده ايلمكله (اعتراضات مستقدمه) و (مسائل مستقدمه) تعبيرلريله ترجمه‌دن احسن صورت ترجمه بولنه‌مز .

(اعتراضات مستأخره) و (مسائل مستأخره) تعبيرلريله

ترجمه‌ده بر بيوك خطا دها موجود اولوب اوده بركلى اجزاسندن برى عد ايتمك خطاسيدر ارباب وقوفه خفى اولمديغى اوزره (Exceptions préjudicielles) دنيلان اعتراضات اوچه منقسمدر برنجيسى (Exceptions déclinatoires) دنيلان اعتراضات اولوب دعوانك بشقه محكمه‌يه عائديتى ادعاسنى درميان ايتمكدر بزده بونلره (وظيفه دعواسى) دنيلديككندن (Exceptions déclinatoires) تعبيرينى دخى (وظيفه‌دعواسى) ديو ترجمه لازمكلور ايكنجيسى (Exceptions dilatoires) دنيلان اعتراضات اولوب بر محكمه‌ده رؤيت اولنه‌جق دعوانك بشقه بر محكمه‌ده دردست رؤيت بولنان ديكر بر دعوى فصل اولنجه‌يه‌قدر تأخير رؤيتى اقتضا ايده جكى بيانيله طلب تأخيرى متضمندر اشته (اعتراضات مستأخره) بو اعتراضلره دنيلور بو حالده (Exceptions dilatoires) تعبيرينه (اعتراضات مستأخره) وبويولده تحدث ايدوب (Questions dilatoires) دنيلان مسائله (مسائل مستأخره) دنيلميدر .

مثلا بر باغى تخريب ايتمش اولمق جرمندن طولايى مظنون عليه صفتيله بر محكمهٔ جزائيه حضورينه چيقاريلان بر آدم اوباغ كندى ملكى اولديغى واثبات تملك ايچون حقوق محكمه‌سنده

دعواسی بولندیغـنی درمیان ومحکمۀ حقوقیـه‌دن تحقیق کیفیتله فی‌الحقیقه اویله بردعوی وار ایسه اودعوی فصل اولنجه‌یه قدر جزا دعواسنك تأخیر رؤیتی اقتضا ایلیه‌جکنی بیـان ایتدکده او آدمك اعتراضی (اعـتراضات مستأخره) دندر اوچنجیسی (Exceptions péremtoires) دنیلان اعتراضـات اولوب بو اعتراضـات بردعوانك رؤیتندن محکمه‌نك قطعیاً وازکچمسی لازم کله‌جکنی یعنی اودعوانك رؤیتی قانوناً غیر ممکن بولندیغنی بیان ایله وقوعبولور .

مثلا اون بش سـنه مروروندن صـکره بر آدمدن آله‌جق دعواسنه قیام اولندقده او آدمك درمیان ایده جکی مرور زمان اعتراضی کبی اعتراضات بوقبیلدن اولوب بواعتراضلره (اعتراضات قاطعه) ویاخود (اعتراضات مانعه) دنیلمك لازمکلور .

تفصیلات واقعـه‌دن اکلاشلمش اوله‌جـغی اوزره بواوچ حاللرك هر برینی افاده ایچون تعبیرات مخصوصه اولوب اوچنی بردن جامع اوله‌رق فرانسزجه (Exceptions préjudicielles) دنیلدیکی کبی بزده دخی (اعتراضات مستقدمه) دنیلملیدر (مستقدمه) تعبیری بز ده پك معروف دکلسه‌ده (مستأخره) تعبیری دخی پك معروف اولمدیغندن (مستقدمه) تعبیرینه اسناد

غرابتله مستأخره تعبيرينى ~~تكليف~~ تكليف معقول اولەميەجنى بديهيدر عربيده ايسه ايكيسى مساواة اوزره قوللانيلور حتى : (اذا جاء اجلهم لايستأخرون ساعةً ولايستقدمون) بيورلمشدر .

(Exprimer)

بولفظى (افاده ايتمك) و (بيان ايتمك) و (عرض ايتمك) كبى تعبيرلرله ترجمه اكرفاعل شخص متشخص وياشخص معنوى ايسه جائز اولوب فقط اشياى ماديه فاعل اولەرق كتورلمش ايسه بوتعبيرات ايله ترجمه هيچ ياقشمز اويله حالانده (اكلا شلمق) و (منفهم اولمق) كبى تعبيرلرله ترجمه مناسبدر.

(Les mâts expriment la tempête)
(ديركاردن فورطنه اكلاشيليور)

(Son visage n'exprimait rien)
(Emile Zola) (La Terre)
يوزندن هيچ برشى اكلاشلميور ايدى)

لكن فاعل احوال معنويه اولور ايسه (كوسترمك) (عرض ايتمك) كبى تعبيرلرله ترجمه جائز اولور.

(Son attitude exprimait beaucoup de prudences)

(وضع وطوری چوق احتیاط کوستریور ایدی)

(Vous n'avez pas besoin de parler de vos malheurs; votre tristesse exprime suffisamment vos douleurs)

(مصائبکزدن بحث ایتمکزه حاجت اولمیوب اضطرابا تکزی اندوهکز درجهٔ کافیه‌ده ارائه ایدر) .

(Expropriation)

بولفظی (منفعت عمومیه ایچون اخذ عقار) عبارهسیله ترجمه ایدیورلر ایسه‌ده بوترجمه‌نك سببی منفعت عمومیه ایچون النه‌جق عقاراته دائر اولان نظامنامه‌نك فرانسزجه عنوانی :

(Expropriation pour cause d'utilité publique)

اولمق ماده‌سی اولوب (Expropriation) لفظنك حقیقی معناسی ایسه ایستر منفعت عمومیه ایچون اولسون ایستر بشقه

برشی ایچون بولنسون عقار اوزرندن حق تملکی و یا حق تصرفی اسقاطدر .

(L'expropriation pour cause d'utilité publique s'opère par autorité de justice .)

(منفعت عموميه ایچون عقاراوزرندن حق تملکك اسقاطی محاکم معرفتیله وقوعبولور)

(L'exécution des travaux en vue desquels l'expropriation est requise)

(عقار اوزرندن اسقاط حق تملك طلبنه سبب اولان عملیاتك اجراسی)

(Les propriétés particulières auxquelles l'expropriation est applicable)

(اسقاط حق تملك قاعده‌سنك قابل تطبیق اولدیغی عقارات خصوصیه)

(Extradition)

بولفظی (استرداد مجرمین) تعبیریله ترجمه ایتمك صحیح اولمیوب (Extradition) فعلی برجنایتله اتهام اولنان وبرمملکت اجنبیه‌یه فرار ایدن برجانینك کندیسنه تسلیم اولنمسنی طلب ایدن حکومته تسلیم ایدلمسی فعلی دیمك اولدیغندن استرداد ایدن طرفه عائد برفعل دکلدر بوسببله (Extradition) فعلنی (ردمجرمین) ویا (تسلیم مجرمین) تعبیرلرندن بریله ترجمه اقتضا ایلر حتی بوکلمه لاتینجه خارج معناسنه اولان (Extra) کلمه‌سیله تسلیم معناسنه اولان (Tradere) کلمه‌سندن ترکیباً تشکیل ایدلمشدر .

(L'extradition répond à un commun besoin de justice)

(تسلیم مجرمین قاعده‌سی عدالته اولان احتیاج مشترکه چاره‌سازدر)

(Convention spéciales et réciproques d'extradition)

(تسليم مجرمين مقاولات مخصوصه ومتقابله‌سی)

(استرداد) فعلی بزده رد طلب ايتمك معناسنه كلميوب ردی طلب اولنان شيئی بولمق يعنی اله كچورمك معناسنه قوللانيلديغندن (Demande d'Extradition) تركيبنك ترجمه‌سنده (استرداد) ديمك موافق حال اولەمز بونی طوغری ترجمه ايچون (رد مجرم طلبی) و (طلب تسليم مجرم) تعبيرلری قوللانلمليدر.

(Femme)

بو لفظ فرانسزجه‌ده ايستر قوجه‌لی اولسون ايستر بكر اولسون طائفهٔ نسادن اولان انسانلره اطلاق اولنور براسم عام اولوب بونی (قادين) و يا (نسا) لفظلريله ترجمه اقتضا ايدر ايسه‌ده بوعموميت يالكز (حقوقجه) جاری اولمغله حقوق مباحثنك غيری احوالده (Femme) لفظی (ذات الزوج) تعبيريله و (Fille) لفظی قز و ياخود (بكر) لفظيله ترجمه ايتمليدر.

(Femme, en droit, comprend toutes les personnes du sexe féminin, qu'elles soient mariées ou filles .)

(حقوقجه قادین تعبیری کرك ذات الزوج وکرك بکر اولسون جنس مؤنثدن اولان اشخاص معناسنی افاده ایدر) .

بزده دخی قادین لفظی قزه مقابل ایراد اولنور ایسه یاذات الزوج اولمش و یا بکری ازاله ایدلمش نسوان معناسنی مفید اولمغله اویله احوالده (Femme) لفظنی قادین لفظیله ترجمه ده بأس یوقدر.

(Elle n'est plus fille, elle est femme)

(اوارتق قز دکلدر قادیندر)

جنس نسا و یا طائفهٔ نسا ایله ترجمه اولنه جق (Femme) لفظلری عموم نسوانه شامل اولان لفظلردر .

(Quelques droits sont refusés à la Femme)

(طائفهٔ نسا بعض حقوقدن محروم ایدلمشدر) .

(Finir)

بولفظ مطلقا (اکمال ایتمك) (تمیم ایتمك) (ختامه

ایرشدیرمك) (بتیرمك) تعبیریله ترجمه اولنمق اقتضا ایدوب
(ترك) و(تعطیل) لفظلریله ویا (فاصله‌ویرمك) ترکیبیله
ترجمه صحیح اولمز ترك ویا تعطیل لفظلریله ترجمه اولنه‌جق
فرانسزجه لفظ (Cesser) لفظیدر (فاصله ویرمك) تعبیری
(Discontinuer) فعلنك ترجمه‌سیدر .

(Les personnes qui ne finissent pas leurs narrations et ne cessent de parler sans discontinuer, sont aussi peu propres à la conversation que celles qui ne disent rien.

(تعریف وتوصیفلرینی بیتیرمك بیلمیان و بلا فاصله ایراد
کلامی تعطیل ایتمیان آدملر هیچ سوز سویلمیانلر کبی غیر
قابل مصاحبتدرلر)

(La maxime qui dit qu'il ne faut rien commencer qu'on ne puisse finir, est bonne)

(اکمال اولنه‌میه‌جق بر شیئه بدأ اولنمامسنی توصیه ایدن
قاعدهٔ نصحیه ایودر .)

(Flatteur)

بولفظی (مداهن) لفظیله ترجمه ایدییورلر ایسه‌ده ظن عاجزانه‌مجه (ریاکار) ویاخود ترکجه (طاالقاوق) لفظیله ترجمه دها مناسبدر مداهن‌لفظی (Adulateur) لفظنك ترجمه‌سنده دها کوزل وصحیح اولور .

(Flatteur) لفظنده ملحوظ اولان‌عادیلك بزده (تبصبص) لفظنده و (تملق) تعبیرنده دخی بولنوب حتی (تبصبص کلبی) و (تملق کاسه لیسانه) کبی صفات تحقیریه بونلرده استعمال اولندیغندن (Flatteur) لفظی متبصبص ومتملق تعبیرلریله دخی ترجمه اولنه‌بیلور .

(Ce n'est pas être flatteur que de manièr la vérité avec ménagement, et d'une façon à ne pa déplaire à ceux qu'elle choquerait, si on la leur présentait trop crûment)

(حقیقتی ادارهٔ احتیاطیه ایله قوللانمق وبك اچیقدن اچیغه

كوسترلديكى تقديرده بد كورينه جكى ادملرك انفعالنى دعوت ايتميه جك صورتده ارائه ايلمك متبصبصلق دكلدر)

(Jamais l'adulateur n'eut l'art de louer; son fait est uniquement de débiter des louanges)

(فن ستايش وثنا هيچ بر وقتده مداهنك نصيبى اولميوب انك ايشى ستايشفروشلغه منحصردر) اشخاصك غيرى شيلرده (Flatter) فعلى استعمال اولنور ايسه (خوشه كتمك) و (خوش كلمك) كبى تعبيرات ايله ترجمه ايدلمليدر .

(La musique flatte l'oreille)

(موسيقى قولاغه خوش كلور)

(C'est un miroir flatteur)

(بو انسانى خوش كوستريجى بر آيينه‌در) ياخود (مرأت خوشنما)

لكن شعرده واثار ادبيه ده (مرأت متبصبص) و ياخود (ايينهٔ تملقكار) دنيلمك جائزدر رسم خصوصنده (Flatterie) ايكى وجهله مستعمل اولوب برنده مجرد رسمك صاحبنى كوزل كوسترمك التزاميله ياپلمش رسم مراد ايديله‌رك :

(C'est un peu flatté)

دنیلورکه بونك ترجمه‌سی (براز کوزللشدیرلمکه چالیشلمش) در

وجه ثانی رسامك شخصنی مراد ایدوب رسم وسیله‌سیله

انك تبصبصنی بیان ایچون

(Ce n'est pas de la Photographie , ce n'est que de la flatterie)

(بو فوطوغرافلق دکل بو محضا بصبصه کارلقدن عبارت)

(L'adulateur ne cherche qu'à nous plaire) (Fénelon)

(مداهن بزه کندیسنی بکندیرمکدن بشقه برشی اراماز)

(Foi)

بو لفظی (اعتقاد) دیو ترجمه مناسب اولمیوب (ایمان)

لفظیله ترجمه مناسبدر واقعا عربیده ایمان لفظی هر کونه

شیلره و آدملره امنیتله ایناعق معناسنه ایسه‌ده بزده امور دینیه‌یه

مخصوص اوله‌رق بلا محاکمه ربط قلب ایتمك معناسنه الندیغندن

و بونك فرانسزجه‌ده تماماً مقابلی (Foi) لفظی ایدوکندن

(Foi) لفظی (ایمان) ایله ترجمه هر جهتله رهین الویتدر

(اعتقاد) لفظنه فرانسزجه‌ده مقابل اولان لفظ (Croyance) لفظیدر .

(Foi, du mot latin fides, confiance, signifie une persuation fondée uniquement snr le témoignage, une soumission de l'esprit inspirée par la confiance)

(Foi) لفظی لاتینجه امنیت معناسـنه اولان (Fides) لفظندن مأخوذ اولوب مجرد شهـادت قلبدن وامنیتك القـا ایتدیکی بر متابعت فکریه‌دن منبعث بر اعتماد معناسنی مشعردر)

ظن عاجزانه‌مجه بزده‌کی استعمالنه کوره (ایمـان) لفظنی ایضاح ایده‌جك اولسه‌ق عیناً بو تعریفی قبول ایتمك لازمکلور . (Avoir foi) و (Ajouter foi) تعبیرلرینك معانیٔ حقیقیه‌سی اوزره استعمالاتی هب (ایمـان) لفظیله ترجمه‌ده‌کی اصـابتی مؤیددر فقط مبـالغه قصدیله عادی اینـانمق معناسـنه اوله‌رق (Avoir foi) و (Ajouter foi) تعبیراتی قوللانلمقده اولوب اویله حالاتده (اعتماد ایتمك) و (صحیح دیو تلقی ایلمك) کبی تعبیرات ایله ترجمه اقتضا ایدر .

اما (Avoir foi) و (Ajouter foi) تعبیراتی حقیقی معنالرنده

قوللانلدقلری تقدیرده (ایمان) معناسنی مؤید اولوب بو بابده مشهور (Lafaye) نام لغتشناسك افادات آتیه‌سی معرض استشهادده بیان اولنور :

(On a foi, ou on ajoute foi à ce qui émane d'une autorité qu'on regarde comme incapable de se tromper et de tromper)

(الدانمسی والداتمسی غیر ممکن عد اولنان بر قوهٔ حاکمه‌دن صادر اولان شیئه ایمان اولنور .)

(La foi précède ou plutôt exclut l'examen)(Bossuet)

(ایمان محاکمهٔ فکریه‌دن اول واقع وتعبیر اصح ایله محاکمهٔ فکریه‌یی دافع اولور) نیه (Lafaye) ك (اعتقاد) تعبیریله ترجمه‌سنی توصیه ایلدیکم (Croyance) تعبیری حقنده‌کی ایضاحات آتیه‌سی توصیهٔ عاجزانه‌مك اصابتنی ارائه ایدر :

(La croyance est une persuation déterminée par l'examen de la chose à croire et le plus ou moins de vérité ou de vraisemblance qu'on lui trouve)

(اعتقاد اینانیله‌جق شیء فکراً محاکمه‌دن وانده بولنان قلیل وکثیر حقیقتدن ویاحقیقته مشابهتدن منبعث براعتماددر)

ینه مومی الیهك (Foi) لفظی حقنـده‌کی افاداتی (ایمان) ایله ترجمه لزومنی برقاتدها اثبات ایلر :

(On emploie surtout le mot foi en parlant des mystères de la religion et des vérités révélées, qui doivent être crues sur parole et non discutées)

((Foi) لفظی مجرد تبلیغ اوزرینه ایناغق لازمکلان وموقع بحثه قونلمسی جائز اولمیـان لدنیات خفیهٔ دینیـه‌یه وحقـایق منکشفه‌یه دائر بیاناتده بالخاصه مستعملدر)

(Croyance) لفظنك تعلق ایتدیکی شخصه ویاشیئه نسبتله اواعتقاددن بحث اولنـدیغی حالده فرانسزجه‌ده (Croyance) یرینه (Créance) لفظی قوللانیلور .

(Conserver de la créance dans tous les partis)

(Bossuet)

بو يله حالاتده (Créance) لفظی (معتمد عليه) تعبيريله
ترجمه اولنمق اقتضا ايدر ايسه‌ده (معتمد عليهلكنی محافظه ايتمك)
كبی تركيبات شيوهٔ افاده‌مزه ياقشمديغندن (اعتماده مظهريت)
تركيبی استعمال اولنسه مناسب اولور بو حالده اشبو فقره‌يی :
(هر فرقه ميانده اعتماده مظهريتنی محافظه ايتمك) عباره‌سيله
ترجمه ياقيشور (Créance) لفظی اشخاصه تعلق ايتميوب اشيايه
تعلق ايدر ايسه (اعتبار . قيمت) كبی لفظلرله ترجمه اولنمليدر .

(Des faussaires cherchent à donner créance à leur imposture) (Bossuet)

(ساخته‌كارلر محصول كذب وتزويرلرينه قيمت ويرمكه
چاليشورلر)

اشخاص حقنده (Créance) لفظنك كثرت استعمالی
عموم خلق وبرقوم وبعضاً برفرقهٔ جسيمه عندنده احرازاولنان
اعتماد خصوصنده‌در .

(Un historien mérite la créance publique)
(Voltaire)

(برمؤرخ مستحق اعتماد عموميدر)

(Créance) لفظی اعتماد ایدن آدم طرفندن ویا انك نامنه اوله‌رق استعمال اولندقده (Croyance) لفظنه مبدل اولور ایسه‌ده مترجم بوتبدلك فرقنه وارر ایسه (Croyance) لفظنی (اعتقاد) ایله ترجمه ایتمیوب مبدل عنهك عیناً محافظه‌سیله (اعتماد) لفظنی قوللانمليدر .

(Je doute d'une chose, à moins que je ne voie qu'elle mérite ma croyance) (Fénelon)

(بن بر شیده اشتباه ایدرم مگرکه اوشیئك اعتمادمه شایسته‌لکنی کوره‌یم)

(Créance) لفظك امور دینیه‌یه تعلقی سیاق وسباقدن واضحاً اکلاشلدیغی تقدیرده (اعتقاد) لفظیله ترجمه‌سی لزومی بدیهیدر .

(La créance commune de tous les fidèles)
(Bossuet)

(كافهٔ اصدقای دینك اعتقاد مشترکی)

مطلقاً امور دینیه‌نك غیری احوال اولمق واعتماد قوی اشعار ایتمامك اوزره افادهٔ مرام اقتضا ایلدكده فرانسزجه كرك (Foi) وكرك (Croyance) وكرك (Créance) لفظلری قوللانلمیوب (Opinion) لفظی استعمال اولنور بزده بونك ترجمه‌سی (فكر . افكار . ذهاب) لفظلرینك بریله ادا ایدلمك لازمكلور .

(Tout cela fondé sur une opinion qui n'était reçu que parmi les Egyptiens) (Racine)

(بونلرك جمله‌سی یالکز اسکی مصرلیلر بینــده مظهر مقبولیت اولمش برذهابه مستند اولور) .

تم

غلطات ترجمه

اثر

سعيد

رئيس محكمهٔ بدايت در شورای دولت

ایکنجی دفتر

صاحب وناشری

کتابجی آرا کل

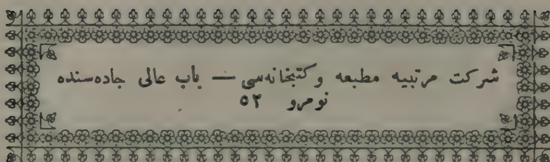
معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

استانبول

(ا . ماویان) شرکت مرتبیه مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سی نومرو ۵۲

۱۳۰۶

شركت مرتبيه مطبعه وكتبخانه‌سی — باب عالی جاده‌سنده
نومرو ٥٢

افادۂ مخصوصه

یازیلان ترکیبات وعباراته غایتله دقت اولنمسنی وهر ترجمه‌ده استعمال ایتدیکم الفاظه عطف نظر ملاحظه ایدلمسنی مترجملره توصیه ونصیحت ایدرم .

اشبو ایکنجی دفترده ایراد اولنان فقرات ادبیه‌نك اهمیتی مستغنئ تعریف اولوب انشا الله اوچنجی دفترده دها دقیق بعض تشریحات لغویه‌یه کیریشیله‌جکدر بنجه مقصد اصلی تبیین حقیقت اولوب اثبات فضل وفضیلت اولمدیغنی هر زمان اعلان ایتدیکم کبی ینه اعلان ایدرم .

پك چوق ترکیباتده تزیین عباره ایچون فرانسزجه عباره‌نك مساعده‌سندن بالاستفاده بعض الفاظ علاوه‌سندن چکنمدیکمه باقوبده صدده موافق اولمیه‌جق تزییناتی تجویز ایتدیکمه ذاهب اولنمسون .

ترجمه دیمك {حرف ظرفست ومعانی همچوآب}
مدلولنجه آب مقامنده اولان معنایی برلسانك الفاظی
ظرفندن دیکر بر لسانك ظروف الفاظنه نقل ایتمك
دیمك اولوب تجویز اولنان تزیینات ظرف جدیدك
صویی بوزمسی احتماله مبنی محافظةً بعض اجزای کیمیویه
قاتمق قبیلندندر .

A VRAI DIRE

بو ترکیبی (بیــان حقیقت ایچون) و (حقیقت حالی تبیین
ایچون دیرم که) ترکیبلریله ترجمه صحیح اولمیوب (à vrai dire)
ترکیبی بزده (طوغریسی) تعبیری مقابلنــده بر تعبــیر عمومیٔ
مطلقدر (بیان حقیقت ایچون) ویاخود (طوغری‌یی اخفا ایتمامك
ایچون) تعبیرلری (à dire le vrai) ترکیبنك ترجمه‌سیدر (vrai)
لفظنك اوکنه حرف تعریف کلوب کلمامکده عظیم فرق واردر .

(à dire le vrai) تعبیرینی قوللانان آدم مخــاطبنی ویاخود
یازدیغنی اوقویان آدمی الداتمامق عزم قویسنده اولدیغنی وسویلدیکی
ویاخود یازدیغی شیئی کمال دقتله بیان ایده‌جکنی کوسترمش اولور
بناءً علیه (بیان تمام حقیقت ایچون) یولنده بر عباره ایله ترجمه
اولنمقسزین اوترکیبك حقی ویرلمش اولمز (à vrai dire) وبعضاً
(à dire vrai) ترکیبی دائما زبانزد اولان شیلردن وبزم مکالمات
عادیه‌مزده قوللاندیغمز (طوغریسی) و (طوغریســنی ایســتر
ایسه‌کز) مقامنده تعبیراتدندر فقط مثلا بر شــاهد حضور
محکمه‌ده شهــادت ایدر ایکــن هیچ بر وقتــده (à vrai dire)
دیه‌مز بهمــه‌حال (à dire le vrai) دیمکه مجبــور در (à vrai
dire) تعبیرینك یرینه بعضاً (certes) تعبــیریده مستعملدر که
آنی ترجمــه‌ده بز (حقیقت) دیه‌بیلورز لکــن یرینه کوره

(طوغریسی) تعبیرینی (certes) لفظنك ترجمه‌سنده دخی قوللانسه‌ق بأس یوقدر کمال بك مرحوم فرانسزجه (certes) لفظنك معادلی اولمق اوزره (حقیقت!) لفظنی بعض مقالات مشهوره‌سنه مبدأ اتخاذ ایلمشدر.

(A dire vrai, l'art n'est jamais plus parfait que lorsqu'il ressemble si fort à la nature, qu'on le prend pour la nature même.)

(*Boileau*)

(طوغریسی فن طبیعتك کندیسی ظن اولنه‌جق درجه‌ده طبیعته بکزه‌دیکی حالنده‌کی مکملیتنك فوقنده مظهر کمال اوله‌مز)

الیوم (طوغریسی) معناسنه اولان (à vrai dire) تعبیرینك یرینه (à dire vrai) تعبیری قوللانلمق عادتی متروك حکمنده اولوب دائما (à vrai dire) قوللانیلیور طوغریسی تعبیرنك بزده بین‌الخلق استعمالندن زیاده اشعارده وآثار منثورهٔ ادبیه‌ده‌کی استعمالی فرانسزجه (à vrai dire) تعبیرینه موافق دوشر:

هر وجهدن خوش کلور طبعه قبولی طوغریسی
زینت افزای جمال یار در همواره خط

ART

بو لفظی (صنعت) لفظیله ترجمه اساساً یاکاش عد اولنه‌مز
ایسه‌ده (صنایع) لفظی (Industrie) لفظنك ترجمه‌سنه پك
یاقشدیغندن و بر شیئك مفردی بشقه لفظك ترجمه‌سی وجمعی
بتون بشقه بر لفظك ترجمه‌سی اولمق یاقیشمق آلمیه‌جغندن
(art) لفظی (فن) لفظیله ترجمه انسبدر (Beaux-arts)
ترکیبنك (فنون نفیسه) ترکیبیله ترجمه‌سنده اصابت ایدیلیور
فرانسزجه (artiste) لفظنه (اهل صنعت) دنیلسی (art) لفظنك
(صنعت) لفظیله ترجمه‌سنه نظراً طوغری ایسه‌ده (فن) لفظیله
ترجمه‌سنه نظراً (un artiste) دیمك (متفنن بر آدم) دیمكدر
اسکی اثرلرمزده (هزار فن) تعبیرینه تصادف اولنورکه بوراده‌کی
(فن) تعبیری مطلقا (art) معناسنه کلدیکی درکاردر مع مافیه
(art) لفظنك (فن وصنعت) عاطفه‌سیله استعمالی دخی تجویز
اولنمليدر بونلره (مقابل) (Science) تعبیرینی بهمه حال (علم)
لفظیله ترجمه ایتملیدر (Sciences exactes) ترکیب وصفیسنی
(علوم ریاضیه) ایله ترجمه‌دن بشقه چاره بولنه‌مامشدر برده
(métier) لفظی صنعتله ترجمه بزده‌کی استعمال عمومی‌یه کوره
تجویز اولنه‌بیلورایسه‌ده صنعت لفظنك بالاده افاده قلندیغی وجهله
(Industrie) ترجمه‌سی اولان (صنایعك) مفردی اولمسنه ومفرد
حالنده استعمال اولنور ایسه (فن) لفظی مقامنده ویا آکا عطف

ایله استعمالنده دها زیاده مناسبت بولنمسنه نظراً (métier) لفظنك ترجمه‌سنده استعمالی جائز اوله‌مز (métier) لفظنك ترجمه‌سی (حرفت) در عربیده (حرفت) لفظی هر نه کونه اولور ایسه اولسون بر آدمك مابه التعیشی اولان ایشه اطلاق اولندیغندن وفرانسزجه (métier) لفظی عیناً او معناده بولندیغندن (métier) لفظی حرفتله ترجمه‌ده‌کی اصابت آشکاردر عامه بیننده صنعت لفظی بر آدمك مابه التعیشی و مشغله‌سی مقامنده اوله‌رق قوللانیلوب مثلا (فلانك صنعتی نه در؟) دنیلدکده مابه التعیشی ومشغله‌سی معناسی آکلاشیلور ایسه‌ده آز بچق دقت اولندیغی حالده عامه بیننده دخی صنعتك علی الاطلاق مشغله معناسنه آلنمسی محضا عدم دقتدن وتعبیرك اهمیتنه باقلمقسزین بر افادهٔ مهمله‌دن عبارت ایدوکی نمایان اولور زیرا اك عادی آدم بیله صره‌سی کلنجه (بونده صنعت وار) (انسان برصنعت اوکرنملی) تعبیرلرینی قوللانور هله یول تذکره‌لری کبی بعض اوراقده (صنعتی) عنوانتی حاوی جدول طولدیریلور ایکن مثلا (رجال علمیه‌دن) دنیلمسی هیچ یاقیشق المدیغی کوریلیور بناءً علیه عامه‌جه صنعت لفظی حرفت معناسنه آلنمشدر ادعاسی صورت مطلقه‌ده درمیان اولنه‌مز عامه‌جه بوبابده‌کی استعمال پك قاریشق اولدیغنی اعتراف ایتملیز او حالده اصلاح تعبیر ایچون (حرفت) لفظی هم عربیده‌کی معناسنه موافق وهمده فرانسزجه (métier) لفظنه معادل اوله‌رق انسانك مابه التعیشی اولان مشغله معناسنه تخصیص ایتملیز بو قبیلدن اولمق

اوزره برده (Profession) تعبیرینه تصادف اولنور بوکا ده (حرفت) دنیلسی حرفتده‌کی عمومیته نظراً جائز ایسه‌ده علی‌الاکثر (صنف) تعبیریله ترجمه‌ده باس کوریله‌مز هله بزده‌کی (اصناف) تعبیری تماماً (Profession) تعبیرینك مقابلیدر بزده (اصناف غیرتی) و (اصناف سری) دنیلان شیلره مقابل فرانسزجه‌ده

(Devoirs professionnels)

(Secrets professionnels)

تعبیرلری مستعملدر خواص ایچون یازیله‌جق شیلرده بونلرك ترجمه‌سی اوله‌رق (صنف اسراری) و (صنف وظائفی) ویاخود (وظائف مسلك) و (اسرار مسلك) ویا (وظائف حرفت) و (اسرار حرفت) دنیلملیدر.

ENTENDRE

بو لفظ (ایشتمك) معناسنی مفید ایسه‌ده فرانسزجه (آکلامق) معناسنه یقین معناره کلدیکندن مترجملر بونده براز مشکلات چکیورلر (Entendre) لفظی علی‌الاکثر (عزمنده بولنمق) نیتنده بولنمق) کبی ترکیبلرله افاده اولنسه و Il n'entend pas raison) کبی ترکیبلرده (سوز آکلامیور) کبی ترکیبه معادل اوله‌جق ترکجه ترکیبات بولنسه مشکلات قالماز.

جنتمکان عبدالمجید خان حضرتلرینـك جلوس همایونلرندن
براز صکره (کرك مسلم وکرك غیر مسـلم تبعه‌مك سعادت حالنه
چالیشه‌جغم) فقره‌سنی متضمن اولان نطق همایونلرینی رشید پاشـا
مرحوم اوروپا دولتلرینه شو وجهله اعلان ایتمشدر:

(Sa Hautesse entend continuer les réformes dont son père lui a légué le noble héritage.)

(ذات معالیسمات حضرت پادشاهی والد ماجدلرینك كندیلرینه
بر میراث قیمتدار اوله‌رق ترك بیـوردقلری اصلاحاتده بر دوام
اولمق عزمنده درلر.)

(Je n'entends pas de cette oreille-là)

دیمك (بن ایشی او یله آکلامام) دیمکدر.

(Bien-entendu)

ترکیبی حقیقی یعنی تماماً موازنه ایدلمش وتحقق ایتمش معناسنه
کلور بر صفتدر.

Il ne faut pas chercher ses intérêts provisoires; il faut travailler à ses intérêts bien-entendus.)

(انسان منافع موقته‌سنی آرامیوب منافع حقیقیه‌سنه ساعی اولملیدر)

(Mal-entendu)

ترکیبی (Bien-entendu) ترکیبنك ضد ومخالفی اولوب عالی

پاشا مرحوم بونی (یاكلش یوله كوتورلمش) تركیبیله ترجمه ایدرایدی مشارالیه اكثر آثار قلمیه‌سنده استعمال ایتدیكی تعبیراتك فرانسزجه‌لرینی دوشونه‌رك استعمالنی اعتیاد ایتمش اولدیغندن مجموعهٔ فنونه ارسال ایلمش اولدیغی التفاتنامه‌ده (mal-entendu) صفتنی تصورله شویله دیمشدر :

(جهل ایله یاكلش یوله كوتوریلان تربیه‌نك نتیجه‌سی بر اولدیغی تجارب كثیره ایله مثبتدر) (یاكلش یوله كوتورلمش) یرینه (یاكلش آكلاشلمش) تعبیری قوللانلسه دخی جائزدر ظن عاجزانه‌مجه (غیرمعقول) تعبیری پك چوق حالاتده (mal-entendu) صفتنك یرینی كوزلجه طوتار.

(Les chinois travaillent nuit et jour pour leurs intérêts mal-entendus.)

(چینلولر منافع غیر معقوله‌لریچون روزوشب سعی ایدرلر).

اسم اوله‌رق قوللانیلان (malentendu) لفظنك ترجمه‌سی (یاكلشلق) در.

(Il y a là un malentendu.)

(انده بر یاكلشلق وار)

IMPÔT

بو لفظی (ویرکو) لفظیله ترجمه هر زمان صحیح اوله‌من زیرا ویرکو بزده بعضاً (رسوم) مقابلی اوله‌رق طوغریدن طوغری‌یه آلنان آقچه‌لره دنیلدیککندن و (impôt) لفظنك عمومی معناسی ایسه علی‌الاطلاق دولتك اهالیدن الدیغی اقچه معناسی ایدوککندن (impôts) لفظنك ترجمه‌سی (تکالیف) در.

(Octroi) (Contribution) (Taxe) کبی درلو درلو نامله یاد اولنان رسومك مجموعی (impôts) لفظیله افاده قلنمق ممکندر اما (impôts) لفظی بعضاً رسوم سائره‌یه مقابل اوله‌رق ایراد واستعمال اولنوب اوحالده (طوغریدن طوغری‌یه آلنان تکالیف) تعبیری تکلفلی کورینور ایسه (ویرکو) تعبیری قوللا-نیله‌بیلور سائر مواقعده (تکالیف) تعبیرندن آیرلمق جائز اولمز.

(Les dimes forment la partie la plus importante des revenus de l'Etat provenant des impôts en Turquie.)

(اعشار ممالك عثمانیه‌ده تکالیفدن حاصل اولان واردات دولتك اك مهم قسمنی تشکیل ایدر .)

INNÉ

بو لفظی (برابر طوغان) لفظیله ترجمه ایتمك صفت تشـكیلی کبی حالاتده ممکن اولمدیغی کبی (مایولدمعـه) کبی تکلفلی تعبیرلرله دخی ترجمه جائز اولمدیغندن مشکلات چکلمکده و (Droits innés) کبی موقعـلرده (حقوق مولوده) تعبیری قوللانیلوب (Droits positifs) یعنی (حقوق موضوعه) مقـابلنده (Droits innés) یعنی حقوق مولوده استعمـالی حالنك غیری حالاتده (حقـوق مولوده) تعبیرندن کمسه معنی استخراج ایده مامکده ایدی. اخیراً معارف نظارت جلیـلهسی انجمن تفتیش و معاینه اعضاسـندن رفعتلو حبیب افندی (Inné) لفظنك تماماً مقـابلی اولمق اوزره (همزاد) لغتنی بولمش وحقیقـةً بو بابده‌کی مشکلاته چارهسـاز اولمشدر. بناءً علیه (همزاد) لفظی (Inné) لفظنه مقابل عد ایتملیدر بونی پسند ایتمیان اولور ایسه بشقه برشی بولوب تکلیف ایلسون دینله بیلور .

(Droits innés de l'homme) (حقوق همزاد بشر)

(Ce caractère est inné chez lui, il ne peut pas s'en débarasser.)

(بو خصلت کندیسـنده همزاد اولوب او آدم اندن نفسـنی تخلیص ایده‌مز .)

(اوصاف همزاد) (Qualités innés) .
لغت كتابلرنده (Inné) لفظى شرح ايچون ·

(Ce que nous apportons en naissant.)

(يعنى طوغار ايكن برابر كتورديكمز شى) ديرلر .

NATION

بو لفظى (ملت) و (امت) لفظلريله ترجمه كلياً يا كلشدر امت لفظى بر پيغمبره منسوب اولان خلق ديمك اولوب (ملت) دخى بر دينك فرق مختلفه‌سنه عنوان اوله‌رق قوللانلديغندن و (Nation) لفظى ايسه بر دولتى تشكيل ايدن اهالى ديمك اولديغندن (Nation) لفظنك ترجمه‌سى (قوم) در قوم لفظنك عربجه‌ده دها واسع معناسى وار ايسه‌ده ايستر اديان مختلفه اصحابندن وايستر بردين اصحابندن مركب اولسون بردولتى تشكيل ايدن اهالى‌يه عنوان اولمق ايچون (قوم) لفظندن مساعد لفظ يوقدر. امت لفظنك پيغمبره منسوبيت افاده ايتمكده بولنمسى (امت محمد) (امت عيسى) كبى همان هر زمان قوللانديغمز تركيبلردن نمليان اولديغى كبى ملت لفظى بر دينك فرق مختلفه‌سنه عنوان اولديغنى دخى پطريقلره (رؤساى ملل) دينلمسى اثبات ايدر بناءً عليه :

(La nation française. La nation allemande) تعبیر-
لرینی (فرانسز قومی) (آلمان قومی) دیو ترجمه ایتمکلکمز لازمدر.
بو تعبیردن مأخوذ اولان (Nationalité) لفظی (قومیت)
تعبیریله ترجمه صحیح اولمیوب (تابعیت) تعبیریله ترجمه اقتضا ایدر
زیرا (Nationalité) تعبیری حقوق دول اصطلاحاتی صره‌سنه
کچوب بردولته تابعیت اعتباریله مستعملدر حتی سفائن ایچون بیله:

Le pavillon indique la nationalité du navire.)

(بایراق سفینه‌نك تابعیتی ارائه ایدر) دینلوب سفینه‌نك
قومیتی اولمیه‌جغی ایسه بدیهیدر.
امت وملت لفظلری فرانسزجه (Secte) لفظنك ترجمه‌سنده
قوللانیلور.

ON DIT

بو تعبیری (متواتردر) ویا (شایعدر) کبی تعبیرلرله ترجمه
طوغری اولمیوب (مرویدر) تعبیریله ترجمه ایتملیدر (متواتردر)
(شایعدر) تعبیرلری حرف تعریف ایله کلان (L'on dit) تعبیرینك
ترجمه‌سیدر (on) لفظنك اصلی لاتینجه (homo) یعنی انسان لفظی
اولوب (on dit) دینلنجه (homme dit) مقامنده بر تعبیر قوللا-
نلمش اولدیغندن (بویله‌ده سویلایان انسان وار) کبی بر افاده‌ده

بولنیلمش اولور اما حرف تعریف ایله (l'on dit) دینلدکده (عموماً انسانلر سویلیورلر) طرزنده بر افاده حاصل اولور .

(On dit que vous avez été chez lui hier.) (دون انك نزدینه عزیمت ایتمش اولدیغکز مرویدر) فقره‌سندن هرکس بوروایتده بولندیغی مقصود اولمیوب اسمی ذکر اولنمق ایستنلمیان بر آدم طرفندن بویله بر روایت ایدلدیکی منفهمدر عموم بیننده شایع اولمش اخبار ایچون (l'on dit) تعبیری قوللانیلور (on) لفظنك اکثر استعمالاتی عهد ذهنی دنیلان صورت اوزره یعنی ذهنده موجود اولوب اسمی ایراد اولنمق ایستنلمیان بر ویا متعدد شخص مراد ایدیله‌رك واقع اولور حدت حالنده بولنان بر آمر مأموره خطاباً (Il faudra bien qu'on m'obéisse) (بکا اطاعت اولنملیدر) دیر که مقصد (سزك بکا اطاعت ایتمکز لازمدر) دیمکدر بر اوشاق افندیسیله مکالمه ایتمك ایستیان بر ویا برقاچ کمسنه بولندیغنی افندیسنه اخبار ایتمك ایستدکده : (on demande à vous parler) یعنی (سزکله مکالمه ایدلمك ایستنلیور) دیر .

(Pascal) نام حکیمك قولنجه نفس متکلم وحده ونفس متکلم مع الغیر ضمیرلرینی استعمال ایتمك اداب قلمه وانسانك خالقه نسبةً درکار اولان عجزینه یاقشمیوب بوضمیرلرك استعمالی صره‌سی کلدکده (on) تعبیرینی قوللانمق مناسب ایمش فرانسزجه آثارده (Pascal) ك قولنه اتباع اولنمسی علی الاکثر نشریات دینیه‌ده کوریلور حتی

Dictionnaire de l'Académie) نام انجمن دانش (Académie) (française) نام لغت کتابنده (on) لفظنه دائر ویردیکی ایضاحات صره‌سنده لفظ مزبورك نفس متکلم وحده ونفس متکلم مع الغیر صیغه‌لری مقامنده استعمالنی تجویز ایتمشدر.

تملق زنپرستانه ایله مدح حسن وجمال ایچون برقادینه خطاب ایدن آدم (On n'est pas plus jolie) یعنی (فوقکزده مالکهٔ حسن وجمال اولنه‌ماز) دیوب (l'on) دیه‌مز زیرا مقصود دنیاده نقدر آدم وار ایسه آنلرك مسابقت حسن وجمال میداننده بولنملری کبی برمعنی اولمیوب دنیاده کوزل اولان وکوزل صاییله‌بیلان نسوان مراد اولنور اما :

(Nous devons croire que nous mourrons, parceque l'on est mort jusqu'ici.)

(وفات ایده‌جکمزه اینانمقلغمز لازم اولوب زیرا شمدی‌یه قدر وفات ایدیله کلمشدر) فقره‌سنده بتون ابنای بشر مقصود اولمسیله (l'on) دینلمشدر.

(on) یرینه (l'on) و (l'on) یرینه (on) قوللانمغی بعض محررین تجویز ایدوب ذهنده بر ویا متعدد شخصمی اولدیغنی ویا بتون هیئت بشریه‌می بولندیغنی ماده‌لرینی بالخاصه تفریق وتمییزه نادراً احتیاج مس ایلدیکی بیانیله بوتجویزلرینی تعلیل ایتدکلرندن مشهور (Lafaye) بومحررلرك افکارینی شدیداً رد وجرح ایله :

(Comme il est rarement besoin de marquer expressément si on pense à un nombre indéfini des personnes ou au genre humain tont entier, au mot on, qui signifie proprement quelqu'un ou des hommes, on fait signifier les hommes, et, dans les phrases mêmes de la plus grande généralité, on se met à la place de l'on. C'est un abus; il faudrait n'employer que l'on qnand on veut marquer strictement la généralité des hommes.)

(ذهنده غیر محدود بر طاقم شخصلرمی یوقسه نوع بشرمی بولندیغنی بالخاصه تعیینه نادراً احتیاج مس ایتمسیله بر ویا متعدد آدم اشعار ایدن (on) لفظی ابنای بشر معناسنی مفید اولمق اوزره قوللانیلوب حتی الك زیاده عمومیت افاده ایده‌جك عباره‌لرده بیله (l'on) یرینه (on) وضع اولنیور بو بر سوء استعمالدر بالخاصه عموم ابنای بشر مقصود اولنجه یالکز (l'on) لفظی استعمال اولنملیدر) مطالعه‌سنی ایراد ایلر مترجملرمز ایچون بو دقایقه رعایت واجبهٔ ذمت اولوب اوراق حوادثده وسائر مواقعده (مرویدر) و (شایعاً روایت اولنیور) و (شیوعبولمشدر) و (متواتردر) و (سویلیورلر) تعبیراتی کیف ما اتفق استعمال اولندیغی مع التأسف کوریلیور .

PAR LA FORCE

بو تعبیری (جبراً) تعبیریله ترجمه ارباب تدقیق عندنده مقبول اولەمز زیرا (جبراً) تعبیری بزده هم مادیاتده وهمده معنویاتده مستعمل بر لفظ اولوب فرانسزجه (Par la force) تعبیری ایسه مجرد مادیاتده قوللانیلور معنویاتده (Par force) دینلور بو سببه مبنی (Par la force) تعبیرینی (قوۂ جبریه ایله) دیو ترجمه ایدر ایسەك حق تعبیری ویرمش اولورز (Par force) تعبیرینی (جبراً) (اکراهاً) (مجبوراً) (مکرهاً) لفظلریله افاده ایتملیز واقعا بالاده دیدیکم کبی بو لفظلر بزده هم مادیات وهمده معنویاتده قوللانیلور ایسەده موقعك اقتضاسی جبر معنوی ویا اکراه معنوی بولندیغنی کوسترەجکی جهتله ترجمەده خطا ایدلمش اولمز اما (Par la force) تعبیرینی (جبراً) دیو ترجمه ایتدیکمز حالدەفرانسزجەبالخاصه مقصود اولان (اجبارمادی) معناسنیافاده ایتمش اولمیز اجبار مادی بزده (قوۂ جبریه ایله) دیو افاده اولنور.

(Le mariage est une chaîne où l'on ne doit jamais soumettre un cœur par force.)

Molière

(ازدواج بر زنجیر اولوب هیچ بر کوکلی جبراً او زنجیره ربط ایتمامليدر.)

ياخود

(ازدواج هيچ بركوكلى جبراً ربط ايتامك لازمكلان برزنجيردر.)

ياخود

(ازدواج برزنجيردركه اكا هيچ بركوكلى جبراً ربطايتامليدر.)

(On soumet un ennemi par la force.)

(بر دشمن قوهٔ جبريه ايله تحت اطاعته النور.)

(Par la force des choses) تعبيرى (الجاآت احوال و وقوعات ايله) ديو ترجمه اولنمق اقتضا ايدر.

PEINES DISCIPLINAIRES

بو لفظى (مجازات انتباهيه) ديو ترجمه ايديبورلر حتى اك مكمل آثار مفيده‌مزدن اولان ويورغاكى وطلعت افنديلرك اثر خامهٔ همتلرى بولنان (اصول محاكمات جزائيه شرحى) نام كتابده دخى (مجازات انتباهيه) ديوترجمه‌اولنمشدر حالبوكه (discipline) ديمك انضباط ديمك اولديغندن بو تركيبك ترجمه‌سى (مجازات انضباطيه) اولمق لازمدر.

(On inflige des peines disciplinaires, dans les écoles, aux élèves qui ne s'appliquent pas aux leçons

ou qui commettent des actes contraires à la discipline de l'établissement.)

(مکاتبده درسلره چالشمیان ویاخود انضباط مکتبه منافی حرکتده بولنان شاکردان حقنده مجازات انضباطیه ترتیب واجرا قلنور.)

(Un commendant doit être très sévère pour la discipline ; la plus légère infraction à la discipline doit être punie d'une peine disciplinaire.)

(برقوماندانك انضباط خصوصنده غایتله شدتلی بولنمسی لازم اولوب انضباطه الڭ خفیف صورتده مخالف بر حرکت بیله بر جزای انضباطی دعوت ایتملیدر.)

PRIVER

بو لفظی (تجرید) لفظیله ترجمه ایتمك بعضاً جائز اولسه بیله صورت عمومیه‌ده اوله‌رق غیر جائز اولوب بونك حقیقی ترجمه‌سی (محروم) ایتمکدر (تجرید ایتمك) لفظنك ترجمه‌سیدر فقط (Dépouiller) لفظنك فرانسز لساننده صورت استعمالی بزم اصول استعمالمزه موافق اولمیوب فرانسزجه‌ده کرك مادیات وکرك معنویات ایچون (Dépouiller) فعلنه بر شیء (Dépouiller)

مادی ویا معنوی مفعول واقع اولور بزم تجرید فعلنك مفعولیتی انسانده اولوب او شیء مادی ویا معنوی مفعول عنه حكمنده بولنور مادی‌یه مثال :

(Dépouiller ses vêtements.)

(بر آدمی اثوابندن تجرید ایتمك) معنوی‌یه مثال :

(Dépouiller sa fierté.)

(بر آدمی كبر وغرورندن تجرید ایتمك)

لكن (Priver) فعلنده فرانسزجه‌ده دخی مفعولیت شخصده واقع اولور.

Dans ma triste maison, seul et privé d'enfants ;
J'aurais pu voir en vous l'appui de mes vieux ans.

Voltaire

(كلبهٔ اخزانمده تنها نشین اسف ومحروم اولاد وخلف اولدیغم حالده بلكه سن شیخوختمده سزی كندیمه استنادگاه كوره‌بیلور ایدم).

(Le premier vœu des aveugles est de recouvrer la vue, leur plus grand regret est d'en être privés.)

(اعمالرك اك بیوك امللری عودت رؤیت واك بیوك سببه اسفلری رؤیتدن محرومیتدر)

مفعول عنهك برلكده ذكرى لازمكلور ايسه فرانسزجه‌ده دخى (Dépouiller) فعلنك مفعوليتى شخصده واقع اولور (Dépouiller) فعلى على الاكثر اشيادن واموالدن محروم ايدلمك معناسنه كلديكى و (Priver) فعلى اشخاصدن ايريلانلرده دائما قوللانلديغى جهتله (Dépouiller) فعلنك (تجريد ايتمك) و (Priver) فعلنك (محروم ايتمك) تعبيرلريله لزوم ترجمه‌سى مرتبه بداهتده كورينور .

(La mère de Calas fut privée de ses filles, et dépouillée de tout son bien.)

Voltaire

(« قالاس »ك والده‌سى قزلرندن محروم وكافهٔ اموالندن تجريد ايدلدى)

محروم فعلى اشبو اسم مفعول صيغه‌سيله استعمال عادت شايعه‌مز اولديغندن تبديل صيغه‌دن احتراز اولنمق لزومى دركاردر بو قبيلدن اوله‌رق (Destituer) لفظى دخى موجود اولوب بو فعلى بزده مطلقا (عزل) تعبيريله ترجمه ايدرلر ايسه‌ده فعل مزبور يالكز عزل معناسنه كليوب محروم ايدلمك تجريد ايدلمك عارى اولمق يولنده معنالر افاده ايتديكندن (عزل) لفظنه حصر ترجمه طوغرى دكلدر .

تملاق صاحب شهیری (Fénelon) ادیب مشهور (Bossuet) ایله مباحثهٔ شدیدهٔ مشهورهسنده کندی حقنده شویلهدیر :

(Je suis seul et destitué de toute ressource humaine.)

(بن تنهانشین غموم وهرکونه درمان بشریدن محرومم)

عبارهسی بو فقرهنك ترجمهٔ مزینهسیدر .

(Destituer) لفظی لاتینجه (Destitueri) لفظندن مأخوذ اولوب لفظ مزبور ترك ایتمك معناسنه اولمغله (Destituer) فعلنك اصل معناسی بر قوهٔ عارضیهدن ویا بر معاونت خارجیهدن تجرید ایتمكدر .

(استنادكاهدن محروم ایدلمش) (Destitué d'appui)

Bossuet

(اعتباردن ساقط) (Destitué de Crédit)

Fénelon

(Une chose est destituée de fondement)

(بر شی اساسدن عاریدر)

Académie

(دلیلدن عاری) (Destitué de preuve)

J. J. Rousseau

(Destitués, comme ils ont été, des expériences et des instruments nécessaires, les anciens n'ont pas dû prétendre à la gloire d'avoir tout connu.)

J. J. Rousseau

(تجارب والات وادوات لازمه‌دن محرومیت حالنده بولندقلری جهتله قدما هر شيء بیلمش اولمق شرفنه ادعای استحقاق ایتمامش اولمليدرلر.)

اشته بو افادات وامثله‌دن نمایان اوله جغی اوزره (Destituer) فعلنی (عزل) معناسنه منحصر ظن ایدیشمز محضا فقدان تتبعاتدندر. (Dénué) و (Dépourvu) لفظلری دخی (participe passé) صیغه‌سی اوزره (Destitué) لفظیله مترادف اولوب بینلرنده‌کی فرق برشی کندیسنده اولمیان آدمه او شیدن (Dénué) ویا (Dé-pourvu) دنیله بیلسی وبرشی کندیسنه ویرلمیان ویا اعاده ایدلمیان آدمه او شیدن (Destitué) دنیلسی فرقندن عبارتدر.

چاره وتدبیر ودرمان معناسنه اولان (ressource) لفظندن محرومیت اکثری (Dépourvu) لفظیله افاده قلنوب (Dépourvu de ressource) دنیلدیکندن وبزده چاره وتدبیر ودرمان کبی شیلردن محرومیت (عجز) لفظیله افاده قلندیغندن (Dépourvu) لفظنی عاجز لفظیله ترجمه ایتسه‌ك مناسبدر.

PROJET

بو لفظی (تصور) لفظیله ترجمه ایدییورلر ایسه‌ده (Projet) لفظنك مدلول صحیحی بر تصـوری تصمیم معناسی اولدیغندن بوکا (تصمیم) دنیلمسی رهین اولویتدر فقط تصمیمنامه معناسنه اوله‌رق (Projet) دنیلان اوراقه (لایحه) دنیلمسی لازمدر تصـور لفظی فرانسزجه (Dessein) لفظنك ترجمه‌سیدر حتی تدقیقات لغویه‌یه دائر اولان فرانسز کتابلرنده :

(Le dessein est ce qu'on veut exécuter.)

(تصور اجرا اولنمق ایستنیلان شیدر)

(Le projet est un arrangement de moyens pour l'exécution d'un dessein.)

(تصمیم بر تصورك اجراسیچون ترتیب وسائطدر)

عباره‌لرینه تصادف اولنور .

(Jamais homme ne fut si vaste dans ses desseins que le baron de Goertz ni si actif dans ses démarches ; nul moyen ne lui coûtait.)

Voltaire

(بارون دو غورتچ درجه‌سـنده تصوراتی واسع وتشبثاتنده

مجد وساعی آدم کلمامش اولوب هیچ بر چاره کندیسنه کوران کلمز ایدی.)

(C'est le projet d'un nouveau dessein.)

Buffon

(بو بر تصور جدیدك تصمیمدر.)

(Projet) یرینه بعضاً (Plan) تعبیریده قوللانیلور (Plan) تعبیرینی بزم ترکجه‌یه نقل ایله (پلان) دنیلدیکی چوق کوریلیور حتی امور عسکریه‌ده تصمیمات وتصورات یرینه دائما (پلان) دینلور بو لفظ اجنبینك قبول واستعمالی تجویز اولنور ایسه دیه‌جك یوقدر لکن (Projet) ایله (Plan) بیننده فرانسز لسانده‌کی فرقی بیلملیز بناءً علیه تحقیقات لغویه کتابلرنده‌کی عبارهٔ آتیه‌یی عیناً نقل وترجمه ایده‌یم:

(Le plan est plus vaste que le projet, et aussi moins vague et moins sujet à n'être qu'une chimère.)

(پلان پروژه‌دن دها واسع اولوب پلانك مبهمیتی و برخیالدن عبارت اولمق احتمالی دها آزدر.)

اشبو فرقدن اکلاشیله‌جغی اوزره اکر (Plan) لفظی مطلقا ترجمه ایتمك ایستر ایسه‌ك (تصمیم مرتب) دنیلسی و (Plans de guerre) ترکیبنه (مصممات حربیه) ترکیبنك معادل طوتلسی

اقتضـا ایدر الحاصـل (Dessein) لفظیله (Projet) لفظنك یکدیکرندن حسن تمییزینه اعتنا واجبهٔ ذمت مترجمیندر .

(Alors Néron se persuada qu'il fallait former quelque dessein grand, hardi, nouveau et imprévu, dont le projet ne jetàt pas moins de terreur parmi les Romains que parmi les carthaginois, mais dont l'exécution heureuse changeàt les alarmes des premiers en une joie aussi grande qu'inespérée.)

Rollin

(بونك اوزرینـه (نه‌رون) عظیم، جسـورانه، یکی، ناقابل تخمین بر تصور اقتضا ایتدیکنی واو تصورك تصمیمی قارتاژلولره نقدر دهشت انکیز اولور ایسه روماالولرجه اولان دهشت تأثیر تصمیم انك مادوننده اولمامق وفقط اجراات موفقیت غایاتی روما-اولرك هیجـانی فوق المأمول اولدیغی درجه‌ده عظیم بر سروره قلب ایتمك لازمکله‌جکنی ایقان واذعان ایلدی.)

تصورات هر شیئك اقتضای نظریسنه کوره اولدیغی جهتله حوادث ووقوعاتدن چندان متأثر اولمز انجق تصمیمات تصوراتك اجرااتی دیمك اولوب اجراات ایسـه اوقات واحوالك هرکونه تأثیراتندن متأثر اولمغله دوچار انواع عوارض اوله بیلور اوجهتله (Dessein) لفظی (Projet) لفظندن دهـا قوتلیدر حتی امور

دينيه‌يه متعلق كتابلرده جناب حقه هيچ بر وقتده (Projet) اسناد اولنميوب (Dessein) اسناد اولنور بويله حالده بز (تصور) لغتنى استعمال ايده‌ميوب (تقدير) لغتنى استعمال ايتمكه مجبورز .

(Nous voudrions être la fin de tous les desseins de Dieu, comme nous nous établissons nous-mêmes la fin unique de tous nos projets sur la terre.)

Massilon

(روى ارضده كافهٔ تصميماتمزك يگانه هدف مقصدى كندى نفسمز اولديغى كبى كافهٔ مقدرات الهيه‌نك علت غائيه‌سى دخى كنديمز اولمق ايستر ايدك.)

RÉSERVE

بو لفظى على الاطلاق (احتياط) لفظيله ترجمه ايتمك بزده عادت اولمشسه‌ده ظن عاجزانه‌مجه اكثر حالاتده وعلى الخصوص بيهوده كولقدن احتراز موقعنده بونى (پرهيز واجتناب) ويا (پرهيز لسان) تعبيرلريله ترجمه ايتسه‌ك دها زياده افادهٔ حقيقت ايتمش اولورز (Réserve) لفظنك فرانسزجه استعمالى مضرتى بر آدمك كنديسنه عائد اوله‌جق خصوصاتده ايتديكى پرهيز واجتناب معناسنده اولوب مضرتى غيره عائد خصوصاتده پرهيز

واجتناب (Discrétion) لفظيله ادا اولنقده بوتعيين بز (Discrétion) لفظنی (وقايه كارلق) تركيبيله افاده ايده بيلورز (Réserve) لفظنك احتياط ايله ترجمه‌سی (Fonds de réserve) يعنی (احتياط اقچه‌سی) كبی كرچكدن مقتضای احتياط اشعار ايدن خصوصاتده واو خصوصاتك ماديانه تعلق ايدن جهاتنده‌در مثلا احتياط اقچه‌سی دنيلديكی حالده احتياطاً وايلروده حين اقتضاده صرف اولنمق لزومنی ملاحظةً حفظ اولنان اقچه مطلوب اولوب پرهيز لسانده‌كی احتياط ايسه احتياط ذهنيدن ولزوم واهميتی مشكوك ملاحظاتدن عبارتدر اشته فرانسزجه (Réserve) لفظی ماديانك غيری احوالده معنای اخيری مشعردر .

(C'est à la morale sociale à traiter de la discrétion.)

(وقايه كارلق مبحثی اخلاق اجتماعيه‌يه عائد مباحثدندر.)

(C'est dans la morale individuelle qu'il doit être question de la réserve.)

(پرهيز واجتناب اخلاق شخصيه‌يه عائد مسائلدندر.)

(Si nous manquons de discrétion, ce sont les autres qui en souffrent.)

(وقايه كارلقده قصور ايدر ايسه‌ك بشقه‌لری متأذی اولورلر.)

(Nous seuls sommes intéressés à ne pas manquer de réserve.)

(پرهیز واجتنابده قصـور ایتمامك یالکز کندیمزك علاقه‌دار منفعت اولدیغمز برشیدر.)

(La politesse et la discrétion, qui en est une partie, sont nécessaires l'une et l'autre au repos de la société.)

Fénelon

(حسن معامله وانك بر قسمی اولان شیمهٔ وقایه کارینـك ایکیسیده هیئت اجتماعیه‌نك راحتیچون لازمدر.)

(Un calomniateur pèche essentiellement contre la discrétion.)

Pascal

(بر مفترینك اساساً قصوری اصول وقایه‌کاری‌یه مخالفتنده‌در.)

(Un poëte satirique pèche contre la discrétion.)

Boileau

(بر شاعر هجو اشـعار قاعدهٔ وقایه کاری‌یه مخالف اوله‌رق ترتیب گفتار ایدر.)

(Ce petit animal mordait sans discrétion tous ceux qui voulaient badiner avec lui.)

Buffon

(بو كوچك حيوان كنديسيله لطيفه ايتمك ايستيان هر كسى بلاوقايه ايصيرر ايدى .)

بو الفاظه مماثل اولمق اوزره برده (Précaution) لفظى واردركه انى ترجمه‌ده بز هم اندن منفهم اولان احتياط معناسنى وهمده وسائط خارجيه‌يه توسل وتشبث مفهومنى افاده بولنده‌كى فرقى ارائه ايچون (تدابير احتياطيه) تعبيرينى استعمال ايتمليز .

(Prendre les précautions nécessaires.)

(تدابير احتياطيهٔ لازمه‌يى اتخاذ ايتمك.)

(Il y a des choses qu'on ne doit apprendre aux enfants qu'avec précaution et avec réserve.)

Bossuet

(بر طاقم شيلر واردركه انلرى چوجقلره تدابير احتياطيه وپرهيز واجتناب ايله تعليم ايتمليدر .)

(Réserve) لفظنك افاده ايتديكى پرهيز واجتناب معناسيله برابر ضبط نفس معناسى افاده اولنمق وياخود يالكز ضبط نفس دنيلمك حالنده (Retenue) لفظى قوللانيلور بز (Retenue) لفظى (ضبط نفس) ايله افاده ايتمليز (Retenue) لفظى (par-ticipe passé) اوله‌رق بر اسمه صفت واقع اولدقده تأنيث وتذكيرجه او اسمه تابع اولور ايسه‌ده يالكز اوله‌رق كلدكده اسم مؤنث اولمق اوزره مستعملدر .

(La retenue est sœur de la modération.)

(ضبط نفس اعتدالك همشيره‌سيدر .)

(Platon était si retenu, qu'on ne le vit jamais rire que fort modérément ; et il fut toujours si maître de ses passions, qu'on ne le vit jamais en colère.)

Fénelon

(افلاطونك اولقدر ضبط نفسه اقتداری وارايديكه غايتله اعتدال اوزره خنده‌دن بشقه برخنده حالنده كورلسی واقع اولمامش وحرص وانهماكارينه دائما اولدرجه‌ده غالب ايديكه حال حدتده بولنمسی هيچ برزمانده كورلمامشدر .)

اشبو ترجمه‌ده كورلديكی اوزره فلان ادم (Retenu) ايدی جمله‌سنی ضبط نفس اقتدارنده ديو ترجمه ياقيشق الور .

TRANSGRESSER

بو لفظ قانون ونظام واوامر كبی شيلره مخالف حركت معناسنده ايسه‌ده قانون ونظام واوامره مخالف حركت، مخالفت، عدم اطاعت معنالرينی افاده ايدن لغات مخصوصه اولديغندن

و (Transgresser) فعلی محضا عمومی قانونلرك احکامنی پایمال ایتمك معناسنی تضمن ایلدیکندن بوکا (قانونشکنلك ایتمك) ترکیبنی مقابل طوتمليز بر آدم على الاطلاق بر قانون ویا نظام ویا امره اتباع ایتمز ایسه او حاله (Désobéir) دیرلر که معناسی عدم اطاعتدر بر آدم بر قانون ویا نظام ویا امره جبراً مخالفت والتزام حقارت ایدر ایسه او حاله (Violer) دیرلر که معناسی قانون ویا نظام ویا امرك (ابطال حکمی) تعبیریله افاده قلنه بيلور خصوصی بر نظام ویا امره مخالف حرکت اولنور ایسه اکا فرانسزلر (Contrevenir) دیرلر که بز بوکا مقابل (مخالفت) لفظنی قوللانه بیلورز بالاده دخی افاده قلندیغی اوزره احکامی پایمال ایدیلان قانون (قانون طبیعی) و (قانون الٓهی) کبی عمومی شیلر ایسه (Transgresser) لفظی استعمال اولنوب بزده انك حق تعبیری قانونشکنلکدر بر آدمك کندی یاپدیغی ویا کندیسنك دخی یاپلسنه چالشدیغی برشیی بوزمسی (Enfreindre) تعبیریله افاده اولنقده اولوب بزده عهود ایچون (نقض عهد) تعبیری وار ایسه ده بشقه شیلرده نقض تعبیری محکمهٔ تمییزك اعلاملری نقض ایتمسی حالنه منحصر اولمق جهتیله یاقشمیه جغندن عهدك غیری شیلر ایچون (عدم ثبات اظهاری) و (خلف وعد) و (نکول) کبی تعبیرات ایله (Enfreindre) لفظنك معناسنی افاده ایتملکمز لازمکلور .

-ooOoo-

امثله :

(Socrate aime mieux mourir que s'enfuir, de peur de désobéir aux lois qui le retiennent en prison.)

Fénelon

(سقراط كنديسنى محبسده طوتان قانونلره عدم اطاعتدن احترازاً وفاتى فراره ترجيح ايتدى.)

(Je voulais user pleinement du droit de penser, mais toujours en respectant le gouvernement sous lequel j'avais à vivre, sans jamais désobéir à ses lois.)

J. J. Rousseau

(حق تفكرى تماماً استعمال ايتمك ايستر ايديسەمده زير حكمنده متعيش اولەجغم حكومتە دائما رعايت ايدرك وانك قانونلرينه هيچ برزمانده عدم اطاعت كوسترميەرك ايستر ايدم.)

(Henri VIII d'Angleterre établissait dans cet article le célibat des prêtres avec la peine de mort contre ceux qui y contreviendraient.)

Bossuet

(انكلتره قرالی سكزنجی هانری بند مزبورده راهبلر ایچون بیكار قالمق مجبوریتی تأسیس وبوكا مخالفت ایدنلر ایچون جزای اعدام تعیین ایلدی.)

(Nous renouvelons les statuts et ordonnance, qui regardent l'âge des servantes ; déclarons toutes les peines y portées bien encourues par les contrevenants.)

Bossuet

(خدمتجی قزلرك سنلری حقنده كی نظامات واوامری تجدید وانلرده مندرج مجازاته حكملرینه مخالفت ایدنلری مستحق عد ایدرز.)

(Il fut arrêté qu'on ne créerait aucune magistrature dont il ne fût permis d'appeller ; et on donnait pouvoir à tout particulier de tuer impunément quiconque contreviendrait à cette ordonnance.)

Rollin

(حكملری علیهنده استینافه مراجعت اولنمغه مأذونیت اولمامق اوزره هیچ بر حاكملك مسندی احداث اولنمامسی قرارگیر اولوب بو امره مخالفت ایدنلری بلاجزا قتل ایتمك ایچون هر فرده اقتدار ویرلمشیدی.)

(Parmi quelques nations on croit qu'il suffit, pour réprimer le luxe, de punir les contraventions à la loi par des amendes pécunières.)

Rollin

(بعض اقوام بیننده منع زینت ایچون زینت قانوننه مخالف حرکتده بولنانلردن جزای نقدی آلنمسی کافی ظن اولنیور.)

استطراد

معلوم ارباب دقت اولدیغی اوزره (جزای نقدی الغـق) تعبیری طوغری اولمیوب جزا دیناننشی حکم اولنمق وچکلمك کبی فعللرله استعمـال اولنـهرق الغقله قوللانلمز بو تعبـیر (نقد جزائی) مقامنده استعمال اولنیور ترجمهده مطلقا طوغری یازلمق التزام اولنور ایسـه بویله موقعلرده (مخالف حرکتده بولنـانلر علیهنده جزای نقدی حکم واجرا اولنمسی) عبارهسی قوللانلمیدر.

(Les états se jettent aux pieds de Votre majesté pour l'assurer qu'ils veilleront à prévenir toute contravention à ses ordres.)

Voltaire

(هیئات مجالس ارادات علیه‌لرینــه مخالف هر کونه حرکاتی منعه صرف وسع ومقدرت ایده‌جکلرینی تأمین معرضنده رخسای خاکپای سامیء حکمداریلری اولورلر.)

(C'était un infraction à mes maximes.)

J. J. Rousseau

(بو حال قواعد اســاسیه‌مده عدم ثبات اظهــاری ایدی. قواعد اساسیه‌مدن بر نکول ایدی.)

(Tout pacte dont une des parties enfreint les conditions devient nul pour l'autre.)

J. J. Rousseau

(بر مقاوله که طرفین عاقدیندن بری شرائطندن نکول ایدنه دیکر طرف ایچون کأن لم یکن اولور.)

(Si quelque transgresseur enfreint cette promesse, qu'il éprouve, grand Dieu ! ta fureur vengeresse !)

Racine

(بر قانون شکن بو بابده خلف وعد ایدر ایســه ای عزیز منتقم! سنك قهر انتقامکه اوغراسون.)

اخطار

اصطلاحات قانونیه‌دن اوله‌رق (contravention) لفظی (قباحت) معناسنه و infraction à loi تعبیری قانونه مخالف حرکت منفهومنه مقابل استعمال اولندیغندن بالاده‌کی تدقیقات بوایکی تعبیرك اصطلاح قانون اوله‌رق صورت استعمالنه تعلق ایتمز.

TRAVAIL

بو لفظی (سعی) لفظیله ترجمه پك مصیب اولمیوب بزجه مشهور اولان (سعی وعمل) تعبیری عادتا اصطلاحاتدن اولمغله (Travail) لفظنك ترجمه‌سنده دخی عطف ایله (سعی وعمل) دینلمك جائز ایسه‌ده (Travail) لفظنك اصل معناسی (عمل) در سعی وعلی‌الخصوص (مساعی) و (صرف مساعی) کبی تعبیرلر (Labeur) لفظنك ترجمه‌سنده یاقیشور (Travail) تعبیری فرانسزجه عادی ایشلر ایچون قوللانیلان بر سوز در مثلا بزم عمله دیدیکمز ادملرك کوردکاری ایشلر تماماً (Travail) در بزده عادی ادملره ایش کوردیرمك معناسنه اوله‌رق چالشدیرمق لفظی قوللانلدیغی کبی فرانسزجه‌ده دخی (faire travailler) دینلور علاوه‌یاتده ومجرد اختیار اولنان مشقت وزحمت مراد اولنان موقعلرده (Labeur) لفظی قوللانیلوب بزم (صرف مساعی

و (صرف همت) و (جد واقدام) تعبيرلريني قوللانديغمز يرلو (Labeur) ك تماماً موقعيدر شعرده وآثار عليهٔ ادبيه‌ده واشتغالات فكريه كبي اشتغالات علويه‌نك ذكرنده على الاكثر (Labeur) تعبيرى قوللانلديغى كوريليور مشقت وزحمت مراد ايديلهرك (Labeur) لفظنك استعمالنه (La Fontaine) ك بيت آتيسى مثال اوله‌بيلور.

(Un octogénaire plantait .... quel fruit de ce labeur pouvait-il recueillir ?)

(بر پيرهشتاد سال غرس اشجار ايله اشتغال ايدييور ايدى... عجبا بو رنج ومشقتدن نه ثمره اقتطاف ايده‌بيلور ايدى.)

(Valets et bêtes de labeur.)

La Fontaine

(رنجبرلك ايدن اوشاقلرله خدمات شاقه حيواناتى.)

(Ceux que les fatigues de l'âge et de leurs labeurs ont épuisés.)

Massillon

(رنج ومحنت سعى وغيرت وبار شيخوختله بيتاب قالانلر.)

(Je crains que, si on le voulait faire trop travailler dans les nombres, il ne s'en ennuyât; car en effet c'est un labeur fort infructueux.)

Descarte

(قورقارم كه اعداد ايله لزومندن زياده چالشديرلديغى حالده اوصانور زيرا حقيقةً بو سعى پك بيتمز بر سعيدر.)

(Les belles âmes se nourrissent au labeur. Ce n'est rien que de ne refuser point le travail, il le faut chercher-)

Malherbe

(ارواح نفيسه مساعى ايله پروشياب اولورلر ايشى رد ايتمامك هنر اولميوب ايشى ارامق لازمدر.)

اكنجيلك كثرت زحمت و مشقته و ثمرهٔ سعيك اقتطافى مدت مديده انتظاره محتاج اولديغندن اكنجيلكه (Labourage) دينلمكده وا كنجيلك كبى مادى ومعنوى محتاج جفا ومساعى اولان ايشلر اكا قياساً (Labeur) ناميله ياد اولنمقده در.

(Est ce à nous d'insulter aux savants du seizième siècle, quand nous jouissons du fruit de leur labeur?)

Laharpe

(ثمرهٔ مساعئ واقعه‌لريله تلذيذ دماغ استفاده ايتمكده‌اولديغمز حالده اون التنجى عصر علماسنى تحقير بزه‌مى دوشر؟)

TROMPER

بو لفظى اغفال معناسنه اوله‌رق ترجمه‌ايتمك طوغرى‌ايسه‌ده اضـلال معناسـنه اولان ترجـمه طوغرى دكلدر (Tromper) على‌الاطلاق الدائمق ديمك اولديغندن واستعمال عموميزجه اغفال دخى او معنايى افاده ايتديكنـدن اغفال ديو ترجـمه ايله مقصد حاصل اولور اضلال يعنى باشدن چيقارمق بر ادمك بر ضعيف طرفنى بولوب ويا بر ادم اوزرنده‌كى نفوذى سوء استعمال‌ايدوب وياخود بر ادمده‌كى اخلاق وامزجه‌دن استفاده ايليوب اغفـال ايتمكدر بوكا فرانسزجه (Tromper) ديمزلر (Abuser) ديرلر.

(Nos sens nous trompent.)

Académie

(حواسمز بزى اغفال ايدر.)

(Nos sentiments nous abusent.)

J. J. Rousseau

(حسياتمز بزى اضلال ايدر.)

(Don Juan est un fourbe qui cherche à abuser de pauvres jeunes filles en abusant de sa supériorité et de l'action que leur faiblesse lui donne sur leur cœur.)

Molière

(«دون ژوان» حائز اولدیغی امتیازی و بیچاره قزلرك ضعف حالندن ناشی قلبلرینه اولان تأثیرینی سوء استعمال ایله فقرای دخترانی اضلاله ساعی بر حیله‌کاردر.)

فعللرك ادات سلب اولان (dé) ایله استعمالی حالنده (Détromper) ایچون (غفلتدن ایقاظ) واثار ادبیه‌ده (خواب غفلتدن بیدار ایتمك) ترکیبنی و (Désabuser) ایچون (ضلالتدن ایقاظ) و امور دینیه ومواد علویه‌ده (ارشاد) و اثار ادبیه‌ده کریوهٔ ضلالتدن طریق سلامته ایصال) تعبیرلرینی قوللانمالیز.

(Afin qu'ils détrompassent le sénat des faux bruits qu'on pouvait avoir répandus contre eux à Rome.)

Rollin

(حقلرنده نشر اولنمش اولمسی محتمل اولان شایعات کاذبه ایله اغفال اولنمقدن سناتو اعضاسنی وقایه وایقاظ ایتملریچون.)

(Télémaque était désabusé des victoires et des

conquêtes dans un âge où il était si naturel qu'il fût enivré de sa gloire.)

Fénelon

(تلماق سرمست جام شرف وشـان اولمق بك طبیعی اولان برسن وسالده احراز غلبه وظفر وفتح ملك وكشور انهماكات ضلالت ایاتندن طریق رشد وسداده ایصال قلنمشیدی.)

(Tromper) و (Abuser) فعللرینه مماثل برده (Décevoir) فعلی واردر كه بعض آثار ظـاهره ایله الداتمق وبر واسطهٔ غریبه ایله اغفال ایتمك معنـالرینه كلدیكی جهتله بز انك ترجمه‌سـنده (فریفته ایتمك) تعبیرینی قوللانسـه‌ق مناسب اولور زیرا الداتمغه وجلب‌میله واسـطه اوله‌جق شـیلره (دلفریب) دیناور (چشم دلفریب) (شـیوهٔ دلفریب) كبی (Décevoir) لفظك بزم (فریفته ایتمك) لفظنـدن یكانه فرقی فرانسزجه‌ده (Décevoir) فعلنـك اشخاصه اسناد اولنیوب اشیایه اسناد اولنمسـیدر بو فرقك بزجه هیچ اهمیتی اولمدیغی ایسـه بدیهیدر بزده دخی (شخص دلفریب) پك نادر مستعملدر اسناد اشیایه‌در.

(Notre raison est toujours déçue par l'inconstance des apparences.)

Pascal

(عدم ثبات تظاهرات ايله فكرمز دائما فريفته اوليور.)

(Dieu n'a pas voulu que nous fussions déçus par cette apparence de raisonnement que nous voyons dans les animaux.)

Bossuet

(جناب حق حيواناتده كورديكمز محاكمهٔ فكريه نمايشيله فريفته اولمقلغمزى تجويز بيورمامشدر.)

(Il y a des schistes qui sont presque aussi inflammable que le charbon de terre.

Cet effet a déçu quelques minéralogistes, et leur a fait penser que le fond du charbon de terre n'était comme celui des schistes que de l'argile mêlée de bitume.)

Buffon

(بر طاقم شيست (بر نوع مادهٔ معدنيـه) لر واردركه قابل احتراق اولمقده معدن كمورينه معادل كيبدر .

بو حال بعض معادن شناسانى فريفته ايليوب معدن كمورينك اساسى شيستك اسـاسى كبى بيتوم ايله مخلوط كيلدن عبـارت اولديغى فكرينه ذاهب ايتمشدر.)

(Mon Dieu ! le plus souvent l'apparence déçoit.)

Molière

(یارب ! اکثر اوقاتده احوال ظاهره انسانی فریفته ایلیور.)

(Décevoir) فعلی اشخاصه اسناد اولنیوب اشیایه اسناد اولندیغنی بالاده بیان ایتمشیدم فعل مذکورك معناسنی اشخاصه اسناد ایتمك اقتضا ایتدکده فرانسزلر (en imposer) تعبیرینی قوللانمقده اولوب بزجه بو بابده ینه فریفته ایتمك تعبیرینی قوللانمق اقتضا ایدر ایسه‌ده (imposer) لفظنده نوعما تحکم معناسی مندرج اولمسیله بونده فریفتهٔ تحکم ایتمك تعبیری استعمال اولنمق مناسب دوشه‌جکی ظننده‌یم.

(Vous croyez m'en imposer.)

J. J. Rousseau

(بنی فریفتهٔ تحکم ایتمك ظننده بولنیورسکز.)

(On peut en imposer aux hommes qui ne jugent que sur ce que nous leur paraissons.)

Massillon

(کندیلرینه نصل کورینور ایسه‌ك اکا بنای حکم ایدن آدملری فریفتهٔ تحکم ایتمك ممکندر.)

(Nous ne vous en imposons pas: lisez vous-mêmes; examinez les écritures.)

Bossuet

(بز سزی فریفتهٔ تحکم ایتمیورز کندیکز اوقویکز محرراتی تدقیق ایدیکز.)

اکر بو الداتمق کیفیتی تحریك اشتها ویاخود هر نه کونه اولورایسه اولسون اعطای امید ذوق وصفا ایله وقوعبولورایسه فرانسزجه (Leurrer) تعبیری قوللانیلور بو حالده (Leurrer) تعبیرینی بز (دام امیده دوشورمك) و یاخود (تحریك اشتها ایله کرفتار دام اغفال ایتمك) ویا (فریفتهٔ شوق ذوق ایتمك) کبی تعبیرات ایله تزییناً افاده ایده‌بیلورز بیانه حاجت اولمدیغی اوزره بویله عباره‌لر اسلوب افاده‌نك تزییناته مساعد اولدیغی موقعلرده جائز اولوب عادی شیلرده (امید ویرمك) و (الداتمق) کبی تعبیرلردن ایرلمق مناسب اولمز علمی وفنی شیلرده دخی فریفته ویا (تحریك اشتها) کبی تعبیرلره بدل الداتمق الدانمق تعبیرلری مناسبدر بالاده (Buffon) دن کتوردیکم معدنیات مثالنده فریفته یرینه (الدانمسنه سبب اولوب) دینلسه انسبدر آثار ادبیه ترجمه‌سنده واسلوب مزینله افادیه مساعد موقعلرده ایسه ارائه ایلدیکم فقرات وتعبیرات تزیینیه ایله ترجمه ایتمامك ترجمه اولنان شیلرك لذتنی قاچرمقدر.

(On attire la souris, on la leurre aisément par des appâts.)

Buffon

(فاره استجلاب ومأكولات اشتها انكيز ايله بالسهوله كرفتار دولاب عقاب ايديلور.)

(Entre les gens qu'elle (une coquette) sut attirer, deux siens voisins se laissèrent leurrer à l'entretien libre et gai de la dame.)

La Fontaine

(شوخ دلفريبك جلب قلبنه موفق اولديغى ادملر ميانده ايكى همسايهٔ اميد سرمايه مكارهنك كفتار لا اباليانهٔ عشوهكاريسيله دل اشفته اولديلر.)

(Alléché par des caresses, séduit par la vanité, leurré par l'espérance, forcé par la nessécité, je me fis catholique.)

J. J. Rousseau

(نوازشلرله مجلوب، غرور بيهودهيه مغلوب، كرفتار اميد دل اشوب، بحر ضرورته رهين رسوب اولديغمدن قتوليك مذهبنى قبول ايتدم.)

اکر اغفـال واضلال وفریفته ایتمـك ماده‌لری بردن بره وقوعبولدیغی وعجله‌یه کتـوریله‌رك بر آدمه تأمل وتفکر فرصتی براغلمدیغی معنـاسی افاده اولنمق ایسـتنیلور ایســه فرانسزجه بالاده‌کی افعالك یرینه (Surprendre) فعلی قوللانیلور بز (Surprendre) فعلنی ترجمه‌ده اغفـال واضلال وفریفتـه ایتمك فعللرندن بشقه افعال قوللانمغه محتاج دکلســه‌کده بو فعلك افاده ایتـدیکی معنـای سرعتی وعدم ترقب مفهومنی اشراب ایچون (ناکهان) ویا (ناکهانی) تعبیرلرینی عباره‌یه قاتملیز.

(Surprendre la vigilance de quelqu'un.)

Montesquieu

(بر ادمك تیقظنی غفلت ناکهانی‌یه اوغراتمق.)

(Monsieur de Pourceaugnac est un étranger qu'on veut surprendre. et qui de bonne foi vient se marier avec une fille qu'il ne connaît pas et qu'il n'a jamais vue.)

Molière

(موسیو دوپورسـنیاق اغفال ناکهانی‌یه دوچار ایدلمك

ایستنیلان بر اجنبی اولوب بیلدیکی بر قزی آغوش ازدواجه المق ایچون خلوص نیتیله کلمشدر.)

(Est-il hérétique ? Attendez, me dit mon docteur, vous me pourriez surprendre. Allons doucement.)

Pascal

(رافضیمیدر؟ دیو وقوعبولان سؤالم اوزرینه بنم حکیم: طوریکز بقایم. بنی اغفال ناکهانی‌یه دوچار ایده‌بیلورسکز تأنی ایله حرکت ایده‌لم. دیدی.)

اعفال واضلالدن مقصد وقت کچورمك و وقت قزانمق اولور ایسه ذکر اولنان افعاله بدل فرانسزجه (amuser) فعلی قوللانیلور بو فعلك ترکجه‌سی (اویالامق) و (اویالاندیرمق) در اویالامق و یا اویالاندیرمق تعبیرلرینی قوللانمغه ترجمه‌ده متخذ اسلوب افاده مساعد اولمز ایسه او حالده مطلقا (وقت کچورمك) و یا (امرار وقت) و یاخود (وقت قزانمق) تعبیرلریله برابر اغفال فعلی استعمال ایدلملیدر.

(Charles-Quint et François premier ne songeaient qu'à s'amuser l'un l'autre par cette négociation, pendant que chacun de son côté tâchait de se faire de nouveaux amis.) *Bossuet*

(بشنجی شارل ایله برنجی فرانسوا بو مذاکرات ایله یکدیکرینی اشغال و وقت قزانمق ایچون اغفال ایتمکدن بشقه بر شی دوشونمیوب دیکر طرفدن هر بری کندیسنه یکی دوستلر پیدا ایتمکه چالیشور ایدی.)

(Persée dit que, pour gagner du temps, les Romains l'avaient amusé pendant tout l'hiver par des entrevues trompeuses et par une trève simulée, sous le beau prétexte de travailler à un réconciliation.)

Rollin

(پرسه‌نك روایتنه نظراً وقت قزانمق ایچون بتون موسم شتا مدتنجه روماولر ملاقات مغفلانه وتألیف بینه چالشمق بهانهٔ خوش آینده‌سیله منعقد بر متارکهٔ مواضعه‌کارانه ایله کندیسنی اویا- لاندیرمشلر در.)

(L'âge peut séduire.)

Massillon

(حداثت سن وسال مساعد اضلال واغفالدر.)

(Malgré les menaces du pape, Charles le chauve

s'empara de la Lorraine, et renvoya les légats, après les avoir amusés de belles promesses.)

Massillon

(سیرك صاحبی شارل پاپانك تهدیداتنه التفات ایتمیوب (لورن) قطعه‌سنی اوردهٔ قبضهٔ تسخیر و پاپانك سفراسنی مواعید نفیسه ایله اضاعهٔ اوقات ایتدیردكدن صكره اعادهٔ تسییر ایلدی.)

اگر اغفالدن مقصد بر شیئك یرینه دیكر بر شی الدیرمق و بر ذهابی ترك ایله یاكلش بر ذهابه سوق ایتمك ایسه ذكر اولنان افعالك یرینه فرانسزجه (Donner le change) تعبیری قوللانیلور بونی تمام معناسیله افادهٔ ترجمه ایچون (دیكر بر شی الدیرمق) و یا (ذهاب دیكره سوق فكر ایتدیرمك) كبی تعبیرلر قوللانلق اقتضا ایدر.

(On donne le change à l'ennemi par une attaque simulée.)

Voltaire

(بر ساخته هجوم ایله دشمنك فكری ذهاب دیكره سوق اولنور.)

تم

غلطات ترجمه

اثر

سعيد
رئيس محكمهٔ بدايت در شورای دولت

فرانسزجه برطاقم الفاظ وتعبيراتك لسان عثمانی‌يه نقل وترجمه‌سنده وقوع بولان غلطاتی تصحيح والفاظ وتعبيرات مذكوره‌نك ترجمه اصل مقابللرينی ارائه ومقام استعماللرينی تعيين ولسان مذكورك دها برچوق غوامض ودقائقنی تعريف وايضاح ايدر براثردر .

صاحب وناشری
كتابجی آراكل

دفتر ۳

معارف نظارت جليله‌سنك رخصتيله طبع اولنمشدر

استانبول

(ا . آصادوريان) شركت مرتبيه مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سی نومرو ۵۲
۱۳۰۶

شركت مرتبیه مطبعه وكتبخانه‌سی — باب عالی جاده‌سنده
نومرو ٥٢

اخطار

ذوات معروفه اسملرینك حرف تعریفلی اولنلرینی یازمقده ایکی قاعده جاری اولوب بری حرف تعریفی تفریق ایله یازمق و دیکری حرف تعریفی نفس کلمه‌دن عد ایله هپسنی برلکده تحریر ایلمکدر.

رأی محرره کوره ایکی صورتدن برینك ترجیحنه دیه‌جك اولمیوب فقط حرف تعریف آیرو اوله‌رق یازیلور ایسه اصل اسمك حرف اولی (majuscule) دینلان حروف ایله یازلمق اقتضا ایدر مثلا (La Fontaine) اسمی بو وجهله یازیلور ایسه (Fontaine) لفظنده‌کی (F) (majuscule) اوله‌رق تحریر اولنمق لازمکلور حرف تعریف تفریق اولنمز ایسه اصل اسمك حرف اولی کلمه داخلنده بولنه‌جغندن وداخل کلماتده‌کی حروف

(majuscule) اوله‌رق قوللانلمدیغنـدن (Lafontaine) طرزنده تحریر اسم اولنور.

زیاده‌سـیله اعتنا اولنـه‌جق قواعد ترجمـه‌دن بریده فقره‌لرك فرانسزجه‌عباره‌ده‌کی ترتیبه کوره تحریری حالنده عباره‌نك اکلاشلمسی کسب صعوبت ایدر و یا التبـاس احترازی وارد اولور ایسه ترکجه شیوه‌یه موافق اوله‌رق ترتیب فقراتدر.

ARRANGER

بو لفظی (تسویه) و (ترتیب) لفظلریله ترجمه ایتمك بعض مواقعده و از جمله صرف معنویاتدن عبارت اولوب مادیاته تعلق اهمیتــدن عاری اولان یرلرده جائز ایسه‌ده التزام دقتـله ترجمه اولنه‌جق اوراقده بو لفظی مطلقا تنظیم لفظیله ترجمه اقتضا ایدر تنظیم یرینه (نظامنــه قویمق) تعبیری دخی بزده مستعمل اولمغله صره‌سنه کوره (نظامنه قویمق) دیو ترجمه‌یه بر شی دینله‌مز معلم ناجینك :

بیرامده بر نظامنه قویدم که خانه‌می

مصراعنی فرانسزجه‌یه ترجمه اقتضا ایتسه (نظامنه قویدم) ترکیبنی بهمه حال :

(J'ai arrangé) ترکیبیله افاده لازمکله‌جکی ظـاهر در (تسویه) فعلی بزده (تســویهٔ ترابیــه) کبی مادیاتده و (تســویهٔ مصالح) کبی معنویاتده قوللانلدیغندن (arranger) لفظنك ترجمه‌سنده (تسویه) لفظی استعمال کثیر الوقوعدر اما (ترتیب) لفظنی (ranger) لفظنك ترجمه‌سنه تخصیص ایتمك مناسب اولور.

(C'est en rangeant ses livres que l'on arrange sa bibliothèque.) *Guizot*

(انسان كتابلريني ترتيب ايدرك كتبخانه‌سني تنظيم ايلر.)

(On range la chose qui est hors de sa place; on en arrange plusieurs qui étaient en désordre.)

Condillac

(محلنك خارجنده بولنان شي ترتيب اولنور انتظامسز حالده بولنان شيلر تنظيم ايديلور.)

(Ranger) لفظي تركجه اوله‌رق افاده ايستر ايسه‌ك (ديزمك) تعبيريني قوللانمق اقتضا ايدر (ديزمك) فعلنك مقامنه قائم اولمق اوزره عسكر وخدمه كبي ادملرك هيئت مجتمعه‌سي حقنده اسم مفعول صيغه‌سيله وفارسي تركيبيله (صفبسته) دينلديكي معلوم اولوب رسمي اوراقده وعلى العموم (ديزلمش) تعبيرينه اسلوب افاده‌جه ياقيشمق الديريله‌ميان يرلرده (ranger) فعلنك ترجمهٔ صحيحهٔ مناسبه‌سي (صفبسته) تركيبي اولديغي هويدادر.

بعض احوالده (ranger) لفظي برشيئي يرينه قويمق و (arranger) لفظي برطاقم شيلره يرلر تعيين ايتمك معناسنه كلديكندن اويله احوالده (ranger) فعلني (برشيئي محلنه وضع ايتمك) و (arranger) فعلني (تعيين موقع) و (تخصيص موقع مناسب) تركيبلريله افاده ايتمليز.

(On arrange une fois, on range tous les jours.)

Guizot

(اشیایه بر کره تعیین موقع مناسب ایدیلوب هرکون هرشی یرینه قونیلور.)

صالون کبی قماره کبی یرلرك درونلرندهکی اشیا مراد اولنهرق وذکر ظرف ارادهٔ مظروف قاعدهسنه اتباع ایدیلهرك (arranger) و (ranger) فعللرینه انلر مفعول واقع اولدیغی پك چوق کوریلور بز اکر اشیایی تصریح ایدهجك اولور ایسهك (ranger) ایچون بروجه بالا (ترتیب) و (arranger) ایچون (تنظیم) لفظلرینی قوللانملیز اما بزده ظرفی ذکر ایله مظروفی مراد ایلر ایسهك (ranger) ایچون (نظامنه قویمق) (نظاملامق) (طوپلامق) کبی تعبیرات مستعملهیی قوللانملیز زیرا بو موقعلرده بز دائما بو یولده افادهٔ مرام ایدرز مثلا (بز اوتهکی اوطهیه کیدهلمده اوشاق بو اوطهیی طوپلاسون) (اوطهیی حالا نظاملیهمدیکزمی؟) (کل اوطهیی براز نظامنه قوی) دیرز بو موقعلرده (arranger) فعلنی (تهیئه) و(استحضار) و(حاضرلمق) ایله ترجمه ایتمکلکمز لازمکلور شو حاله نظراً صورت مطلقهده اولهرق (ranger) لفظنی (ترتیب) لفظیله و (arranger) لفظنی (تنظیم) و (نظامنه قویمق) تعبیرلریله ترجمه ایتمك وذکر ظرف ارادهٔ مظروف موقعلرنده تنظیم

ونظامنـه قويمق ونظاملامق وطوپلامق تعبـيرلرينى (ranger) لفظنك ترجمه‌سنه نقل‌ايدوب اويله حالاته مخصوص اولان معناسنى مفيـد اوله‌رق (arranger) لفظنـه تصادف ايتـديكمزده تهيئه واستحضـار وحاضرلامق تعبـيرلرينى قوللانمق قاعده‌سنى اتخـاذ ايلـكلـكمز موافق حال ومصلحتدر .

(On arrange dans une circonstance et pour une destination particulière le salon qu'on range chaque matin.)

Lafaye

(هر صباح نظاملاتديريلان صالون بر حال مخصوصده و بر كيفيته تخصيصاً استحضار ايديلور.)

(Je disais d'arranger ce salon pour l'audience publique.)

Beaumarchais

(رسم قبول علـنى ايچون بو صـالونك استحضـار اولنمسنى سويليور ايدم.)

فرانسز لساننده (arranger) و (ranger) لفظلرى يكد- يكرندن بشقه بر مقصد مخصوص ايله دخى تميز اولنيور شويله كه

(arranger) لفظی قاعده بر اقتدار عمومی کوسترملك و (ranger) لفظی بالعکس قاعده بر متابعت مجبوریتی حس ایتدیرملك فکریله قوللانیلیور بوفکری بهمه حال افاده لازمکلور ایسه (arranger) لفظنی (تعیین اصول تنظیم) و (ranger) لفظنی (ترتیبنه قویمق) و یا (نظاملامق) تعبیریله ترجمه ایتمکلکمز مقتضی اولور.

(Le maître arrange son appartement à sa fantaisie, le domestique le range ensuite d'après les ordres qu'il a reçus.)

Guizot

(افندی دائره‌سنه کیفنجه تعیین اصول تنظیم ایدر بعده اوشاق الدیغی اوامره کوره انی نظاملار.)

participe passé صیغه‌سیله (arrangé) لفظی علی الاکثر نطق کبی شیلرده بالبداهه ایراد اولنیوب اولجه ترتیب اولنمش اولمغه دلالت ایده‌جك معنایی افاده ایچون کتوریلور بزده بویله موقعلرده (مرتب) تعبیری مستعملدر بناءً علیه (arrangé) لفظی (مرتب) لفظندن بشقه بر لفظ بزم استعمالمزه کوره افاده ایتمز.

(Les Grecs cherchent la sagesse et les discours

arrangés, comme ceux de leur Platon et de leur Socrate.)

Bossuet

(روملر كنـدى افلاطون وسقراطلرينككنه معادل حكمت ونطق مرتبلر ازارلر.)

DONNER

بو لفظك (اعطا) معناسـنه اولان دلالتى جاى بحث اولميوب انجق ضمير شخصى ايله كلدكده يعنى (se donner) دينلدكده بونك ترجمه‌سنى (ميل ايتمك) ويا (منهمك اولمق) تعبيرلريله ايتمك صحيح اوله‌مز (se donner) ديمك (وقف وجود ايتمك) (حصر وجود ايتمك) ديمكدر ميل ايتمك ويا منهمك اولمق معنـالرينى افاده ايدن تعبير (s'adonner) تعبيريدر (Fénelon) مشهورهٔ جهان (Madame de Maintenon)ه يازديغى بر مكتوبده :

(Ce détail extérieur, quand vous vous y donneriez tout entière, sera toujours au-dessus de vos forces.)

ديمشدركه معنـاسى (متفرعات خارجيه‌دن اولان بو ماده

كاملاً اكا حصر ووقف وجود ايتسه‌كز بيله ينه دائما قوا كزك فوقنده بولنور.)

مشهور (Rollin) سقراطك اوصافنه دائر اولان مقاله‌سنده:

(Il s'est donné tout entier à ce qui concerne les mœurs.)

ديمشدركه معناسى (آداب واخلاقه متعلق خصوصاته كاملاً حصر ووقف وجود ايتمشدر.)

ديمكدر بالعكس (s'adonner) تعبيرينك ميل وانهماك معنا- سنده استعماله امثلهٔ آتيه نمونه در:

(Il y a des peuples adonnés au commerce, à l'agriculture, à la guerre.)

Fénelon

(تجارته «زراعته» محاربه‌يه مائل ومنهمك قوملر واردر.)

(Platon inspira à Speusippe un violent désir de l'imiter, et de s'adonner à la philosophie.)

Rollin

(افلاطون (سپوزيپ) ه كنديسنى مشق تقليد اتخاذ وفلسفه‌يه ميل وانهماك ايتمك ايچون القاى ارزوى شديد ايلدى.)

ياخود

(افلاطون (سپوزيپ) ه كندى مسلكنه تابع وسالك وفيلسوفلغه مائل ومنهمك اولمق ايچون القاى كمال ارزو ايلدى.)

MALCONTENT

بو لفظى (ناخشنود) و (غير راضى) معناسنه اولان (Mécontent) لفظيله معناده متحد ظن ايدرك ترجمه ايتمك صحيح اولمديغى كبى (Mécontent) لفظى هر زمان (ناخشنود) و (غير راضى) تعبيرلريله ترجمه دخى طوغرى دكلدر (Mécontent) لفظى (Malcontent) لفظيله برابر بر عبارهده بولنور و ياخود برينك برينه و ديكرينك بشقهسنه عطفاً افادهسى لازمكلور ايسه (Malcontent) لفظى (ممنون اولمامق) وبعضاً (پك ممنون اولمامق) تعبيرلريله افاده اولنهجق معنايه كلوب (Mécontent) لفظى ايسه بالعكس (غايتله منفعل اولمق) و (هيچ خشنود اولمامق) جملهلريله افاده ايديلهجك معنايى مفيد اولور لغويوندن (Rouband) بو بابده افادات آتيهده بولنور :

(On est malcontent quand on ne l'est guère, ou

qu'on n'est nullement satisfait; et mécontent, quand, loin d'être satisfait, on est fàché et très-fâché.)

(انسان هیچ خشـنود بولنمز ویا اصلا محظوظ اولمز ایسـه (ناخشـنود) اولوب محظوظ اولمق شویله طورسـون غضوب وحتی پك غضوب اولور ایسه (غایتله منفعل) اولور.)

الفاظ مترادفه‌نك اك زياده شـدت افاده ایدنی قنغیسی ایسـه اولفظ کثیرالاستعمال اولمق محققات تجربیه‌دن اولوب بوسببه مبنی (Mécontent) لفظنك استعمالی کثیر و (Malcontent) لفظنك استعمالی اکا نسبةً قلیلدر.

(Thérèse est malcontente et gronde.)

Lafontain

(تره‌ز عدم ممنونیتدن ناشی تکدیر ایدییور.)

(Malcontent) لفظی خشنودینك تماماً فقدانتی کوسترمیوب فقط عدم مکملیتنی واندیشـه ویا سـائر شـیلردن عدم خلوینی ارائه ایدر.

(La propre volonté ne se satisferait jamais, quand elle aurait tout ce qu'elle souhaite; mais on est satis-

fait dès l'instant qu'on y renonce. Avec elle on ne peut être que malcontent; sans elle on ne peut être que content.)

Pascal

(امل صرف كافهٔ مقاصد حاصل اولسه بیله ینه درجهٔ كافیه‌ده ممنونیتبخش اولمیوب انجق اندن اعراض اولندیغی آنده انسانده ارام دل حاصل اولور انكله انسان محضا عدم ممنونیت حالنده اوله‌بیلوب انسز ایسه محضا حال محظوظیتده بولینیلور.)

(Un esprit chagrin est mécontent.)

Bourdaloue

(بر فكر محنت الفت ناخشنود در.)

برده (Mécontent) تعبیری بر ادمك حق صحیحی ویاخود حق مفروضی پایمال ایدلمكدن ناشی حاصل اولان حالی كوستر- دیكندن وبزده ایسه بوحال (ستمدیده‌لك) و (ازرده دل اولمق) و (دلشكسته اولمق) كبی تركیبلرله افاده قلندیغندن بویله موقعلرده (Mécontent) لفظی بو یولده بر تركیب ایله ترجمه لازمكلور بونك عكسی اوله‌رق (Malcontent) تعبیری بر ادمك امید ایتدیكی شیئه نائل اوله‌مامسندن طولایی حاصل اولان حالی كوستر- دیكنه و بزده ایسه او حال انجق (مأیوسیت) تعبیریله افاده قلنه-

کلدیکنه بناءً بویله موقعلرده (Malcontent) لفظنی (مأیوس) ویا (دوچار یأس) تعبیرلریله افادەدن غیری بر صورت افاده یاقیشـق المیه‌جغندن لفظ مزبوری تعبـیرات مزبورەدن بریله ترجمه اقتضا ایدر .

(L'ambassadeur, Monsieur de Laverdin, rendit tous ces gens-là malcontents de ses manières et de sa mauvaise chère.)

Delavigne

(سفیر موسیو دولاوردن اطواریله وعدم نفاست اطعمەسیله او ادملرك کافەسنی مأیوس ایتدی.)

(Mécontent) اولمغه بر ادمك یا حقیقةً ویا ظناً حقی اولمق لازمکلوب (Malcontent) اولمق ایچون ایسه محضا کیف ما اتفق برسبب بولنمق کافی وبعضاً سببنی لایقیله بیلمکسزین انسانك دوچار اولدیغی حال یأس اشتمـالی افاده ایچون (Malcontent) دینلسی واقعدر بویله احوالده (Malcontent) تعبیرنی (مضطرب البال) تعبیریله ترجمه اقتضا ایدر.

(Le prince de Montpensier était malcontent de tout ce qui était arrivé, sans qu'il en pût dire le sujet.)

Delavigne

(پرنس دومونپانسیه خصوصات واقعه‌نك کافه‌سندن مضطرب البال اولمقله برابر سبب اضطراب قلبنی بیاندن عاجز ایدی.)

(Bayard, voyant que son refus affligeait son hôtesse, et ne voulant pas la laisser malcontente de lui, consentit à recevoir son présent.)

Rollin

(بایار رد هدیه ایتمسی مسافره‌سنی دوچار تأثر ایلدیککنی مشاهده ایلدیکندن ومشارالیهایی کندیسندن دلگیر براقمق ایسته‌مدیکندن قبول هدیه‌یه موافقت کوستردی.)

بو محلده (متـأثر) یرینه (دوچار تأثر) و (مضطرب البـال) یرینه (دلگیر) تعبـیرلرنی استعمال ایدیشم تأنیث مجبوریتنی دفع ایچوندر چونکه موصوفه‌دن منفصل اولدیغی حالده صفتی مؤنث اوله‌رق استعمال لسانمزجه بك چرکین دوشدیکی کبی (مضطرب البال) کبی ترکیبلرده قاعدهٔ عربیـه‌یه توفیقاً (مضطربة البال) دینلمکه مجبوریت اولوب اولمدیغی ماده‌سی هنوز کشمکشدن قور-تلامشدر تأنیث و تذکیر مباحثه‌لری بزده نتیجه بوله‌میه‌جق مبا-حثاتدن اولوب او مبـاحثاتی ترجمه‌مزه تأثیر ایتدیرر ایسـه‌ك بر طرفدن ترجمه‌نك مستلزم اولدیغی ثقلت دقت ودیکر طرفدن شیوهٔ لسانه تطبیق افاده ایچون درکار اولان مجبوریت مترجملکی

بك زياده مشكلاته كرفتار ايدر بناءً عليه مؤنثلكدن طولايى شيوهٔ كتـابته توفيق افادهجه مشكلاته راسـت كلديكمز حالده فارسى‌يه مراجعتدن اهون طريق يوقدر هرنه وقتكه برحقسزلق ايدلمش ويا ايدلمش ظن اولنمش ويا برتعهد بالالتزام اجراسز براغلمش‌ايسه او حالدن حاصل اولان تأثير مطلقا (Mécontent) صفتيـله افاده قلنمغله بالاده افاده قلنان (ستمديده) و (ازرده دل) و (دلشكسـته) تعبيرلرينـه بك چوق حالاتده (غدر) فعلنى علاوه ايده‌بيلورز (ستمديدهٔ غدر) (مغدور ارزده دل) (دلشكستهٔ غدر) تركيبلرنده اولديغى كبى.

بر ادمك حالنـدن ودرجهٔ ثروتندن و ايشلرك كندى املنه موافق يولده بولنمامسـندن طولايى حاصل ايتديكى تأثرى افادهده فرانسزجه (Malcontent) تعبيرى مستعمـل اولوب ترجه بويله حالاتده (نا كام) تعبيريله ترجمه مناسب اولور .

(Les gens du monde, avec tous leurs biens, tous leurs plaisirs, sont presque toujours malcontents et se plaignent de leur sort) *Bourdalvue*

(عالميان بونجه ثروت وسـامان و بو قدر ذوق وصفاى دل وجان ايله برابر ينه همان دائما نا كام ومشتكىٔ طالع بدفرجامدرلر.)

MALSÉANT

بو لفظی (موجب شـين وعار) ویا (داعیٔ عار وحجاب) ترکیبلریله ترجمه ایدنلره تصادف اولنمشسه‌ده بونك حقیقی معناسی (یاقیشقسز) و (مغـایر دأب وعادت) تعبیرلریدر حقیقةً موجب شـين وعار ویا داعیٔ عار وحجاب اوله‌جق شـیلره وعلی‌العموم اسـاساً غـیر جائز اولان حالاته (Messéant) دینلور لغویوندن (Condillac) نام ذات بو ایکی لغتك تعیین فرقی ضمننده مطالعـات آتیه‌یی ایراد ایدر :

(Malséant se dit des choses qui ne conviennent pas à l'état, à l'âge ou à la profession d'une personne, Messéant se dit de tout ce qui ne sied pas.)

(بر ادمك حال و صفتنه وسـنّنه ویاخود مسلکنه یاقشمیـان شـیئه (Malséant) دینلوب موافق قاعده اولمیـان هرشـیئه (Messéant) اطلاق اولنور.)

(Une barbe de prestigitateur terminant la figure d'un prêtre ou d'un magistrat serait malséante.)

Lafaye

(بر راهب ويا حاكمك منتهـاى وجهنده بر حقه‌باز صقالى بولنمق مغاير دأب وعادت اولور.)

(Il est messéant que la femme commande au mari et que le valet en remontre à son maître.)

Lafaye

(زوجه‌نك زوجه امر ويرمسى وخدمتكارك افنديسنى تكدير ايتمسى موجب شين وعار مواددندر.)

(L'air dissipé est malséant, et l'inattention est messéante pour un magistrat.)

Id.

(بر حاكم ايچون طاالغنلق حالى مغـاير دأب وشعـار وعدم دقت ايسه باعث شين وعار در.)

(Une posture malséante ne messied qu'en égard aux usages tout extérieurs et formels de la civilité.)

Id.

(Posture malséante دينلان وضع محضا حسن تربيه‌نك عادات ظاهره وصوريه‌سنه نظراً ياقيشقسز اولان وضعدر.)

(Une posture messéante messied réellement, blesse l'honnêteté, va jusqu'à l'indécence.)

Id.

(posture messéante) دينلان وضع ايسه كرچكدن مغاير قاعده اولوب محاسن آدابى اخلال وحيـاسزلغه قدر ايصال حال ايدن وضعدر.)

(On doit donner largement aux femmes de quoi maintenir leur état, d'autant que l'indigence est beaucoup plus malséante et malaisée à supporter à elles qu'aux mâles.)

Montaigne

(نسوانه حال وصفتلرينى محافظـه ايچون نه لازم ايســه انى اعطاده سمحانه طورانلق مقتضى اولوب زيرا ذكوره نسبةً نسـاده فقروفاقه دها زياده قبيح التـأثير وحوصلهٔ تحمله دها از كنجايشپذير در.)

(Aux canonnades, il est messéant de s'ébranler pour la menace du coup.)

Id.

(طوب محاربه‌سنده تهدید ضربه‌دن ناشی یرندن قیملدامق موجب ننك وعار در.)

(Le vice de mentir apparaît toujours très-messéant à un homme bien né, quelque visage qu'on lui donne.)

Id.

(سیئهٔ کذب وخلاف نه طرز وصورتله ارایشیاب اولسه ینه ذوات اصالت اتصاف ایچون داعیٔ حقارت واستخفافدر.)

MALVENDU

بو لفظی (زیان ایله صاتلمش) تعبیریله ترجمه ایتمك طوغری اولمیوب (یولسز صورتده) ویا (مناسبتسز طرزده) صاتلمش تعبیریله ترجمه ایتملیدر زیان ایله صاتلمش شیئه (Mévendu) دیرلر لغویوندن (Lafaye) (Malvendu) تعبیرینی بر وجه آتی حسن ایضاح ایتمشدر:

(Quand on a vendu par petites portions, au lieu de vendre par parties considérables, à crédit et non

comptant, ou bien à des débiteurs peu solides, dans ces différents cas on a mal vendu, ou la marchandise a été mal vendue.)

(كليت اوزره صاتمغه بدل اقسام صغيره اوزره و پيشين اقجه ايله صاتشه بدل ويره‌سی‌يه وياخود لايقيله حائز اعتبار مالی اولميان مديونلره صاتلديغی حالده (يولسز صورتده) صاتمش اولورلر ياخود متاع (يولسز صورتده) صاتلمش اولور.)

لكن اصول وصورت فروختی يولسز ديمكلك ايستنليوب صاتشدن ضرر وزيان حاصل اولديغی مراد ايديله‌رك افادهٔ حال مطلوب اولور ايسه (Mévendu) دينلور.

(On mévend ce qu'on vend au-dessous de son prix réel)

Lafaye

(بر شی قيمت حقيقيه‌سنك مادوننده قيمتله صاتيلور ايسه زيان ايله صاتلمش اولور.)

الحاصل (mé) اداتی فنالق اشعار اتمكده (mal) لفظنك قوتندن زياده حائز قوتدر حتی بوكا دليل اوله‌رق (mal vendre) ياخود (vendre mal) آز صاتش معناسنه كلور.

(Cette marchandise s'est mal vendue sur tel marché, se vend mal dans telle saison.) *Lafaye*

(بو مال فلان بازارده آز صاتلدی بومالك فلان موسمده صاتشی آز اولور یاخود صاتیلشی آز اولور.)

حالبوکه اسم اولەرق (mévente) تعبیری (non-vente) یعنی (فقدان بیع) یاخود (cessation de vente) یعنی (انقطاع بیع) معنالرینه کلور حتی المان لساننده غیره ایراث مضرت ایتمك اعتباریله سوء فعل معناسنه اولەرق (Uebelthat) لفظی مستعمل اولوب بونی فرانسزلر (malfait) تعبیریله ترجمه ایدییورلر بالعکس حد ذاتنده مخالف قانون وداعیٔ جزا بر فعل معناسنه اولەرق المان لساننده مستعمل اولان (Missethat) لفظی (méfait) لفظیله ترجمه ایلیورلر جرائمده دخی جنحه نوعندن اولان افعالی توصیف ایچون (malfait) دینلوب جنایت نوعندن اولان افعالی توصیفده (méfait) دینلور.

قائل وفاعلك مقصدی خلافنده معنالر ویرمکه (mésinterpréter) دینلیوب (mal interpréter) دینلور (mal interpréter) دیمك یاکلش معنالر ویرمك دیمك اولوب بالخاصه قائل وفاعله سوء نیت اسنادیله ایدیلان تفسیره یعنی بزم لسانمزده (سوء تفسیر) دیدیکمز شیئه (mésinterpréter) دیرلر.

—•••>>OO<<<•—

PORTER

بو لفظك معناسی بزده (کوتورمك) فعلنك معناسیدر بناءً علیه (نقل ایتمك) (منتقل اولمق) معنالرینی (Porter) فعلنك استعمال اولندیغی موقعلرده قوللانمق طوغری اولهمز کرچکدن (نقل) و (ایصال) و (انتقال) و (رحلت) کبی اهمیتله کوتورمك ویا کتمك معنالرینی افاده ایدن کلمات وتراکیبی (Transporter) لفظنك ترجمه‌سنده قوللانمق اقتضا ایدر (Porter) لفظی فرانسز لساننده عادی مکالمه‌لرده وعادی ایشلره متعلق فقراتده مستعمل اولمغله بزده (کوتورمك) فعلندن بشقه برفعل ایله انی ترجمه ایتمك فقره‌یه ویا تعبیره حائز اولمدیغی برقوتی ویرمکدر.

(Portez ces lettres à la poste) دینلدیکی حالده بونك معناسی (بومکتوبلری پوسته‌یه کوتوریکز) دیمك اولوب بوکا بدل (بومکتوبلری پوسته‌یه نقل ایدیکز) دینلمك جائز اوله‌میه‌جغی کبی خصوصات سائره‌ده دخی فرانسزجه (Porter) لفظی استعمال اولندیغی کورنجه (نقل) و (انتقال) (نقل مکان) کبی آغیرجه معنالری افاده ایده‌جك تعبیرات استعمالندن مجانبت قلنملیدر.

(Portez ces papiers dans mon cabinet.) دیمك (بو کاغدلری بنم اوطه‌مه کوتوریکز) دیمك اولوب بشقه درلو افاده

صــدده كلياً مخالف دوشــهجكى بى‌كماندر (Transporter) فعلى بالعكس بعض مرتبه كلفت واهميتله كوتورمك معناسنى مشعر اولمغله (نقل) و (انتقال) و (نقل مكان) كبى تعبيرلرله ترجمه اكا ياقيشور مثلا كوتورمكده كلفت تصور اولنه‌رق (Bàtiments de transport) دينلوب بز بوكا (سفائن نقليه) ديرز ينه كتوروب كوتورمك ماده‌لرنده‌كى صعوبت و مشــكلات درخاطر ايديله‌رك او صعوبت ومشكلاتك برطرف اولمسى معناسى اشعاراً (facilité de transport) دينلوركه ترجمه‌ده (سهولت نقليه) ويا (سهولت نقليات) تعبيرلرينى استعمال ايتمكلكمز اقتضا ايلر .

(On transporta le malade à l'hôpital.)

(خسته‌يى خسته‌خانه‌يه نقل ايتديلر.)

(On transporta l'armée au delà du fleuve.)

(اردويى نهرك اوته طرفنه نقل ايتديلر.)

بعضاً (Transporter) فعلى نقل اولنه‌جق شيئك جســامت وكليتنى ارائه ايچون استعمال اولنوب بو حالده ترجمه ايچون (يرندن اويناتمق) (حركته كتورمك) كبى تعبيرلر قوللانمقلغمز لازمكلور مثلا (همة الرجال تقلع الجبال) مضمونى افاده ايچون فرانسزجه (Avec la foi on transporte les montagnes) ضرب المثلى

قوللانيلور بونى ترجمه‌ده (ايمـان ايله طاغلرى يرندن اوينـاتمق ممكندر) ديمك مناسب اوله‌جغى اشكار در .

(La mécanique fait jouer les ressorts et transporter aisément les corps pesants.) *Bossuet*

(ماكنه يايلرى ايشلدوب اجسـام ثقيله‌يى سهولتله حركته كتورر.)

كذلك تحويل مكانده اهميت مخصوصه اولديغى حالده (Transporter) فعلى استعمال اولنمقده اولوب بز بو اهميتى افاده ايچون (نقل) لفظنك يانته برده (ايصال) لفظى علاوه ايدرايسـه‌ك حق ترجمه‌يى ايفا ايتمش اولورز .

(Le commerce consiste à transporter les objets de consommation d'un lieu oú ils abondent dans un autre où le besoin s'en fait sentir.)

(تجارت استهلاك اولنـه‌جق موادى مبذول اولديغى محلدن وجودينه احتياج حس اولنان محله نقل وايصالدن عبارتدر.)

مكاتيب ايچون (port) لفظى قوللانلمقـده اولوب بزده بو لفظى (اجرت ارساليه) ايله ترجمه مناسـب اولور اغير اشيـانك

طاشیلدلمسی خصوصنده قوللانیلان (Transport) لفظنی (اجرت نقلیه) و (اجرت حمالیه) ترکیبلریله ترجمه ایدر ایسه‌ك ترجمهٔ صحیحه اوله‌جغی نمایاندر.

(Vous payez tant de port pour une lettre ou un paquet, choses peu considérables, qui se portent tous les jours et de la même manière.)

(اغیرلقلری وجسامتلری اهمیتسز اولان اشیادن معدود وکل یوم بر سیاقده رهین ارسال وورود بولنان برمکتوب و یا بر پاکت ایچون شوقدر اجرت ارسالیه ویروسکز.)

(Vous payez tant pour le transport de vos meubles ou de vos marchandises.)

(اشیای بیتیه‌کز ویاخود امتعه‌کز ایچون شوقدر اجرت نقلیه ویا اجرت حمالیه ویروسکز.)

(Cet événement est transporté sur la scène.)

(بو وقعه تیاترو سناسنه نقل اولندی.)

(Ce mot est transporté du propre au figuré.)

(بو کلمه معنای حقیقیدن معنای مجازی‌یه نقل اولندی) یاخود (حقیقتدن مجازه نقل اولندی.)

(porter) و (transporter) فعللری ضمیر شخصی ایله ایراد وفعل لازم معناسی مراد ایدلدیکی تقدیرده دخی ایکی فعل ارەسنده ذکر اولنان فرقلر موجود در (se porter) دینلدیکی حالده محضا کیدیلان محلی ذکر ایتمك مقصود اولمغله ترجمه‌ده (کیتمك) فعلی کافیدر یرینه کوره (چیقمق) و یا (ایلرولمك) فعللری دخی قوللانیلور.

(Le sang se porte à la tête.)

(قان باشه چیقیور.)

(Ils iront errants d'une mer jusqu'à l'autre et se porteront d'Aquilon en Orient.)

Pascal

(بحردن بحره سرسریانه پویان وشمالدن شرقه قادمه جنبان اولورلر.)

(se transporter)) تعبیری قوللانلدیغنی کوررایسه‌ك فاعلك بالخاصه ترك محل اقامتله فوق العاده اوله‌رق برمحله عزیمتی وقوعندن

بحث اولنمق ایستنلدیکنی اکلایوب (عزیمت) و (منتقل) و (بالخاصه عزیمت) کبی تعبیرات ایله ترجمه ایتمکلکمز اقتضا ایدر.

(Le magistrat se transporta sur les lieux.)

(حاکم بالخاصه محل وقعه‌یه عزیمت ایتدی)
(حاکم بالذات محل وقعه‌یه عزیمت ایلدی)

(Transportez-vous en imagination, en idée, dans tel temps ou dans tel pays.)

(کندیکزی فلان زمانده ویا فلان مملکتــده بولنیور فرض ایتمك ایچون رهپیمای خیال وافکار اولکز.)

(L'évêque de Cominges reçut ordre du roi de se transporter à Paris pour traiter de l'accomodement entre les jésuites et les jansénistes.)

Racine

(قومنژ مترهپولیدی ژه‌زویتلرله جانسینوس مریدلری اره‌سنده بر صورت ائتلافیه تذکری ضمننده مخصوصاً پارسه عزیمت ایتمك اوزره قرال طرفندن امر الدی.)

(transporter) لفظی (reporter) لفظیله متقابلاً استعمال اولندیغی حالده (transporter) کوتورمك و (reporter)

(كتورمك) و يا (كتيرمك) وياخود (كيرو كتورمك) معنالرينى افاده ايدر.

(La Trimouille ayant été blessé sous les murs d'Orléans, on le reporta vers les remparts; mais, comme on trouva les chemins fermés on le transporta à Tours.) *Voltaire*

(لاطريمويل اورليان شهرى پيشكاهنده مجروح اولمغله كنديسنى استحكاماته طوغرى كتورمشلر ايسه‌ده يوللر مسدود بولنديغندن طور شهرينه ايصال ايتديلر.)

ينه بوموقعده يعنى (reporter) لفظنه مقابل اولمق موقعنده (transporter) فعلى معناى مجازى افاده ايتمك اوزره قوللانيلور ايسه على الاطلاق برمحلدن ديكر محله نقل معناسنى افاده ايدر.

(Du milieu de certains livres mal faits on pourrait à volonté transporter un chapitre au commencement ou à la fin.)

(فنا ياپلمش بعض كتبك اورته‌سندن بر بابى كيف مايشا ابتداسنه ويا انتهاسنه نقل ايتمك ممكندر.)

(L'imagination vous prête le langage des passions que vous n'éprouvez pas et vous transporte dans une situation qui n'est pas la vôtre.)

(La Harpe)

(قوهٔ خیال سزه حس ایتمدیککز شهوات وهوساتك مستلزم اوله‌جغی طرزده داعئ مقال وسزده اولمیان حالات قوهٔ نقلیهٔ خیال ایله سزه حال اولیور.)

(reporter) لفظی بویله موقعلرده (تکرار کوتورمك) و(تکرار ایتمك) وتکرار معناسنی افاده ایده‌جك یولده (نقل ایتمك) تعبیرلریله ترجمه اولنمیدر.

(Il faudra reporter cettes somme au haut de la page suivante.)

(بویکونی صحیفهٔ آتیه‌نك بالاسنه نقل ایتملیدر.)

(نقل یکون) تعبیری بزده اك مشهور محاسبه تعبیرلرندن اولدیغی معلومدر.

کتابلردن وکتاب مندرجاتندن بسط مقال اولندیغی حالده (reporter) فعلی (بحث ایتمك) تعبیریله ترجمه مناسب اولور.

(C'est là un écrit inconnu de Marmontel, et dont il s'est bien gardé de reporter rien dans ses Éléments.)

La Harpe

(بو اثر (مارمونتل) جه مجهول اولوب مومیٰالیه (مبادی) نامنده‌کی اثرنده آندن بحث ایتمکدن بعید بولنمشدر.)

بعضاً (reporter) فعلی برشیئی دها مناسب اوله‌جغی موقعه وضع ایله تصحیح خطا ایتمك موضعنده قوللانیلور. اویله احوالده (تصحیحاً نقل) ویاخود (نقل ایله تصحیح محل) تعبیرلرینی استعمال ایتملیز. تصحیح خطا (اکمال نقصان) قبیلندن ایسه (نقل ایله اکمال نقصان) تعبیرینی استعمال مناسبدر.

(Ce paragraphe doit être reporté à tel chapitre; c'est là sa place.)

بوفقره فلان بابه تصحیحاً نقل اولنمق لازم اولوب زیرا انك یری اورادەدر.)

(On n'a pu mettre en vers les noms des officiers blessés, et ces noms ont été reportés dans les notes.)

Voltaire

مجروح اولان ضابطانك اسامیسنی نظماً ایراد ممکن اولمدیغندن اسامیٔ مزبوره حاشیه‌لره نقل ایله اکمال نقصان ایدلدی.)

بو فعللرك ایکیســیده نفس متکلم ضمیریله ایراد اولندقلری حالده فکری بشـقه زمانه نقل ایتمك معناسنی افاده ایدرلر لکن (se transporter) تعبیری دهــا عمومی اولوب کرك ماضی‌یه وکرك مستقبله شاملدر .

(Transportez-vous avec moi au jour où tous les hommes seront jugés.) *Voltaire*

(کلك سزکله کندیمزی کافهٔ ابنـای بشرك موقع محاکمه‌یه چیقه‌جقلری کونده فرض وتصور ایده‌لم .)

(Se reporter) فعلی ایسه صرف ماضی‌یه معطوف اوله‌رق مستعملدر حتی بعض مدققین اصحـاب قلم (Se reporter) فعلنی استعمال ایچون ماضی‌یه معطوفیتله اکتفا ایتمیوب ماضیده انسانك مشاهده ایتدیکی ازمنه‌یی یاد ایتمك موقعی لازمدر دیرلر بوحالده (Se reporter) فعلی (یاد) و (تخطر) لفظلریله ترجمه اك صحیح ترجمه اولور .

(Se reporter aux jours de son enfance.)

(ایام طفولیتنی یاد وتخطر ایتمك.)

واقعا (se reporter) فعلی دخی انسانك مشـاهده ایتدیکی

و بر حیات اولدیغی ازمنه‌دن اولکی ازمنه‌یه معطوف اولورایسه‌ده اکثر ادبا بو یله یرلرده (se transporter) لفظنی ترجیحاً استعمال ایده‌گلمشلردر.

(Transportez-vous aux temps de Louis XIV.)

(کندیسکزی اون دردنجی لوئی زمانلرنده فرض و تصور ایدیکز.)

(En se transportant on va ailleurs, on voit autrement ou d'autres choses.)

(انسان کندیسنی بولندیغی حال و محلك غیری حال و محلده فرض وتصور ایلدیکی تقدیرده بشقه یرلره کیدر وبشقه درلو کورر ویا بشقه شیلر مشاهده ایدر.)

(Il faut qu'en lisant les auteurs anciens on se transporte dans les temps et dans les pays dont ils parlent, et qu'on ne se laisse point prévenir contre les coutumes anciennes, parce qu'elles sont contraires aux nôtres.) *Rollin*

(مؤلفین قدیمه‌نك آثارینی مطالعه ایدر ایکن انسان کندینی انلرك توصیف ایتدكلری اوقات وازمان و ممالك وبلدانده فرض

وتصور ایتملی وعاداتمزه مخالف اولمقدن ناشی عادات قدیمه‌یی تقبیح طرفنده بولنماملیدر.)

انسانك برزمانی یادوتخطر ایتمسی وتتبعات سببیله عادتا ایچنده بولنمش کبی بیلدیکی وقایعی کوز اوکنه کتورمسی ووقایعك پیش نظر خیالنده یکیدن وقوعیافته اولمسی یعنی تکرر ایلمسی حالاتنده هپ (se reporter) فعلی قوللانیلور ادیب مشهور (La Harpe) ادبیات درسی ویرر ایکن طلبه‌سنی وعموم سامعینی ازمنهٔ قدیمه وقایعی ایچنده بولنور کبی بر حال خیال اشتمال وعادتا بر عالم خیاله ایصال ایلمکده اولوب کندیسنك ترجمهٔ حالنی وخصوصیله تدریساتنك تفصیلاتنی محتوی اوله‌رق ینه کندی آثار قلمیه‌سندن بولنان (mes cours de littérature) یعنی (ادبیات درسلرم) نام اثر نفیسده یونان مشاهیر خطباسندن (Démosthène) و (Eschine) نام ذواتك نطقلرینی‌بالترجمه عموم مواجهه‌سنده قرائت ایلدیکی‌زمان‌حاصل اولان حال‌شو وجهله تعریف‌اولنمشدر:

(On sut comprendre, en se reportant dans l'assemblée d'Athènes, que si dans un pareil moment, Démosthène avait dû monter jusqu'au ciel, son adversaire avait dû être réduit à ne pas lever les yeux.)

(هرکس اتنه مجلس عمومیسنی پیش‌نظر خیاله کتوروب

او اثناده دەموستونك اسمان شرف وشانه صعود ايلمسنه مقابل خصمنك چشمانی زمین شرم ونںكدن آیره‌مامق مجبوريتنده قالمسی اقتضا ايتديكنی فهم وادراك ايلدی.)

RACONTER

بو لفظی (حكايه ايتمك) تعبيريله ترجمه ايدييورلر واقعا بعض احوالده وازجمله حكايه اولنان شيئك صحت وعدم صحتنده اهميت اولميان حالاتده (Raconter) لفظی (حكايه ايتمك) تعبيريله ترجمه‌ده بأس يوقدر اما نظر تدقيق ايله باقلديغی ومعانیٔ حقيقيهٔ لغات تتبع وتحقيق قلنديغی حالده (Raconter) فعلنی (نقل وروايت ايتمك) تعبيريله ترجمه مناسب اوله‌جغی ميدانه چيقار بو بابده قناعت حاصل اولمق ايچون (Raconter) فعلی حقنده لغويونك افادات تدقيقيه‌سندن افادهٔ آتيه‌يی نقل ايليم :

(On ne raconte que ce qui s'est passé.)

(محضا وقوعبولمش شيلر نقل وروايت اولنور.)

(Si on raconte des histoires ou des aventures mensongères, on les raconte néanmoins comme ayant

eu lieu, comme ne recevant dans le récit qu'on en fait qu'une seconde existence.)

(كذب ودروغ اولەرق وقعه وسركذشتلر نقل و روايت اولنور ايسه ينه انلر فى الحقيقه اولمش وذكر و بيان جديد ايله ذهنلرده يكيدن وجود بولمش كبى نقل وروايت ايديلور.)

اشته بو افادەدن منفهم اولەجغى اوزره التزام تدقيق ايله ترجمه ايديلەجك اولور ايسه (raconter) فعلنى (نقل‌وروايت) تعبيريله ترجمەدن انسب صورت خاطره كلمز وقوعبولمش حالات يرينه معنويات وحسيات وشكايات ومعين بر وقعه اولمامق اوزره صورت‌عموميەده مقالات ايچون (raconter) فعلى مستعمل اوليوب (conter) فعلى قوللانيلور اوحالده (حكايه ايتمك) بو فعلك ترجمەسى اولسه كركدر بزم (حكايه ايتمك) تعبيرى فارسيده (حكايت كردن) تعبيرندن مأخوذ اولوب (حكايت كردن) تعبيرى ايسه فرانسزجه (conter) فعلنك تماماً مطابقيدر.

بشنو ازنى چون حكايت ميكند
ازجداييها شكايت ميكند

(Il ne conterait rien, il ne ferait pas même de procès pour ravoir la moitié des meubles. Le jeu n'en vaudrait décidément pas la chandelle.)

Emile Zola . La Terre

(بر شی حكايه ايتمز حتی اشيانك نصفنی استرداد ايچون دعوی
بيله اقامه ايلمز اوينـانيله‌جق اويون ياقيـله‌جق مومه دكميه‌جكی
شبهه‌سز.)

(Dans ces bois de myrtes les amants viennent se conter leurs peines.) *Montesquieu*

(بو مرسين اورمانلرنده عشاق يكديكره حكايهٔ فراق ومشاق
ايدرلر.)

بو بابده دخی علم كافی حاصل اولمق ايچون لغويونك (conter)
فعلی حقنده‌كی افادات آتيه‌سنی نقل ايده‌يم:

(On conte des fables, des histoires, c'est-à-dire, des inventions ou des fictions qu'on donne pour telles.)

(داستانلر وقصه‌لر حكايه اولنور يعنی مخترعات ومفروضات
داستان وقصه اولمق اوزره حكايه ايديلور.)

(Toutes les fois qu'on conte même des choses passées, ce n'est pas eu tant qu'elles se sont passées qu'on les fait connaître, mais comme fournissant matière à amusement plutôt qu'à instruction; ce n'est pas

avec ce soin, avec cette attention particulière à rester vrai et fidèle.)

(وقوعبولمش شيلر بيله حكايه اولنەجق اولسه انلرك وقوعبولمش اولمسندن طولايى بيان ايدلمسى ملتزم اولميوب معلومات ويرمكدن زياده اكلنجه سرمايه‌سى اولمق اوزره حكايه‌سنه ابتدار اولنمش والتزام صحت وصداقتله ايديلان اعتنا وصرف اولنان دقت مخصوصه مفقود بولنمش ديمكدر.

(En racontant on s'efforce de rendre un compte exact.)

(نقل وروايتده ايسه تماميله بيان حاله غيرت اولنور.)

(Périandre fit plusieurs questions à Cypsèle pour savoir ce que lui avait dit Proclée. Cypsèle, qui avait tout oublié, lui conta seulement le bon traitement qu'il en avait reçu. Périandre le pressa tant, qu'à la fin Cypsèle se ressouvint des dernières paroles que Proclée lui avait dites et en fit le récit à son père.)

Fénelon

(پروقله) طرفندن كنديسنه نه دينلمش اولديغنى بيلك ايچون

(پربياندر) (سيپسل)ه امثلهٔ متعدده ايراد ايلدى (سيپسل) دينلان شيلرك كافه‌سنى فراموش ايتمش اولديغندن كورديكى حسن معامله‌يى حكايه ايله اكتفا ايتدى (پربياندر) اولدرجه‌ده تضييق مصرانه‌ده بولنديكه نهاية الامر (سيپسل) (پروقله) نك سويلمش اولديغى صوك سوزلرى ياده كتوروب پدرينه بيلديردى.)

(On conte des histoires.)

(قصه‌لر داستانلر حكايه ايديلور.)

(On raconte une histoire.)

(بر قصه نقل وروايت ايديلور.)

(Bien conter, c'est conter agréablement.)

(كوزل حكايه ايتمـك ديمك باعث حظ اوله‌جق صـورتده حكايه ايتمك ديمكدر.)

(Bien raconter, c'est dépeindre exactement ce qui a eu lieu.)

(حسن نقل وروايت ديمك ماجرايى تماميله تصوير ديمكدر.)

فرانسه مشـاهير ادباسندن (La Bruyère) ينه فرانسـه سرفرازان ادباسندن (La Fontaine) حقنده شويله دير :

(Un homme parait grossier, lourd, stupide, il ne sait pas parler ni raconter ce qu'il vient de voir; s'il se met à écrire, c'est le modèle des bons contes.)

(بو آدم قبا «ثقيل» احمق کورینور لقردی سویلسنی وحتی کورمش اولدیغی بر شیئی نقل ایتمکی بیلمز اما خامهٔ تحریری اله الدقده انك قلمندن ترشح ایدن حکایات نمونهٔ حکایه نویسان کائنات اولمغه سزاوار در.)

(Les fables de l'Arioste amusent, parce qu'it en rit le premier, ce qui rend sa manière de conter piquante et si originale; mais Homère raconte sérieusement des extravagances.) *La Harpe*

(اریوست) ك قصه‌لری نشاط آور اولوب زیرا انلره اك اول خنده‌زن اولان کندیسی و بو کیفیت دخی طرز حکایه‌سنی خوش تأثیر واولدرجه‌ده تعجب انگیز ایدن اسبابك بریسیدر لكن (هومر) غرائب مجنونانه‌یی جداً نقل وروایت ایدر.)

برده (raconter) فعلی علی‌الاکثر بر مخاطب معلوم ومعین ایستر (conter) فعلی ایسه مخاطب معلوم ومعین ایسته‌مه‌دکدن ماعدا بعضاً ناقلك ویا راوینك کندی نقل و روایت آرزوسندن

منبعث اولوب مخاطبجه منقول ومروى حقنـده اهميت ويريلوب ويرلمامسى قطعا نظر اهميته آلنمامق اوزره ايراد اولنور بو بابده لغويونك افادات تحقيقيهٔ آتيه‌سى برهان مدعادر.

(On conte quelquefois pour conter, spontanément, et plutôt pour son propre plaisir que pour celui de l'auditeur, qui n'y prend pas grand intérêt.)

(بعضاً انسان كنديلكندن ومخاطبك كيفندن زياده كندى كيفنى التزام ايدرك ومخاطبجه بالخاصه مهمسه‌نمامك اوزره مجرد حكايه ايتمك ايچون حكايه ايدر.)

SALUT-SALUTATION

بو ايكى لفظك معنالرى لايقيله تميز اولنمز ايسه ترجمه‌ده على الاكثر اصابت اولنميه‌جغى دركاردر بو تمييزه ايسه اكثر مترجمين طرفندن اعتنا اولنمديغى جهتله بونلرك ترجمه‌لرنده غلط ترجمه‌يه تصادف اولنمق بالطبع كثير الوقوعدر (Salut) لفظى على الاطلاق (سلام) ويا (رسم سلام) ديمك اولوب (Sa-lutation) ايسه (اصول اجراى سلام) ويا (طرز ايفاى سلام) تعبيرلريله ترجمه اولنه بيله‌جك بر تعبيردر .

(Un homme ne fait pas la même salutation qu'un autre en faisant le même salut.)

(بر آدم دیکر بر آدمك ایفا ایتدیکی رسم سلامك عینی ایفا ایتمکله برابر طرز ایفای سلامده انك مقلد طرزی اولمق لازمکلمز.)

بو بابده لغویوندن (Roubaud) بك مدققانه اولەرق افادات آتیەده بولنور :

(La salutation est le salut particulier tel qu'on le fait dans telle occasion, surtout avec des marques très-apparentes de respect ou d'empressement. Vous trouveriez peut-être dans les différents saluts des divers peuples des traits particuliers de caractère. Des salutations particulières vous tirerez peut-être quelquefois des inductions sur le caractère, l'éducation, les affections présentes des personnes.)

(Salutation دینلان شی معلوم ومعین بر حالده وعلی الخصوص غایتله ظاهر امارات حرمت ویا مسارعتله ایفا قلنان (Salut) در اقوام مختلفەنك متفاوت رسم سلاملرنده اخلاقه عائد اشارات بوله بیلورسکز طرز ایفای سلامدن بلکه بعضاً اشخاصك اخلاقنه ودرجهٔ تربیەسنه وانجذابات حاضرەسنه استدلالاتده بولنه‌بیلورسکز.)

تذكره ومكتوبلرك زيرينه بزم (اولبابده وهر حالده امر وفرمان حضرت من له الامركدر) ديمكلكمزه معادل اوله‌رق فرانسزجه مختلف صفتلرله (Salutations) لفظى ادات جمع ايله قوللانلقده اولوب ترجمه‌ده (Salutations) ايچون (تكريمات) دينلسى وصفتلره كوره مناسب صفتلر ترديفى اقتضا ايدر.

(Salutations respectueuses.)

(تكريمات احتراميه.)

(Salutations affectueuses.)

(تكريمات مودت آيات.)

(Salutations amicales.)

(تكريمات دوستانه.)

(Salut) لفظى (سلام) ويا (رسم سلام) تعبيرلريله ترجمه مناسب اوله‌جغنه لفظ مزبور حقنده لغويونك افادهٔ آتيه‌سى دالدر:

(Le salut est tel habituellement, selon la règle qui le détermine.)

(رسم سلام انى تعيين ايدن قاعده‌يه توفيقاً بر معتاد جريان ايدن سلامدر.)

(Un ambassadeur a les mêmes saluts et les mêmes honneurs qu'un général d'armée.)

Duc de Saint-Simon.

(بر سفیر کبیره بر اردو مشیریچون ایفا اولنان رسم سلام وتشریفات احترام نه ایسه انلرك عینی اجرا اولنور.)

(Le salut est réciproque entre les pairs et les présidents.) *Duc de Saint-Simon.*

(مجلس اعیان اعضاسیله رؤسا بیننده رسم سلام متقابلاً اجرا اولنور.)

(Louis-quatorze était admirable à recevoir différement les saluts à l'armée et aux revues.)

Duc de Saint-Simont.

(« اون دردنجی لوی » نك اردوده وکچید رسملرنده رسم سلاملری صورت مختلفه‌ده تلقی ایتمسی شایان حیرت تقدیر ایدی.)

اشبو افادات وامثالیله (Salut) لفظنك (رسم سلام) ایله ترجمه‌سی لزومنی تبیینه کافی اولوب (Salutation) لفظنك (طرز ایفای سلام) و (اصول اجرای سلام) تعبیرلریله ترجمه‌سی لزومنه ایسه لغویونك افادهٔ آتیه‌سی برهاندر.

(La salutation est telle de la part d'une personne particulière et dans une occasion particulière.)

(Salutation بر ذات مخصوصك بر حال مخصوصده اجرا ایتدیکی شیدر .)

(Ils passèrent leur chemin avec une salutation froide.)

Duc de Saint-Simon.

(بر طرز برودتمای سلام ایله یولدن کچدیلر .)

(Il fallut m'avancer hors de ma loge, et, par une humble salutation, répondre à cette faveur du public.)

Marmontel.

(لوجه‌مدن طیشارویه اوزانوب طرز تواضعکارانه‌ده ایفای سلام ایله خلقك بو اکرامنه مقابله ایتمکلکم لازمکلدی.)

بو ایکی لفظك حسن تفریق معانیسی ضمننده لغویونك افادهٔ آتیه‌سنه دخی دقت اولنمليدر :

(Le salut est une chose ; on le rend ou on le refuse ; la salutation est un fait un événement.)

(رسم سلام بر شیدر او شی یا قبول ایله اکا مقابل انك

عینی برشی اتحاف ویاخود او شیئی قبولدن استنکاف اولنور طرز ایفای سلام ایسه بر فعلدر بر وقعه‌در.)

بویله موقعلرده (طرز ایفای سلام) یرینه (سـلام ویرمك) و (سلام ویرش) کبی تعبیرلر دخی قوللانیله بیلور.

(A la voix de Marie et à sa salutation, l'enfant d'Élisabethe tressaillit dans son sein.)

Bossuet

(مارینك سسندن وسلام ویرمسندن (ویا سلام ویرشندن) الیزابتك بطننده چوجغی اوینادی.)

(Les deux reines mirent pied à terre, et, après les salutations, elles montèrent toutes deux dans une même calèche.) *Duc de Saint-Simon.*

(ایکی قرالیچه پانهادهٔ زمین ورسوم سلامیه‌نك ایفاسندن صکره ایکیسی برلکده کردونه‌نشین اولدیلر.)

نمایش واطوار ظاهره خاطره کتورلمامك اوزره رسم سلام دنیلمك ایستنلدیکی حالده فرانسزجه (Salut) لفظنك استعمالی لازم اولوب سلامك کندیسی دکل نمایشی وشیوهٔ ایفاسی مقصود اولنجه (Salutation) لفظی قوللانیلور.

(Mettre toute la morale en simagrées, et ne connaître d'autre humanité que les salutations et les révérences.) *Rousseau.*

(اخلاقی کافهٔ ساخته ادالره وانسانیتی تمنا وانحناره منحصر بیلمك.)

(De tous côtés on m'adresse de petits saluts imperceptibles, de doux sourires d'amitié.)

Marmontel.

(هر طرفدن بکا مخفی کوچك سلاملر ویرلمکده ودوستانه طاتلی تبسملر کوسترلمکده‌در.)

SEING-SIGNATURE

بو ایکی لفظك یکدیکری مقامنده استعمال اولنمقده بولنمسی سببیله بونلرك ترجمه‌لرنده علی الاطلاق (امضا) لفظی قوللانمق طوغری دکلدر واقعا مثلا (Actes sous seing-privé) ترکیبنی (امضای خصوصی تحتنده جریان ایدن عقود) دیو ترجمه ایده‌جك اولسه‌ق (Seing) لفظنی امضا یرینه استعمال ایتمش اولورز وبویله یرده بأس دخی یوقدر فقط اساساً (Seing) دیمك (علامت) دیمکدر حتی علامت لفظنك قدیماً بزده‌کی استعمالاتنه تماماً مقابل

اولمق اوزره فرانسزجه دخی قدما بیننـده (Seing) لفظنـك
کثرت اوزره استعمال اولنمسی کوریلور بزم فرمانلرده (علامت
شریفهمه اعتماد ایدهسین) ترکیبنده کی علامت لفظی تماماً فرانسزجه
(Seing) لفظنك مدلولنی اشعار ایدر بو لفظی (علامت) لفظیله
ترجمه ایدر ایسهك (امضا) لفظی منحصراً (Signature) لفظنك
ترجمهسی اولهرق قالور بونلره ممـاثل اولان (marque) لفظنك
ترجمهسنی مرکب صورتده یعنی (علامت) لفظنه برصفت علاوه‌
سیله یاپمق ضروریدر اما (Marques de fabrique) نظامنامهسنده
یاپلدیغی اوزره بونی (علامت فارقه) ترکیبیله ترجمهیه بدل (علامت
مخصوصه) ویا (علامت ممیزه) ویاخود (علامت تمییزیه) ترکیبلرندن
بریله ترجمه ایلسـهك دها مناسب اولور (Marque) لفظی کرك
علامت فارقه وکرك سالف الذکر تراکیب سائره ایله افاده ایلیهلم
بو درلو ترجمه محضـا لفظ مزبورك بر (اشـارت تفریق) اولمق
اوزره معمول ویا موضوع اشـیایه علم اولمسی حالاتنه منحصردر
بر شیٔ مخصـوص خارجی اولمیوب مهر کبی بر آلتله بر شـیئك
اوزرینه ایدیلان نقش معناسنه اولهرق (marque) دنیلور ایسه
بز (تمغا) دیو ترجمه ایتملیز (تمغا) لفظنك (timbre) لفظنه معادل
طوتلمسی بزده عادت اولمشـسـهده (marque) لفظیله (timbre)
لفظی ارهسنده عموم وخصوص اولسه کرکدر زیرا هر(timbre)
بر (marque) ایسهده هر (marque) (timbre) دکلدر بوجهتله
بزبویله احوالده (marque) ایله (timbre) لفظلرینیلفظ واحدله
ترجمهده خطای فاحش ایتمش اولمیز .

(A l'époque où en croyait aux sorciers, on s'imaginait que le diable appliquait une marque à toutes ses favorites, et que le sceau du diable était un petit seing qui rendait la peau insensible.)

Voltaire

(سحربازلره اعتقاد اولندیغی زمانده شیطان نسوان گزیده‌سنه بر تمغا اورمقده اولدیغی ومهر تمغای شیطان نسج بدنی حسدن عاری ایدر بر علامت ایدوکی خیالنده بولنیلیور ایدی .)

ازمنهٔ قدیمه‌ده اوروپاجه اوراق مهمهٔ رسمیه‌نك زیرینه وضع امضا اولندقده امضانك یاننه برده صلیب شکلی ترسیم وبونكله مضمون اوراق نوعما برقسم دینی ایله توثیق ایدلمکده اولمسیله وصلیب رسمی براشارت وعلامتدن عبارت اولوب اشارت وعلامت ایسه فرانسزجه (signe) لفظیله افاده قلنمقده بولنمسیله توثیق احکام اوراق ایدن علامانه (signe) دنیلمسی قرارگیر اولمشدر لغویونك افادهٔ آتیه‌سی بو بابده جامع ایضاحات کافیه‌در .

(Aujourd'hui, votre nom est votre seing, et votre seing est votre signature, quand on le considère par rapport à vous, en tant que vous l'écrivez et à la manière dont vous l'écrivez.)

(اليوم سزك اسمكز علامتكز اولوب سزك يازمش اولمكزه وصورت تحريريكزه نظراً علامتكز امضاكزدر.)

(seing) ايله (signature) ارەسندەكى فرق (écrits) ايله (écritures) ارەسندەكى فرقك عينى اولوب (écrit) ديمك (اثر خامه) دنيلەبيلەجك آثار و (écriture) ايسه على الاطلاق تسويد وتبييض اوراق ايدنلرك صحايف اوزرنده براقدقلرى نقش ونكاردر.

بو بابده دخى لغويونك افادات آتيەسى نظر دقته توصيه قلنور:

(Deux frères ont le même seing et peuvent avoir des signatures bien différentes; c'est ainsi que deux écrits peuvent être les mêmes sans être de la même écriture.)

(علامتلرى متحد اولان ايكى برادرك امضالرى تماماً مختلف اولەبيلور نتەكيم ايكى اثر قلم يكديكريله توأم اولديغى حالده بشقه بشقه يازيلرله مرقم بولنەبيلور.)

(Le seing ordinaire et commun des rois d'Espagne

est io et Rè; moi, le Roi. L'écriture distingue la signature particulière de chacun d'eux.)

(اسپانیا قراللرینك علامت عمومیهٔ مشترکه‌سی (io; et Rè) یعنی (بن. قرال) اشارتی اولوب هر برینك امضای مخصوصی خط دستیله تمیز اولنور.)

برده (seing) لفظی علی العموم کرك امضا وضعیله وکرك بر علامت ترسیم ویا بر عباره تحریریله بر شیئك تصدیق ویاقبول وتنسیبی بولنده ویا اجراسنی امر طرزنده آمرلر طرفندن اجرا اولنان معاملات قلمیه‌ده مستعمل اولوب بزده بو موقعلرده (اشارت) لفظی قوللانلدیغی معلوم ارکان اقلامدر (اصلنده اولان اشارت علیه) (بااشارت علیهٔ حضرت فتواپناهی) (مستشار ویا مکتوبجیلرك مسوده‌لر اوزرینه وضع ایتدکلری (یازیله) اشارتی) (ناظرك (ویریله) اشارتی اولمدقجه اقچه اعطا اولنمز) تعبیرلری بو بابده دلیل و برهاندر.

(Saint-Charles Borromée examinait lui-même les pièces qn'on jouait à Milan, il les munissait de son approbation et de son seing.)

Voltaire

(سن شارل بورومه) میلانده اجرا اولنان تیاترو لعبیاتنه بالذات نظارت ولعبیاتك مسوده‌لری زیرینه علامت مخصوصه‌سنی وضع ایله قبول وتنسیبنی اشارت ایدر ایدی.)

بویله موقعلرده (signature) لفظی‌قوللانلدیغنی کوررایسه‌ك مقصود اشارت وامضا ماده‌سنك بالفعل اجراسنی افاده اولوب امضا وضعیله واشارت تحریریله قبول ویا تصدیق ویاخود تصویب بولنده‌کی معامله‌نك اجرا قلنمش‌اولمسندن بحث ایدلمك ایستنلدیکنی فهم ایتملیز بناءً علیه ترجمه‌ده موقعنه کوره تصدیق ویا تنسیب ویاخود قبول کبی لفظلره (امضا) لفظنی مضاف حالنده کتورملیز.

(Peut-être existe-t-il encore de ces pièces aux bas desquelles se lie la signature du saint archevêque de Milan.)

(زیرلرنده میلان مترهپولیدینك امضای قبول وتنسیبی محرر تیاترو لعبیاتندن بلکه الی‌الآن موجود اولنلر واردر.)
بوبابده لغویونك افادات آتیه‌سی دخی شایستهٔ نظر دقتدر:

(Mettez au bas d'un écrit un nom imaginaire, votre seing est faux; c'est un déguisement qui consiste à ne pas signer son nom; mettez-y le nom de quelqu'un, votre signature est fausse, vous commettez

la fraude qui consiste à signer du nom d'autrui.)

(محرراتدن بر شیئك زیرینه بر اسم مخیل وضع ایدر ایسه‌کز وضع ایتدیککز علامت ساخته اولور بو فعل کندی اسمیله عدم وضع امضا وحقیقتی اخفا ایتمکدر او شیئك زیرینه بر آدمك اسمنی وضع ایدر ایسه‌کز امضا کز ساخته اولور بو فعل غیرك اسمیله وضع امضا حیله‌کارلغی دیمکدر.)

بعضاً (signature) برشیئك رسماً امضا ایدلمسی معاملاتنه اطلاق اولنوب او حالده ترجمه ایچون (اصول امضانك اجراسی) (مقاولات ومعاهداتك امضالنمسی) کبی تعبیرلرله افادهٔ رسمیت ایتمکلکمز اقتضا ایدر.

(ure) اداتی کثرت وابتذال اوزره قوللانیلان الفاظده بولندیغندن بعضاً محضا تعظیم وحرمت ایچون (signature) یرینه (seing) لفظی استعمال اولنوب بزده ایسه امضا تعبیری اجلال وابتذال حالاتنك هر برنده بلافرق جاری اولمسیله بز بویله احوالده ینه امضا تعبیرینی استعمال ایدرز مکر که (علامت شریفه) (وضع علامت تصدیق) کبی فرمان ومنشورات تعبیراتی استعمال موقعی اوله:

(L'auguste seing de votre majesté.)

Duc de Lesdiguières

(امضای معالی احتوای حضرت تاجداریلری.)

تم

غلطات ترجمه

اثر

سعيد

رئیس محکمهٔ بدایت در شورای دولت

فرانسزجه برطاقم الفاظ وتعبیراتك لسان عثمانیيه نقل وترجمه‌سنده وقوع بولان غلطاتی تصحیح والفاظ وتعبیرات مذکوره‌نك ترکجه اصل مقابللرینی ارائه ومقام استعماللرینی تعیین ولسان مذکورك دها برچوق غوامض ودقائقنی تعریف وایضاح ایدر براثردر .

صاحب وناشری

کتابجی آراکل

دفتر ٤

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

استانبول

محمود بك مطبعه‌سی — ابوالسعود جاده‌سی نومرو ٧٢

١٣٠٦

شركت مرتبیه مطبعه وکتبخانه‌سی — باب عالی جاده‌سنده
نومرو ٥٢

﴿ (Ure) اداتنك اهميتی ﴾

دفتر سابقده (Signature) و (Seing) لفظلری اراسنده‌کی فرقدن صورت مخصوصه‌ده اوله‌رق بحث اولنمش واو مناسبتله (Ecrit) و (Ecriture) لفظلرینك فرقی دخی بر آز درمیان قلنمشیدی شمدی صورت عمومیه‌ده اوله‌رق (Ure) اداتنك اهمیتندن بحث ایده‌جکم :

کچنکی دفترك اواخرنده افاده قلندیغی اوزره (Seing) یرینه (Signature) لفظی قوللانلدیغی حالده اول باول لفظ مزبور عمومیلك ویا عامیلك کسب ایلدیکندن اکابرك صرف امضاسی دینلمك ایستنلدیکی حالده بیله (Signature) دینلمیوب (Seing) دینلیور .

(Adorez, a-t-il dit, l'ordre de votre maître,)

(De son auguste seing reconnaissez les traits)

Racine

(آمر ومتبوعکزك امرینه پرستشمای اطاعت وامضای جلیلینك آثارینی طانیوب رهین انقیاد ومصادقت اولکز دیدی .)

ینه دفتر مزبورك اواخرنده اشارت قلندیغی اوزره (آثار خامه) معناسنه اولان (écrits) لفظنك آخرینه (ure) اداتی

كتوريلوب (écritures) دينلديكي تقديرده عادى يازيلر ومثلا دعوى معاملاتنده‌كى محررات مراد ايدلديكى اكلاشيلور .

(A présent que j'ai un maudit procès pour mes dîmes, et que je fais des écritures, je ne peux guère faire d'écrits.) *Voltaire*

(الحالةهذه اعشاردن طولايى بردعواى مصيبت انمايه طوتيلوب محررات عاديه ايله مشتغل بولنديغمدن همان هيچ آثار خامه وجوده كتوره‌ميورم .)

اشته (signature) و (écriture) لفظلرى حقنده‌كى تدقيقاتدن واولبابده‌كى امثله‌دن اكلاشلمش اوله‌جغى اوزره (ure) اداتى اول باول بر شيئى عاملك وعاديلك حالنه كتورمك ايچون اولفظك آخرينه علاوه قلينور ثانياً بو ادات برشيئك صورت مطلقه‌ده هيولاسى مراد اولنميوب فعلاً آنك وجوده كتورلمسى مراد اولنور ايسه علاوه اولنيور مثلا بر آدمك آثار قريحه‌سى ديمك اولان (آثار خامه‌سى) دينلك استنلميوب قلميله يازديغى يازى مراد ايديله‌رك (يازيسى) دينله‌جك موقعده فرانسزجه (écriture) دينلوب (écrit) دينلمز .

(Son écriture est très lisible.)

(يازيسى پك اوقوناقليدر.)

قنغی لفظك آخرینه (ure) اداتی كتوریلور ایسه او لفظك
برحركت فعلیه ایله مناسبتی اكلاشلمسی اقتضا ایدییور بوسببله (ure)
اداتی منضم اولان الفـاظ (ion) و (ment) اداتیله ختام بولان
اسملره كسب مشابهت ایدرلر فقط (ment) و (ion) اداتی حقنده
ایلروده صورت مخصوصه‌ده ویریله‌جك ایضاحاتدن نمایان اوله‌جغی
اوزره بونلر محضـا حركت فعلیه‌یه متعلق اولوب آندن بشقه بر
شیئه متعلق دكلدرلر (ure) اداتی ایسه حركت فعلیه‌نك نتیجه‌سنه
وتعبـیر اصح ایله نتیجهٔ حاصله‌سـنه تعلق ایدر و نتیجهٔ حاصـله‌یی
كوستررر بو جهتله لغویوندن (Butet) نام ذات بو اداته (-Résul
tatif) یعنی (اسـتنتاجی) نامنی ویرمشـدر دیمك اولوركه بشقه
ادوات ختامیه ایله كلان الفاظ هر لفظك مداول اصلیسنی صورت
مطلقه‌ده ارائه ایلدكاری حالده (ure) اداتیله ختـام بولان الفاظ
لفظك مدلول اصلیسنی بر عامل معرفتیله بر شكل خارجی كسب
ایتمش حالنده كوسترولر مثلا:

(Le devant d'une maison) دیمك برخانه‌نك اوك طرفی
دیمكدر . (Devant) یرینه (Devanture) دینلور ایسه بر خانه‌نك
اوك طرفنده‌كی طوغرامه وكلید نوعندن معمولات صناعیه مراد
ایدلمش اولور بناءً علیه (Devanture) لفظی تعبـیرات فنیه‌دندر
بو سببله (Devantnre) لفظنی اوك طرف و پیشكاه كبی تعبیرلرله
ترجمه ایدنلر غلط فاحشـده بولنورلر (اوك طرف) و (پیشكاه)
تعبیرلری (Devant) تعبیرینك ترجمه‌سی اولملیدر (Devanture)

تعبيرىنى پيشـكاهده‌كى معمولات صـناعيه ويا معمولات فنيه ديو ترجمه ايتمك اقتضا ايدر لغويوندن مشهور (Roubaud) نام ذاتك اشبو (ure) اداتى حقنده‌كى مطالعات آتيه‌سى نظر دقت مترجمينه توصيه اولنور :

(La terminaison ure désigne si bien un résultat, qu'elle sert souvent à exprimer un ensemble, un tout formé de la réunion, de l'assemblage de plusieurs choses du même genre.)

(اواخر الفـاظه لاحق اولان (ure) اداتى بر نتيجهٔ حاصله معناسنه اولقدر دالدركه اكثرى برجنسدن اولان اشياى متعدده‌نك اجتماعنـدن وبر يره طوپلانديرلمسـندن حاصل اولان برهيئـت مجموعه‌يى ويا بركلى افاده ايچون قوللانيلور.)

لغوىٔ مومى اليه بو افاده‌سنى تأييد ايچون بروجه آتى ايراد امثله ايدر :

(Ainsi, la mâture est l'essemble des mâts, la ferrure la totalité du fer employé dans uu ouvrage, la parure l'ensemble des ornements qui servent à parer, la figure l'ensemble et le résultat des traits du visage.)

(مثلا سـفينه ديركلرينـك هيئت مجموعه‌سـنه (mâture) ومصنوعاتدن برشـيده قوللانيلان تيمورلرك مجموعنه (ferrure)

وتزیینه واسطه اولان اشیای زینیه‌نك عمومنه (parure) واعضای وجهیه‌نك مجموعندن حاصل اولان نتیجه‌یه (figure) دینلور .)

شو افاده وامثله‌یه نظراً بز (mâture) لفظنی (دیرك طاقمی) و(ferrure) لفظنی (ادوات حدیدیه) ویا (تیمور طاقمی) و(parure) لفظنی (زینت طـاقمی) و (figure) لفظنی (وجـه) ویا (سیما) تعبیرلریله ترجمه ایتملیز .

اشبو (ure) اداتنك تطبیقات لسانیه‌سـندن اولمق اوزره بر خانه‌نك وسـائر ابنیه‌نك اوزرینی اورتن شـیلرك کافه‌سنه بردن (Toiture) دینلـدیکده اولوب انلرك هپسـنك اوستنده بولنـان وهدف هوا وما اولان محله (toit) دینلـدیکده‌در بو سببه مبنی بز (toiture) لفظنی (طوان) و (toit) لفظنی (طام) لفظیله ترجمه ایتملیز عکسی ترجمه‌ده بولنانلرك ترجمه‌لری رهین غلط وخطادر (ure) اداتی حقنده صورت عمومیه‌ده اعطا ایتدیکم اشبو معلومات اوزرینه ارتق مذکور اداتك التحاقی سـببیله معناسی تغـیر ایدن بعض الفـاظك ترجمه‌لرنده استعمال ایتمکلکمز لازم کلان الفاظ متقابله‌نك بیاننه شروع اولنور .

ARME-ARMURE

(Arme) لفظی اعمـال اولنمش اولمق واستحضـار ایدلمش بولنمق کبی شـیلر خاطره کلمامك اوزره علی الاطلاق (سـلاح)

معناسنه اولوب مثلا بزده (آلت مدافعه) معناسنه اوله‌رق (سلاح مدافعه) دینلدیکی وبو تعبیری فرانسزجه‌یه ترجمه اقتضا ایدلدیکی حالده (arme de défense) دینلمك لازم كلوب هیچ بر وقتده (armure de défense) دینلمز.

(Dans le danger, on se fait une arme d'une pierre ou d'un bâton.)

(تهلكه‌ده برطاش ویا بر دكنك سلاح مدافعه اتخاذ قلنور.)
بوموقعده دخی (armure) لفظی قوللانیله‌مز.
لغویوندن (Roubaud) :

(L'armure est l'ensemble des armes d'un guerrier.

یعنی « (armure) براهل حربك اسلحه‌سی مجموعیدر » دیر بو حالده (armure) سلاح اعمال ایدنلرك یاپدقلری اسلحه‌دن بر اهل حربك جمع و تدارك ایتمش اولدیغی اسلحه‌نك مجموعنه اطلاق اولنیور دیمكدر بز بونی ترجمه‌ده (سلاح طاقمی) ویاخود (فلانك سلاحلری) دیه‌بیلورز انجق بو بابده جای دقت (armure) لفظنك منحصراً مدافعه اسلحه‌سنه اطلاق اولنمقده بولنمسیدر بوكاده سبب بالاده افاده ایدلدیكی وجهله (ure) اداتنك سعی وعمل واثر سعی وعمل معنالرینی اشرابدن خالی اولمامسی واسلحه اعمال ایدن ارباب فن وصنعتك بالخاصه سلاح مدافعه اوله‌رق اعمال ایتدكلری اسلحه‌ده ابراز هنر ومهارت ایتمكده بولنملریدر زینت

اسلحه‌سی دینـلان اسلحه‌نك همان كافه‌سی مدافعه اسلحه‌سـیدر بوكا سبب دخی زینتفروشلق ایتمك ایستیان مدنیت شیقلرینك وسائط تزیینیهٔ سـائره ایله اكتفا ایتمیوب برده سلاح زینتی كوسـترمك املیله وكویا مدافعهٔ نفس ایچون تدبیر احتیـاطی اولمق بهانه‌سیله مچ شیشلی باسـتون جیب طبانجه‌سی و طبانجه‌لی شمسیه كبی شیلر قوللانملریدر شـو ملاحظاته بناءً اكر عباره‌نك غایتـله عادیلكی وعدم اهمیتی سلاحك تجاوز ویا تدافع ایچون استصحاب اولنوب اولنمامسی ماده‌سـنك ایماسنه احتیاج كوسترمز ایسه (armure) لفظنی (سـلاح طاقمی) ویا (فلانك اسلحه‌سی) دیو ترجمه‌ده بأس یوقدر اما تجاوز ویا تدافعك تصریحی اقتضا ایدر ایسه (armure) لفظنی ترجمه‌ده (مدافعه) تعبیرینی بهمه حال استعمال ایتملیدر عكسی حالده ترجمه غلطدن سـالم صایبله‌مز بوكا مقابل (arme) لفظی سلاح تجاوز معناسنی مفید ایسه‌ده (مدافعه) ماده‌سنك تصریحنه اولان احتیاج كبی تجاوز ماده‌سنك تصریحنه احتیاج كورنمز ایسه (arme) لفظنك علی الاطلاق (سلاح) لفظیله ترجمه‌سی مناسبدر همده هر شـیئه شامل اولمق اوزره (arme) لفظنك مقـابلی سـلاحدر مثلا بر آدمك كیجه زقاقده سـارقلرك تسلطندن امین اولمق ایچون استصحاب اسلحه ایتمسنی حكایه صره‌سنده :

(Il revêt son armure)

(اسلحهٔ مدافعه‌سنی طاقنیور)

دیمكلمز اقتضا ایدر لكن صید وشكار ایچون عزیمت ایدن آدمك

تفنکنی وشیشلی باستونی آلمسی مادهسنی حکایه صرهسنده :

(Il prend ses armes)

(اسلحهسنی آلیور) دیرز بوموقعده اسلحهٔ تجاوز دیمك منا-
سبتسز دوشهجکی درکاردر .

TISSU-TISSURE

بو لفظلر دخی برقماش حاصل اولمق ایچون ایپلکلرك یکدیکره اورولمسنی وانك نتیجهٔ حاصلهسنی افاده ایدن لفظلر اولوب انجق کرك حقیقت وکرك مجاز معنالرنده (ure) اداتی بك چوق تغیرات معانی‌یه سبب اولیور شویله که : (Tissu) قماشك کندیسنه اطلاق اولنمقده اولوب بو جهتله بز ترجمهده علی الاطلاق (منسوج) دیرز .

(Les tissus) (منسوجات) در (Les tissus de soie) (منسوجات حریریه) دیمکدر (Tissure) ایسه (Tissu) یی حاصل ایتمك ایچون ایدیلان سعیك اسمی اولمغله و (Tissu) لفظنی (منسوج) لفظیله ترجمه اقتضا ایلدیکی حالده انك سبب حصولی اولان سعی معناسنی تضمن ایدن (Tissure) لفظنی (نسج) مصدریله ترجمه اقتضا ایلیهجکی بدیهی بولنمسیله (Tissure) لفظك ترجمهسی (نسج) در .

(Les lits des sauvages sont d'un tissu de coton.)

Montaigne

(وحشيلرك يتاقلرى بر يموق منسوجندن عبارتدر.)

(Tous nos efforts ne peuvent seulement arriver à représenter la tissure de la chétive araignée.)

Montaingne

(كافۀ مساعيمز ضعيف وتوان عنكبوتك نسجنى تقليد ايتمكه بيله مقتدر اوله‌ميور.)

بويله مواقعده (اصول نسج) دينلمك دخى جائزدر.

(Je n'aime point de tissure où les liaisons et les coutures paraissent.)

Montaigne

(ايلكلرك حلقۀ ارتباطلرينى وديكشلرى ميدانده بولنديران اصول نسجى هيچ سومم.)

(On peut dire que la tissure d'un tissu est telle ou telle suivant le plus ou le moins d'habilité de l'ouvrier.)

(ناسجك كثير وقليل مهارتنه نظراً بر منسوجك نسجى ويا اصول نسجى شويله ويا بويله دينه بيلور.)

مجازاً استعمالده ومثلا (Le tissu d'un discours) دينلديكى حالده مقصود او لفظك مستند اولديغى افكار ونه يولده بسط

اولنمش ایســه او یولده نطقك كنديسنى (بســط اولنمش) ديو تذكاردر بويله موقعلرده (Tissu) لفظنى (زمين) لفظيله ترجمه ايتمليز بالعكس (La tissure d'un discours) دنيلورايسه نطقك شــكل خارجيسى وترتيبنده التزام اولنان صــورت مطلوبدر بو حالده بز (Tissure) لفظنى (اصول ترتيب) (صــورت ترتيب) (صورت تمهيد) كبى تعبيرلرله ادا ايده بيلورز .

(On admire la tissure de son discours)

(نطقنك اصول تمهيدى تقدير اولنيور)

(Tissure) لفظنى مجازاً استعمالى حالنده (انسجام) لفظيــله دخى ترجمه جائزدر شعرو عموماً ادبيات تعبيراتندن اولەرق بزده دخى نسج ومنســوج لفظلرينك مجازاً استعمالى جائز اولديغندن آثار ادبيه ترجمەلرنده ياقيشق الديريله بيلور ايسه معنوياتده دخى مجازاً (Tissu) و (Tissure) لفظلرينى منسوج ونسج لفظلريله ترجمه ايده بيلورز .

(انسان بو عالم فانيده بيك درلو مصائبك رنجورى وجامهٔ عمرى تاروپود ذل وهوان منسوجى اولديغنه نظراً كويا كه تجرع جام جفا ايچون پانهادهٔ بزم وجود اولمشدر.)

لاتينجه (cum) اداتى برابر وبرلكده يعنى (مع) معنــاسنى افاده ايدوب (Tissu) لفظى دخى لاتينجه (Textus) لفظنــدن النمش اولمغله ومتن معناسنه اولان (Texte) لفظى دخى لاتينجه‌نك

اشبو (Textus) لفظندن کلمکله آثار قلمیه حقنده (Tissu) و (Tissure) تعبیرلری یرینه علی الاکثر (Contexte) و(-Con texture) تعبیرلری قوللانلدیغی کوریلیور لکن (Contexte) تعبیرینك فرانسزجه‌ده مدلول اعتباریسی (ربط) و (ارتباط) کیفیتی اولمسیله بز ترجمه‌ده (Contexte) تعبیرینی (رابطهٔ فکریه) و (Contexture) تعبیرینی (ربط عباره) تعبیرلریله افاده ایتملیز .

(Ce qu'on regarde dans le contexte d'un écrit, c'cst le sens ; et dans la contexture, l'art.)

(بر اثر خامه‌نك رابطهٔ فکریه‌سنجه ارانیلان‌شی مآل‌ومدلول افاده وربط عباره‌سنجه کوزه‌دیلان شی فن ربطدر .)

TOUR-TOURNURE

بو ایکی لفظك معنالرنجه دخی (ure) اداتنك تأثیرندنناشی نیجه تغیرات مشاهده اولنیور بونلرك ایکیسیده معنویاتده قوللا- نیلان الفاظ مجازیه‌دن اولوب امور ومصالحجه وافکار وانشاجه (صورت حال) وعلی‌العموم (حال) و (میل) و (استعداد) افاده ایدرلر (Tour) صورت مطلقه‌ده قوللانیلور (Tournure) ایسه نسبت واضافتله کلور ترجمه‌ده (Tour) لفظنی (اسلوب) ایله و (Tournure) لفظنی (طرز) و (شیوه) ایله افاده ایتملیز لکن

(Tour) لفظنك بعض مواقعـده (صورت) لفظيـله ترجمه‌سی یاقیشور .

(Le tour poétique)

(اسلوب شاعرانه)

(Une tournure poétique)

(برطرز شاعرانه) (برشيوهٔ شاعرانه)

بر آدمك (طرز انشاسی) ویا (شیوهٔ کتابتی) بیان اولنه‌جق اولدیغی حالده (Le tour de quelqu'un) دینلیوب (La tour-nure de quelqu'un) دینلور .

(Il faut dire aussi la tournure, et non le tour d'une réponse particuière.)

Rousseau

(همده برجواب مخصوصده (اسلوبی) دیمك طوغری اولمیوب (شیوه‌سی) ویا (طرزی) دینلمیدر.)

(Il y a un tour à donner à tout.)

Montesqieu

(هرشیئه ویریله‌جك برصورت واردر.)

(Chaque style a un cercle de mots, de tours et de figures qui lui conviennent.)

Marmontel

(هر کتابتك کندیسنه یاقیشان بر دائرهٔ کلمات وصور وبدایعی واردر.)

(Le retranchement des articles et des pronoms donne à la phrase un tour plus vif.)

La Harpe

(حرف تعریف وضمیرلرك حذفی عبارەجه باعث ازدیاد طرز شوخانەدر.)

(صورت) لفظی بعضاً (Tour) لفظنك ترجمەسی اولەرق استعمال مناسب اولدیغی کبی جدیاتده (شیوه) لفظی یاقشیـوب (Tournure) لفظنك جدیاتده وعموماً آثار ادبیەنك غیری خصوصاتده (طرز) لفظیله ترجمەسی موافق مصلحت و اوحالده (صورت) لفظنك اکا عطف ایله دخی استعمالی مزین سلیقهٔ کتابتدر.

(Nous avous imaginé avec Cramer une tournure pour que le parlement ne soit point fâché.)

Voltaire

(قرامر ايله برلكده مجلسى هيچ طارلتميه‌جق برطرز وصورت دوشوندك.)

بزده (سـليقه) لفظى كتابت وطرز كتابت وشـيوهٔ كتابت معنالرينه اوله‌رق قوللانيلور (سليقه) لفظى عربيده (طبيعت) معناسنه در.

(فلان يتكلم بالسليقة اى بطبعه لاعن تعلم)
(صحاح الجوهرى)

لكن بزده كتابته منحصر اوله‌رق استعمالى شايع اولمغله (سليقهٔ شعر) (سليقهٔ لطفكارى) كبى تركيبات استعمالى غرابت وثقلت ويرر اشته شوسببه مبنى (كتابت) حقنده اولمق اوزره (Tournure) دنيـلديكى و بوندن صرف شـيوهٔ تحرير مقصود اولديغى حالده (Tournure) لفظنى (سليقه) تعبيريله ترجمه ايده بيلورز.

(Vous trouvez à tout moment dans Labruyère cette tournure traînante.)

Marmontel

(لابروير) ك آثارنده هر لحظه اوسليقهٔ كلال آور كتابتـه تصادف ايدرسكز.)

(Voltaire a su ôter à ces vérités générales, par la vivacité des tournures, ce qu'elles ont d'abstrait et de sentencieux.)

La Harpe

(وولتر حقایق عمومیهٔ مزبورهده‌کی صورت تجرد وتحکمی شوخیٔ سلیقه‌سیله برطرف ایتمکه موفق اولمشدر) .

کرك کتابت وکرك سائر خصوصاته شامل اولمق اوزره صورت عمومیه‌ده (Tour) لفظی قوللانلمش بولنورایسه باالاده دخی اشارت اولندیغی اوزره (اسلوب) لفظی انك تماماً مقابلی اولور .

(Il y a un tour oriental.)

La Harpe

(اسلوب شرقی دنیلان براسلوب واردر.)

(Des tours oratoires.)

Buffon

(اسالیب خطابت)

(Une tournure habile.)

Voltaire

(برشیوهٔ مهارتکارانه .)

(Une tournure originale.)

La Harpe

(برشیوهٔ نادیده.)

لغویون بیننده بر اسـلوب افاده مقصوده تماماً خادم اولور ایسه او اسلوبی ثنا ضمننده (Un tour heureux) دینلوب لکن بر آدم انشاده ایسه سلیقه‌سیله وبشقه شیلرده ایسه اتخاذ ایتدیکی طرز وصورتدن طولایی مهارتیله احراز موفقیت ایدر ایسـه او آدمی ثنا مقصدیله (Une tournure heureues) دینلمك معتاددر بناءً علیه (Tournure) لفظی هر کسـك کندیسنه مخصـوص بر (Tour) دیمك اولورکه بو حال (طرز وشـیوه) لفظلرینك (Tournure) لفظنه و (اسلوب) لفظنك (Tour) لفظنه مطابقت ومناسبتنی اثباته دلیل واضحدر.

(Les auteurs grecs ont tous des tournures et des constructions qu'ils affectionnent, et quand on passe d'un auteur à l'autre, il faut faire une sorte d'apprentissage des tours de phrase qui sont familiers à chacun.)

La Harpe

(کافهٔ مؤلفین یونانیه‌نك مائل ومنهمك اولدقلری برطاقم شیوه وادا وسلیقهٔ انشالری اولوب بر مؤلفك اثارندن دیکر بر مؤلفك اثرلرینه تحویل نظر مطالعه ایدلمك ایستنلدکده هر برینك مألوف اولدیغی اسلوب ترکیبات کلامی تعلم ایچون نوعما برزمان تلمیذی ﻟﭽﻮرلمك اقتضا ایدر.)

تتبعات لسانیه‌یله مشتهر و (Nouveaux synonymes français) نام اثر نفیسی ایدئ اعتبار عالیانده دائر اولان (Roubaud) نام راهب متغلب اثر مبحوث عنهنده اشبو (Tour) و (Tournure) لفظلرینك مداوللری بیننده‌کی فرق حقنده بروجه آتی سوق سمند اجتهاد وانتقاد ایدر:

(Vous direz plutôt un tour de phrase, et la tournure du style. Avec la plupart des tours ordinaires à la prose, la poésie a ses tournures, sa tournure particulière et distinctive : les poëtes, avec les mêmes tours, ont quelquefois leur tournure propre et un caractère particulier. Les formes ordinaires de la langue ne sont que des tours ; mais j'appellerais plutôt tournures ces tours singuliers qui, contraires aux formes communes, et mêmes aux règles ou de l'analogie ou

de la grammaire, mais reçus, servent, par leur singularité même et leur désordre grammatical, à donner plus de forces à la couleur, plus de mouvement à la passion, plus de philosophie à l'arrangement des idées, plus de grâce à l'expression. Quel est votre aveuglement ! Voilà un tour français et vulgaire. Quel aveuglement est le vôtre ! Voilà une tournure singulière empruntée de l'italien.)

« (براسلوب تركيب عباره» دينلوب « سليقهٔ كتابت » تعبيرى قوللانلق رهين اولمتدر شعرده نثرك اكثر اساليب عاديه‌سى مستعمل اولمقله برابر شعرك دخى شيوه‌لرى يعنى كنديسنه مخصوص ومابه الامتياز طرزى اولوب بر اسلوب اوزره شعر سويليان شاعرلرك بعضاً كنديلرينه مخصوص شيوه‌لرى وخاصهٔ مميزه‌لرى واردر لسانك تركيبات عاديه‌سى اسلوبلردن عبارت اولوب لكن عادى اصول تركيباته وحتى اقيسهٔ مؤلفين لسان ايله مؤسس وكتب صرفيه ونحويه ايله موضوع قواعده مغاير بولندقلرى حالده مظهر مقبوليت وبالخاصه غرابتلريله واخلال انتظام صرفى ونحوى ايتملريله تزييد حسن تصويره واسطه و آلت» حرص وهوسلره افزايش آور حركت « ترتيب فكرى‌يه صور تبخش حكمت وابداع وافاده‌جه مورث لطافت اولان اساليب غريبه‌يه

سليقه وشيوه ديمكى ترجيح ايدرم (نه‌در سزده‌كى عماى غفلت!) اشته بوصورت افاده فرانسزلسانننك براسلوب عاديسيدر (سزده‌كى عماى غفلت نه‌در !) بو صورت افاده ايسه ايتاليانجه‌دن مأخوذ وغرابت آلود برشيوه‌در .)

(« Au bruit de Neptune » est une de ces tournures figurées qui distinguent si heureusement la poésie de la prose.)

La Harpe

(« صداى اله دريا » تعبيرى نثره نظراً نظمه تميز بخش كمال اولان شيوهٔ مجاز لطافتطرازلردن بريدر.)

(Expressions, tournures, mouvement, tout dans Bossuet lui appartient.)

La Harpe

(بوسوئه‌نك آثارنده‌كى تعبيرات افاده ـ شيوهٔ سليقه ـ اهتزازات خامه والحاصل هر شى كنديسنه مخصوصدر.)

JOINT-JOINTURE

دائما (ure) اداتنك تأثيراتندن اولمق اوزره اشبو ايكى لفظك معانيسى بيننده فرق وتفاوت موجود اولديغندن بونلرى

برلفظ ایله ترجمه طوغری اوله میه جغی معلوم ارباب دقتدر صورت عمومیه‌ده اوله‌رق بو ایکی لفظك ایکیسیده برشیئك دیکر بر شی ایله برلشدیکی محل معناسنی مفید اولوب لکن (joint) لفظی علی الاطلاق بر شیئك دیکریله التصاق ایلدیکی محل افاده و (jointure) لفظی ایسه (ure) اداتنك تأثیریله اولبابده (التزام) و (تکلف) و (ترتیب) و (تنظیم) فکرلرینی علاوه ایدر بو جهتله (joint) لفظی (محل التصاق) و (jointure) لفظی (مفصل) لفظیله ترجمه ایتملیز زیرا بزده دخی مرتب ومنتظم اولمیان شیلر ایچون (مفصل) و (مفاصل) لفظلرینی قوللانمزلر مثلا ایکی طاش بری بری اوزرینه وضع اولندقده اره‌لرنده حاصل اولان حد بر احیقلقدن عبارت اولوب بونده برکونه (التزام) و (ترتیب) فکرلری متبادر اولمدیغی جهتله (joint) لفظی استعمال اولنه‌رق (jointure) دنیه‌له‌مز فقط کمیکلرك التصاق ایتدکاری محلره مطلقا (jointure) دنیلور زیرا کمیکلرك محل التصاقلری حرکت اعضا ایچون حسن ترتیب اولنمشدر ترکجه‌ده دخی (ایکی طاشك اره‌سی) (ایکی طاشك برلشدیکی یر) دنیلوب (مفصل) (مفاصل) تعبیرلرینی بو محلده استعمال یاقیشق المز اما کمیکلرك التصاق ایلدکاری محلره (مفاصل) (مفصل) دنیلور .

(Les os sont brisés de distance en distance ; ils ont des jointures où ils s'emboîtent les uns dans les

autres. Cicéron admire avec raison le bel artifice qui lie les os. Qu'y a-t-il de plus souple pour les mouvements ?)

Fénelon

(كميكلر موضع بموضع شكسته حالده بولنمق اوزره مرتب اولوب كافه‌سنك يكديكريله چاتشدقلری محللرده مفصللری واردر «سيسه‌رون» كميكلری يكديكره ربط ايدن حسن انسجامی بحق حيرتبخشا عد ايدر حركاته بوندن مساعد شی وارميدر ؟)

استعمالات مجازيه‌دن اوله‌رق برايشی نه يولده طوتمق مناسب اوله‌جغنی بولمق معناسنی مفيد اولمق اوزره (Trouver le joint) ديرلر ترجمه‌ده (ايشك چيقار يولنی بولمق) (صورت تسويه بولمق) كبی تعبيرلرله بو افاده‌يی كوستره بيلورز لكن بر مشكل ايش اولوبده انی يولنه قويمق امكان خارجنده كورنديكی وياخود غايتله مهارت وفطانت صرفنه محتاج بولنديغی حالده (Trouver la jointure) تعبيرينی قوللانورلر بويله احوالده بز (صورت امكان بولمق) تعبيرينی استعمال ايدر ايسه‌ك بحق ترجمه ايتمش اولورز (صورت امكان) تعبيری بزجه تعبيرات ادبيه‌دندر (كورينور صورت امكانده نيجه امر محال) مصراعی ظفرنامهٔ مشهورك اك كوزل مصراعلرندندر .

(Les Jésuites cherchaient depuis longtemps à s'emparer de la cure de Brest! ile en trouvèrent la jointure et ne la manquèrent pas.)

Duc de Saint-Simon

(ژەزويتلر چوقدنبرو (برست) شهری ادارهٔ روحانيه‌سنی اله كچورمكه ساعی اولوب بو مقصدك حصولنه صورت امكان بولنجه اضاعهٔ زمان فرصت ايتمديلر.)

(Dieu est le plus subtil anatomiste de notre coeur: il entre jusque dans toutes les jointures, c'est-à-dire dans les plis et les replis de l'âme.)

Bourdaloue

(قلب بشرك اعلم دقايق تشريحيه‌سی جناب رب خالق ورو حك كافهٔ مفاصلی يعنی اعوجاجات مخارج ومداخلی حقنده علم الهی لاحقدر.)

(صورت امكان بولمق) ديلمكه بدل (ايشك زه‌سندن طوتيله‌جغنی بولمق) تعبيرينك دخی (Trouver laj ointure) تعبيرينه مقابل استعمال اولنمسی كورلمشدر عالی پاشا مرحوم كبی فؤاد پاشا مرحوم دخی يازديغی شيلرده علی الاكثر فرانسزجه عباره‌لر دوشونوب انلری ترجمه طرزنده تحرير ايدرايدی مرحوم مشار

اليهك امور ماليه‌يه دائر بر لايحه‌سنده البته اشبو (Trouver la jointure) تعبيری دوشونيله‌رك شو وجهله افاده‌ده بولنمشدر :
(زه‌سندن طوتيله‌جغنی بيلنه‌ميور)

اشبو فقره‌نك فرانسز غزته‌لرينه درج ايتديريلان ترجمهٔ لايحه‌ده :

(On ne sait comment trouver la jointure de ce cercle vicieux.)

عباره‌سيله ترجمه اولنمش اولمسی اساساً فرانسزجه‌سی دوشونيله‌رك يازلمش اولمسنی (وزه‌سندن طوتيله‌جغنی) جمله‌سنك (Trouver la jointure) جمله‌سنه معادل ايراد اولنمش بولنمسنی اثبات ايدر عجبا هر مترجم (زه‌سندن طوتيله‌جغنی) كبی بر تعبير غليظ عاميانه‌يی كيديروب قوشادوب بر كوزل عباره اره‌سنه يراشديره‌بيلورمی ؟ غالبا بو سؤاله جواب (نعم) اعطا ايدلمسی بر آز مشكل اولمغله (صورت امكان بولمق) تركيب مزينی قبول رهين اولويتدر غايت مقصد حق تعبيری محافظه ايله برابر انتظام عباره‌يه خلل ويرمامكدر فؤاد پاشانك آثرينه اقتفا اويله اقتدار قلمی صاحب اولمغه محتاجدر هر بانی شدّاد اوله‌مديغی كبی هر مترجم دخی فؤاد اوله‌مز.

TEINTE-TEINTURE

بو لفظلرك ایکیسیده حقیقی معناسیله النديقلری حالده بویا، رنك، لون، مختلف رنكلردن مركب بر لون، دیمك اولوب مجازاً بر انسانده سطحی اولەرق موجود اولان بر صفتی اشعار ایدرلر لکن (ure) اداتنك تأثیرندن ناشی (Teinte) لفظیله (Teinture) لفظی ارەسنده فرق کلی واردر (Teinte) لفظی صورت مطلقەده ومرجعی اولان شخص ویا شیئك نفسنده واقع اولمق اوزره ایراد اولنور (Teinture) لفظی ایسه بر نتیجه حکمنده کورینور بزم مترجملرمزجه بو فرقه عدم دقتله ایکیسنك ترجمەسنده بلا فرق (رنك) ویا (لون) دینلمسی طوغری اولمیوب (Teinte) لفظی رنك ویا لون لفظلرینك بریله ویا عطف تفسیر قبیلندن ایکیسیله ترجمه ایدوب (Teinture) لفظی (نقش) لفظیله افاده ایتملیز مادیاتده بیله (Teinte) ایله (Teinture) لفظلرینی یکدیکرندن بالتفریق (Teinte) لفظی (رنك) ویا (لون) لفظلریله و (teinture) لفظی (بویا) و (نقش) لفظلریله ادا ایتمك اقتضا ایدر (ure) اداتنك افاده ایتدیکی (سعی وعمل) و (نتیجهٔ سعی وعمل) بزم (بویا) و (نقش) لفظلرنده دخی واردر مثلا بر دیواره رنك ویرن ادمه (رنكجی) دیمیوب (بویاجی) دیرز کذلك رنك وصورت ویرن ارباب فنه (نقاش) نامنی ویررز معنویاتدەکی استعمالات مجازیەده بو فرقه رعایت ایتامك مغایر دقایق آشنایيدر

لغویون (teinte) ایله (teinture) لفظلرینك معانیٔ مجازیه‌ده‌کی فرقنی اشعار ایچون شو وجهله افاداتده بولندقلری کورلمشدر :

(Il y a dans la paroles d'une personne une teinte de malice, c'est-a-dire un peu de ces qualités; on a quelque teinture de philosophie, de phisique, de belles-lettres, c'est-à-dire qu'on en est un peu teinte, qu'on les a un peu étudiées, un peu apprises.)

(بر آدمك کلامنده رنك خباثت ویا رنك خیالپرستی واردر یعنی بو وصفلردن بر آز بولنیور بعض مرتبه نقش فلسفه، نقش حکمیات طبیعیه، نقش معارف ادبیه ایله منقوش بولنیلور کویا انلرك بویاسی بر آز بولاشمش اولور یعنی انلرله بر آز توغل اولنمش انلردن بر آز بهره کسب ایدلمش.)

(On ne peut taxer Cicéron de la moindre teinte de superstition et de crédulité.)

La Harpe

((سیسه‌رون) ه ذره قدر رنك تعصب وسهوات فریفتكی رنكی اسناد اولنه‌مز.)

(L'ésprit prend, malgré qu'il en est, la teinture des choses auxquelles il s'applique.)

Voltaire

(ذهن انسانی مصروف لهی اولدیغی شیلره مخالف بیله اولسه انلردن نقشپزیر تصویر اولور.)

مادیاته کلنجه بالاده دخی افاده قلندیغی اوزره اشیانك کندیسنده اولان (رنك) و (لون) تعبیرلرندن مناسب تعبیر ایله انلری افاده ایدهمیز.

(Il y a quelques spaths qui ont des teintes d'un rouge ou d'un jaune léger; il y a des basaltes d'une teinte jaunâtre et comme rouillés.)

Buffon

(بعض ازهارك غنچهلرینی احاطه ایدن زار خفیف قرمزی ویاخود خفیف صاری رنکده اولوب بازالت دینلان احجارك بر طاقمی صارمتراق وپاسلی کبی بر لونده‌در.)

(Le front du petit-gris est mêlé d'une légère teinte de roux.) *Buffon*

(سنجابك آلنی خفیف بر قولا رنکیله قاریشقدر.)

فقط رنك ولون بر نتیجه مقامنده اولدیغی واشیایه نرهدن کلدیکی کوسترلدیکی حالده فرانسزجه (teinte) لفظی قوللانلیوب دائما (teinture) لفظی استعمال ایدیلور.

بزم ایچون بویله موقعلرده ینه (رنك) و (لون) تعبیرلرندن بشقه تعبیر ارامق تکلفات زائدهٔ بیفائده دندر .

(Les diamants colorés tirent leur teinture du sol qui les produit.

Buffon

(جواهر رنك آمیزك رنکلری کندیلرینی حصوله کتورن اراضیدن منبعثدر .)

(La terre d'ombre est une terre bitumineuse à laquelle le fer a donné une forte teinture de brun.)

Buffon

(کولکه طپراغی دنیلان طپراق (قاری) تسمیه اولنان اراضیدن اولوب تیمور اکا پك قویو بر رنك ویرمشدر .)

(La substance des cailloux rouges opaques a reçu sa teinture par de parties métalliques plus grossières que les agates.)

Buffon

(کثیف وقرمزی چاقق طاشلرندهکی رنك عقیقدن دها قبا اولان اقسام معدنیهدن منبعثدر.)

(On ne peut guère attribuer cette teinture noire des coqs nègres qu'aux aliments que les oiseaux trouvent dans cette île. *Buffon*

(زنجی خروس دینلان خروسلرده‌کی سیاه رنك طیورك جزیرهٔ مزبوره‌ده بولدقلری مأکولاتدن بشقه برشیئه حمل اولنه‌مز کیدر.)

تنقید تدقیق

لایق انظار رغبت اولمدیغی حالده (غلطات ترجمه) دفترلرینك ترجمه ایله اشتغال ایدن وطنداشان بیننده فوق المأمول مظهر حسن نظر قبول اولمسندن طولایی عرض محمدت وشکر کذاری وجیبهٔ ذمتمدر.

یازدیغم ایکی اثر اخیر یعنی (محاکم) و (وظائف عدلیهٔ اطبا) نام رساله‌لر حقنده دخی رغبت تشویقکاری دریغ ایدلمامشدر.

اما (غلطات ترجمه) دفترلرینه اظهار اولنان رغبت مخصوصه مملکتمزده ترجمه ایله اشتغاله اولان کمال میل وارزو حقنده بر دلیل و برهان وبناءً علیه یالکز عبد عاجز ایچون دکل عموم ترقیجویان ایچون موجب مسار وشکراندر.

بوندن بویله اشبو اثار توجهات ورغباتدن سائقه‌یاب تشویق اوله‌رق دفاتر سائره‌نك ممکن اولدیغی قدر آز زمان ظرفنده چیقارلمسنه غیرت ایده‌جکم.

پك زياده موجب ممنونيت مواددن وتشويقاتك اڭ بيوكلرندن اولمق اوزره مكتب حربيه لسان معلملرندن خالدبك افندى (تدقيق غلطات ترجمه) عنوانى تحتنده اوله‌رق بر رساله چيقارمغه باشلامشدر.

يازديغم شيلر حقنده رسالهٔ مخصوصه چيقارمق كلفتنى اختيار درجه‌سنده اعتنا اظهار ايدن بر رفيق معارفه تشكر مخصوص عرض ايلرم.

اشبو رساله‌نك غلطات ترجمه حقنده‌كى اعتراضاتى دفاتر عاجزانه‌مه (تدقيق) عنوانى تحتنده اوله‌رق النه جقدر.

بونك اوزرينه هر نه جواب اعطا ايده‌جك ايسه‌م او دخى (تنقيد) عنوانى تحتنده اوله‌رق تذييل قلنه‌جقدر.

تدقيق

ACCABLÉ.

غلطات ترجمه:

« بو لفظك ترجمه‌سنده (دوچار كثرت اولمق) وياخود (مستغرق اولمق) تركيبلرى استعمال اولنيور ايسه‌ده (accablé) لفظى ايستنلميان برشيئك آلتنده قالمق معناسنى افاده ايلديكى جهتله بونك (حمل ثقيل آلتنده بولنمق) تركيبيله ترجمه‌سنى مناسبدر. »

تدقیق غلطات :

خیر، علی الاطلاق مناسب اولمق شویله طورسون حتی ممکن دخی دکلدر . زیرا (Etre accablé) هروقت ایستعمالی برشیئك آلتنده قالمق معناسنی افاده ایتمز . بعض کره مع الممنونیه ایستعمالان برشیده کثرت ومبالغه مراد ایدیلورده بنهفعل مذکور قوللانیلاور . بو تقدیرده (Etre accablé) نك معناسی (Etre comblé outre mesure) دیمك اولهجغندن سعید بك افندی حضرتلرینك توصیهلری کبی بونك (حمل ثقیل آلتنده بولنمق) ترکیبیله ترجمهسی طوغری اولهمز . بناءً علیه :

Il a été accablé d'honneurs.

ترکیبنك ترجمهسنده (حمل ثقیل احترامات مباهات غایات آلتنده بولندی ؟ ! ! . .) دیمك طوغری اولهمیوب ترکیب مذکوره معادل اولمق اوزره میر مشارالیهك استحسان بیورمامش اولدقلری (مستغرق اولمق) ترکیبنی بالقبول (مستغرق احترامات مباهات غایات) ویاخود (غریق شرف التفات اولدی) کبی بر ترکیب قوللانمق مناسبدر .

کذا (Fénelon) ك :

Ils vous accableront de louanges.

قولنی (سزی حمل ثقیل مدایح آلتنده بولندیرهجقلردر ؟ ! ! !)

دیه یاکلش ترجمه ایتمیوب (سزی مدح وثنالره مستغرق ایده‌جکلردر) یوانده افاده ایتلیدر .

بو مثاللردن بشقه دها پك چوق امثله ایرادی ممکن ایسه‌ده عمومیتله فرانسز لغت کتابلرینك اولبابده ویردکلری ایضاحات صدق مدعایه بر برهان جلی اولدیغندن یالکز ایضاحات مذکوره‌نك بروجه زیر نقل وتر بیریله اکتفا اولنور :

« Le verbe *accabler* se prend souvent en bonne part, et signifie *combler outre mesure.*»

(Accabler فعلی علی الاکثر حسن تفسیر اولنان بر معنایه دلالت ایدوب حددن متجاوز مالامال ومشحون ایتمك معناسنی مفید اولور .) [*]

اشته غلطات ترجمه‌ده بورالردن اصلا بحث ایدلمکسزین سعید بك افندی حضرتلرینك «Accablé لفظی ایستعمال ایلیان بر شیئك آلتنده قالمق معناسنی افاده ایلدیکی جهتله » دیه‌رك علی الاطلاق بر حکمده بولنملری واکا کوره « بونك حمل ثقیل آلتنده بولنمق ترکیبیله ترجمه‌سی مناسبدر» بیورملری محضا

[*] بو کثرت ومبالغه‌یی (مستغرق) کلمه‌سی یالکزجه افاده ایلدیکی ایچون ترجمه‌ده (حددن متجاوز) ویا (حددن افزون) کبی تعبیراتك طی وترکی وظن عاجزانه‌مه کوره (مستغرق) لفظنك (مالا مال ومشحون اولمق) مثللو حسن تنسیق کلفتلی بولنان ترکیبلره ترجیحاً استعمالی مناسبدر.

كلفت تتبعی اختيـاره حاجت كورەمامش اولدقلرندن نشأت ايتمه بر سهو اولديغنده شبهه يوقدر .

واقعا (Accabler) وياخود مجهول صيغه‌سی اوزره (Ètre accablé) ايستنلميان برشيئی افاده ايچون استعمال اولنديغی زمان سعيد بك افندی حضرتلرينك ديدكلری كبی (حمل ثقيل آلتنده بولنمق) تركيبيله ترجمه ايديله‌بيلور ايسـه‌ده (غلطات ترجمه‌ده) ده فعـل مذكورك بروجه مشروح عرض ايلديكمز معنـاسی دخی بيـان بيورلملی ومترجـين صورت مطلقه‌ده بر افاده ايله طريق خطابه سوق ايدلملی ايدی .

افكار عاجزانه‌مجه بو فعل ايستنلميـان بر شيئی افاده ايلديكی زمان دخی مطلقـا (حمل ثقيل آلتنده بولنمق) تركيبـله ترجمه ايدلمكدن ايسه مفاد تركيبه نظراً (بار كران آلتنده قالمق، ازلمك) كبی دها زياده زبانزد اولان تركيبلر ايله افاده اولنمق مناسبدر .

بو فعلك بعض كره (تعجيز ايتمك ويا اولنمق) معنـاسنده استعمال ايدلديكی دخی واردر . او حالده ايسه بالاده‌كی تركيبلرك هيچ بريسی قوللانيـله‌مز . مثـلا : .Un homme accablant تركيبنه معـادل بر ترجمه اولمق اوزره (معجز بر آدم) ديمكدن بشقه بر چاره يوقدر .

غلطات ترجمه :

«مستغرق اولمق (Surchargé) لفظنك ترجمه‌سنده ياقيشيور.»

تدقیق غلطات :

(Etre accablé) نك ترجمه‌سنده دخی اکثریا (مستغرق اولمق) ترکیبنك قبول واستعمالنده‌کی مجبوریت یوقاریده اثبات ایدلمشدی .

بناءً علیه سعید بك افندی حضرتلرینك بیان بیوردقلری بو حصر وقصر طوغری اوله‌مز .

«واقعا حمل وتحمل لفظی بوکا (Surchargé)یه دها یقین کورینور ایسه‌ده فرانسز لساننده (Surchargé) لفظنك وظائف مأموریت کبی مع الممنونیه ایفا اولنان شیلره اختصاصی حمل وتحمل لفظلریله ترجمه‌یه احداث ممانعت ایدر .»

تدقیق غلطات :

خیر ، (Surchargé) لفظی هر وقت وظائف مأموریت کبی مع الممنونیه ایفا اولنان شیلره مختص دکلدر . بناءً علیه لفظ مذکورده بعضاً (بارکران آلتنده ازلمك) ترکیبیله ویاخود آنك عربجه‌سی اوله‌رق سعید بك افندی حضرتلرینك استعمال بیورمش اولدقلری تعبیر نوزمین حسن قبول عامه‌یه قرین اولدیغی حالده (حمل ثقیل آلتده بولنمق) ترکیبیله پك کوزل ترجمه ایدیله‌بیلور . مثلا :

Être surchargé de misère.

ترکیبنده (Surchargé) وظائف مأموریت کبی مع الممنونیه ایفا

اولنان بر شیده استعمال ایدلمامش اولدیغندن بونك ترجمه‌سنده (مستغرق سفالت اولمق) دنیله‌بیله‌جکی کبی اکا ترجیحاً (بارکران سفالت آلتنده ازلمك) دخی دینیله‌بیلور.

دها طوغریسی آرانیلور ایسه ترجمه ایدیله‌جك بر شی اصطلاحات مخصوصه‌دن اولمدقچه آنك اشعهٔ مزایا وحسن اداسی مترجمك هر ایکی لسانده‌کی معلومات وقابلیتنه کوره درجهٔ متفاوته‌ده رونمون اوله‌جغندن اصطلاح مخصوص حکمنده بولنمیان شیلر حقنده دخی «فلان لفظ ویا ترکیبك شو صورتله ترجمه‌سی مناسبدر» دیه‌رك مترجملرك دائرهٔ قلمنی قصر وتحدید ایتمك هیچ بر وقت مناسب وممکن اوله‌مز.

تنقید

پك غریبدرکه تدقیق صاحبی (accablé) لفظنك اساس مدلولی ایستنلمیان بر شیئك آلتنده قالمق معناسی اولدیغنی تسلیم ایتدکدن وحتی بونك (مع الممنونیه ایستنیلان شیلرده استعمالی کثرت ومبالغه) مراد ایدلمسنه محتاج ایدوکنی بالذات بیان ایلدکدن صکره (حمل ثقیل آلتنده قالمق) یولنده‌کی ترجمه‌یه معترض بولنیور.

ثقلت آلتنده قالمق وازیلمك ویاخود او یولده بر معنایی افاده ایدن دیکر برتعبیر قوللانلمدقچه (accablé) لفظنك افاده ایتدیکی

مبالغه‌یی نصل افاده ایتمش اوله‌جغمزی صاحب تدقیقدن سؤال ایلرم ؟ !

جهانده هرکس هر شیئه جناب حق طرفندن نائل اولدیغی جهتله هرکس (مستغرق احسان خدا) اولوب بو تعبیرده بر مبالغه یوقدر .

چوق دفعه (accabler) فعلنك (حسن تفسیر اولنان برکونه معنایه) دلالت ایتمسی و طوغریسی حسن معنی مراد ایدیله‌رك مستعمل بر عباره‌یه درج ایدلمسی واقع ایسه‌ده بو کیفیت فعلك اساساً ایستنلیان برشیئه دال اولمسنی منع ایتمیوب مثلا (آرسلان) لفظی اساساً بر حیوان مفترسك اسمی اولدیغی ورجل شجاع معناسنه محضا استعاره طریقیله کلدیکی حالده الیوم استانبول ایچنده (آرسلان کبی یکیت) (آرسلان کبی بارکیرلر) تعبیراتنك کثرت استعمالنه نظراً (آرسلان) لفظنك حیوان معهود معناسنی مفید اوله‌رق استعمالی یوزده اوتوز نسبتنده بیله بولنمز .

(حمل ثقیل آلتنده بولنمق) تعبیرینی ادهم پرتو پاشا (حمل ثقیل حیات التنده) و (بارکران) تعبیرینی منیف پاشا حضرتلری وکلای فخامك امور مأموره‌لریچون (بارکران مصالح عامه) عباره‌لرنده قوللانوب فرانسزلرك (en bonne part) استعماللرینه بزده دخی نظیره کوسترمشلردر . خصوصیله (surchargé) تعبیری حقنده لغویونك اك مدققلرندن اولان (Lafaye)ك عبارهٔ ایضاحیهٔ آتیه‌سی لفظ مزبورك اساساً مختص

اولدیغی معنایی اشعاره کافی وصـاحب تدقیقك ظنی کبی بلا تتبع تعیین معانیٔ کیفیه ایتامش اولدیغمه برهان جلیدر .

(Surchargé ne se dit guère que quand il est question d'affaires ou de travaux, c'est-à-dire de choses dont on a chargé ou qu'on est chargé de faire.)

(surchargé) تعبیری ایفـاسی درعهده اولنمش ویا عهده‌یه احاله قلنمش امور ومصـالح ویا عملیاتدن بحث اولندیغی حالاتك غیری حالاتده همان قوللانلمز کبیدر.)

دیکسیونرلرك الك معتبرلرندن اولان (Encyclopédie Universelle) نام لغات کتـابنده (Lafaye) لك آثاری سـائر کافهٔ لغویونك آثارینه ترجیح اولنوب مومی الیه طرفندن الفاظ :

(Traités à un point de vue véritablement philosophique.)

یعنی (حقیقةً نظر حکیمانه ایله تدقیق اولنمشدر) دینلمشدر .

ذاتاً (accablé) لفظنك (surchargé) لفظی یرینـه وانك معناسنی اشعار ایتمك اوزره کلمسی واقع اولدیغندن بعض مواقعده بو ایکی لفظك ترجمه‌لری دخی یکدیکری مقامنده قوللانیله‌بیلور ایسه‌ده اساساً ایکی لفظك تفریق معناسی وترجمه‌ده مقابل اصلیسی نه ایسه انك تعیینی و آرتق حال وموقعه کوره صورت استعمالنك

اقتدار قلمیٔ مترجمینه ترکی (غلطات ترجمه) دفترلرینك نشرنده‌کی مقصــده تماماً موافق وبوکا (مترجملرك دائرهٔ قلمنی قصر وتحدید ایتمك) دیمك غیر لایقدر رجای کمترانه‌مه امتثالاً آثار مشاهیردن امثله ایراد ایدلمامش اولدیغندن خالد بکك انتخاب ایتدیکی امثله نره‌لردن آلندیغنی مجهول اولوب فقط :

(Etre surrgargé de misère) عباره‌سی کیمك اولور ایسه اولسون استعمال اکثریته مباینذر .

زیرا (accablé) لفظیـله برابر اوله‌رق وبری دیکرینـك معناسنی صورت مخصوصه‌ده مؤید بولنه‌رق (surchargé) لفظنك استعمالی واقع ومترجملرجه اویله حالاتده نه یاپلمق مناسب اوله‌جغنی افاده ایلمش اولدیغم معلوم اولوب لکن بلالزوم (accablé de misère) یرینـه (surchargé de misère) دنیلمسنی فرانسز ادباسی تجویز ایتمزلر ظن ایدرم .

ژورنال محررلری حوادث تحریر ایدر ایکن الفاظ وعباراته چندان دقت ایتمدکلری جهتیله اوراق حوادثده هردرلو الفاظك قلیل وکثیر مناسبت ومشـابهت بولنه‌رق یکدیکری مقـامنده استعمالنه تصادف اولنور .

ساده برمآل ترجمه ایده‌جك مترجم دخی ترکجه‌ده ایسته‌دیکی الفاظی مناسبت آلدیردیغی وجهله ایسـتدیکی الفاظه مقابل یازا- بیلور .

شایان اعتنا اولان آثارك ترجمه‌سنده ایسه فرانسزجه عباره‌ده

مثلا برمبالغه کوریلور ایسه او مبالغه‌یی محررك مرامی وجهله ترکجه افاده ایتمامك (ترجمهٔ صادقه) دنیلان ترجمه اصولنه موافق دوشمز .

صورت مخصوصه‌ده التفات واکرام ایله بر آدمی بارمنت آلتنده ازمك ایسته‌دیکنی بیان ایدن بر آدمك استعمال ایتمسی لازمکلان (accabler) فعلنی بز دائما علی العاده زیاده‌سیله اکرام کورمش ویاخود آز اکرامی چوق یرینه طوتمق ایسته‌مش بر آدمك لسانمزده هر زمان قوللاندیغی (مستغرق اکرام) اولمق (مستغرق التفات) اولمق ترکیبلریله ترجمه ایدرایسه‌ك بیوك قصور ایتمش اولورز .

ضروری اوله‌رق (accabler) فعلنك متضمن اولدیغی افراط ومبالغه (حمل ثقیل) (بارکران) کبی تعبیرلرله افاده ایدیلور .

(طوغری اوله‌مز) حکمنی ویرمکدن اجتناب ایتمیان خالدبك لطف واحسان کبی شیلرده (مستغرق) اولمق معناسنی مفید اولان (être comblé) ترکیبنك مابعدنده‌کی (outre mesure) تعبیرینه (حددن افزون) معناسنی ویردیکی و (accabler) فعلی بوحددن افزونلغی افاده ایچون کتورلدیکنی بیان ایلدیکی حالده (accabler) فعلنی مستغرق لفظیله ترجمه ایتمکی نصل تجویز ومستغرق لفظی حددن افزون معنالرینی دخی شاملدر دیدیکی حالده یالکز اوله‌رق (combler) فعلنه نصل معنی تعیین ایلیور ؟

ظن عاجزانه‌مجه صدد بحث لطف وکرم اولنجه ثقلت وحمل

وبارکران کبی شیلر منتداراق ویا منت لفظلرینه ربط واسناد ایله ایراد اولنور ایسه مقصد حاصل اولوب خالد بکك کوردیکی لزوم کبی مستغرق لفظی (accablé) لفظنك مقابلی اوله‌رق ایراده لزوم کورنمز .

عواطف و مکارم خصوصاتنده کثیر الاستعمال اولان (combler) فعلنی مستغرق ایتمك فعلیله ترجمه مناسب وبو منا- سبتده مستغرق فعلنك عواطف ومکارم خصوصاتنده بزجه کثرت استعمالنه مستنددر .

غایت ارتفاع معناسنه اولان (comble) لفظنه نظراً (com- bler) فعلنی (کمال) اضافتیله ومثلا (comblé de bienfaits) ترکیبنی (نائل کمال مکارم) تعبیریله ترجمه اقتضا ایدر ایسه‌ده کثرت استعمالدن ناشی (کمال) لفظی مبتذل اولمش وقلیل وکثیر هر نره‌ده مقدار تعیننه مساعد برشی ذکر اولنسه اوراده (کمال) کتورلمك اعتیاد ایدلمش اولدیغندن اساساً تمامیله مقابلی اولدیغی حالده (comble) لفظی مدققانه ترجمه‌ده (کمال) ایله افاده امکانی قالمامشدر .

فرانسزجه عباره‌ده هر نه فکر و مقصد ارائه اولنمق ایستنلمش ایسه او فکر و مقصدی بزده نصل تعبیر و ترکیب ایله افاده ایتمك ممکن اوله‌جغنی دوشونمك مترجملك وظائف اسا- سیه‌سندندر .

(قورنيل) ك :

(Je t'en avais comblé,

je t'en veux accabler.)

بيتنى (اوكرملەسنى سرتابا غريق آثار مكارمكارى ايتمشيدم، (شمدى) انكله سنى پايمال بار منتدارى ايتمك ايسترم.) عبارەسيله ترجمەدن انسب صورت بولنەمز.

كذلك (Bossuet) نك صرف وظيفهٔ مأموريت مشـاغلندن بحث ايتديكى صرەده يازديغى :

(Chacun d'eux surchargé se soulage en élisant deux césars.)

عبارەسنى (هر برى مستغرق مشـاغل و ايكى قيصر انتخـابيله تخفيفجوى غوائل اولدى) ديو ترجمه لازمدر .

(كيزو) (accabler) فعلنى تعريف ايدر ايكن

(Il veut dire simplement, faire succomber sous le poids.)

(عادتا يوك التنده ازمك ديمكدر) دير .

لهذا (غلطـات ترجمه) نك (accablé) و (surchargé) كلمەلرى حقندەكى افادات تدقيقيەسى اعتراض كوتورمز.

مترجملرك دائرهٔ قلمنى قصر و تحـديد ايدەجك شى تعريف

اولنان معانی‌یه عدم دقتله و یاخود ترکیبلری هر زه‌ده اولسه عیناً تکرار لازم کله‌جك ظنیله عباره‌لری یاقشدیره‌مامق کیفیتیدر.

نقدر مقام تطبیق خاطره کله‌بیلور ایسه جمله‌سنی ایراد ایتمکه مقتدر اوله‌میه‌جغم درکار اولمغله مترجملر ایچنده بیان و ارائه ایتدیکم امثله‌دن استفاده ایتمیوبده سائر محال تطبیقیه‌ده شاشیرانلر بولنور ایسه سببیت عبد عاجزه اسناد ایدیله‌مز.

(وولتر) ك :

(Je suis un pauvre diable, accablé de maux, et surchargé d'un travail ingrat et pénible.)

عباره‌سنی (حمل ثقیل آلام التنده پایمال کدر ومستغرق مشاغل مشکلهٔ بیثمر برعاجز فقیرم) دیو ترجمه ایدنجه (accablé) و(sur chargé) لفظلرینك معانئ حقیقیه‌سنی استشهاد قوی ایله کوسترمش اولورم.

هر یرده بوعباره‌یی تکرار ایتمك وحال وموقعه کوره ترتیب شیوهٔ افاده وظیفه‌سندن غفلت اولنمق البته یاکلش یاکلش نتیجه‌لر ویرر.

(لافای) (وولتر) (کیزو) (بوسـوئه) (انسقلوپدی) (لافونتن) افاداتمه دائما شاهد وبناءً علیه عدم تتبع کبی اسنادات بالطبع زائددر.

ینه قناعت ویره‌جك ایضـاحاتده بولنمامش اولدیغم ادعا او-لنور ایسه ارتق حکم نصبی اقتضا ایدر.

تدقیق

ACCÉLÉRER.

غلطات ترجمه :

« بو لفظی (تسریع) لفظیله ترجمه ایدییورلر ایسه‌ده معنویاتده (Accélérer) بر شیئك علی العجله حصوانی التزام ایتمك معناسنی افاده ایلدیکندن تسریع یرینه (استعجال) قوللانلق مناسبدر. »

تدقیق غلطات :

(Hâter) ایله مترادف اولدیغی زمان (Accélérer) نك (استعجال) لفظیله ترجمه‌سی مناسب اوله‌بیلور ایسه‌ده سعید بك افندی حضرتلرینك (Accélérer) لفظنه عطف ایتدکاری معنی اصل (Hâter) نك مدلولی اولدیغندن میر مشارالیهك بالاده‌کی اخطارلری ترجیح بلا مرجح دیمك اولدقدن بشقه مذکور ایکی لغتك اساس اشتقاقلرینه دخی مخالفدر.

حقیقت ! تدقیقات عمیقهٔ لغویه‌یه کیریشلدکده همان ظاهر اولورکه (Accélérer) لفظنك مادهٔ اصلیه‌سی (rapide سریع) معناسنی افاده ایدن لاتینجه (Celer) اولوب (Hâter) لفظنك مادهٔ اصلیه‌سی ایسه (précipitation عجله، تلاش) معناسنی مفید اولان (Hast) در.

امدی مادامکه (Accélérer) نك اساس اشتقاقی (سریع)

معناسنی مفید و استعمالی اول وجهله شـایع و مادامکه شـیوهٔ لسانمز لفظ مذکورك (تسریع) کلمه‌سیله ترجمه‌سنی غیر مانعـدر نیچون (Accélérer) نك ترجمه‌سنده اصل کندی معناسی اولان (تسریع) یرینه (Hâter) نك مفید اولدیغی (استعجال) لفظنك قوللانلمسی دها مناسب اولسون ؟

اما (تسریع) لفظی (استعجال) کبی تعلق ایتدیکی فعل نه ایسه اکا اضافتله ایراد و اضـافتی حسن تنسیق ایچون (تسریع آور) و یا (تسریعنما) و یاخود (تسریعبخش) یولنده بروجه ترکیبی کتوریله‌رك استعمـال اولنه‌مدیغـندن آنکله تزیین ترجمه ممکن اوله‌میه‌جق ایمش. نه یاپه‌لم ؟ بز حقیقت معنـایی تزیینـات لفظیه‌یه فدا ایدنلردن دکلز.

ایشته مادهٔ اصلیه‌سنه واساس اشتقاقنه نظراً (Accélérer)نك (تسریع) لفظیله ترجمه‌سی دها طوغری و دها مناسب اوله‌جغنی اثبات ایتدك. شمدی‌ده (استعجال)، (عجله) و (تعجیل) کبی لفظلرك (Hâter) فعلنك ترجمه‌سنده قوللانلمسی مناسب اوله‌جغنی ـ بروجه‌بالا فعل مذکورك اساس اشتقاقندن بشقه‌جه اوله‌رق ـ امثلهٔ آتیه‌نك ایرادیله دخی اثبات ایدرز :

Hâter son départ.	عزیمتنی تعجیل ایتمك
Hâter son retour.	عودتی تعجیل ایتمك.

Les oiseaux revenus des climats tempérés craignent d'avoir trophâté leur retour.

اقاليم معتدله‌دن معاودتماى ظهور اولان مرغان عودتلرينى پك زياده تعجيل ايتمش اولملرندن طولايى هراساندر.

Sa hâte fut si grande qu'il dut refaire la besogne.

اوقدر چوق عجله ايتدى‌كه ايشى تكرار ياپمغه مجبور اولدى.

S'habiller à la hâte. على العجله كيتمك.

Agir à la hâte. على الاستعجال حركت ايتمك.

Il ne faut rien faire de sérieux à la hâte.

على العجله جدى هيچ بر شى ياپمامليدر.

Il est impossible à l'homme de ne rien faire de parfair à la hâte.

انسانك على الاستعجال مكمل بر شى ياپمسى محالدر.

ايشته بالاده‌كى مثاللرده كورلديكى وجهله (hâter) و (à la hâte) لفظلرى (استعجال) و (عجله ايله) و ياخود (على العجله) كبى تركيبلردن بريسيله ترجمه ايديليور. بونلردن بشقه ينه (hâte) ماده‌سندن مأخوذ اوله‌رق (en hâte) ، (avec hâte)، (en grande hâte)، (en toute hâte) تركيبلرى واردركه (عجله) ويا (عاجلاً) و ياخود (چابك) و بعض كره دخى (تيز) لفظلريله ترجمه‌سى مناسب اولور. مثال:

Il fait les choses en hâte ايشلرى تيز كورر. چابك ياپار.

Je lui envoyai quelqu'un en hâte pour l'en prévenir.

كيفيتدن آنى اولجه خبردار ايتمك اوزره كنديسنه عجـله برينى كوندردم .

Je suis allé le voir en grande hâte, en toute hâte.

عاجلاً انى كورمكه كيتدم .

Faites cela avec hâte. شونى عاجلاً ياپكز .

(ترجمهٔ غلطـات) لرنده سـعيد بك افـندى حضرتلرى « (Hâte) لفظى استعمـال اولنمش ايسـه آنى (بلا افاتهٔ وقت) تركيبله افاده لازمدر » ديه‌رك ينه على الاطلاق بر جكمده (à la hâte) تركيبنك ترجمه‌سى ايچون هيچ بر وقت وزمانده (بلا افاتهٔ وقت) ديمك ممكن اوله‌مز . مثلا يوقاريده‌كى :

Il ne faut rien faire de sérieux à la hâte.

تركيبنك ترجمه‌سى اولمق اوزره (بلا افاتهٔ وقت جدى هيچ بر شى ياپمامليدر ؟ ! !) دير ايسه‌ك كولنج اولورز . اوتركيبك طوغرى ترجمه‌سى : (عجـله ايله جدى هيچ بر شى ياپماملـيدر) تركيبندن عبارتدر .

واقعـا (en hâte) ، (avec hâte) ، (en toute hâte) تركيبلرينه معـادل اوله‌رق (بلا افاتهٔ وقت) تركيبنك استعمالنده بر فساد يوق ايسه‌ده يوقاريده‌كى مثاللرده (à la hâte) كبى معناجه كورلديكى وجهله مادامكه بوتركيبلرك دخى (عاجلاً) (تيز) (چابك) لفظلرى مثللو (hâte) معنـاسنى متضمن اولان الفاظ ايله تماماً

وطوغريجـه ترجمه‌سی ممکن‌در، نیچون (بلا افاتهٔ وقت) ترکیبنی استعمال ایله هیچ بر مجبوریت ازلمدیگی حالده ترجمهٔ اصلیهٔ لفظدن او قدر مباعدت ایده‌لم؟

بنابرین سـعید بك افندی حضرتلرینـك (hâte) لفظی حقنده‌کی رأیلرنده دخی اصابت یوقدر.

(activer) لفظنك (گرمی بخش اولمق) ترکیبیله ترجمه‌سی مناسب اوله‌جغی فکرینه عاجزانه بن دخی اشـتراك ایدرم. یالکز شوراسنی عرض ایده‌یم‌که اویله سـعید بك افندی حضرتلرینك بیوردقلری کبی (accélérer) بو لفظ ایله (متشابه) دکل اولسـه اولسه (مترادف) اوله‌بیلور؟

تنقید

اشـبو (accélérer) لفظی حقنـده‌کی افادات عاجزانه‌می تدقیقده خالد بك افندی‌یی یاکلش یوله سوق ایدن شی (hâter) فعلنك استعمال عمومیسنه مستند مدلول صحیحنه عدم اطلاعدر.

بو (hâter) لفظی مطلقا بر شیئك زمانی افاته ایدلمامك وکج قالمامق ایچون التزام سرعت وعجله معناسنی افاده ایدر.

بك مشهور کلام کباردن اوله‌رق

(La moyen le plus sûr de faire à propos et bien, est de se hâter lentement.)

(یعنی برشیئی تام وقتـده ومکمل اوله‌رق یاپمق ایچون اسلم وسـائط تأنی ایله حرکـت وعدم افاتهٔ وقته غیرتدر) کلامی (hâter) فعلنه دائر اولان افادات عاجزانه‌می تماماً مؤیددر.

(تیز) لفظی بونك مقابلی اولمق اوزره ایراد اولنه‌بیله‌جکی وارد خاطر عاجزی اولمامش دکلسه‌ده بونی ترك ایتمکی مناسب کورمشیدم.

ثقیل بر معنایی متضمن اوله‌رق فارسیده الفاظ مستهجنه‌دن صاییلابیلان لفظ مزبوری استعمال ایتاملیدر .

جمیـع حالاتده (بلا افاتهٔ وقت) تعبـیری قوللانیلامیه‌جغی ماده‌سنه کلنجه افادات سابقهٔ عاجزانه‌مدن دخی اکلاشلمش اوله‌جغی اوزره تعبـیرات عاجزانه‌می قالبی قالبنه هر عبـارهیه نقل ایتمك ایستیان مترجمك اکثری شاشرمسی طبیعیدر .

چوق دفعه (hâter) لفظنك استعمالی سوءاستعمال قیلندن اولوب کویا افاتهٔ وقت اولنمامق لازم ایمشده انك ایچون استعجال ایدیلیور ایمش کبی التزام عجله و سرعت ایدنلرك افعـالی حقنده بو لفظی ایراد ایدرلر .

حتی خالد بك افندینك ایراد ایتدیکی امثله‌دن

(s'habiller à la hâte.)

(Il ne faut rien faire de sérieux à la hâte.)

(Il est impossible à l'homme de rien faire de parfait à la hâte.)

مثاللری بلالزوم اقتضا ایدن وقتی بکله‌مامك ولزومی درجه‌سنده صرف وقت ایتمامك معنالرینی کوسترر .

خصوصیله :

(Celui qui s'est trop hâté, doit supporter les dommages de la perte.)

قاعده‌سی روما قوانیننده‌ن اوروپایه منتشر اولمش قواعددن اولوب بو قاعده‌یی مجلهٔ جلیله‌نك طقسان طقوزنجی ماده‌سنده (کیمکه بر شیئی وقتندن اول استعجال ایلر ایسه محرومیتیله معاتب اولور) طرزنده بولنقلغمز صدق مدعایه دلیل روشندر .

دنیاده هر استعجال و هر سرعتك لزومندن زیاده‌سی فاعلی حقنده داعیٔ عتاب اولمیوب فقط (hâter) لفظنك افاده ایتدیکی (عدم افاتهٔ وقت) (وقتنه یتشدیرمك) غیرتنده افراط ایدنلر معاتب محرومیت اولیورلر.

ذاتاً خالد بك افندینك ایراد ایتدیکی :

(Les oiseaux revenus des climats tempérés craignent d'avoir trop hâté leur retour.)

مثالنده‌کی قوشلر عجبا لزومندن زیاده سرعتله‌می لزومندن زیاده عجله ایله‌می کلمش اولملرندن قورقیورلر یوقسه وقتندن اول کلمش اولمقدنمی احتراز ایلیورلر ؟ !

رأی جمهور مترجمین البته بو مثالی مطالعهٔ عاجزانمه وجهله ترجمه طرفنده بولنه‌جغندن قلباً امینم.

زینتلی عبارەلرله ترجمه التزامنده بولنشمه خالد بك ضمناً تعریض ایتمك ایسته‌یوب حقیقت معنایی تزیینات لفظیه‌یه فدا ایدنلردن دکلز دییور ایسه‌ده آثار ادبیه و علمیه‌ده التزام دقت ترجمه عیناً مترجم منهك شیوهٔ افاده‌سنی محافظه‌یه محتاج اولدیغندن و اسلوب مزینله یازلمش شیلری قبا تعبیرلرله ترجمه (مرکبله حوری تصویری) قبیلندن ایدوکندن اسلوب مزینله ترجمه‌نك اساساً علیهنده بولنق نامناسب و حقیقت معنایی تزیینات لفظیه‌یه دکل هیچ بر شیئه فدا ایتمامك لازمکله‌جکنی اخطار ایتمکلکم دخی صدده موافقدر.

سرعت لفظنك (vitesse) لفظنه معادل اولمسی (accélérer) لفظنك ترجمه‌سنده سرعت لفظنی قوللانمغی منع ایدر.

شو حالده (ترجیح بلا مرجح) اسنادینه دخی محل اولمیوب اشتقاق ایسه هیچ مترجمك دوشونه‌جکی شی دکلدر.

صورت مخصوصه‌ده اوله‌رق

(Les fruits qui viennent les premiers sont hâtifs.)

عباره‌سنی ترجمه ایدملم.

ضروری اوله‌رق (ابتدا ظهور ایدن میوه‌لر وقتندن اول یتشمش میوه‌لردر) دیمکلکمز لازمکلور.

طوغری ترجمه ایتمك ایچون هر لفظك اولا استعمال عمو. میسنه نظراً مدلول صحیحی وثانیاً لسانمزده او مدلولی تماماً افاده ایده‌جك تعبیر بیلنملیدر .

ظن عاجزانه‌مجه (hâter) لفظی پیش نظر تدقیقه آلدیغی وقت خالد بك نه لفظ مزبورك مدلول صحیحنی دوشونمش و نه‌ده تسریع لفظنك بزده‌كی معناسنی تخیل ایلمشدر .

عجبا خالد بك پازار كونی عزیمت ایده‌جك ایكن وقت ضایع ایتمیم دیو جمعه ایرتسی كونی حركت ایدن آدمك فعلنی

(Il a hâté son départ.)

جمله‌سیله افاده ایدن فرانسزك قولنی (عزیمتنی تعجیل ایتدی) دیو ترجمه ایدنجه عادی قطاره بنیوب سرعت قطارینه راكب اولان آدمك فعلنی افاده ایدن

(Il a accéléré son départ.)

عباره‌سنی نه ایله ترجمه ایده‌جك ؟

غایتله آز زمانده قطع مسافات ایتمكله برابر دها آز زمانده دها چوق مسافه قطع ایتمسی مطلوب اولدیغی حالده بر قطارك حركتی نه یاپلمش اوله‌جقدر !

فرانسزجه مدلول الفاظ ایله مقید اوله‌جق و تركجه‌مزك تعبیراتنه توفیق ترجمه ایلیه‌جك ایسه‌ك افاده ایتدیكم اصول ترجمه‌دن انفكاك ایدلمامليدر .

قول عاجزانهم ترجیح اولنغز ایسه انلره معادل بشقه الفاظ بولمق لازم اولوب یوقسه خالد بكك ترجیح و تنقیدلری ترجیح بلا مرجحك دها ایلروسنده بر شی اولور.

کیمسه‌یه تحکماً بر شی قبول ایتدیرمك ایسته‌مدیکمدن فرانسه مشاهیر اداباسندن عباره‌لر الدیغمی هر کس کوریور.

کرك بو لغت و کرك اولکی لغت حقنده‌کی اعتراضلرنده خالد بك افندینك آثار ادبادن امثله کتورمامش اولمسی سزاوار اسفدر.

لهذا بوندن بویله ینه تدقیقاتده دوام بیوریله‌جق اولور ایسه امثله ایرادنده سمیحانه طورانلمسنی رجا ایدرم.

مثلا بك اسکیمش اولمقله برابر وقتیله خیلی حائز اعتبار اولان والحالةهذه بعض مترجمینمزك استاد ترجمه‌لری ایدوکی ایشیدیلان (بشرل) دیکسیونرنده بك چوق امثله ایرادیله استشهاد اولنور.

نه ایچون بزم مباحثاتمزده آثار ادبا و علمادن امثله ایرادی یولی طوتلیوب هر کس کندی قولنی سند اوله‌رق کوستریبور؟!

ویردیکم ایضاحاتك هیچ بری عندی اولمدیغی و دائما آثار مشاهیره مستند بولندیغی حالده بیله نقصان تتبعله اتهام اولنیورم.

هیچ بر ادعاسنی اثار ادبا و علما ایله تأیید ایده‌میان خالد بك افندی آینهٔ انصافه باقسه کندیسنده دها بیوك نقصان کورر.

لایقیله اعطای جوابده قصورم وار ایسه کرك خالد بك افندینك و کرك اصحاب مطالعه‌نك عفولرینی رجا ایدرم.
یازدیغم آثاره اعتراض اولنمسندن طولایی مکدر اولمق شویله طورسون وسیلهٔ ایضاحات آچلمسنی نظر ممنونیتله کوریرم.

تدقیق

ACCIDENTELLEMENT.

غلطات ترجه:

(بو لفظی قضارا) و (ازقضا) لفظلریله ترجمه ایدییورلر ایسه‌ده علی الاکثر بو لفظك استعمال اولندیغی مواقعه نظراً (تصادفاً) و (بالتصادف) لفظلریله ویاخود (بعض اسباب عارضه‌یه مبنی) ترکیبیله ترجمه‌سی مناسبدر.

تدقیق غلطات:

خلاف مأمول اوله‌رق ناکهان ظهور ایدن برشیئك وقوعی (accidentellement) دیمك اولدیغندن بو لفظك ترجمه‌سنده سعید بك افندی حضرتلرینك (تصادفاً) و (بالتصادف) کلمه‌لرینك استعمالنی توصیه بیورملری پك طوغریدر. بناءً علیه:

Il se trouvait alors accidentellement à Rome.

ترکیبنی (او اثناده بالتصادف رومادہ بولنیور ایدی) دیه ترجمه ایتملیدر .

لفظ مذکورك (بعض اسباب عارضه‌یه مبنی) ترکیبیله ترجمه‌سی بحثنه کلنجه:

تشریح، علم امراض و علی الخصوص حکمت اصطلاحنده (Accidentel) لفظی مطلقا (عارضی) معناسنی افاده ایتدیکندن بالکز علوم و فنون مذکوره مباحثنده (Accidentellement) کلمه‌سنی (بعض اسباب عارضیه‌یه مبنی) ترکیبیله ترجمه ایتملیدر . مواقع سائره‌ده ترکیب مذکور ایله ترجمه‌سی پك‌ده یاقیشق آلمز .

مثلا :

Ce n'est qu'accidentellement que le marbre est blanc.

عباره‌سنده‌کی (accidentellement) لفظی حکمت بحثنده مستعمل اولدیغندن بونك ترجمه‌سنده: (مرمرك بیاض اولمسی بالتصادفدر) یرینه (بعض اسباب عارضیه‌یه مبنیدر) دیمك مناسب اوله‌جغی کبی

Il se trouvait accidentellement à Rome.

ترکیبنك ترجمه‌سنده دخی (بعض اسباب عارضیه‌یه مبنی رومادہ بولنیوردی) دیمك یاقیشق آلمدیغندن (بالتصادف رومادہ بولنیوردی) یولنده ترجمه ایتملیدر .

استطراد قبیلندن اولمق اوزره شونیده عرض ایده‌یمکه :

موسیو Landais نام مؤلف (Accident) لفظنك (Heureux) و (Favorable) کبی لفظلر ایله توصیف ایدلدیکی حالده (قضا) معناسنی افاده ایلدیکنه آلدانه‌رق (Accidentellement) کلمه‌سنك دائما بر حادثهٔ مؤلمه حقنده ایراد اولنه‌جغنی و (Fortuitement) کلمه‌سندن او صورتله تفریق ایدلمك لازم کله‌جکنی ادعا ایتمش ایسه‌ده مومی‌الیهك بو ادعاسی مظهر مقبولیت اوله‌مامش و (Accidentellement) کلمه‌سنك هم ایستنیلان همده ایستنلیان بر شی حقنده ایراد اولنه‌بیله‌جکی الیوم متفق علیه بولنمشدر.

غلطات ترجمه :

«(قضارا) و (ازقضا) لفظلری فرانسزجه (Fortuitement) لفظنك ترجمه‌سی اولور. برشیئك وقوعی (Accidentellement) اولدی دینلدیکی حالده ایستر اولجه کشفی ممکن اولسون ایستر اولمسون اسباب عارضه‌یه مبنی وقوعبولدی دیمکدر. حالبوکه (Fortuitement) وقوعبولدی دینلدیکی حالده مطلقا اولجه کشفی ممکن اولمیان اسبابه مبنی وقوعبولدی دیمکدر.»

تدقیق غلطات :

سعید بك افندی حضرتلرینك (Fortuitement) لفظی حقنده‌کی مطالعات و الاارینه من غیر حد بو عاجز دخی اشتراك ایدر.

بنم علاوةً درمیان ایده‌جکم بر شی وار ایسه او دخی « بر شیئك وقوعی (Fortuitement) اولدی دنیلدیکی وقت یالکز اولجه کشفی ممکن اوله‌میان اسبابه مبنی وقوعبولدی دیمکدن دها قوتلی بر معنی اولمق اوزره منعی دخی قابل اوله‌میان اسبابه مبنی وقوع بولدی » دیمك اوله‌جغنی عرضدن عبارتدر .

حقیقت ! علی الاکثر (Fortuit) لفظنك موقع استعمالی طغیان میاه، سفائنك قضازده اولمسی ، حریق ظهوری و غیرهم کبی نه‌اولجه کشفی ونه‌ده منع وقوعی ممکن اوله‌میان برقوهٔ غالبه‌نك موجب اولدیغی حادثه‌لردر. مثلا :

Le champ a été ravagé par une grêle fortuite.

دینورکه (ترلایی ازقضا ظهور ایدن بر طولو تخریب ایتدی.) یولنده ترجمه ایدلمك اقتضا ایلر .

اشبو (Fortuit) لفظنك معناسنی تفسیراً فرانسز لغت کتابلری شویله دییورلر :

Fortuitement, se dit d'un évènement qui arrive par hasard, qu'on ne peut ni éviter ni prévoir, ou dont la cause et l'influence échappent camplètement à notre intelligence.

(Fortuit) از قضا وقوع بولان، اولجه نه کشفی ، نه‌ده احتراز اولنمسی ممکن اوله‌میان ویاخود سبب وتأثیری دائرهٔ عقل

و ادراکمزدن تماماً بیرون بولنان بر حادثه حقنده ایراد ایدیلور.)

ایشته، کرك تفصیلات مشروحه‌دن، کرك لغت کتابلرینك بالاده‌کی تفسیرندن مستبان اوله‌جغی وجهله (Fortuitement) لفظنك ترجمه‌سنده (قضارا) و (ازقضا) و یاخود بونلره مماثل دیکر بر تعبیر قوللانلمق اقتضا ایلر.

شوراسنی‌ده کمال اهمیتله عرض ایده‌لمکه (Par accident) ترکیبی اکثر اوقاتده (Par cas fortuit) ترکیبیله مترادف اولدیغندن او کبی یرلرده (Par accident) (قضاءً) دیه ترجمه ایدلملیدر. (تصادفاً) و یا (بالتصادف) دنیلور ایسه یاکلش ترجمه ایدلمش اولور.

بناءً علیه (Il s'est blessé par accident) ترکیبنی (قضاءً کندی کندینی یاره‌لدی) دیه ترجمه طوغری اولوب بو مقامده (بالتصادف) دیمك مناسب اوله‌من.

تنقید

اشبو لغت حقنده خالد بك افندینك افاده‌لری پك مصیب اولدیغندن عیناً قبول اولنور.

ظن عاجزانه‌مجه (par accident) ترکیبنك (بالتصادف) تعبیریله ترجمه اولنه‌مامسی (accident) و (قضا) لفظلرینك فنا شیلره ووقوعات الیمه‌یه اطلاق اولنمسی‌سببنه مبنی اولوب فاضل بکك:

بر قضا باشمزه كلسه قضادن بيلورز

مصراعنده اولديغى كبى (باشه قضا) كلمك يولنده تعبيراته الشمش اولديغمزدن فنالقلر ايچون (بالتصادف) دينلمك ياقشميور اشته فرق بوندن عبارتدر .

علاوه

الفاظ مترادفه يرينه متشابهه دينلمسنه خالد بك اعتراض ايديور ايسه‌ده (تشابه) ايله (ترادف) بيننده عموم وخصوص اولمغله الفاظ مترادفه‌يه الفاظ متشابهه دينلمكده بأس يوقدر.

تدقيق

AMASSER

غلطات ترجمه :

«لفظ مزبور محضا جمع ايتمك يعنى راست كله طوپلامق معناسنى مفيد اولديغندن بعض ذواتك (جمع وادخار) وبعض مترجمينك (ادخار نقود) معناسيله ترجمه ايتملرى طوغرى دكلدر.»

تدقيق غلطات :

نيچون ؟ مقام استعمالنه كوره بالعكس هر ايكى ترجمه‌ده

طوغريدر . بو دعوامزى اثبـات ضمننده (Amasser) لفظنك معناى ماوضع لهنده (ادخار) معناسيله ترجمه ايدلمك لازم كله جكنى بر آز اشاغيده بر تفصيل عرض ايده جكز . انجق لفظ مذكورك (ادخار نقود) معناسـيله ترجمه سنى رد ايتمك ـ فقدان تتبعـدن منبعث ـ بر سهو عظيم اولديغندن اول امرده او سهوى ميدانه چيقارهلم: فعل لازم اولەرق استعمال ايدلديكى زمان (Amasser) كلمه سـنك مطلقا (Thésauriser) معناسنى افاده ايلديكى لغويون عندنده متفق عليه بولنديغى جهتله اوكبى موقعلرده محضا (ادخار نقود) تركيبـله ترجمه سى پك طوغريدر . افادات عاجزانه مزى تأييد ايچون لغت كتابلرنده كوريلان ايضاحاتى بروجه آتى عيناً نقل ايدييورز :

Le verbe *amasser* s'emploie absolument dans le sens de thésauriser [*].

Amasser v. trans. Faire en amas, V. int. Thésauriser. *(Larousse.)*

شو ايضاحاتدن صراحةً مستبان اولديغى اوزره (Amasser) لفظى بعض كره (ادخار نقود) معناسنى مفيد اولان (Thésau-riser) مصدريله مترادف اولديغندن سعيد بك افندى حضرتلرينك

[*] Thésauriser V. int. amasser de l'argent. *(Larousse.)*

بو لفظی (ادخار نقود) ترکیبیله ترجمه ایدنلری تخطئه ایتملری طوغری دکلدر. ایضاحات لغویهٔ مذکورهدن بشقهجه اولهرق دعوامزی امثلهٔ آتیهنك ایرادیله دخی اثبات ایدرز.

La vieillesse aime à amasser.

پیران، حریص ادخار نقود فراواندر.

Cet homme passe tout son temps à amasser.

بو آدم بتون زمانتی ادخار نقود ایله کچیرر. یاخود (بو آدم هپ ادخار نقود ایله امرار دم!!) ایلر.

Au lieu de dépenser, vous amassez.

پارهیی صرف ایدهجك یرده ادخار ایدییورسکز.

کلهلم (Amasser) لفظنك (ادخار) ویاخود (جمع وادخار) معناسنی مفید اولوب اولمدیغنك تدقیق وایضاحی مادهسنه. فرانسز لغویونی لفظ مذکورك معناسنی:

« Amasser. v. a. (rad. *amas*) Faire un amas. Accumuler plusieurs choses en un lieu, les mettre ensemble, les mettre en réserve. Assembler.

(Amasser) فعل متعدی و (مادهٔ اصلیهسی amas ییغین، کومه) اولوب کومه وییغین یاپمق، بر چوق شیلری بر یره

ییغوب تراکم ایتدیرمك، او شیلری برابرجه وضع ایتمك، انلری احتیاطاً صاقلامق، جمع ایتمك. معنالرینی مفیددر.» دیه شرح وتفسیر ایتمکده اولوب لسانمزده او معنالری تمامیله ادا ایدهجك تعبیر ایسه انجق (ادخار) ویاخود (جمع وادخار) تعبیری بولندیغندن میر مشارالیه حضرتلرینك (Amasser) لغتنی (جمع وادخار) ترکیبیله ترجمه ایدن ذواتیده تخطئه ایتملری طوغری دکلدر. افادات مشروحهیی امثلهٔ آتیهنك ایرادیله دخی اثبات ایدهلم:

Amasser des munitions de guerre.

مهمات حربیه ادخار ایتمك.

Amasser des provisions. ادخار زخائر ایتمك.

Amasser de l'argent. ادخار نقود ایتمك.

Elle n'avait avoué à personne qu'elle possédait quarante mille francs amasser sou à sou. *(De Balzac)*

آزار آزار طوپلانمش اولمق اوزره قرق بیك فرانقه مالك اولدیغنی مزبوره هیچ کیمسهیه بیان واقرار ایتمامش ایدی.
(بالزاق)

Amasser quelque chose péniblement, à grands frais.

برشیئی مشقتله، مصارف کثیره اختیاریله جمع وادخار ایتمك.

افادات مسرودەدن زنهـار (Amasser) فعلنـك هر وقت (ادخار) معناسیله ترجمه‌سی لازم کله‌جکی کبی بر دعواده بولندیغمز اکلاشلمسون. فعل مذکور بعض کره محضا (جمع ایتمك) معناسنی ده مفید اولور. مقصـد عاجزانەم (ادخار) لفظنك (Amasser) نك ترجمه‌سنده طوغری اولەمیه‌جغی حقنده‌کی دعوانك باطلاتی اثباتدن عبارتدرکه اوده اثبات اولدی ظن ایده‌رم.

شوراسنی‌ده کمال اهمیتـله عرض ایده‌یم‌که (Amasser) نك (جمع ایتمك) و (طوپلامق) ترکیبـلریله ترجمه‌سی لفظ مذکورك کرك مادیات ومعنویاتده اولسون وکرك اشخاص حقنده اولسون مجازاً استعمال اولندیغی زمان ممکن اولوب معنای ماوضع لهنده ینه (ادخار) لفظی قوللانلمیدر. مثلا:

Amasser autour de soi bon mombre d'amis.

ترکیبنده لفظ مذکور اشخاص حقنده مجازاً ایراد ایدلمش اولدیغندن ترجمه‌سنده: (باشنه بر چوق احباب طوپلامق ویاخود جمع ایتمك) دنیـلەبیلوب بو مقامده (ادخار) لفظنك استعمالی طوغری او-لەمز. کذا:

Amasser les troupes de tous côtès.

عباره‌سی انجق (هر طرفدن عسکر طوپلامق) ترکیبـله ترجمه

ایدیلوب (ادخار) کلمه‌سی قوللانیله‌مز. هله (Amasser) نك معنویاتده مجازاً استعمالی حالنده (طوپلامق) لفظی دخی ترك ایدرك اکا بدل (جمع ایتمك) ترکیبیله ترجمه‌سی اقتضا ایدر که سعید بك افندی حضرتلرینك (غلطات ترجمه)لرنده محضا (جمع ایتمك) ترکیبیله ترجمه‌سنی توصیه بیورمق ایستدکلری (Amasser) اشته بو (Amasser) اوله‌جقدر . مثال :

Amasser des connaissances. جمع معلومات ایتمك

اخطار — (Connaissances) کلمه‌سنك بعضاً معارفه پیدا اولنان ذوات معناسنی دخی افاده ایلدیکنه باقه‌رق بو مثالده (معارفه پیدا اولنان ذواتی طوپلامق) کبی یاکلش بر ترجمه خاطره کلمسون .

Amasser des preuves pour une affaire.

بر مصلحت ایچون اثبات ویدنه جمع ایتمك .

Amasser des trésors de science. جمع خزائن علم ایتمك.

Trop heureux l'écrivain qui dans la solitude
Amasse lentement les trésors de l'étude.

نه بختیار در اول محرر که عزلت وانزواده آهسته آهسته خزائن مطالعاتی جمع ایدر .

غلطات ترجمه :

« ادخار ایتمك وعلى الاطلاقی اختیار كلفتله جمع ایتمك (Ramasser) لفظنك ترجمه‌سیدر .

تدقیق غلطات :

بالعكس انجق (Amasser) لفظنك (ادخار) معناسنی مفید اولدیغی یوقاریده اثبات ایدلمشدر. بنابرین (ادخار) لغتنی (Ramas- ser) نك ترجمه‌سنه عطف ایتمك طوغری اوله‌مز . دها زیاده ایضاحات ویرمش اولمق اوزره عرض ایده‌لم كه اخترى (ادخار) لفظنی تشدید دال ایله (جمع ایدوب ییغمق) دیه تفسیر ایتمكده اولوب بو معنی ایسه تمامیله (Amasser) نك مدلولیدر. على الاكثر (Ramasser) نك معناسی (ییغمق) ملاحظه‌سی اولمقسزین (طوپلامق، دیوشیرمك، جمع ایتمك)دن عبارتدر كه عربجه (التقاط) دینور . ایمدی سعید بك افندی حضرتلرینك (Amasser) لفظی (راست كله طوپلامق) و (Ramasser) كلمه‌سی (كلفتله جمع ایتمك) معنالرینی متضمندر » بیورملری فعلین مذكورینك نه اساس اشتقاقلرینه نه‌ده موقع استعماللرینه مستند بر حكم اولمیوب محضا برعلاوهٔ عندیه‌دن عبارت وبنابرین مشارالیه حضرتلرینك: « (Amasser) لفظی ترجمه ایدر ایكن (ادخار) كبی (غیرت وهمت) كبی كلفت ومشقت كوسترن لفظلر علاوه‌سندن نقدر مجانبت لازم ایسه (Ramasser) لفظی ترجمه ایدر ایكن (صرف

مساعی) و (اقدام وغیرت) کبی الفاظ کلفتما علاوه‌سندن غفلت اولنمامق اولدرجه مقتضیدر. »

دیه وقوع بولان دعوالرینك بطلانی واصل رتبهٔ بداهتدر.

(Ramasser) کلمه‌سی بعض کره‌ده (یرده بولنان یاخود یره دوشمش اولان بر شیئی قالدرمق، آلمق) معنالرینی مفید اولورکه (Amasser) لفظی او معنایی افاده ایدر.

وینه بعضاً (Ramasser) فعلی اوته‌یه بری‌یه طاغیلوب پریشان بر حالده بولنان اشیا ویا اشخاصی بر یره طوپلامق، جمع ایتمك معناسنی افاده ایدرکه (Amasser) لفظی او معنایی مفید اولدیغی زمان اوته‌کی کبی مدلولنده (پریشان اولمش اوته بری‌یه طاغلمش) کبی برحال تصور اولنه‌مز.

افادات عاجزانه‌مزی امثلهٔ آتیه برقات دها ایضاح ایدر:

Ramassez vos gants	(یرده‌کی) الدیونلرکزی آلکز
Ramassez votre mouchoir	مندلکزی آلکز (یره دوشن ویاخود یرده‌کی مندلکزی)
Remassez ces papiers	شو کاغدلری آلکز

Les glaneurs vont ramasser les épis dans les champs

بشاقجیلر تارلالرده بشاق طوپلامغه، (دیوشیرمکه) کیدرلر.

Vinslaw ayan trop étudié l'anatomie de nos

fibres, n'osait se baisser pour ramasser une épingle, dans crainte de se remere une fibrille à lui connue. (Mercier.)

Vinslow نام ذات وجود بشرك عضلاتنى تشـكيل ايدن ليفلرك تشريحنى بك چوق مطالعه وتتبع ايتمش اولديغندن اىجق كنديسـنه معلوم اولان برليفجكز قوپو ويرر ديه وقوع بولان خوف واندیشه‌سندن ناشى يرده‌كى برطوپلو ايكنه‌يى آلمق اوزره اكيلمكه جسارت ايده‌مزدى .

Ne riez pas de celui qui tombe; ramassez-le.

دوشن بر آدم ايچون كوليوب آنى (يردن) قالديركز .

Ramasser des blessés. يارەليلرى قالديرمق، مجروحينى طوپلامق

Ramasser des morts.

ميدان حربده تلف اولنلرى قالديرمق، طوپلامق .

Ramasser tout ce qu'on peut trouver de soldats.

نفرات عسكريه‌دن اوله‌رق هرنه بولنه‌بيلور ايسه انلرى طوپلامق.

A l'espect de l'orage, la poule ramasse ses poussins sous ses ailes.

بورا وفورطنه‌یی کورنجه طـاوق جیوجیولرینی قنادلری آلتنه طوپلار .

بوندن بشقه (Ramasser) بعضاً (faire une collection de plusieurs choses) معناسنی مفید اولورکه (Amasser) ده بومعنی دخی یوقدر. مثلا :

Ramasser toutes les monnaies de tel empereur.

دینورکه (فلان ایمپراطورڭ ضرب ایتدیرمش اولدیغی مسکوکاتڭ کافه‌سندن برر قطعه‌سنی طوپلایه‌رق برمجموعهٔ مسکوکات وجوده کتورمك) معناسنی مفید اولور.

برده مجـازاً (Ramasser toutes ses forces) دینیلیورکه (اولانجه قوتنی طوپلامق) معنـاسنی مفید اولوب بومقامده کذا (Amasser) قوللانیله‌من.

غلطات ترجمه :

ادخار ایتمك وعلی‌الاطلاق اختیـار کلفتله جمع ایتمك (Ramasser) لفظنڭ ترجمه‌سیدر.

تدقیق غلطات :

موقع استعماله کوره ادخار ایتمك محضا (Amasser) لفظنڭ ترجمه‌سی اولدیغی و(اختیار کلفتله جمع ایتمك) یولنده برترجمه‌نڭ

توصیه‌سی ایسه هیچ بر اساسه مستند اولمیوب صرف عندیاتدن عبارت بولندیغی تفصیلات مشروحه ایله اثبات ایدلمشدر ·

غلطات ترجمه:

(Amasser contre vous des volumes : نك (Boileau) (d'injures) مصراعنی (علیهکزده جلدلر طولوسی شتوم جمع ایتمك) عباره‌سیله ترجمه مناسب اولور .

تدقیق غلطات:

طبیعی اویله‌در . زیرا بومقامده (Amasser) لفظی مجازاً معنویاتده قوللانلمشدر فقط بومعنای مجازی (Ramasser) لفظنده دخی واردر. او مثللی مواقعده لفظ مذکورده (جمع ایتمك) ترکیبیله ترجمه ایدلملیدر. مثال:

Ramasser tout ce que les anciens ont dit de plus curieux sur une matière.

برماده حقنده قدمانك ایراد ایتمش اولدقلری باجمله اقوال غرابت اشتمالی جمع ایتمك.

Ramasser de vieilles équivoques et les . . . *(Mol.)*

برطاقم تجنیسات کهنه آیاتی جمع ایدوب . . . (مولیه‌ر) ·

غلطات ترجمه:

« فقط (Montesquieu) نك:

(Mithridate, ramassant dans son chemin ce qu'il trouve de barbares, parut.)

عبارەسنی (میتریدات کذرکاهنده نقدر وحشی بولدیسه باشنه طوپلامغه ساعی (؟) اولەرق سرنمای ظهور اولدی) عبارەسیله ترجمه ایتمیلدر. »

تدقیق غلطات:

بومقامده (Ramasser) براز یوقاریده عرض ایتدیکمز وجهله « Réunir, assembler ceux qui sont épars » (پریشان ومتفرق برحالده بولنان کسانی طوپلامق) معناسنی مفید اولدیغندن ترجمه‌ده اوفکری اشراب ایچون مناسب الفاظ علاوەسنده بأس یوق ایسه‌ده (ساعی) لفظنك علاوەسی مناسب اولەمیه‌جغی اولجه اثبات ایدلمش ایدی.

غلطات ترجمه:

« (Amasser) لفظنی ترجمه ایدر ایکن الخ. »

تدقیق غلطات:

بومطالعاتك هیچ بر اساسه مبتنی اولمیوب محضا عندیاتدن عبارت اولدیغی عرض ایدلمش ایدی.

غلطات ترجمه :

(Buffon) ك :

(En Egypte, faute de bois, on ramasse soigneusement les excréments de tous les animaux.)

عباره‌سنی (مصرده اودونسزلقدن ناشی کافهٔ حیواناتك نجسلری کمال اعتنا ایله جمع وادخار اولنور) عباره‌سیله ترجمه اقتضا ایدر.

تدقیق غلطات :

سعید بك افندی حضرتلری (غلطات ترجمه‌لرنده «Ramasser لفظنی ترجمه ایدر ایکن (صرف مساعی) و(اقدام وغیرت) کبی الفاظ کلفتنما علاوه‌سندن غفلت اولنمامق مقتضیدر» دیه بر اخطارده بولنمش اولدقلری حالده یوقاریکی ترجمه ده نیچون کندیلری او یولده الفاظ کلفتنما علاوه‌سنه لزوم کورمشلر ؟

«عباره‌ده ذاتاً (soigneusement) کلمه‌سی موجود اولدیغندن کلفت بیان ایدن دیکر برلفظ علاوه‌سنه حاجت قالمامشدر دینور ایسه بزده «مادامکه (Ramasser) لفظنك ضمننده کلفت معناسی وار ایدی ، نیچون (Buffon) «soigneusement» لفظنك علاوه‌سی کبی برحشوی اختیار ایتمش ؟» سؤالنی ایراد ایدرز.

الك طوغریسی ارانیلور ایسه اوته‌دن بری عرض ایتدیکمز وجهله اوترکیبده‌کی (Ramasser) لفظی

Prendre, recueillir ce qui est à terre.)

(يرده اولان برشيئی آلوب طوپلامق) معناسنی مفيد اولديغندن تركيب مذكوره تماماً معادل اولەجق ترجمه : مصرده اودونسزلقـدن ناشی كافهٔ حيواناتك نجسلری كمال اعتنـا ايله (يردن طوپلانيلور، ديوشيريلور) تركيبندن عبارتدر.

تنقيد

اشبو (amasser) و(ramasser) لفظلری حقنده خالد بكك ويرديكی تفصيلات صرف تفصيلات زائدەدن عبارتدر .

بن (ramasser) لفظنده اختيـار كلفت معنـاسی مرموز اولديغنی ادعا ايليوب بو ادعامی اك برنجی لغوی عنواننه شـايان اولان (لافای)ك افادەسنه بنا ايلدم پك چوق مباحثاتده سوزی سند اتخاذ اولنان (لافای) :

(Ramasser a pour nuance de marquer les soins, la peine qu'on a eue à rassembler des choses diverses ou éparses. Amasser n'est relatif qu'à l'idée exprimée par le radical.)

ترجمەسی : (ramasser لفظندەكی فرق دقيق متعـدد ويا متفرق

شیلری جمع ایتمکده‌کی کلفت وزحمتی ارائه ایتمکدر (amasser) ایسه فعلك مشتق منهنده یعنی اساسنده‌کی فکره متعلقدر.)

ثروت کبی شیلرده محضا جمع ایتمك مطلوب اولنجه (amasser) وکلفتله جمع معناسی افاده ایدلمك ایستلنجه (ramasser) لفظی استعمال لازم کلیور.

جمع ایله ادخار اره‌سنده دخی بویله بر فرق موجود اولدیغندن (amasser) لفظی جمع لفظیله و (ramasser) لفظی (ادخار) لفظیله ترجمه اقتضا ایده‌جکی میدانده‌در.

حتی امنیت صندوقنك تأسیسی مذاکراتنده دولتلو جودت پاشا حضرتلری مذکور صندوق هر کسك نقودینی حسن جمعه اعتنا وحسن صورتله استعماله سعی ایده‌جکندن بوکا (ادخار صندوقی) دینلمسنی تکلیف بیورمشلر ایدی. خالد بك افندینك وظیفهٔ ناموسی دفعاتله حقمده اسناد ایتدیکی (عندی) و(اساسسز) تعبیرلرینی استرداد ایتمك ووظیفهٔ راستی جوییسی ادخار لفظی (ramasser) لفظنك ترجمه‌سنه یاقیشه‌جغنی تسلیم ایلمکدر.

(دیکسیونر انسیقلوپدیك) (amasser) فعلنده اساس مقصد محل واحده طوپلامق اولدیغنی کوستریور.

ذاتاً خالد بکك کتوردیکی امثله‌دن (amasser) فعلیله ایراد اولنان کافه‌سنك ترجمه‌سنده عناد ایچون استعمال ایتدیکی ادخار

لفظلری حذف اولنوب انلرك یرینه جمع لفظی قونیله‌بیله‌جکنی هرمترجم اکلار (ramasser) فعلیله ایراد اولنان اقچه طوپلامق ماده‌سنده مقصود

(C'est en recueillir ou en amasser péniblement ou de toutes parts)

(مشقتله ویا هر طرفدن اقتطاف ویا جمع ایتمکدر) دنیلیور. زائد تفصیلات ایله تغلیط اذهان ایتمکه چالشمق عبثه اشتغالدر. سن سیمون :

(Les trésors immenses que sa femme ramassa de toutes parts fut le moindre mal qu'elle fit.)

(زوجه‌سنك هر طرفدن جمع وادخار ایلدیکی خزائن بیکران اموال اقل سیئات افعالیدر) دیمشدر.

شو مثالده هر طرفدن جمع امواله سعی اولندیغندن (ra-masser) فعلی کتورلمشدر.

صورت عمومیه‌ده اوله‌رق جمع معناسی مقصود اولنجه (amasser) فعلی کتورلمك اقتضا ایده‌جکی ایسه اثبات اولندی.

ضرب اولنان مسکوکاتك کافه‌سندن برقطعه‌سنی (طوپلایه‌رق) بر مجموعهٔ مسکوکات وجوده کتورمك عباره‌سیله خالد بکك ترجمه ایتدیکی فقره‌ده (amasser) دینلمك جائز اوله‌میه‌جغی کبی اکر کندیسی مخصوصاً بنم قوللی تصدیق ایتمامك ایچون (طوپلایه‌رق)

فعل ثقیلنی ایراد ایتمك ایسته‌مامش اولسه‌ایدی البته (جمع وادخار ایله) تعبیرینی قوللانور ایدی (طوغری دکلدر) دیدیکم هر شیئه (طوغریدر) دیمك التزام اولنجه بویله کولنج نتیجه‌لر چیقار.

ظن عاجزانه‌مجه خالد بکك (ramasser) فعلنـده‌کی تکلف وزحمت معنـاسنی بیلمامسی کبی بزده (ادخار) مصدری وزننده‌کی مصدرلرك متضمن اولدیغی کلفت معنـاسندن دخی خبری یوقدر عموماً (ادخار) (ادعا) (اتفاق) (اتخاذ) کبی مصدرلر کلفت معناسنی متضمندر.

غلطات ترجمه‌ده محضا (جمع ایتمك) ترکیبیله ترجمه‌سنی توصیه ایتدیکم (amasser) فعلی معنویاتده مجازاً استعمال اولنمق حالنده‌کی (amasser) فعـلی اولمق لازم کله‌جکنه دائر خالد بکك افاده‌سی نمونهٔ عندیات عد اولنسه سزادر فقط بویله موقعده (طوپلامق) لفظی دخی ترك ایدرك اکا بدل (جمع ایتمك) ترکیبیله ترجمه‌سی اقتضا ایدر دینلمسی عندیاتك اوته طرفنه کچر.

قرق بیك فرانقه مالـکه قادینك حالنی افاده‌ده مقصود اول قدر نقودی بربره کتورمش اولمسنه اظهارتعجبدن عبارت اولوب آزار آزار طوپلامقـدن زحمت وکلفت معنـاسی چیقمدیغندن وبالعکس قادینك الینه کچن نقودی بر طرفه ییغوب بریکدیرمسی افاده قلندیغندن (amasser) یعنی (جمع) فعلی استعمال اولنمشدر.

کلفت افاده ایدن فعللر کلفت کوسـترمیان فعللرله برلـکده کتورلدکده شیوهٔ کتابتمز کلفت افاده ایدن فعلك صکره کتورلمسنی

اقتضا ایلدیکندن ومثلا (بیان وادعا) (قبول واتخاذ) (ظن واعتقاد) ترکیبلری بو طرزده قوللانلدیغندن (جمع) ایله (ادخار) لفظلری برلشنجه (ادخار) لفظنك تأخیری مناسب اولیور .

کرك فرانسزجه (ramasser) لفظنده‌کی زحمت وکرك (ادّخار) لفظنده‌کی کلفت اثبات اولننجه بشقه جوابه حاجت قالمز .

لهذا خالد بکك بو قدر تکلفات التزامیله بنی تخطئه‌یه قالقشمسنه تأسفدن بشقه نه دینله‌بیلور .

میتریدات یولده نقدر وحشی بولدیسه هپسنی برلکده جلبه البته مقتدر اوله‌مدیغندن (ramasser) فعلنك اشراب ایتدیکی (صرف مساعی) فکرندن بالاستفاده (ساعی) لفظیله عباره‌یه انسجام ویرلمسنه دخی خالد بك افندی بلادلیل اعتراض ایتمك ایسته‌مشدر.

نته‌کیم (بوفون) ینه (ramasser) فعلنك اشراب ایتدیکی کلفت ومساعی فکرلرینی حسن اظهار ایدوب (soigneusment) تعبیرینی بالعلاوه عباره‌یی تزیین وخالد بك افندی ایسه بوکا دخی اعتراض ایدوب مقصدی صرف اعتراض ایدوکنی تبیین ایلمشدر.

واقعا (Boileau) نك اشبو

(Ecrive qui voudra, chacun à ce métier
Peut perdre impunément de l'encre et du papier.)

یعنی (ایستیان یازسون اولوب جمله‌کش رنج ومشاق)
(بی محابا اولنور صرف مداد و اوراق)

بیتی مدلو لی اوزره کمسه‌نك اسراف مداد واوراق ایتمسنه قا-
ریشلمز ایسه‌ده وطنه نافع اثار نشرینه مقتدر قلملرك سوء استعمال
اولنمسی ممنونیتله کوریله‌جك شیلردن دکلدر .

هر نه ایسه بو (amasser) و (ramasser) لفظلری
حقنده‌کی افادات واعتراضاتنده دخی خالد بك افندی اصابت
ایده‌مامشدر (لافای)ك تدقیقاتنه خالد بکك تدقیقاتنی ترجیح ایده-
جك برصاحب عقل مترجم خاطره کلمز یالکز برجهتده خالد
بکك حقنی تسلیم ایتمك لازم اولوب اوده بو مبحثده نقصان تتبع
بولنمسی ماده‌سی ایسه‌ده بیلمم او نقصان نه طرفده‌در ؟ ! !

تدقیق غلطات

ASSURER.

غلطات ترجمه :

«بو لفظك کرك مادیاتده وکرك معنویاتده (تأمین) ایله ترجمه‌سی
اقضا ایدوب»

تدقیق غلطات :

خیر ، معنای ماوضع لهنده استعمال اولندیغی زمان
(Assurer) هیچ بر وقت تامین لفظیله ترجمه ایدیله‌مز. بو ترجمه
لفظ مذکورك یالکز معنای مجازیسنه مخصوصدر .

(Assurer) نك معنای ماوضع لهی :

(Donner de la stabilité, de la solidité à une chose l'affermir.)

دیمك اولدیغندن لفظ مذكور معنای حقیقیسنده استعمال اولندیغی وقت (بر شیئه متانت ویرمك) و یاخود بز جه معنای مجازیٔ مشهورینه دها یقین بر ترجمه اولمق اوزره (بر شیئی تحت امنیته المق) ترکیبلریله ترجمه ایدلملیدر . بناءً علیه :

(Assurer une muraille qui menace ruine)

ترکیبنی (مشرف خراب اولان بر دیواری تأمین ایتمك ؟ ! !)
وكذا :

(Assurer les arbre d'un pont)

عبارەسنی (بر كوپرینك كمرلرینی تأمین ایتمك) دیه بی‌معنی اولەرق ترجمه ایتمیوب او ترکیبلره معادل بر ترجمه اولمق اوزره : (مشرف خراب اولان بردیواره متانت ویرمك) وكذا (بركوپرینك كمرلرینه متانت ویرمك) دیملیدر .

غلطات ترجمه :

« (تسلی ویرمك) و (تسلیت ایتمك) و (تسلیتبخش اولمق) ترکیبلریله ترجمه‌سی طوغری دكلدر . (تسلیت) و (متسلی ایتمك) ترکیبلری (Rassurer) لفظنك ترجمه‌سی موقعنده استعمال اولنور .

تدقيق غلطات :

خير، (تسليت) و (متسلی ايتمك) تركيبلرینه (Assurer) نك نده (Rassurer) نك ترجمه‌سنده استعمال ايديله‌ميوب محضا (Consoler) نك ترجمه‌سنده قوللانيلور.

(Rassurer) نك معنای مجازيسنده: (مطمئن القلب ايتمك)، (اطمئنان بخش اولمق)، (تطمين ايتمك)، (تقويت‌قلبنه بادی‌اولمق)، (مظهر اطمئنان ايتمك) كبی بر تركيب قوللانيلمليدر.

چونكه اوحالده (Rassurer) «Rendre la confiance, la tranquilité» معناسنی مفيد اولمش اولور. بنابرين :

(Vous rassurez celui qui est abandonné à la crainte.)

تركيبنی (دوچار خوف اولان آدمی تطمين ايديورسكز) ديه ترجمه طوغری اولوب سعيد بك افندی حضرتلرينك بيوردقلری كبی مظهر تسليت ايدييورسكز» ديمك طوغری اوله‌مز. كذا :

(Quelques soldats commancèrent à s'ébranler, quand l'exemble de leur général les rassura.)

عبارەسنی (بعض نفرات عسكريەنك پای ثباتلرنده حال تزلزل روينما اولمغه باشلامش ايكن جنراللرينك نمونه نمای امتثال اولمسی تقويت قلبلرينه بادی اولمشدر، كنديلرينی تطمين ايتمشدر.»

يولنـده ترجمه ايتملىده (تسليت) و (متسـلى ايتمك) لفظلرينى (consoler) يه صاقلاملیدر. ديكر مثاللر :

Rassurer-vous, il n'y a pas tant à craindre que vous pensez.

مطمئن اولكز، ظن ايتديككز قدر موجب خوف اولهجق برشى يوقدر .

(L'intégrité des juges me rassure.)

(حكامك عفت واستقامتى بنى تطمين ايتمكدهدر.)

Votre indulgence me rassure. (*Voltaire*)

(مسامحه ومرحمتكز بنى تطمين ايتمكدهدر.) (وولتر)

غلطات ترجمه:

فرانسه مشاهير نساسندن (Madame de Sévigné) وكلادن موسيو (de Pomponne) حقنده : (Je le croyais plus assuré que les autres.) ديمش وبو عباره ايله (انى سائرلردن زياده مصون العزل ظن ايدر ايدم) ديمك ايستهمشدر .

تدقيق غلطات:

(Assuré) لفظى معانىٔ مختلفهيى مفيـد اولوب يوقاريكى

عبارەده معــانئ مذكورەدن بر قاچينك استعمالى ياقيشق آلمقده اولديغــندن لفظ مذكورك بو مقــامده (مصون العزل) تركيبيله ترجمەسى طوغرى اولوب اولمديغنى تدقيق ايتمك انجق عبارەنك سياق وسباقنه كوره ممكن اولەبيلور. ايمدى تركيبك اوست طرفى معلوم اولمدقجه اولبــابده برشى دنيلەمامك ضروريدر. (مادام دوسوينيه) نك كيمه خطاباً يازمش اولديغى مكتوبده او عبارەيى استعمال ايتديكى اشارت بيورلمش اولسه ايدى لدى التتبع بزده اولبابدەكى مطالعــات عاجزانەمزى عرض ايدر ايدك. بنابرين شمديلك (Assuré) نك عبارهٔ مذكورەده مطلقا (مصون العزل) تركيبيله ترجمەسنى نه رد نەده قبول ايدرز.

غلطات ترجمه:

«بو محلده (Rassuré) ديلمسى موافق قاعدهٔ لســان اولەميەجغى كبى الخ.»

تدقيق غلطات:

برنجى فقره معلومى اعلام، ايكنجى فقرەنك مفادى ياكلش. بوكا دائر اولان تدقيقاتمز عرض ايدلمش ايدى.

غلطات ترجمه:

(Assurer son corps), (Assurer sa tête), (Assurer sa main.)

تركيبلرينك ترجمه‌لرى الى، باشنى، بدنى تأمين يعنى تهلكه‌دن مصون ايتمك تركيبلريله ترجمه اولنمق اقتضا ايدوب (عباره‌نك ربطسزلغنه دقت بيورلمامش)

تدقيق غلطات :

بومثاللر برعباره‌ده واقع اوله‌رق ايراد بيورلمامش اولديغندن تراكيب مهمله‌دن عد ايدلمك لازم كلور. اكر سعيد بك افندى حضرتلرينك مقصد والالرى (Assurer son corps) تركيب ناتمامى هرهانكى عباره‌ده اولور ايسه اولسون مطلقا (بدنى تهلكه‌دن مصون ايتمك) تركيبله ترجمه لازم كله‌جكنى اخطاردن عبارت ايسه او بولده براخطارك طوغرى اوله‌ميه‌جغنى عرض ايدرز. مثلا :

On doit assurer son corps quand on est à cheval.

تركيبنك ترجمه‌سنده (اسب سوار بولنديغى حالده بدنى تهلكه‌دن مصون ايتمليدر) دير ايسه‌ك مخاطبمز هيچ برشى اكلايه‌مز. حالبوكه يوقاريكى فرانسزجه عباره‌يى لسان مذكوره ايجه واقف اولان برذاته وياخود مثلا برفرانسزه خطاباً ايراد ايدر ايسه‌ك مخاطبمز اوعباره‌دن مقصد :

On doit donner de la stabilité à son corps quand on est à cheval.

(آتلی بولندیغی وقت وجوده متانت ویروب اکرك اوزرنده محکم طورملیدر) دیمك اوله‌جغنی اکلامقده تأخر ایتمز.

کرچه (Assurer) فعلنك معانیٔ مختلفه‌سندن نادراً مستعمل اولان بریسی ده (Mettre en sûreté) دیمك اولدیغی (لیتره) ده مصرح اولدیغنه کوره بعض مواقعده معنای تضمنیسی اعتباریله لفظ مذکورك (تهلکه‌دن مصون ایتمك) دیه ترجمه‌سی مناسب اوله‌بیلور ایسه ده او کبی مواقعده (Par) حرف جریله بر مفعول غیر صریح ایراد ویاخود بر (Participe présent) ایله تصریح واتمام معنی ایدیله‌رك فعلك معانیٔ سائره‌سیله اولان التباسنی دفع ایتمك ایجاب ایدر. یوقسه یالکز بر فعل ایله مفعول صریح کتوریله‌رك انشای کلام دفع التباسه وافادهٔ مرامه کافی اولەمز.

مثلا: (I lassura sa vie) دیمش اولسه‌ق معناجه برچوق التباس واقع اولدیغی حالده عبارهٔ مذکوره‌یه (Par cette précaution) مفعول غیر صریحنك علاوه‌سیله:

(Il assura sa vie par cette précaution)

دیه‌رك اتمام معنی ایتمش اولسه‌ق ارتق هیچ بر کونه التباسه محل قالمدیغندن ترکیب مذکوری (بو تدبیر احتیاطکارانه ایله حیاتنی تأمین یعنی تهلکه‌دن مصون ایتدی) دیه ترجمه ایتمکده اصلا تردد ایتمز.

شوراسنی‌ده عرض ایده‌لم که لفظ مذکورك (تهلکه‌دن مصون

ایتمك) موقعنده استعمالی حالنده بروجه مشروح معناجه برچوق التباس واقع اولدیغندن اهل لسـان اوکبی مقامـده علی الاکثر (Assurer) یرینه (Mettre en sûreté) ترکیبنی استعمال ایتمکده‌در.

(Assurer son corps) ترکیبی ایسه مثاللری یوقاریده ایراد ایدلمش اولدیغی اوزره بلکه هر لفظـدن زیاده بو التباس معنایی مستلزم اولدیغندن ترکیب مذکورك ترجمه‌سی اولمق اوزره مطلقا «بدنی تأمین یعنی تهلکه‌دن مصون ایتمك» دیه بر توصیه‌ده بولنمق طوغری اوله‌مز.

(Assurer sa main) ترکیبنك (الینی تأمین یعنی تهلکه‌دن مصون ایتمك) دیه ترجمه‌سنی اخطار بحثنه کلنجه:

سعید بك افندی حضرتلرینك مسـاعدهٔ والالرینه اغتراراً عرض ایده‌لم که بو ترجمه بتون بتون یاکلشدر. زیرا فرانسزجه (Assurer la main) دیمك (الینـه ملکه ورسـوخ کتورمك) (متانت ورسوخ ویرمك) دیمکدر. مثلا:

On fait écrire, on fait dessiner les écolier pour leur assurer la main [*].

[*] زنهار (Assurer sa main) بشـقه (Assurer la main) بشـقه کبی یاکلش بر ملاحظه خاطره کلمسـون. اوراسی قواعد صرفیه ونحویه‌یه عائد برماده‌در. معناجه آره‌لرنده هیچ بر فرق یوقدر. طوغری استعمالی (la main) در.

تركيبي (اللرینی تأمین یعنی تهلکه‌دن مصون ایتمك ایچون مكتب شاكردانـنه يازی يازديريلور، رسم ياپديريلور ؟ ! !) ديه معناسز اوله‌رق ترجمه ایتمیوب او تركيبك معادلی اولمق اوزره (اللرينـه ملكه ورسوخ كلسون ديه مكتب شاكردانـنه يازی يازديريلور، رسم ياپديريلور) ديمك اقتضا ايدر. كذا :

On fait opérer sur le cadavre les jeunes chirurgiens, les jeunes dentistes, pour leur assurer la main.

تركيبنك ترجمه‌سنده (اللرینی تأمین یعنی تهلكه‌دن مصون ايتمك ايچون يكی یتیشان اجزاجیلر ایله دیش طبیبلرینه ميت اوزرنده عمليات اجرا ايتديريلور ؟ ! !) دیمیوب طوغری بر ترجمه اولمق اوزره (اللرينه متانت ورسوخ ويرمك ايچون) ديمليدر .

تنقید

اشبو (assurer) و (rassurer) فعللری حقنده غلطات ترجمه‌يی مطالعه ايدن ذوات اوراده بو ايكی فعلك معنالرينی يكديكری مقامنده المق و او يولده ترجمه ايتمك جائز اولميه‌جغنی ارائه ايتمش اولديغمی اكلارلر.

بنم افاداتمی كويا جرح ايچون خالد بك افندی نه ديه‌جكنی

شاشرمش کبی صحیفه‌لر طولدیرمقدن چکنمامش و دورادور ایضاحات زائده‌یه مبادرت ایتمشدر .

پك واضح موادن اولدیغی اوزره (assurer) لفظی تأمین مقامنده استعمال اولنجه انی نه درلو قالبلره صوقسه‌ق ینه تأمین معناسی تظاهر ایدر .

تأمینی مادیاتده استعمال ایدر ایسه‌ك مادیاتده اولدیغی ایچون بشقه درلو افاده‌ده بولنه‌میز .

ثقلتی جهتیله ییقیله‌جق برشی حقنده فرانسزجه (renforcer) تعبیری قوللانلمیوبده (assuer) تعبیری قوللانلمش ایسه او حالده خالد بکه اتباعاً (متانت ویرمك) تعبیریله ترجمه ایتمکلکمز عندی بر ترجمه اولور . جمیع احوالده تأمین لفظیله ترجمه طوغری اولمیه‌جغنی وصدده مناسب لفظلرله ترجمه اقتضا ایده‌جکنی

(Madame de Sévigné)

نك معلوم متتبعین اولان مقصودینه نظراً (assuré) لفظنی (مصون العزل) تعبیریله ترجمه ایدرك ارائه ایتمشیدم .

حتی خالد بکك کمال اغترار ایله تصحیح خطا ایدرجه‌سنه کوستردیکی

(assurer la main دیمك الینه ملکه ورسوخ کتورمك) دیمکدر دیمسی دخی صورت مطلقه‌ده قبول اولنه‌میوب او ترکیب دخی هر وقتده او معنایه کلمز .

خالد بك

(Assurer la main d'une fille)

عبارەسنی نصل ترجمه ایدەجك ؟ !

(داماد مناسب بولمق) معنـاسنی افاده ایدن عبارهٔ مزبورەیی خالد بكك ادعای مغرورانەسی وجهـله (الینـه ملکه ورسوخ کتورمك) دیو ترجمه ایدر ایسەك تدقیق غلطات مسلك غریبی اوزره بر ترجمەده بولنمش اولەجغمز اشکاردر .

ذاتاً (assurer) لفظی تأمین معناسنی افاده ایتدیکندن ومادام دو سوینیەنك مرامی عزل اولنمز ظن ایدر ایدم دیمك اولدیغندن بویله بر موقعده (مصون العزل) دیمکدەکی اصـابت درکار وخالد بکك ادعای باطلندەکی عدم مناسبت بدیداردر .

(ربطسزلغنهٔ دقت بیورلمامش) دینلان عبارەنك ربطی دکل معناسی منسلب اولوب اوده فرانسزجه عباراتی ترتیبده مرتبلرك هزاران یاکلشلری کورلمکدن ناشی او یاکلشلری تصحیح اراسنده ترکجه عباراتك تصحیحلری لایقیله ارائه اولنەمامقدن منبعث بولنمش واخطار واقعدن طولانی عرض تشکرله عبارهٔ صحیحه :

(ترکیبلری النی ، باشنی ، بدنی تأمین یعنی تهلکەدن مصون ایتمك ترکیبلریله ترجمه اولنمق اقتضا ایدوب)

عبـارەسی اولدیغنك افادەسـنه مسارعت قلنمشدر . زوائد

تفصیلاته منهمك ونصلسه اعتراض نا مناسب مسلکنه سالك اولان خالد بکك ایراد ایتدیکی امثله‌نك هیچ بری شایستهٔ نظر تدقیق اولیوب هیچ بری (assurer) ایله (rassurer) فعللرینك معنالرینی یکدیکری مقامنده استعمال ایتمامك اخطارندن عبارت اولان افادات عاجزانه‌می اخلال ایده‌مز .

(Je vois bien ce que c'est ; vous voulez assurer les maris, afin que, n'ayant point de supçons de vous, il laissent faire vos recherches en toute liberté.)

Malherbe

عباره‌سنی (مقصد نه اولدیغنی اکلایورم سز زوجلری وادیٔ عشق ازماییده کیف مایشا تکاپو وجستجو ایتمکزه رضاداده وحقکزده هر کونه شبهه‌دن آزاده اوللریچون امنیت غافلانه‌ده بولندیرمق استیورسکز) دیو ترجمه لازم کلوب بونده (assurer) لفظی اساساً امنیت معناسنی محافظه ایله برابر بشقه بر قالبه کیرمش اولیور .

سیاق وسباق دینلان شیلری دنیادن رفع‌می ایده‌جکز ؟ شیوهٔ انشا وسلیقهٔ ادا حکمنجه بر لفظك بر موقعده بشقه درلو ترجمه‌سی یاقیشیور دیو او لفظك اساساً ترجمهٔ مدلوله دائر ویریلان معلوماتی یاکلش دیو اعلان‌می ایتملی ؟

صورت مخصوصه‌ده خالد بکك ایراد ایتدیکی (نفرات

عسکربه‌نك پای ثبـاتلرنده حال تزلزل) مثالنده تطمین وتقویت قلب ترکیبلری دخی یاقشمیوب (تشجیع) لفظی قوللانلمیدر ضمنی وظاهری (assurer) لفظی تأمـین معناسـنه دال وخالد بکك (معنای تضمینیسی اعتباریله لفظ مذکورك تهلکه‌دن مصون ایتمك دیه ترجمه‌سی مناسب اوله‌بیلور ایسه‌ده) بولنده‌کی افاده‌لری عندیات غرائب اشتمالدر .

(طوغری بر ترجمه اولمق اوزره (اللرینه متـانت ورسوخ ویرمك ایچون) دیملیدر) عبـاره‌سنی یازان خالد بك فرانسزجه الفاظك معـانئ دورادورینی تدقیق ایده‌جکنه بزده اله متـانت ورسوخ ویرملك تعبیرلری قوللانلمدیغنی وانلره بدل ملکه وممارسه لفظلری استعمال اولندیغنی بیلملی وکندی لسـانی حسن تحریره موفقیتدن صکره ترجمه ایله اشتغال اولنه‌بیله‌جکنی دوشونملی ایدی.

ظن عاجزانه‌مجه دها شمدی‌یه‌قدر لسانمزده‌کی استعماللرینه کوره اطمئنان وتسلیت لفظلرینك اره‌لرنده تفاوت معانی اولدیغنی ادعا ایدن بولنمدیغی حالده خالد بك (بیلمم کثرت تتبعـدنمی) بو ایکی لفظلر اره‌سنده عظیم بر فرق معنی اولدیغی ادعاسنده بولنورجه‌سـنه تسلیت ومتسـلی ایتمك ترکیبلری محضـا (consoler) نك ترجمه‌سنده قوللانیلور دیمشدر .

عجـبا (تسلیتبخش دل پر الم الله کریم) مصراعنـك ناظمی فاضـل بك اطمئـان مقامنده تسلیت قوللانمش اولدیغنه وقتاً

من الاوقات اعـتراض ايده‌جك بر خالد بك ظهور ايده‌جكنی خيالخانهٔ خاطرينه كتورمشميدر ؟ ! !

غايتله كثيرالاستعمال الفاظمزدن اولان (تسليت) و (اطمئنان) لفظلرينـك يكديكری مقـامنده استعمالی عادات شـايعه‌مزدن و (اطمئنان) ساكن اولمق معناسنی و (تسليت) دخی دفع غم سببيله ينه ساكن اولمق مدلولنی افاده ايلديكندن وايكيسی دخی اكثری قلبه مضـاف اوله‌رق قوللانلمق معتاد ايدوكندن بوعادت خطاءً شايع اولمش دنيله‌ميه‌جك عادتلريمزدندر .

فرانسزجـه (consoler) فعـلی معاملات وكلمات لطفكاری ايله تخفيف اضطراب وتأثر ايتمك معنـاسنه كلديكندن بو فعلی ترجمه ايچون (تسـليت) لفظی هر زمان كافی اولميوب (تطييب خاطر) (مرهمسایٔ زخم دل) كبی تركيباته احتياج كورينور .

قورقويه دوشمش بر آدمه (قورقمه الله كريمدر) ديمك فاضل بكك مصراعنده كوستردلديكی اوزره تسليتبخش اولمق وفرانسزجه (rassurer) ايتمـك اولوب خانه‌سی يانمش بر آدمه موقت بر اقا- متكاه كوسترمك آنك (خاطرنی تطييب) وفرانسزجه (consoler) ايتمك يعنی او اقامتكاه موقتله او آدمه (consolation) بولديرمقدر.

(كمرلره متانت ويرمك) (assurer) لفظنك ترجمه‌سی اولمقدن نقدر بعيد ايسـه يانغيندن چيقمش بر آدمه مسكن تخصيص ايدن ايچون (تسلی ويردی) ديمك دخی اولقدر بعيددر ، (كيزو) بر قادين ايچون :

(Elle aurait été rassurée, puisqu'elle aurait passé d'un état d'alarme à celui de la tranquilité ou d'une espérance légitime.)

دیوب بونکله (او قادین بر حال حضـور وراحته ویا بر امیـد مشروعه کچمش اوله‌جغندن (متسلی بولنور ایدی) دیمك ایسته‌مشدر .

(لیتره)ده (assurer) فعلنك (mettre en sûreté) معناسنی افاده ایتمسی کورلدکدن صکره اولبابده تطویل مقالدن صرف نظر ایتمك لازم کلور ایکن خالد بك بالعکس نقدر التباساته مساعد موقعلر وار ایسه انلری ایراد ایدوب تأمین لفظنی سوء استعماله کرفتار ایلیور .

مترجملك اول امرده کاتبلکه محتـاج اولدیغندن وکاتب آدم اساس مدلولنی بیلدیکی بر لغتی سوء استعمال ایله وادئ التباسه البته دوشورمیه‌جکندن اساس مدلول الفاظه دائر درمیان ایتدیکم خصوصـاته احتمال التبـاس ایله اعـتراض ایتمك صرف التزام اعتراضدن نشأت ایده‌بیلور .

نقدر اعتراض درمیان اولنیور ایسه جمله‌سنده جزئی کلی بو حال کوریلیور .

(وولتر)ك :

(Le supplice de son compagnon ne lui devient utile et n'assure la société qu'autant que sa volonté n'est pas libre.

عبارەسنی (رفیقنك دوچار اولدیغی جزادن کندیسنه منفعت انتباهیه نصیب وهیئت اجتماعیه امنیتیاب ترهیب اولمق انك اختیاری یدنده اولمامغه متوقفدر) عبارەسیله ترجمه ایتمکسزین بحق ترجمه ایتمش اولمیز.

هر مقامه کوره مقال اولمق قاعدهٔ مشهورەسنی خاطردن چیقارانلر مترجملك ایدەمزلر.

(لافای) ك روایتنه کوره (assurer) لفظنك (rassurer) مقامنده تسلیتبخش معناسنه استعمالی حقنده (وولتر) (فرانسزجه دکلدر) دیمشدر.

یا خالد بکك ادعالرینی کورسه عجبا (وولتر) نه دیر ایدی بیلمم؟!

تدقیق

AVOIR L'INTENTION

غلطات ترجمه:

«بو ترکیبی (نیتنده بولنمق) ترکیبیله ترجمه ایدییورلر ایسه ده

(intention) لفظی معرف اوله‌رق کتورلمسی حالنده تصمیم و قرار معناسنی تضمن ایتدیکندن ترکیبك تعلق ایتدیکی فعلی ومقرر دیو ترجمه ایتمك اقتضا ایدر. (نیتنده بولنمق) تعبیری حرف تعریف کتورلمکسزین (Avoir intention) تعبیرینه معادلدر.»

تدقیق غلطات :

سعید بك افندی حضرتلری (غلطات ترجمه) یی تحریر بیوردقلری صره‌ده (لیتره) و سائره کبی لغت کتابلری نصلسه مصادف نظر والالری اوله‌میوب یالکز مستحضرات ذهنیه‌لریله اکتفا بیورمش اولدقلرندن یازیلان مطالعات علی الاکثر خلاف معانیٔ لغات اوله‌رق ظهور ایتمکده اولدیغی کبی اشبو (Avoir l'intention) ترکیبنك ترجمه‌سی بحثنده‌کی افادات مطلقه‌لری و ترکیب مذکوری (نیتنده بولنمق) دیه ترجمه ایدن ذواتی تخطئه بیورملری اهل لسان عندنده دستور العمل طوتیلان مشهور (لیتره) لغت کتابنك اعطا ایتمکده اولدیغی ایضاحات ایله اصلا توافق ایتمامکده بولنمشدر .

حقیقت ! (لیتره) (Avoir l'intention) ایله (Avoir in - tention) ترکیبلری آره‌سنده معناجه هیچ بر فرق اولمدیغنی وبری دیکری مقامنده بلاتفریق استعمال ایدیله‌بیله‌جکنی درمیان ایتمش و بورأیی فرانسزلرجه مظهر قبول عامه اوله‌رق الیوم مذکور ایکی ترکیب بلا فرق قوللانلمقده بولنمشدر .

افادات تدقیقیـهٔ عاجزانه‌مزڭ تأیید و تصدیقی ضمننـده (لیتره) نڭ اولبابده ویردیکی ایضـاحاتی بروجه آتی عینـاً نقل ایدییورز :

Comme on dit : il a intention de partir, et il a l'intention de partir, des grammairiens ont cherché à spécifier la nuance, remarquant que, dans la première locution, on désigne seulement une intention générale, et dans la seconde une intention particulière. Mais, tout bien considéré, il y a *non pas une différence de signification,* (دقت بیورلسون لیتره نه دییور) mais seulement une différence de syntaxe : avoir intention, par la suppression de l'article devient une sorte de mot composé; tandis que avoir l'intention conserve la séparation des mots.

Littré.

ترجمه‌سی :

(Il a intention de partir) و (Il a l'intention de partir) دیه (intention) کلمه‌سی معرف و غیر معرف اوله‌رق سویلنلمکده بولندیغنـدن صرفیون (Il a intention) ترکیبندن (علی الاطلاق برنیت) و (Il a l'intention) ترکیبندن (برنیت

مخصوصـه) مراد ایدیلور دیه بوایکی ترکیب آره‌سنده برفرق جزئی تعیین ایتمك ایسته‌مشلر ایسه‌ده کیفیت بالاطراف ملاحظه اولندقده مذکور ترکیبلر آره‌سنده معناجه برفرق اولمیوب یالکز سنتاقسجه برفرق اولدیغی کوریلور. اوفرق ایسه حرف تعریفك حذفیله (Il a intention) تعبیری برکلمهٔ مرکبه اولدیغی حالده (Il a l'intention) ترکیبنك کلمهٔ مرکبه اولمامسندن عبارتدر. »

(لیتره)

ایشته فرانسه آقاده‌میسنك اوچ درت بیك لغتی انتقاد ایدرك رأی ومطالعاتنی عمومه تصویب وتصدیق ایتدیرمش اولان (لیتره) نك بالاده‌کی ایضاحاتی پیش نظر مطالعه‌ده طورر ایکن میر مشارالیه حضرتلری دکل حتی بالجمله فرانسز لغت کتابلری بیله بوایکی ترکیب آره‌سنده معناجه برفرق اولدیغنه دائر بیان رأی ومطالعه ایتمش اولسه‌لر ینه قبول ایدیله‌مامك طبیعیدر. مکرکه فرانسه‌ده برعلامهٔ لغات دها چیقوبده عموم فرانسزلره علم لغتده (لیتره) دن دها عالم اولدیغنی تسلیم ایتدیره!

غلطات ترجمه :

Il a intention de nuire ... etc, etc.

تدقیق غلطات :

سعید بك افندی حضرتلرینك ترکیب مبحوث عنه حقنده‌کی

مطالعـات والالرى اساساً رد ايدلمش اولديغى جهتـله غلطات ترجمه‌ده بوكا دائر هرنه سويلنمش ايسـه نظر عاجزانه‌مزده شايان قبول اوله‌ميه‌جغى طبيعيدر . بنابرين (Avoir l'intention) بحثنده بوقدرله اكتفا ايدرك آشاغيده‌كى تركيبى تدقيق ايده‌لم .

تنقيد

اشبو افاده‌لر ميانده الك زياده شايان دقت اولان شى افادات عاجزانه‌مه (مستحضرات ذهنيه‌م) دن عبارت دينلمسيدر .

بنم (مستحضرات ذهنـيه‌م) دن اوله‌رق كوستريلان شـيلره مشهور (ليتره) نك برجوابى درج اولنيور .

پك غريبدركه ترك ممالكنـده بريسى بويولده (مستحضرات ذهنيه) نشر ايده‌جك ديو (ليتره) خلقى ايقاظاً نشر مطالعـات ايتمش اوليور .

جميع مدققين لغاتك سرفرازى اولان (Lafaye) لك افادۀ مدققانه‌سنه مستند بولنان افادات عاجزانه‌مى خالد بك (مستحضرات ذهنيه) ديو چوريده‌مز .

(Lafaye) لك تدقيقاتى مباحثات لسانيه‌ده سند اتخاذ قلنور خالدبكك (مستحضرات ذهنيه) دكل صرف جيبدن اولمق اوزره (لتره‌نك) بو رأيى فرانسزلرجـه مظهر قبول عامه اوله‌رق) ديو

ایتـدیکی ادعای عنـدیلر نوعـندن ادعالرده بولنمقلغم هیچ واقع اولمامشدر .

(دیکسیونر) یاپمق اساساً الفاظ وکلماتك تحت اللفظ معانیسی حقنده جمع معلوماته منجر اولوب ترکیبات حقنده (دیکسیونر) صاحبلرندن صادر اولان رأیلر مدققین لغات عندنده معتبر دکلدر.

ذاتاً (لیتره) دخی بوبابده‌کی فرقی انکار ایتمیوب علم نحو ایله علم معانینك هیئت مجموعه‌سی دیمك اولان (syntaxe) اصـولنجه فرق موجود اولدیغنی بیان ایلدیکندن علم نحو ومعانی اربابنك مطالعه‌لرینی حکمدن اسقاط ایتمیور .

(رأی ومطالعه‌سنی عمومه تصویب وتصـدیق) ایتدیرمش دیو (ایتره) حقنـده خالد بکك ویردیکی حکملر دخی جیبـدن سویلنلمش سوزلردر .

سلاست ادا ونفـاست مؤداسی جهتیـله بك زیاده مظهر رغبت اولمش و فرانسز لسـانی حقـنده اك مکمل مقـاله عد اولنمقـده بولنمش اولان وخالد بکك مراجعت ایتـدیکی بیوك (دیکسیونر) ك مقدمه‌سنی تشکیل ایلیان مقالهٔ مشـهوره‌ده بیله (faute de français) دینلان خطالردن متعدد خطالر بولندیغی ارباب دقت طرفندن میدانه چیقارلمشدر .

شمدیکی حالده بزم ایچون فرانسز دیکسیونرلرنده صرفیون

ونحويون علیهنده سویلنیلان سوزلره باقوبده مدققلرك رأیلرینی بکنمامکه قالقشمق پك کونج برشیدر .

صورت مخصوصه‌ده اوله‌رق مدققین لغاتك توصیه ایتدکاری فرقی دقت واعتنا ایله ترجمه ایدیله‌جك برشیده البته ارائه ایتملیدر.

ضبط وقایع قبیلندن اولان نشریاتی ترجمه ایدر ایکن بویله شیلره دقت ایتمامك عیب دکلدر .

فرانسز صرفیون ونحویوننك نتیجهٔ تدقیقـاتندن تبین ایدن فرقه کوره (غلطـات ترجمه) ده توصیـه اولنان اصـول اوزره (avoir intention) و(avoir l'intention) ترکیبلرینی بشـقه بشقه ترجمه‌یه اهل ترجمه‌نك اعتنالری ملحوظ ومأمولدر .

(کیزو) نك (قاموس الفـاظ مترادفه) سی مؤخراً ترتیب جدید اوزره نشر اولندیغی صره‌ده مرتبی مشهور (نیغارول) معانئ الفاظ حقنده (لافای) ك همتلرینی مقدمه‌ده بیان ایله :

(Monsieur Lafaye l'a appliqué dans tous ses détails.)

یعنی (موسیو (لافای) انلری کافهٔ تفصیلاتیله تطبیق ایتمشـدر) دیمشدر .

(ليتره) نك لغاتنده مدققين لغاتك تدقيقاتنـه مخالف برشى بولنور ايسه مدققين لغاتك تدقيقاتى جهتى ترجيح اولنمق لازم كلور .

مرام صرف اعتراض اولنجه بويله دقايقى نظر امعانه الماملق البته واقع اولور .

نه يازمش ايسه‌م كافه‌سنى ارباب تدقيقك اقوالنه بنا ايتديكمى ينه ادعا ايلرم .

وولتر :

(Vous attaque-t-on sur le style ? Ne répondez jamais, c'est à votre ouvrage seul de répondre)

يعنى (اصول تحريركزه‌مى اعتراض ايدييورلر؟ هيچ جواب ويرميكز جوابى محضا اثركز ويرمليدر) دير .

هر نقدر اصول تحرير عاجزى‌يه اعتراض اولنيور ايسه‌ده اساس ترتيب اثره نظراً ينه طرز بيانمه اعتراض اولنمقده بولنديغندن جواب ايچون اثرمك حسن قرائتنى توصيه ايلرم.

تدقیق

BONNES - ACTIONS

غلطات ترجمه :

« بو تعبیری (خیرات) ویا (افعـال خیریه) تعبیرلریله ترجمه طوغری دکلدر. بزده (خیرات) و (امور خیریه) فقره‌یه وعمومه طوغریدن طوغری‌یه فائده‌بخش اولمق ومرحمةً وانسانیةً اجرا ایدلمك اوزره یاپیلان ایشلره دنیلور .

تدقیق غلطات :

طوغری !

غلطات ترجمه :

«Bonnes actions» تعبـیری علی الاطلاق افعـال مقبوله ومستحسـنه دیمکدر . بزم (خـیرات) و(امور خیریه) دیدیکمز شیلره فرانسزلر (Bonnes œuvres) دیرلر .

تدقیق غلطات :

ایشته بوراسی یاکلش ! زیرا فرانسزلر «خیراته» (Bonnes œuvres) دیمزلر (Ouvres pies) دیرلر . اثبات ایدەلم :

Bonnes œuvreus. — se dit des *actions morales*,

et particulièrement de celles qui ont pour objet le salut. *Bescherelle*

(Bonnes œuvres) افعال معنويه (دقت بيورلسون معنوى ديديور ، خيرات كبى مادى دكل) حقنده وبالخاصه نجات وفلاح مقصود اولان افعال حقنده ايراد ايديلور .

(بشرل)

بزجه بو معناده استعمال اولنان تركيب ايسه (اعمال صالحه) تركيبى اولديغندن (Bonnes œuvres) عبارەسنى (خيرات) ويا (امور خيريه) ديه ياكلش ترجمه ايتميوب (اعمال صالحه) ديمليدر.

مثال :

(Chacun sera jugé selon ses bonnes ou mauvaises œuvres.)

(هر فرد اعمال صالحه ويا فاسدەسنه كوره مظهر نجات ويا مستحق عذاب اولەجقدر .)

Il avait plus soin de cacher les bonnes œuvres que nous n'en avons de cacher les mauvaises.

Fléchier

(بز اعمال فاسدەمزى اخفا ايچون بيله كوسترەمديكمز اعتنادن

زیاده او اعمال صالحه‌یی ستر واخفایه اعتنا ایدر ایدی.)

(فله‌شیه)

(Œuvres pies). œuvres de charité faites dens la vue de Dieu.) *Bescherelle*

(œuvres pies) حسبةً لله یاپیلان امور خیریه‌در. (بشرل)

مثال :

Il fait de grands legs pour être employés à doter les hòpitaux, et en autres œuvres pies.

(خسته‌خانه‌لرك تجهیزینه ودها سائر خیراته صرف اولنمق اوزره کلیتلی اقچه هبه ووصیت ایلدی.)

ایشته شو تفصیلاتدن مستبان اولدیغی اوزره اویله سعید بك افندی حضرتلرینك بیان بیوردقلری کبی بزم (خیرات) دیدیکمز شیلره فرانسزلر (Bonnes œuvres) دییوب (Œuvres pies) دبرلر ایمش‌که بوده دعوامزك اثباتی دیمك اولمش اولور.

اوقاف و اموال موقوفه دیدیکمز شیلر ایسه (Fondations pieuses, Legs pieux) دیه ترجمه ایدلمکده‌در.

(Bonnes actions) ترکیبنك (افعال ممدوحه) ویا (مستحسنه) ویا (مقبوله) کبی بر ترکیب ایله ترجمه‌سی مناسب اولور.

غلطات ترجمه :

حتی :

«Toute bonne œuvre est une bonne action, mais toute bonne action n'est pas une bonne œuvre.»

یعنی (ایشلنیلان هر خیر برفعل مقبول ومستحسن ایسه‌ده هرفعل مقبول ومستحسن خیر دکلدر) قاعده‌سی مشهوردر .

تدقیق غلطات :

بونك طوغری ترجمه‌سی (ایشلنیلان هر عمل صالح برفعل مقبول وممدوحدر . فقط هر فعل ممدوح برعمل صالح، برعمل مثاب دکلدر) ترکیبی اولمق لازم کله‌جکی کبی آلت طرفنده‌کی عباره‌ده (امور خیریه) نك مفردی اوله‌رق استعمال بیوریله‌کلدیکی کوریلان (عمل خیر) ترکیبنك یرینه‌ده (عمل صالح) ترکیبی قوللانلمق اقتضا ایدر .

بونلردن بشقه برده (Œuvres de surérogation) واردرکه:

(Les bonnes œuvres qu'on fait sans y être obligé.)

(بلا مجبوریت ایشلنیلان (اعمال صالحه) دیه شرح وتفسیر ایدلمکده اولدیغندن بونك ترجمه‌سنده (نوافل) دیمك مناسب اولور .

مثال :

(Ce qui est d'obligation et de devoir, doit aller avant toutes les autres œuvres de surérogation.)

فرائضدن اولان شيئك بالجمله نوافله تقديمى واجبهٔ حالدندر.)

تنقيد

اشبو مبحثده خالد بك يا (بشرل) لغتـنده‌كى تعريفى ناقص اوله‌رق كوستربيور وياخود بشرل دخى ياكلش يعنى سائر كتب لغاته وآثار مدققينه مخالف يازمشدر.

بشرلدن دها يكى اولان وحتى برايكى يرده بشرلك خطالرينى ميدانه چيقـاران (انسيكلوپدى) نام ديكسيونرده (œuvre) لغتنه مراجعت اولنديغى حالده اسم مزبور هر درلو افعـال واعماله اطلاق اولنوب بعضاً دخى خالد بكك ديديكى كبى افعال معنويه افاده ايلديكى كوريلور.

پك غريب تحريفلتدن اوله‌رق خالد بك بعضى حكم كل ايله كوسترمك ايسته‌مشدر.

تدقيقك ماهيتى بو وجهـله اثبات اولندقدن صكره اسـاس بحثه كله‌لم:

جمـله افادات عاجزانه‌مده ارباب تدقيقدن برينك تدقيقاتى مأخذ اتخاذ ايدرم.

خصوص مبحوث عنهده (كيزو) نك مطالعات تدقيقيه‌سنى اساس اتخاذ ايتمشيدم .

(Dictionnaire des Synonymes) نام اثرنده (كيزو) عيناً تعريف عاجزانم وجهله بزم خيرات ديديكمز شيلره (Bonnes œuvres) دينلمك لازم كله‌جكنى كوسترر .

ذاتاً خالد بكك تدقيقاتى صرف اعتراض مقصدينه مستند اولديغندن (كيم تدقيق ايده‌جك) مطالعه‌سيله بويله بر افادهٔ تحريفيه‌ده بولنمسى تعجب ايده‌جك شيلردن دكلدر .

رأى شخصى اوله‌رق خالد بكك بيان ايلديكى (اعمال صالحه) تركيبى افعال ممدوحه ومستحسنه‌نك بر قسمى بيان اولنمق اوزره كوستريله‌بيلور زيرا بر فعل ممدوح ومستحسن افكار دينيه‌دن منبعث اولور ايسه (اعمال صالحه‌دن) صاييلوب عاملى (صلحاى امت) زمره‌سنه داخل اولور .

(Je fais une bonne action en agissant pour accomplir une bonne œuvre; mais il faut de plus qu'elle ait réussi et profité à autrui, pour être une bonne œuvre.) *Quizot*

(بر خير ايشلمك ايچون حركت ايلديكم حالده افعال ممدوحه ومستحسنه‌دن (وياخود اعمال صالحه‌دن) بر ايش ايشلمش اولورم

لكن بو فعلم بر (عمل خير) اولمق ايچون فضله اولەرق موفقيت وغيره منفعت حاصل اولمق لازمدر.)

سطحى تتبعات ايله پويان وادئ اعتراضات اولمق اشته بويله محجوبيتلرى مؤديدر.

شو تفصيلات اوزرينه ارتق اهل دقت تدقيقاتك درجهٔ اهميتنى اكلارلر.

صورت مخصوصەده (œuvre pie) تعبيرى بزم (امور اوقاف) تركيبنك ترجمەسى مقامنده اولەرق (fondations pieuses) دينلديكى كبى افكار دينيەيه مستند اعمال خيريەيه اطلاق اولنمقدەدر.

طوغرى ترجمه اولمق اوزره خالد بك (عمل صالح) تركيبنى ارائه ايدر ايكن عباره اراسنده (هر فعل ممدوح بر عمل صالح دكلدر) تعبيرى ياقيشق المديغنى كورمش و (عمل مثاب) تركيبنى علاوەيه مجبور اولمشدر.

ظن عاجزانەمجه بر شى يالكز (œuvre pie) اولەرق ياپلمشدر دينلديكى حالده بز ترجمەده (فى سبيل الله) ديملىز.

عجبا دينسز بر آدمك فقرايه مرحمةً ياپديرديغى بر طعامخانه حقنده فرانسزلر (bonne œuvre) مى يوقسه (œuvre pie)مى ديرلر؟

فرانسزجه بيلنلر عندنده متفق عليه اولديغى اوزره بوكا (bonne œuvre) دينلور.

کیزوبه‌می اعتماد یوقسه خالد بکه‌می استناد جائز اوله‌جغنی ارباب تمییزك نظر تقدیرلرینه حواله ایله اکتفا ایتمكلكم مناسبدر.

لکن اعتراضات کیده‌کیده پك صاچمالنمقده اولدیغنی مع‌التأسف کوریورم.

مثلا باطل اعتراضلردن صکره برده محررانمزده هیچ قوللانمدیغمز (نوافل) تعبیری توصیه اولنیور.

نوافل تعبیری استعمال عمومیسنه نظراً بعض مؤلفات جدیده‌یه علم اولسه شایاندر.

(وولتر) کرك ممدوحیت دنیویه وکرك مثوبات اخرویه ایچون اولسون ممدوح ومستحسن اوله‌رق ایشلنیلان شیلر ایچون (bonne action) تعبیرینی قوللانور.

هر نه ایسه اعتراضك ماهیتی اکلاشیلنجه اثر عاجزانه‌مده ارائه اولنان صورت ترجمه‌دەکی اصابته دائر برشی علاوه‌سنه حاجت قالماز.

(لافای) دخی (bonne œuvre) اولمق ایچون بر فعلك (غیره فائده‌بخش) اولمسی لازم کله‌جکنی افاده ایتمکده وخالد بکك (معنوی دینیور خیرات کبی مادی دکل) قولنی جرح ایلمکده‌در.

یازق یازق تلف ایمش مداد خامه‌سنی
بو چارسوی تعرضده کار اولور صانمش

تدقيق

BORD.

غلطات ترجمه :

« بو لفظی على الاطلاق (ساحل) دیو ترجمه ایتمك طوغری دكلدر . زیرا (bord) لفظی دریانك سواحلنه مخصوص اولمیوب هر شیئك كنارینه اطلاق اولندیغندن ساحل یرینه (كنار) دینلمك مناسبدر . (Le bord d'un vase) بر ساقسینك كناری و (Le bord des lèvres) دوداقلرك كناری دیمك اولدیغندن و بزم لسانمزده (ساحل) مطلقا بحر ونهره مخصوص بولندیغندن (bord) لفظی (ساحل) لفظیله ترجمه‌ده‌كی خطا ظاهردر. »

تدقيق غلطات :

(bord) لفظك كنار معناسنی مفید اولدیغی هنوز غرامره باشلامش اولان مبتدیلر نزدنده بیله معلوم و (Le bord des lèvres) كبی بر تركیبی هیچ كیمسه‌نك (دوداقلرك ساحلی ؟ ! !) دیه ترجمه ایتمیه‌جكی جمله عندنده مجزوم ایكن كویا بو لفظك ترجمه‌سنده مترجمین دوچار مشكلات اولیورلر ایمش كبی سعید بك افندی حضرتلرینك (غلطات ترجمه) ده بوكا دائر بر طاقم تفصیلات زائده اعطاسندن صكره ایضاح ماده ایچون ایكی‌ده مثال

ايراد ايتمك كلفتنى اختيار بيورملرى حاصلى تحصيل كبى عبثله اشتغال ديمكدر .

فقط، مادامكه اومثاللرك ايرادينه لزوم كورلمش، بزده عرض ايدەلم كه بونلردن برنجيسى اولان (Le bord d'un vase) تركيبنى (برساقسينك كنارى) ديه ترجمه ايتمك طوغرى دكلدر . زيرا فرانسزجه (vase) لفظى على الاطلاق (ساقسى) ديمك اولميوب (قاب) ديمكدر حتى (لفظ مذكور لغت كتابلرنده :

« Ustensile destiné à contenir qq. chose.»

يعنى (برشيئى استيعابه مخصوص اولان ادواتدن برى) ديه مفسر وبناءً عليه تركيب مذكورك طوغرى ترجمەسى (برقابك كنارى) ديمك اولەجغى بديهى واظهردر .

(برساقسينك كنارى) تركيبى فرانسزجه :

« Le bord d'un vase de fleurs.»

عبارەسيله ادا ايديلور .

(bord) لفظنك (ساحل) كلمەسيله ترجمەسى بحثنه كلنجه :

فرانسز لساننده لفظ مزبور (ساحل) معناسنى مفيد اولان (rive) ويا (rivage) لفظلريله بعضاً مترادف اولەرق ايراد ايدلمكده ومثلا : (Au bord de la mer) و (Au bord d'un

(ruisseau دنیلمکده اولدیغندن ـ اکر بزم لسانمزده اوته‌دنبری استعمال ایدلمکده اولان (ساحل بحر) ترکیبی طوغری اولوب (دکز قییسی) دیمك ایسه ـ فرانسزجه‌صراحت‌لفظیه بولنان‌بالاده‌کی مثللو مواقعده (bord) لفظنك ترجمه‌سنی مطلقا (کنار) لفظنه حصر ایتمیوب (ساحل بحرده) و (برچایك ساحلنده) دیمك غلط اولمیه‌جغی بدیهی وبو حالده میر مشار الیه حضرتلرینك «(bord) لفظی (ساحل) لفظیله ترجمه‌ده‌کی خطا ظاهردر» دیه‌ینه‌علی‌الاطلاق برافاده‌ده بولنغلری طوغری اوله‌میه‌جغی برامر جلیدر. اما (کنار) کلمه‌سی فرانسزجه (bord) لفظنك معناسنی تماميله ادا ایدرك لفظ مذکور کبی هم برشیئك کنارینی همده دکز، نهر، چای مثللو صولرك کنارلرینی افاده ایچون استعمال ایدیله بیلور ایمش . نه ضرری وار ؟ معنی واستعمالك بو توافقی، لسان عربدن مأخوذ اولان (ساحل) لفظنك ـ بوقاریده عرض ایتدیکمز مواقعده ـ لسان فارسیدن مأخوذ اولان (کنار) لفظنك معادلی اوله‌رق ترجمه واستعمال ایدلمسنی اصلا مانع اوله‌مز .

یوق، اکر عربجه (بحر) لفظی مطلقا (دکز) دیمك اولمیوب اخترینك تفسیری کبی چوق صویه وهر نهر عظیمه بحر دینمکده اولدیغندن بزم اوته‌دنبری (دکز قییسنی) مراد ایدرك استعمال ایتمکده بولندیغمز (ساحل بحر) ترکیبی هانکی صویك کناری مراد ایدلدیکنی تعیین وایضاح ایده‌میه‌جکی ویاخود قاموسك دیدیکی کبی (ساحل) لفظی ذاتاً کندی کندینه (بحر) ك کناری

معناسنی مفید اولدیغندن بردها (بحر) کلمه‌سنك علاوه‌سیله (ساحل بحر) دیمك جائز اوله‌میه‌جغی بیانیله لسانمزك مشاهیر ادبا و علماسی ترکیب مذکوری رد ایدرلر ایسه او وقت (Au bord de la mer) ترکیبنی (ساحل بحرده) دیه ترجمه طوغری اوله‌میه‌جغندن (دکز کنارنده) دیملی و سعید بك افندی حضرتلرینك (bord) لفظنی (ساحل) کلمه‌سیله ترجمه طوغری اوله‌میه‌جغی حقنده‌کی اخطارلرینی بالقبول او مقامده (کنار) لفظی قوللانملیدر. لکن شو صورت تقرر ایتمدکجه بعض مواقعده یعنی (Au bord de la mer) کبی صراحت لفظیه وقرائن حالیه کوریلان یرلرده (bord) لفظنك (ساحل) لفظیله ترجمه‌سی غلط اوله‌میه‌جغنی یوقاریده عرض ایتدیکمز کبی ینه تأیید وتکرار ایلرز.

غلطات ترجمه:

« دریایه اختصاصی جهتیله (ساحل) لفظی فرانسزجه (Côte) لفظنك ترجمه‌سیدر. بحریون وجغرافیون دائما (Côte) لفظنی استعمال ایدرلر. »

تدقیق غلطات:

اولا لسانمزده مثلا (طونه سواحلی) و (ساحل نهر) دنیلمکده اولدیغندن (ساحل) لفظنك مطلقا دریایه اختصاصنی درمیان ایتمك طوغری اوله‌مز. ثانیاً (Côte) لفظنك اصطلاحات بحریه‌دن اولمق اوزره ایدیلان تفسیرنده فرانسز لغت کتابلری :

La côte est une large et longue barrière qui arrête les eaux de la mer, les rejette et les repousse ; elle s'élève au-dessus de l'eau.

(Côte) اوزون وکنیش بر سددر که دکزك صولرینی طوردیروب ایلری کیتمه‌دن منع وگری‌یه اعاده ایلر وصودن یوکسك بولنور دیمکده اولدقلرندن وحالبوکه عربجه (ساحل) لفظی تماماً بو معنایی مفید اولمدیغندن (côte) کلمه‌سنك بلاوصف (ساحل) لفظیله ترجمه‌سی یاکلش اولمامغله برابر کافی دخی دکلدر.

افکار قاصرانه‌مجه (côte) لفظی جغرافیا وبحریه اصطلاحاتندن اوله‌رق استعمال ایدلدیکی زمان لسانمزه (ساحل مرتفع) ترکیبیله نقل وترجمه ایدلمك مناسب اولور. ساحلك مرتفع ویا بسیط اولمسی او قدر حائز اهمیت دکل ایسه اوکبی ترکیبلرده یالکز (ساحل) لفظیله‌ده اکتفا ایدیله بیلور.

غلطات ترجمه :

« دریایه نسبةً (قره) دیدیکمز شی فرانسزجه (littoral) لفظنك ترجمه‌سیدر. »

تدقیق غلطات :

اصلا ! (littoral) لفظنك صفت اولدیغی زمان (ساحله متعلق) واسم اولدیغی وقت جمع صورتنده (سواحل) ویاخود

(ساحل جهتندهکی مملکتلر) دیه طوغری اولهرق ترجمهسی او قدر شایع او قدر معروفدرکه بو معنانك سعید بك افندی حضرتلرنجه معلوم اولهمامسنه ولفظ مذکوری (قره) دیه یاکلش ترجمه ایتملرینه انسان بر درلو احتمال ویرمیور! مع هذا، مادامکه بالجمله مترجمینه خطاءً تحریر بیورلمقده اولان بر اثرده لفظ مبحوث‌عنهك او صورتله یاکلش اولهرق ترجمهسی اخطار بیورلمش بز ده عاجزانه بر مدقق صفتیله تبیین حقیقتی جملهٔ وظائفدن عد ایلرده دیرزکه:

(Littoral) لفظی فرانسز لغت کتابلری:

«Littoral, ale. adj. Qui appartient aux bords de la mer, aux côtes.

Littoral, s.m. Les côtes qui bordent une mer un pays. *Besch.*

(Littoral) صفت اولوب دکز کنارلرینه، سواحل مرتفعهیه متعلق ومنسوب اولان شی معناسی مفیددر.

(Littoral) اسم مذکر اولوب بر دکز وياخود بر مملکتك کنارلری بوینجه متشکل اولان سواحله دینور.»

(بشرل)

دیه شرح وتفسیر ایتمکده اولدقلرندن بالاده عرض ایتدیکمز

وجهله مير مشاراليه حضرتلرينك بو لفظك (قره)دیه ترجمه‌سنی توصیه‌ده بولنملری پك یاكلشدر .

(Littoral) كلمه‌سنك صفت اوله‌رق استعمال ایدلدیكنه مثال:

(Toute la partie littorale de ce pays a été dévastée par des inondations.)

(بو مملكتك بالجمله قسم ساحلیسنی طغیان میاه برباد وتخریب ایلمشدر .)

(La partie littorale d'un département.)

بر ولایتك قسم ساحلیسی .

Des animaux littoraux. حیوانات ساحلیه

یعنی دكز كنارلرنده بولنسان ویاخود نباتات ساحلیه ایله تعیش ایدن حیوانات .

Des oiseaux littoraux طیور ساحلیه

یعنی دكز كنارلرنده یاشایوب اكثریسی بالق ایله تعیش ایدن قوشلر.

(Littoral) كلمه‌سنك اسم اوله‌رق استعمالنه مثال :

(Le littoral de la Méditerranée.)

(سواحل بحر سفید) ویاخود معنای تضمنیسی اعتباریله (بحر سفیدك ساحل جهتلرنده‌كی لیمان وبلده‌لر.)

(Le littoral de la mer Noir.)

(بحرسیاه سواحلی) ویاخود (بحرسیاهك ساحل جهتلرندهکی لیمان و بلدهلر.)

Le littoral de la France est comparativement plus peuplé que l'intérieur des terres.)

(فرانسهنك ساحل جهتلری بالنسبه داخل اراضیدن یعنی داخل ممالکدن دها زیاده مسکون ومعموردر.) یاخود فرانسه سواحلندهکی بلده وقصبهلرده بالنسبه ایچری طرفلردن دها زیاده نفوس اسکان ایتمکدهدر .)

بزم دریایه نسبةً (قره) دیدیکمز شیئه فرانسزلر (Terre) دیرلر . فرانسز لسانندہ (Terre) لفظنك بر چوق معناسی اولدیغی کبی بر معناسیده اشته بزم (قره) تسمیه ایتدیکمز شیدر . مثال :

(Nous aperçûmes de loin la *terre* et le vent nous en approchait,) *Fén.*

اوزاقدن قرهیی فرق ومشاهده ایتمکه باشلادق، روزکار ایسه بزی قرهیه یاقلاشدرمقده ایدی. (فنلون)

(Quand nous fûmes en pleine mer, nous primes la

route des Indes, et après vingt jours de navigation, nous vîmes *terre*. *Gall.*

دكزك اورته‌سنه مواصلتمزده هندستان يولنى طوتدق ودرياده يكرمى كون سير سفر ايتدكدن صكره قره كوردك .
(غالان)

قره‌يه واصل اولمق؛ (قره‌يى طوته‌بيلمك) Gagner la *terre*.

فرانسزجه برده (Terre ferme) تعبيرى واردركه (اطه) نك ضدى اوله‌رق قوللانيلور . مثال :

Gagner la terre ferme.

اطه‌نك غيرى اولان عظيم برقره‌يه واصل اوله‌بيلمك.

بو لفظلردن ماعدا برده (Continent) كلمه‌سى واردركه فرانسز لساننده ينه على الاكثر (اطه)يه نسبةً (قره)ديمك اولديغندن بروجه مشروح (Terre ferme) تركيبيله مترادف اولور ودرياية نسبةً (قره) ديديكمز شيئك معناسندن بو صورتله تفريق ايديلور. (Continent)كلمه‌سنك افاده ايتديكى بو معنايه تماماً معدل اولمق اوزره لسانمزده برلفظ مخصوص بولمسى مشكل وبلكه‌ده مستحيلدر. واقعا (بر) لفظى (Continent) كلمه‌سنك ترجمه‌سنده قوللانلمقده ايسه‌ده اساساً بو لفظ دخى لسان عربده (بحر)ك ضدى اوله‌رق

استعمال ایدلدیکنـدن ینه بزم دریایه نسبةً قوللاندیغمز (قره) لفظنك ترجمهٔ عربیه‌سندن بشقه بر شی اولمدیغی درکاردر. ارض لفظی ایسه فرانسزجه (Terre) کلمه‌سنك مفید اولدیغی دیکر معنالری افاده ایلدیکندن سالف البیان (Continent) لفظنك ترجمه‌سنده یك ده قوللانیله‌مز.

مع هذا مادامکه (Continent) لفظنه تمامیله معادل اولمق اوزره بلا موصوف برلفظ بولنه‌میور، اوحالده سیاق وسباقه نظراً (قطعهٔ ارضیه) ویا (قطعهٔ بریه) (قطعه) ویاخود (قره) ویا (بر) لفظلرندن بریسنی اصطلاح مخصوص عد ایدرك توسعاً استعمال وقبولدن بشقه چاره یوقدر. شو قدر وارکه (قطعه) ویا (بر) لفظلری کبی کلمات سیاق ترکیبه نظراً فرانسزجه عبارهدن مقصود اولان معنایی تمامیله ادا ایده‌مز ایسه اوکبی مواقعده مناسب کلمات علاوه‌سیله تنسیق کلام وایضاح مرام ایتمك لازم کلور.

مثلا: (Les puissances européennes) ترکیبندن انکلتره دخی داخل اولدیغی حالده (اوروپا دول معظمه‌سی) مراد ایدلدیکی شبهه‌سز اولوب فقط (Continental) لفظنك دها محدود بر معناسنه کوره کذا اوروپا دولتلری مراد ایدیله‌رك (Les puissances continentales) دینمش اولسه انکلتره دولتنك ممالکی بر طاقم اطه‌لردن متشکل اولدیغی جهتله ترکیب مذکوردن مراد ایدیلان معنانك (انکلتره‌دن بشقه اوروپا دول معظمه‌سی) دیمك

اوله‌جغی درکار وکذا اوروپادن بحث اولندیغی صره‌ده(La presse continentale) دینمش اولسه (انکلتره‌دن ماعدا بالجمله اوروپا مطبوعاتی) مراد ایدلدیکی اشکار بولندیغندن برنجی ترکیبك ترجمه‌سنده (دول بریه) دیمك کافی اولسه بیله ایکنجیسنك ترجمه‌سنده یالکز (مطبوعات بریه) دیمك کافی اوله‌میه‌جغندن یوقاریکی ترکیب کبی (انکلتره مطبوعاتندن بشقه اوروپا غزته‌لری) دیه ایضاح مرام ایتملیدر .

حاصلی اوروپاجه ممالکی صرف اطه‌دن متشکل اوله‌رق یالکز انکلتره حکومتی بولندیغندن(continent)و(Continental) لفظلری قطعهٔ مذکوره حقنده ایراد ایدلدیکی حالده انکلتره‌یه نسبةً سائر اوروپا ممالکی مراد ایدلدیکی بدیهی بولنغله ترجمه‌ده اکا کوره مناسب الفاظ علاوه‌سندن غفلت ایتمامليدر .

حتی اوستریا سفارتخانه‌سی باش ترجمانلرندن بارون اشلخته‌نك (مجموعهٔ اصطلاحات رسمیه) نامیله بوندن اون یدی سنه اقدم ترتیب ونشر ایتمش اولدیغی اثرده (Système continental) تعبیر سیاسیسنك (محاصرهٔ بریه اصولی) دیه برصورت غیر کافیه‌ده ودها طوغریسی یاکلش اوله‌رق ترجمه ایدلمش اولدیغی حین تدقیقده مصادف نظر عاجزانه‌مز اولمشدر .

علی الاطلاق « محاصرهٔ بریه » (Blocus continental) ترکیبنك ترجمه‌سیدر . (Système continental) دنیلان اصول

ایسه انکلتره فابریقه‌لری معمولاتنک سائر اوروپا ممالکنه ادخالی منع ایچون ۱۸۰۶ تاریخنده ناپولیونك ترتیب وتصور ایتمش اولدیغی اصوله علم مخصوص اوله‌رق استعمال ایدلدیکندن ترکیب مذکوری یالکز (محاصرهٔ بریه اصولی) دیه بر افادهٔ مطلقه ایله ترجمه ایتمیوب مارالبیان تفصیلاتدن بحث ایدرك «ناپولیونك انکلتره امتعه‌سی علیهنده ترتیب وتصور ایتمش اولدیغی فلان اصول» دیه تمام وطوغری اوله‌رق ترجمه ایتملیدر .

غلطات ترجمه :

«بو خصوصده مترجملرجه موجب اغتشاش ذهن اوله‌جق لغتلردن بریده (Rive) ویاخود (Rivage) لغتیدر . دریانك ساحلی یوکسك اولمیوبده بسیط اراضیدن ومثلا دریانك طاشغنلغی زماننده باصدیغی وصکره چکلدیکی یرلردن عبارت اولور ایسه او زمان (Côte) لفظنك استعمالی فرانسز لسانجه جائز اولمیوب (Rive) ویاخود (Rivage) دنیلمك اقتضا ایتدیکندن ترجمه‌ده (اراضیٔ بسیطهٔ ساحلیه) ولدی‌الحاجه (لب دریاده واقع اراضیٔ بسیطه) عباره‌لرینی استعمال موافق حالدر .»

تدقیق غلطات :

دریانك ساحلی یوکسك اولمیوبده اراضیٔ بسیطه‌دن عبارت اولور ایسه (Rive) ویاخود (Rivage) دنیلمك اقتضا ایده‌جکنی

اخطار طوغری ایسه‌ده دریانك طاشغنلغی زماننده باصدیغی وصکره چکلدیکی یرلرده علی‌الاطلاق (Rive) ویاخود (Rivage) دیمك طوغری اوله‌من.

زیراء بیوکجه مد وجزر سببیله دریانك طاشغنلغی زماننده باصدیغی وصکره چکیلوب قوم وچاقل طاشندن عبارت اوله‌رق میدانده براقدیغی وتکرار باصوب ینه چکلدیکی ساحله فرانسزجه (Plage) دینور. ساحلك علی العاده دائرهٔ مد وجزردن خارج قالان ودائما اوفاق چاقل طاشیله قومدن عبارت اوله‌رق صودن طیشاری بولنان بسیط محللرینه ایسه (Grève) دینور.

بز او کبی ساحلره ــ قوملرك میدانده اولدیغی ویاخود صیغ برصو ایله مستور بولندیغی نظر دقته المقسزین علی‌الاطلاق (قوملق) و (قومصال) دییورز.

فرانسزجه (rive) ایله (rivage) اره‌سنده دخی بر فرق دقیق واردر: (rive) صو ایله قره‌نك یکدیکره ملاقی اولدقلری نقطهٔ تماسه دینور. (rivage) ایسه بو نقطهٔ تماسدن قره‌یه چکلدکدن صکره‌کی سواحل بسیطه‌یه اطلاق اولنور که اکثریا واسع دخی اولور. بو تقدیرده (rivage) لفظنك ترجمه‌سنده (اراضیٔ بسیطهٔ ساحلیه) ولدی الحاجه (لب دریاده کائن اراضیٔ بسیطه) وافکارقاصرانه‌مجه دها ایسی (سیف بحر) ویاجمع صیغه‌سیله (اسیاف بحر) عباره‌لرینی استعمال موافق حال ایسه‌ده (rive)

لفظنك ترجمه‌سی اولمق اوزره یوقاریکی عبـاره‌لرك یرینه (نقاط متلاقیهٔ ساحلیه) ویاخود (ملتقای اراضیٔ ساحلیه) دیمك ویاخود بونلره مماثل مناسب تعبیرلر قوللانمق اقتضا ایدر .

مع هذا سیاق وسـباقه نظراً سـاحلك مرتفع ویا بسیط اولمسنده ویاخود نقطهٔ تماس ساحل مراد ایدیلوب ایدلمامسـنده اوقدر اهمیت یوق ایسه (côte) و (rive) و (riyage) لفظلرینی ساده‌جه (ساحل) لفظیله ترجمه جائزدر .

تنقید

اشـبو مبحثده خالد بك طرز تدقیقی دکشدیره‌رك اصـابتنی انکار ایده‌مدیکی تعبـیری هر کس بیلور دیو حاصلی تحصـیل اسنادنده بولنیور .

(bord) لفظنی کنار لفظیله ترجمه لزومنی بیلمیان ادم فرض ایتمکلکم خطا ایمش ! ! !

پك مشـهور اولان (vase) لفظی سـاقسی دیو ترجـمه لازمکله‌جکنی و (vase de fleur) (چیچك سـاقسیسی) دیمك اولدیغنی‌بیله بیلمیان واياق قابنه (vase de pied) دنیلمك اقتضا ایدر ایمش کبی افادات سقط ایاتده بولنان مترجملره تصـادف اولنمسی کوریلنجه حاصلی تحصیل دیو بنی اتهام ایتمك روا دکلدر .

تدقیق غلطات صاحبی (bord) لفظی نرەده اولور ایسه اولسون ساحل دیو ترجمه ایدنلر کناهه کیررلر دیمشم کبی (صراحت لفظیه وقرائن حالیه کوریلان یرلرده) (bord) لفظی ساحل لفظیله ترجمه غلط اولەمیەجغنی ادعا ایدییور جانی ایستیان ایضاحات لازمەیی ویردکدن صکره ایستدیکی لفظی ایستدیکی معناده استعمال ایده بیلوب بن مدلول حقیقیلرینه نظراً فرانسزجه الفاظ وتعبیراتك ترکجه مقابللری اولمسی مناسب اولان الفاظ وتعبیراتی ارائه ایلیورم .

چوق بیوك اثر غفلت اولمق اوزره خالد بك (ساحل) لفظی بحر ونهره مخصوص اولدیغنی مشعر اولان عبارەمی عیناً آلدقدن صکره براز اشاغیده (دریایه اختصاصی) تعبیرینی دوداقلرك کنارى کبی حالاتی استثنا ایتمك ایچون قوللاندیغمی ملاحظه ایتمکسزین ونهر لفظنی بالخاصه ذکر ایلدیکمی واو ذکری کندیسی دخی نقل ایلدیکنی دوشونمکسزین (طونه سواحلی) کبی استعمالات ایله ساحل نهر تعبیری دخی تجویز اولندیغنی بالبیان بنی تخطئه ایلیور .

حقیقةً صرف اعتراض مقصدندن بشقه برمقصده خادم اولمدیغی خالد بك بونکته یك مکمل اولەرق میدانه قویمشدر .

خالد بکك تکلیف ایتدیکی (ساحل مرتفع) تعبیرینه عالم کولر .

درياىه نسبةً قره ديديكمزشى فرانسزجه (Littoral) لفظنك ترجمه‌سى اولديغنى بيان ايليلشمه مقابل خالد بك (اصلا) ديوب بر بيوك جسارت ابراز ايلمش و بوندن اولكى لغتده اولديغى كبى (بعض) ه حكم كل ويروب بو افاده‌سى كويا جرح ايچون امثله كتورمشدر .

ذاتاً هيچ برادعاسى جيبدن اتمديكم كبى بو ادعاسى دخى ارباب تدقيقك افاداتندن اقتباس ايلديكمى بروجه آتى اثبات ايده‌جكم :

(Rollin) نام لغوى :

(Nous disons aujourd'hui le littoral, c'est à dire la partie de la terre qu'on découvre étant en mer, que gagnent ou que côtoient les vaisseaux, dont s'approchent les poissons.)

عباره‌سنى يازمشدر كه ترجمه‌سى : (اليوم (littoral) ديرز يعنى دكزده بولنيلديغى حالده انسانك مشاهده ايتديكى وسفائنك ايرشديكى ويا يناشديغى وبالقلرك ياقلاشديغى قسم ارض)در.

زائد اوله‌رق مشهور (Buffon) ك عبارهٔ آتيه‌سنى دخى نقل ايده‌يم :

(Le littoral, c'est à dire la partie de la terre qu'on découvre étant en mer, contre laquelle agis-

sent les eaux de la mer avec plus ou moins de violence.)

(ليتورال يعنى دكزده بولنلديغى حالده انسانك مشاهده ايتديكى ومياه بحريه‌نك قليل وكثير شدتله اوزرينه تأثير ايلديكى قسم ارض.)

سواحل وساحل جهتنده‌كى مملكتلر تعبيرى دكزده بولنان آدمك استعمال ايده‌جكى تعبيرات اوليوب دكزده بولنان آدم (قره كورندى) (قره‌دن آيرلدق) (قره‌يى كوزدن غائب ايتدك) تعبيرلرينى قوللانديغى معلومدر.

شو حالده خالد بكك (littoral) لفظنى قره ايله ترجمه ايتمكلكمه (اصلا) ديو جواب رد ويرمسى اسلا مقبول اوله‌من.

صورت عموميه‌ده اوله‌رق طوپراق معناسنه كلان (Terre) لفظنى دخى قره لفظيله ترجمه جائز اولور ايسه‌ده بو صورت (gagner la terre) كبى يرلرده جائزدر.

(طوپراق) عمومى بر تعبير اولديغى جهتله پك چوق معنالره كلديكندن تخصيص معانى التزام اولنمز ايسه بو بابده هركونه مباحثه زائددر.

ظن عاجزانه‌مجه دكزه مقابل (terre) لفظنى (بر) لفظيله ترجمه ايتمليز.

عموماً (par terre et par mer) تعبيرينى براً وبحراً ديو ترجمه ايليورز .

غايتله مناسب اولان بو ترجمه‌يى ارهيه (قره) لفظنى قاتنجه قره‌لمش اولورز .

فرضا (قره‌يه ياقلاشدق) يرينه (بره ياقلاشدق) تعبيرينى هيچ كمسه قوللانميوب بالعكس (قوهٔ بريه وبحريه) تعبيرى دائمى الاستعمالدر .

(قونتينان) تعبيرى صدد بحثك خارجنده و آوروجه بحثه محتاج درجهٔ اهميتده اولديغندن خالد بكك اوليابده‌كى افاده‌لرينى شمديلك تدقيق ايتمك ايسته‌مم .

كمسه‌نك قوللانمديغى (سيف بحر) و (اسياف بحر) تعبيرلرينى خدا خالد بكه باغشلاسون .

كويا اظهار معلومات ايچون خالد بك (rive) ايله (rivage) بيننده‌كى فرقى دخى ابراز ايتمك ايسته‌مشسه‌ده استعمالات عموميه‌ده بو فرقك اهميتى اولمديغى كبى فرق دخى خالد بكك ديديكى فرقدن عبارت اوليوب بر طاقم مدققين (rive) تعبيرينك انهاره ومياه صغيره‌يه حصرينى و (rivage) تعبيرينك بيوك دكزلره تخصيصنى ادعا ايتمشلردر لكن (اراضئ بسيطهٔ ساحليه) تعبيرى هيسنه موافق بر تعبير مناسب اولمغله بوفرقك ترجمه‌يه دخل وتأثيرى اوله‌مز .

(ملتقای اراضیٔ ساحلیه) ترکیب غریبنی قوللانمقدن ایسه اناطولیلرك (قییوجوغی) تعبیرینی قوللانمق اهوندر.

نه ایسه بو خصوصده دخی خالد بك اعتراضاتنده اصابت ایده‌مامشدر.

واقعا دیکسیونر قارشدیرمقده‌کی فوائد انکار اولنه‌مز ایسه‌ده دیکسیونرلره حصر توغلك تأثیراتی خالد بکده کوریلیور.

هله ذیل عنوانی تحتنده اوله‌رق وقوعبولان علاوات پك فائده‌لی لغات وتعبیرات اولمغله تدقیق غلطاتی تزیین ایلیور.

(لافای) کبی (کیزو) کبی (Rollin) کبی مدققین لغاتك تدقیقاتیله اوغراشلمقدن ایسه بشرلدن امثله نقل ایتمك دها سهل واسان اولدیغندن (تدقیقات زائده) نك صوکنده خالدبکك بویوله دوکولمسنی کورن فرانسزلر:

(Il a fini par où il aurait dû commencer.)

یعنی (بر یرده نهایت ویردی که او یردن باشلامسی لازمکلور ایدی) تعبیر مشهورینی استعمال ایتسه‌لر بجادر.

یازیلان امثله‌نك ترجمه‌سنده (علویتکارانه) کبی (مکافاتلر) کبی عجیب ویاکلش تعبیرات بولندیرلمامسنه اعتنا بیورلسه البته دها کوزل اوله‌جغندن شو کوچك بر اخطاری دخی وظیفه عد ایتدم.

علاوه

مصطفى فطين احسان بكك (خطيئات ترجمه) عنوانلى اثر نوزمينى حقنده نشر تدقيقاتى خالد بك افنديه حواله ايله اعطاى جوابده اعتذار وبوده بر «خطيئه» ايسه استغفار ايدرم.

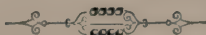
غلطات ترجمه

اثر

سعید

رئیس محکمهٔ بدایت در شورای دولت

فرانسزجه بر طاقم الفاظ وتعبیراتك تركجه‌یه ترجمه‌سنده وقوع بولان غلطاتی تصحیح والفاظ وتعبیرات مذکوره‌نك تركجه اصل مقابللرینی ارائه ومقام استعماللرینی تعیین و لسان مذکورك دها برچوق غوامض ودقایقی تعریف وایضاح ایدر بر اثردر.

صاحب و ناشری

کتابجی قصبار

دفتر ٥

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله طبع ونشر

درسعادت

(قصبار) مطبعه‌سی - باب عالی جاده‌سنده نومرو ٢٥

١٣٠٦

قصبار

مطبعه کتبخانه و مجلدخانه‌سی

باب عالی جاده‌سنده نومرو: ۲۳ و ۲۵ و ۲۷

Librairie Kasbar

بو ایکی لفظك ایکیسیده حقیقی معنایه آلندقلری حالده اویقودن اویاندرمق معناسنی افاده ایلدکلرندن (اویاندرمق) (ایقاظ ایتمك) تعبیرلریله ترجمه اولنملیدرلر لکن مجازاً استعمال اولندقلری حالده ترجمه‌ده ایکی لفظ آره‌سنده‌کی فرقی پیش نظره آلمق اقتضا ایدر بو ایکی لفظك یکدیکرندن فرقی شودرکه (Éveiller) فعلی معنای ما وضع لهنده یعنی اویقودن اویاندرمق معناسنده قوللانلدیغی حالده (خفیف اویقولی بر آدمی اویاندرمق) (بلا تکلف اویاندرمق) وضمیر شخصی ایله استعمال اولنور ایسه (اویانیویرمك) معنالرینی کوسترر بالعکس (Réveiller) فعلی (تکلفله اویاندرمق) (شدتله اویاندرمق) معنالرینی مفیددر معانیٔ حقیقیه‌ده بزجه بر فرق ترجمه تعیین اولنه‌مز زیرا لسانمزده (بلا تکلف اویاندرمق) و (اویانیویرمك) معناسیله (کلفت و زحمتلی اویاندرمق) (کوچ حال ایله اویانمق) معنالرینی کوستره‌جك الفاظ مخصوصه یوقدر مجازاً استعماللری حالنده (Éveiller) لفظی بر حالدن کلیاً ازاده ویا محروم اولان بر آدم ایچون او حالی (حاصل ایتمك) معناسنی مشعر اولوب (Réveiller) لفظی ایسه موجود اولان بر حالی ضایع ایتمك اوزره بولنان ویاخود ضایع ایتمش اولان بر آدمده ینه او حالی

حاصل ایتمك معناسنی كوستردیكندن ترجمه‌ده (Réveiller)
لفظنی (ایقاظ ایتمك) (اویاندرمق) تعبیرلریله ادا ایتمكلكمز
و (Eveiller) فعلنی حاصل ایتمك (موجب اولمق) (تولید
ایتمك) كبی خفیف تعبیرلرله كوسترمكلكمز مناسبدر بوبابده
اثبات مدعا ایچون، مشهور (Lafaye) نام لغوینك كرك بوایكی
لغت وكرك بونلرله الفاظ مترادفه‌دن اولان (Ranimer)
و (Animer) لفظلری حقنده‌كی افادات آتیه‌سنی ارائه ایلرم
(Ranimer) و (Animer) لفظلرینه كلنجه بونلردن (Animer)
لفظنی استعمالات مجازیه‌سنده (جانلاندرمق) و (جان‌ویرمك)
تعبیرلریله ترجمه هر زمان مناسب اولمیوب زیرا بزده (جانلاندرمق)
و (جان ویرمك) و (جان كلمك) تعبیرلری علی‌الاكثر اولجه
موجود برقوتی اضاعه ایتمش ویا وقتیله قوهٔ قریبه‌یه كلدیكی
حالده متروك اولمش شیلرك ویاایشلرك یكیدن قوت بولمسی
ویاخود یكیدن حصوله باشلامسی موقعلرنده استعمال اولندیغندن
وبوحال ایسه (Ranimer) لفظنك محل استعمالی ایدوكندن
(Animer) لفظنی (شوقبخش اولمق) (غیرته كتورلمك)
(وجوده كتورمك) كبی تعبیرلرله ادا ایتمایز (Lafaye) ك
افاده‌سی شودر :

(On éveille comme on anime le courage, la haine, la colère, en les excit-ant dans le cœur d'un homme qui ne les a pas); بر آدمك قلبنده (جسارت «كین» غضب

اولمديغى حالده بالتحريك (حاصل ايديلور) (توليد اولنور) وياوجوده كتوريلور)

(On les réveille comme on les ranime, en les renouvelant dans le cœur d'un homme qui les a perdus ou qui les perd.)

(بونلرى بر آدم ضايع ايلديكى ويا ضـايع ايلمك اوزره بولنديغى حالده انلر او آدمك قلبنـده تجديد ايديلورلر ايسه جانلاندرلمش اوله جقلرى كبى ايقاظ ايدلمش وياواياندرلمش اولورلر).

(جانلاندرمق) و (جان كلمك) تعبيرلرينك فرانسزجه (Réveiller) و (Ranimer), تعبيرلرينه مقابل بولنملرينى تأييد ايده جك برشيده بزده (جانلاندرمق) (جان كلمك) تعبيرلرينك على الاكثر (ينه) (يكيدن) كبى (اعاده) افاده ايدن ادات وعلاوات ايله افاده قلنمقده بولنمسيدر

حكما كورسه وير عودت معدومه جواز
اشته بن اولمشيكن جسمه (ينه جان كليور)

(عزت منلا)

(خواب كراندن اوياندرمق) تعبيرى بزده بين الادبا قوللانلمش تعبيراتدن اولوب بوتعبير (اكر مناسبت موقعيه تزيين عبارەيه مساعد ايسه) فرانسزلرك (Réveiller) تعبيريله افاده ايلمك ايسـتدكلرى كلفت وشـدتى متضمن اولمغـله (Réveiller) فعلى استعمال اولنەرق ياحقيقى ويامجازى براويقودن

اویاندرمق مراد ایدلدیکی تقدیرده او اویقویی (خواب کران)
ایله افاده موافق حال اولور مثلا:

خـواب کران غم واندوهـدن
پکجه چال ای ساعت اویاندر بنی

بیتنی فرانسزجه‌یه ترجمه لازمکلسه البته ساعتك پکجه چالمغه
اولان احتیاجی پیش نظره آلنه‌رق (Réveiller) فعلی قوللانیلور.

(Leur sommeil est bien dur, car il se passe beaucoup de temps avant que Clytemnestre parvienne à les réveiller). *La Harpe*

(اویقولری پك آغیر اولوب زیرا (قلیتمنستر) انلری
او خواب کراندن بیدار ویا (ایقاظ) ایتمکه موفق اولنجه‌یه
قدر چوق وقت کچیور).

(Le prince de Condé ayant tout réglé le soir s'endormit si profondement qu'il fallut le réveiller pour combattre). *Voltaire*

(پرنس (دوقونده) اخشامدن هرشیئی صره‌سنه قویمش
اولدیغندن اویله بر درین اویقویه طالدیکه محاربه ایتمك ایچون
انی او خواب کراندن ایقاظ اقتضا ایتدی).

(Le lendement, à l'heure marquée, il fallut réveiller d'un profond sommeil cet autre Alexandre)

Bossuet

(ایرتسی کونی معین اولان ساعتده اسکندر دیکری بر خواب کراندن اویاندرمق اقتضا ایتدی)

ASSEMBLER—RASSEMBLER

بو ایکی لفظك یکدیکرندن فرقی (assembler) فعلنك على الاطلاق (جمع ایتمك) (طوپلامق) معناسنی مفید اولمسندن. و (rassembler) فعلنك ایسه تکلفله و اوزاق یرلرده بولنان آدملری ویا شیلری بر یره کتورمك معناسنی اشعار ایتمسندن عبارتدر بز ایکیسنیده بر لفظ ایله ترجمه ایدر ایسه‌ك اکزی غلطده بولنمش اولورز بناءً علیه صورت مطلقه‌ده اوله‌رق (جمع ایتمك) (طوپلامق) تعبیرلرینی (assembler) لفظنك ترجمه‌سنده قوللانوب (rassembler) لفظنك ترجمه‌سنده سیاق وسباق عبارەیه کوره (اطرافدن جمع ایتمك) (متشتلری برلشدیرمك) (بر یره کتورمك) (دفع پریشانی ایلمك) کبی تکلف کوسترو تعبیرلر استعمال ایلمیز.

(L'éloquence consiste à persuader des hommes assemblés).

j. j. Rousseau

(بلاغت اشخاص مجتمعه‌یی اقناعدن عبارتدر).

(C'est la poésie qui a rassemblé les hommes des forêts où ils étaient épars et errants) *Fénelon*

(بادیه پیمای تشتت و پریشانی اولان انسانلری اورمانلردن طوپلایوب بر آره یه کتورن شی اشعاردر).

(Pendant que Antoine était allé à Brindes, Octave assembla un corps de troupes.)

Rollin

((آنتوان) ك برنده عزیمت ایتمش اولدیغی زمانده، (اوقتاو) بر آلای عسکر جمع ایتدی)

(Le général n'eut pas le temps de rassembler ses soldats, qui étaient dispersés çà et là dans une parfaite sécurité).

Rollin

(کمال حضور بال ایله اوته یه برویه طاغلمش اولان عسکرلرینی اطرافدن طوپلایوب بر یره کتورمکه جنرالك وقتی اولمدی).

برده (assembler) فعلی برجنسدن ویا یکدیکرینه مشابه شیلری طوپلامقده و (rassembler) فعلی ماهیتلری مختلف ویاخود یکدیکرینه غیرمشابه شیلری جمع ایتمکده قوللانلدیغندن بز بو دقیقه یی ایما ایتمك ایستر ایسه ك طوپلامق ویا جمع ایتمك فعلنی ایراددن صکره (assembler) فعلنك فاعلنه (جامع المتجانسین) ویا (جامع المتشابهین) صفتنی و (rassembler) فعلنك فاعلنه

(جامع المتخالفين) وصفنى علاوه ايلر ايسه‌ك پك طوغرى و ياقيشقلى ترجمه ايتمش اولورز.

(Selon Aristote, le feu est un élément chaud et sec qui assemble les choses de même nature; l'eau est un élément froid et humide qui rassemble les choses de même et de différente nature).

(ارسطاليسه كوره اتش صيجاق وقورى بر عنصر اولوب طبيعت وماهيتلرى مساوى اولان شيلرى جمع ايتمك جهتيله جامع المتجانسين وصو بارد ورطوبتلى برعنصر اولوب هم طبيعت وماهيتلرى مساوى وهم طبيعت وماهيتجه مختلف شيلرى جمع ايتمك سببيله جامع المتخالفيندر).

صرف تركجه افادهٔ مرام مطلوب اولديغى و(assembler) فعليله (rassembler) فعللرى آره‌سنده‌كى فرق ارائه اولنمق لازمكلديكى حالده (rassembler) فعليچون (طوپلامق) و (assembler) فعليچون (بريره كتورمك) تعبيرلرينى قوللانسه‌ق مناسب اولور.

(Constant assemblait tous les jours de nouveaux conciles pour réformer les symboles.)

Bosseut

(قونستان عقائد كتابلرينى اصلاح ايچون هركون يكى مجالس رهبانيه طوپلارايدى).

(Par combien de subtilités, de détours et d'équivoques les protestants ont taché de rassembler les membres épars de leur réforme désunie).

Bossuet

(پروتستانلر مسلك تعديلات پريشانى غاياتلرينك حال تشتتده بولنان اركان تابعينى بر يره كتورمك ايچون نيچه دقايق و دسايس ونقدر تسويلات ووساوس ايله صرف مساعى ايتديلر):

VISAGE

اشبو لفظ فرانسزجه حقيقى معنايه الحق اووره بزم (يوز) ديديكمزشى اولوب مجازاً قوللانلمز بزم (چهره) (صورت) (سيما) كبى لفظلرك مدلوللرى فرانسزجه (Visage) لفظيله افاده اولنميوب (Face) وياخود (Figure) لفظلرندن بريله افاده ايديلور مثلا هرسكلى عارف حكمت بكك (برطاقم جاهلان بدچهره) مصراعنى فرانسزجه افاده لازمكلسه (Visage) لفظى قطعا ايراد اولنه مز علوم وفنونده واحوال عاليه تصويرنده ومعانىء مجازيه ده (Face) لفظى استعمال اولنور علوم طبيه يه دائر اعتناى انشا ايله يازلمش كتابلرده دائما (Face) لفظى قوللانيلوب (Visage) لفظى نادرالاستعمالدر.

(Ce geste n'est pas dans les faibles mains des

enfants, il est sur leurs visages. Il est étonnant combien ces physionomies mal formées ont déjà d'expression: leurs traits changent d'un instant à l'autre: Vous y voyez le sourire, le désir; à chaque fois vous croyez voir un autre visage. Ils ont les muscles de la face plus mobiles que nous.)

j. j. Rousseau

(بو طرز و شیوه اطفالك ایادیء ضعیفه‌سنده اولیوب یوزلرنده در هنوز لایقیله تشکل ایتامش اولان او سیمالرده شمدیدن نیجه علائم کورلمسی شایان حیرتدر اعضای وجهیه لحظه بلحظه تبدل ایدوب اوراده تبسمی آرزویی مشاهده وهر دفعه بشقه بر یوز كوربیورم ظن ایدرسکز عضلات وجهیه‌انلرده بزمکیلردن زیاده متحرکدر).

علوم سائره‌ده وازجمله علم معادنده دخی (face) لفظی استعمال اولنمق رهین اغلبیتدر.

(J'ai vu une agate sur laquelle on discernait un arbre chargé de fruits et une face d'homme très-mal dessinée, mais reconnaissable.

Il est évident qu'nn homme n'a pas laissé son visage sur une agate).

Voltaire

(اوزرنده بر تصویر درخت میوه‌دار و بك فنا ترسیم اولنمش اولمقله برابر قابل تمییز بر سیمای انسانی نمودار برعقیق كوردم آدمك بریسی یوزینی برعقیقك اوزرینه براقش اولمدیغی بدیهیدر).

بالاده افاده قلندیغی اوزره احوال عالیه تصویراتنده (visage) لفظی قوللانلمیوب (face) لفظی قوللانلدیغندن جناب باری‌یه وملائكهٔ كرامه مجازاً وجه ولقا اسناد اولنه‌جق اولدیغی حالدهٔ (face) لفظی استعمال اولندیغی كبی پیغمبران عظامك و رسمی و معنوی عالیقدر اولنلرك وجهلری دخی (face) لفظیله افاده قلنور.

انسانی بر حیوان مقامنده تعریف ایتمیوب اشرف مخلوقات اولمق اوزره توصیف صددنده بولنانلر (face) لفظی استعمال ایدرلر و علو معنویٔ بشری‌یی تعریف اثناسنده جسمنك بر محلنی ذكر قیلندن اولان عادی موقعلرده (visage) تعبیرینی تجویز ایلرلر.

(La tête de l'homme regarde le ciel et présente une face auguste sur laquelle est imprimé le caractère de sa dignité;l'image de l'âme y est peinte par la physionomie, l'excellence de sa nature perce à travers les organes matériels et anime d'un feu divin les traits de son visage.) *Buffon*

(اوزرنده خاصهٔ قدر ومزیتی مطبوع برلقای معالی انتما ایله انسان نکه انداز سوی آسمان اولوب سماده کی نقش ونکار تصویر روحی اظهار ایلدیکی کبی نفاست طبیعت بشر اجسام عضویهٔ مادیه مساماتندن فوران ایدرك یوزده کی اعضایه بر آتش رحمانی ایله طراوت آور اولور).

استعاره طریقیله انسان وسائر حیوانك غیری اشیای مادیه و معنویاته یوز اسناد اولندیغی حالده فرانسزجه ینه (face) لفظی قوللانلدیغندن فرانسزجه (visage) لفظیله ترکجه (یوز) لفظی بیننده عموم وخصوص اولدیغی اکلاشیلور شویله که: (visage) لفظی نره‌ده ذکر اولنور ایسه اوراده (یوز) لفظیله ترجمه جائز اولوب فقط (یوز) لفظی انسان وسائر حیوانك غیری اشیای مادیه واحوال معنویه‌ده قوللانور ایسه‌ك فرانسزجه (face) لفظنه مقابل بر لفظ اوله‌رق (یوز) دیمش اولورز ایشلر کبی معنویاتده (کورینش) تعبیرینی دخی (یوز) یرینه استعمال ایدرز.

(یر یوزی) (La face de la terre)

(بر خانه‌نك یوزی) (La face d'une maison)

(ایشلرك کورینشی) (La face des affaires)

لکن مادیاتك غیری احوالده (یوز) تعبیرینه بدل (وجه) و (وجوه) و (صفحه) و (صفحات) تعبیرلرینی استعماله الشمش اولدیغمزدن

(Les différentes faces d'une question)

عباره‌سنی (بر مسئله‌نك صفحات مختلفه‌سی) عباره‌سیله ترجمه ایتمك انسبدر قمر حقنده دائما صفحات قمر دیرز.

فرانسزجه مشهور اولان (Les extremes se touchent) یعنی (افراطلر یکدیکره ملاحق اولورلر) قاعده‌سی حکمنجه (face) لفظی علویاتده قوللانلدیغی کبی فوق العاده بر حال اعتباریله تحقیراتده و (familier) دنیلان تکلفسز مکالماتده دخی (visage) یرینه مستعملدر.

Savez-vous bien qu'ici votre face équivoque,

et rare en son espèce, étrangement nous choque.

Régnier

(وجه نادر المثل اشتباه انکیزکز بوراده بزه صورت عجیبه‌ده بد کوروندیکنی تماميله بیلیورمیسکز).

(Ces officiers avaient tous des habits mangnifiques, mais avec cela des faces si baroques, que...)

(ضابطان مومی الیهمك عموماً اوزرلرنده غایتله نفیس البسه اولمقله برابر اویله بیچمسز چهره‌لری واز ایدیکه ...)

(figure) لفظنه کلنجه بو لفظك (visage) مقامنده استعمالی اکثری حسن وقبح خوبی وزشتی حاللرینی ارائه‌ده جاری اولدیغندن وبالاده‌کی امثله ترجمه‌لرنده کورلدیکی اوزره (face) لفظی ترجمه‌ده (سیما) (وجه) (لقا) (چهره) کبی

تعبيرلرى استعمال على الاطلاق جائز ايسه‌ده بزده (اطلبوا الخير عند حسان الوجوه) حديث شريفنده اولديغى كبى حسن ايله توصيف موقعنده (وجه) لفظى و (بد چهره) (ميمون صورتلى) تعبيرلرنده اولديغى كبى (قبح) ايله تعريف مقامنده (چهره) و (صورت) لفظلرينى استعمال معروف بولنديغندن (figure) لفظى ترجمه‌ده حسن وقبح موقعنه كوره (وجه) و (صورت) و (چهره) لفظلرى ترجيحاً استعمال اولنسه مناسب اولور ظن ايدرم رساملقده وهيكلتراشلقده ونحت و نقش ايشلرنده اك چوق قوللانيلان تعبير (figure) تعبيريدر.

(On peut voir dans l'atelier du sieur Pigalle, un petit buste de la tête de monsieur de Voltaire: rien de plus ressemblant que cette figure, pleine d'esprit et de feu): *Bachaumont*

(پيغال نام كمسه‌نك رسمخانه‌سنده موسيو دو وولترك باشنى كوسترن برياريم رسمى كوريلور لامعه انكيز فطانت او وجه تابدار كبى اصلنه مشابه بر شى بولنمز).

برده (bon visage) تعبيرى واردركه بزده (كولر يوز) تعبيرينك تماماً مقابلى اولمغله تعبير مزبورى بشقه‌تعبيرايله ترجمه غلط اولور مشهور.

(Alexandre Dumas père)

(Une aventure d'amour)

یعنی (برسرکذشت عشق) نام سرکذشت نامه‌سنده کندی خانه‌سنك اصول مهماننوازیسنی تعریفاً دیرکه:

(Ma table est toujours d'une assez large circonférence pour que deux ou trois amis viennent s'y asseoir sans y être attendus.

Ils ne trouvent pas toujours bon dîner, mais ils trouvent toujours bon visage).

(خانه‌مده‌کی سفرهٔ طعامك محیطی احبادن ایکی اوچ ذاتك بلا دعوت وترقب کلوب اوطورملرینه مساعد اوله‌جق وجهله دائما درجهٔ کافیه‌ده واسعدر کلنلر هر زمان نفیس طعام بوله‌مزلر لکن هر وقت کولر یوز بولورلر).

(En face) تعبیری (یوزینه قارشو) (یوزیکزه قارشو) تعبیرلری مقامنده کلدیکندن بومقامده بشقه تعبیر ایله ترجمه‌یه قالقشمق مناسب اولمز (روبرو) تعبیری بعضاً بو مقامده کله‌بیلور ایسه‌ده (روبرو) تعبیرینی بز (مواجهه) یعنی ایکی کشینك قارشو قارشویه کلوب یوزلشملری مقامنده کثرت اوزره قوللاندیغمزدن (یوزینه قارشو سویلدم) یرنده (رو برو سویلدم) دیمك اهل تدقیقه کوره تجویز اولنه‌مز.

روبرو کلمکه چونکم یوزی یوق
دونر آردینکه کیروده کوزی یوق

بیتنده اولدیغی کبی، (روبرو) تعبیری پك چوق حالاتده (یوزینه قارشو) تعبیریله مراد ایتدیکمز معنانی قطعا افاده ایتمز

..... Je vous déclare en face, que vous êtes un sot qu'il faut mettre à sa place.

Delavigne

(یوزیکزه قارشو بیان ایدرم که سز حدی بیلدیرلمك اقتضا ایدن بر بدلاسکز.)

(یوزینه قارشو تعبیرنده شدت و مخاطبدن عدم جبانت مندمج اولوب (روبرو) تعبیرنده ایسه علی الاکثر احوالجه مساوی ایکی شخص مراد ایدیلور.

سنی عزل ایتمك ایچون منصب حسن و آندن
یوزیکه قارشو بکم خط همایون کلیور

بیتنده کی (یوزیکه قارشو) تعبیرینك افاده ایتدیکی شدت (روبرو) تعبیریله هیچ بر وقتده افاده اولنه مز.

رسم تعبیرلرندن اولمق اوزره (De face) تعبیری دخی واردرکه حقیقی معنایه آلندیغی حالده یوزك یاندن کورنیشی دیمك اولان (de Profil) تعبیرینه مقابل قارشو قارشویه کورنیشی دیمکدر استعمالات مجازیه ده بلا حجاب و بلا ستر و اخفا اظهار احوال

واجسام معناسنه اوله‌رق مستعمل اولوب بزبویله حالاتده (بی پردهٔ پروا) کبی بر ترکیب ایله مقصود اولان عدم شرم وحجابی و (طوغریدن طوغری‌یه) کبی بر تعبیر ایله دخی استقامت وضعی افاده ایتملیز.

(La «Pudeur orientale» due au pinceau de monsieur Biard, montre de face au public des choses que je n'oserais nommer même de profil.)

A. Karr

(موسیو بیار) نام رسامك اثر قلم نقشپردازیسی اولان (عصمت شرقیه) نام لوحهٔ تصویر جوانب ونواحیدن اشارت وایما طریقیله بیله افاده وانبا ایتمکه جسارت ایده‌میه‌جکم شیلری بی پردهٔ پروا طوغریدن طوغری‌یه رهین انظار تماشا ایدییور) ینه یوز وچهره ومجازاً تلقی معنالرینی مفیداوله‌رق برده (Chère) لفظی موجود اولوب بونك ترجمه‌سنده بالاده بیان اولندیغی اوزره موقعنه کوره یوز (چهره) (وجه) (لقا) لفظلرینی استعمال وبعضاً تلقی لفظیله افادهٔ حال اولنمق اقتضا ایدرایسه‌ده تعبیرات مشهوره‌دن اولان:

(Couvrir son front d'une meilleure chère)

تعبیرندن مقصود ترك چین جبین ایتمك دیمك اولمغله بزبو تعبیری محتوی عباراتی ترجمه ایدرایکن (ترك تعبس) ترك

(چین ابرو) یولنده بر تعبیرایله تحولی اظهـار و (نرم رو) (کشاده ابرو) اولمق کبی بر تعبیر ایله بشـاشت حاصـله‌یی ایما ایتملیز :

(Voulant cacher sa honte et sa colère)

(Elle couvrit son front d'une meilleure chère)

Régnier

(هم بنده‌کی محجوبیتی وهم کندیسنده‌کی حدتی ستر واخفا ایتمکی التزام وچین ابرویی نرم رولغه بالتحویل عرض وجهۀ ابتسام ایلدی.)

(چین ابرو) (نرم رو) تعبیرلری بزده تعبیرات ادبیه‌دن اولوب فضولینك شکایتنامه سنده :

(بونه فعل خطا وچین ابرودر ؟ دیدیلر بزم عادتمز متصل بودر) عبارەسی الك پارلاق عبارەلردن ومنیف قدیمك :

حقه خواهشکر تقرب ایسه‌ك
یکدل ویکزبان ویکرو اول
ایلمه خلقه جبهه‌کی پرچین
نرم روی وگشاده ابرو اول

قطعه‌سی الك مقبول قطعه‌لردندر .

(Chère) لفظنك برمعناسـیده نفـاست وعدم نفاست موقعلرنده قوللانلمق اوزره (طعام) اولوب (bonne chère)

و (mauvaise chère) تعبيرلری الكچوق قوللانيلان تعبيرلردن اولديغی معلوم متوغلين وفقط (mauvaise chère) تعبيرينی (فناطعام) تعبيريله ترجمه آداب لسانمزه ياقشميان شيلردن اولمغله اويله موقعلرده طعامك نفاستدن خلوينی افادةً (عدم نفاست) دينلمسی دها شيريندر.

(Qui ne se connaît pas en bonne chère doit s'en rapporter à ses domestiques pour sa cuisine et pour sa cave.) *Grimod*

(نفاست اطعمه‌دن آگاه اولميان آدم مطبخ اطعمه ومخزن اشربه‌سنجه خدمه سنه حوالهٔ كلوی اعتماد ايتمك لازمكلور.)

(L'habitude de la bonne chère use le plaisir.)

Madame de Montmarson

(نفايس اطعمه ايله الفت تخريب ذوق ولذت ايدر.)

(Les femmes aiment non la bonne mais la jolie chère.) *Balzac*

(نسا نفايس اطعمه‌دن دكل ظرائف اطعمه‌دن چاشنی سنج ذوق وصفادرلر.)

بالاده بيان قلنان (en face) تعبيرينك (يوزينه قارشو) تعبيريله ترجمه اولنمسی فرانسزجه اوموقعده استعمال اولنمسنه وابسته

اولوب استعمالات عادیه‌دن اوله‌رق (être en face de) دیمك برشیئك قارشوسنده بولنمق دیمكدر.

(L'homme est presque toujours en face du bien qu'il espère et du mal qu'il redoute.)

Alibert

(انسان همان دائما اومدیغی خیرك و قورقدیغی شرك قارشو - سنده‌در.)

(Fenêtre)

بولفظك پنجره معناسنه دلالتی واو یولده استعمالات متنوعه‌سی جای بحث اولمیوب انجق اصطلاح اولمق اوزره قوللانیلان (fenêtre) لفظی پنجره دیو ترجمه لسانمزك مغایر طرز بیانی اولمغله غلطاتدن معدوددر مثلا اسراف معناسنه اوله‌رق (Jeter par la fenêtre) تعبیری اصطلاحاتدن اولوب بونی پنجره‌دن اتمق دیو ترجمه‌جائز اوله‌مز زیرا لساننمزده اسراف ایچون پنجره‌دن اتمق تعبیری یوقدر (Jeter par la fenêtre) تعبیری عادی اسراف معناسنه اولمیوب اسراف ایده‌جك یربوله مامقدن ناشی پنجره‌لردن آتارجه‌سنه اتلاف مفهومنی متضمن برعبارهٔ مبالغه اشتمال اولمسیله بونی ترجمه‌ده (التزام افراط اسراف) (اسرافده افراط) دینلمسی مناسبدر مثلا احمدمنیف بك افندینك (آفاق) نام رساله‌ده‌كی شو افاده‌لری :

(قادینلر اوچ شیئ پنجره‌دن اتارلر : وقتلوینی «صحتلرینی» پاره لرینی) شایان قبول اولمیوب فرانسزجه بیلمیان وفرانسزجه بویله براصطلاح موجود اولدیغنه واقف اولمیان ادم بوعباره‌دن هیچ برشی اکلایه‌میه‌جغی وبوکا بدل (قادینلر اوچ شیئی اسرافده افراط ایدرلر) دینلسه موافق حال ترجمه ایدلمش اوله‌جغی بی‌کماندر .

کذلك بزده‌کی (قپودن قوغسه‌لر باجادن دوشر)ضرب مثلنه مقابل اوله‌رق فرانسزجه‌ده (پنجره‌دن کیرمك) (پنجره‌دن عودت ایتمك) تعبیرلری مستعمل اولوب بونلری ترجمه‌ده‌دخی پنجره دینلمامسی وبزم تعبیر مشهورمزه اتباعاً (باجا) لفظنك قوللانلمسی تفهیم معنایه خدمت ایدر.

(Qu'on lui ferme la porte au nez,) (Il reviendra par les fenêtres.)

(*La Fontaine*)

روینه‌سددر ایتسه‌ك فرضا
باجالردن کیره‌جك بی‌پروا

سید وهبینك (بوکیجه) ردیفنده‌کی قصیدهٔ مشهوره سنده (لافونتن) ك بو بیتی مألی کندی حقنده‌شو وجهله ایرادایدلمشدر :

طورمه دوش پاینه وهبی قپودان پاشانك
باجادن‌کیر قپودن قوغسه‌ده‌دربان بوکیجه

بر دەدفع موانع ایدرك ویاخود موانع نقدر چوق اولسه‌ینه
یول بولەرق برمقصده واصل اولمغه فرانسزجه (Entrer par
la fenêtre) دنیلوز بزم ایچون بونده‌دخی (پنجره) دیو ترجمه
ایتمك غلطدر بومقامده (فرجه یاب) وصف ترکیبی موقعنه کوره
(دخول) (وصول) (نیل امال) کبی الفاظ وتراکیبه مضاف
اولەرق قوللانورایسه‌ك طوغری ترجمه ایتمش اولورز.

(Le père ouvre la porte au materiel époux, mais toujours l'idéal entre par la fenêtre.)

A. de Musset

(پدر دختر دامادرسمی‌یه درکشای قبول وحالبوکه قزك شوهر
حجلهٔ عشق وخیالی اولان معشوق دائما فرجه‌یاب دخول اولور.)

انتقادات

رویت ودرایت مسلمه سیله برابرتتبعات متوالیه‌سیله همیشه
تزیین ذات وصفات ایدن سعادتلو یورغاکی افندیدن وارداولان
انتقاد نامه‌در :

شورای دولت بدایت محکمه‌سی رئیس معارف انیسی
سعادتلو سعیدبك افندی حضرتلرینه

سعادتلو افندم حضرتلری

« غلطات ترجمه » سرلوحه‌سی تحتنده نشر واعلان بیورمقده

اولدقلری دفاتر لغاتك كافهٔ مترجمينه خطاب اولنان مقدمه‌سنده «هر كيم اشبو دفترك مندرجاتنه دائر برمطالعه كوندررايسه مطالعه يا ايكنجی يه و يا اوچنجی يه يا تصديقاً و يا مطالعهٔ عاجزانه مله مذيلاً درج اولنور » ديو مسطور اولان عباره برمناظرهٔ ادبيه يه دعوتی متضمن اولوب اشبو ارزوی عاليلری حين ملاقاتده شفاهاً دخی تكرار واخطار بيورلمش اولديغندن وملت معظمهٔ عثمانيه‌نك عموم آثار معنويه‌سنی احاطه ايتمسی لازمكلان لسان عثمانی مشهور لطيفنی توسيع و تزيينه وطنپرورلك سائقه‌سيله بذل مساعی بيورمقده اولان اويله براستاد كمالات نژادمعيتنده چراقلق صفتيله اولسون استخدام بادیٔ فخر ومباهات بولنديغندن اول مبحثده مطالعات ناچيزانه‌ملك بروجه آتی بسط وايرادينه جسارت اولوردی .

غلطات ترجمه دفاترنده اصطلاحات و تعبيرات مخصوصه‌دن بحث اولنديغی كبی علی العموم ترجمه ايله متوغل اولنلره بربدرقهٔ اصابت اولمق اوزره سائر برطاقم لغات وعباراتك دخی تركجه‌يه صورت نقل وترجمه‌سنك ارائه‌سنه همت بيورلمش اولديغی كورلدی .

علی العموم ترجمه خصوصنده قواعد اساسيه وضعی ممكن اولسه اودخی تركجه يه ترجمه اولنه‌جق مواد اولا دوائر ومقامات رسميه بيننده تعاطی اولنمش و يالاجل الاحتجاج افرادطرفندن موقع رسمه قونلمش اوراقدن اولديغی تقديرده شيوهٔ لسان

عثمانی یه علی قدر الامکان رعایت اولنمق لازمه‌دن ایسه‌ده تزیینات وعلاوات لغویه بر وجهله جائز اوله‌میه جغندن بونلرك حرفاً ومفهوم صحیحلرینی شدتله محافظةً نقل وترجمه‌سنه اعتنا اولنمقدن عبارتدر.

ثانیا حرف وصنایع وعلوم وفنونه متعلق اولان مؤلفات ترجمه‌لرنده قارئین عثمانیه‌نك قابلیت انتقالیه‌سنه ومقامك ایجابنه کوره مفهوم ومعنانك تغییری دکل فقط توضیح ویاتلخیصی طرفنه کیدلمك جائز اولمغله برابر شیوهٔ لسان عثمانی یه فرط رعایت واجبات اموردن اولدیغنه مبنی تقدیم وتأخیر کلمات ایله اکمال عبارات قضیه‌سی قابل وبعض کره دخی لازمدر.

ثالثا ادبیانه دائر بالجمله آثار قلمیه‌نك فضائل مرغوبه‌سندن بری وبلکه‌ده برنجیسی تزیینات بدایع پسندانه وتوصیفات سلیقه‌پردازانه یه وسعت بخش استعداد اولمسندن عبارت اولدیغنه کوره بونلرك لسان لطافترسان عثمانی یه نقل وترجمه سنده نشاط آور اذهان قارئین اوله‌جق مرتبه‌ده الفاظ وعباراتك حسن طبع عثمانی یه توفیقاً ربط وتلفیقنه صرف اعتنا اولنملیدر.

مطالعات مبسوطه علی الاطلاق عباراتك نقل وترجمه سنه معطوف اوله‌رق الفاظ منفرده‌و ترکیبات خصوصیه یه کلنجه الفاظك تبدل هیئت وتغیر مقام ایله تحول معانیسی هرلسانده واقع اولدیغندن مترجم ماهر برفرانسزلغتنك عادتا حروفنی ترکجه

لشديررجه‌سنه اوغراشو بده محررينك مرادينى بوحال ايله كندو اوقاتنى بيهوده اضاعه ايتميه‌رك سياق وسباق عباره‌يه ومحررك مقصودينه وترجمه اولنه‌جق اثرك ماهيت عموميه‌سنه والفاظك مقام استعمالنه وسائره‌سنه عطف نكاه اعتنا ودقتله حسن طبعك ايجاباتى دائره‌سنده ترجمه ايدر ايسه لازمه مصلحت حصول بولمش اولور.

(entendre raillerie) كبى غاليسزم ديدكلرى تركيباته خصوصيه دخى فرانسزلرك طريق مجازى كليشى كوزله توسيع ايتمش اولملرندن ايلرو كلمش ويالسان واحوال واخلاقلرى مقتضياتندن تولد ايلمش شيلر اولديغى جهتله بونلرك ضبطى وتركجه‌يه ويا سائر لسانه موفقيتله ترجمه‌سى تعداد وتعريفات ايله ميسر اوله‌ميوب هرحالده فرانسز لساننه اكتساب فرط ملكه‌يه متوقف اولديغنه كوره اويله ملكه صاحبى اولان بر مترجم دخى بونلرك تركجه‌ده مرادف بر تعبيرينى بولورسه اختيار وعكسى تقديرده اوتركيبدن مراد هرنه ايسه انى تركجه برعبارهٔ ديكرايله افاده‌يه صرف ماحصل اقتدار ايدر افكارنده‌يم.

اصطلاحات وتعبيرات فنيه مادهٔ معتنا بهاسنه كلنجه نقل اولنه‌جق تعبيرك مرادفى اولمق اوزره لسان عثمانيده براصطلاح مخصوص اولوب اولمديغى بيلنمك ايچون او علم وفنه دائر تركجه يازلمش مؤلفات وآثار قلميه كوزلجه آرانوب طراندقدنصكره

اکر مطلوب اولان تعبیر اصلاً موجود ومتقرر ایسه انی عیناً اخذ واستعمالده‌کی مجبوریت بدیهیدر.

تعبیر مطلوب لغات مولده‌دن بولندیغی حالده دخی اوعلم وفنه منسوب اولنلر عندنده تقرر ایدرك تعمم درجه‌سنه کلمش ایسه ولو یولسز اولدیغی تقدیرده دخی چونکه تعممی حسبیله غلط مشهور حکمنی المش اوله‌جغندن اویله بر تعبیر موجود ومتقرری محضا صرف ونحوقواعدنده تعصبدن ناشی سقطاتدن عاری دکلدردیه برطرف ایدوبده یکیدن ایجاد اصطلاحاته قالقشمق زحمته دکر بر تشبث دکلدر.

فقط ارانیلان لفظ نه اصلاً ونه ده مولداً موجود اولمدیغی ویا موجود اولوبده دیکر یولده استعمالی حسبیله التباس محذوری حس اولندیغی والحاصل ایجاد واستعمالنه مجبوریت ولزوم حقیقی کوروندیکی تقدیرده لسانك مساعدهٔ عمومیه‌سی وقواعد جاریهٔ متحذه‌سی نظر اعتباره النه‌رق حسن قبوله صالح تعبیر ترتیبنه چالشملیدر.

بو قواعده مستنداً غلطات ترجمه دفاترنده مندرج اصطلاحات وتعبیرات فنیه‌نك بالاطراف تدقیقیله حاصل اولان نتایج مطالعاتم شوندن عبارت اولیور:

COMPLICE

غلطات ترجمه دفاترنده ـ(complice) ایله (coauteur)

لفظلری یکدیکرندن تفریق اولنمش اولمق ایچون برنجیسنك ترجمهٔ صحیحه‌سی شریك جرم وایکنجیسنك ترجمه‌سی (همفعل) اولدیغی کبی (complice) لفظیله (coauteur) لفظی تفریق ایتمکسزین شریك جرم وهمفعل دیه ترجمه‌ده پك بیوك سقط واقع اوله‌جغی بی‌اشتباهدر — بیوریلیور.

مطالعه :

(complice) لفظنك ترجمه‌سی مطالعهٔ علیه‌لری وجهله «همفعل» اولمدیغنی تسلیم ایله برابر (coauteur) لفظنی‌ده «همفعل» دیو ترجمه ایتمك صحیح دکل ظن ایدرم.

زیرا بزم جزا قانونمز ایله فرانسه‌نك جزا قانونی بالمقابله اجرای تدقیقات ایدلدکده کوریلورکه فرانسزجه (auteur) (فاعل) و (auteur principal) (فاعل مستقل) و (coauteur) دخی (مشترك فاعل) و (complice) (شریك تهمت) تعبیرلریله نقل اولنمش وقانون مذکورك احکام مندرجه‌سی اوتوز سنه‌یی متجاوز مدتدنبرو موقع انفاذ واجراده بولنمش اولدیغی جهتله امور عدلیه‌مز ایله از چوق اشتغال ایدنلر عندنده تعبیرات مذکوره اولوجهله ضبط اولنه‌رق اصطلاحات متقرره حکمنی المش اولدیغنه مبنی بوکونکی کونده (مشترك فاعل) تعبیرینی ترکله (همفعل) لفظی قبول ایتمش اولسه‌ق اذهان عمومیه‌جه تشویشی موجب اوله‌جغی شویله طورسون (فاعل) و(فاعل

مستقل) تعبيرلرینی دخی تنسیق اصطلاحات قاعده‌سنه تبعاً تبدیل ایتمکه مجبور اوله‌جغز .

(complice) ایله (coauteur) لفظلرینك یکدیکرندن تفریقی دخی ظن اولندیغی قدر درجهٔ وجوبده دکلدر .

(Roitard) ك التمشسنجی مادهٔ قانونیه‌یی تفسیر وایضاح ایتدیکی ۱۶۷ نجی صحیفه‌سنده‌کی تفصیلاتك برقسم جزئی اولوب غلطات ترجمه‌یه بالاقتباس النان شوفقره :

(*Cependant* la jurisprudence considère généralement non point comme simple complice mais comme codélinquant ou coauteur celui qui a fait la garde pendant qu'on volait à l'intérieur.)

که ترجمهٔ غلطاتده شویله‌جه ترجمه اولنمشدر .

«حالبوکه» علی العموم اصول تطبیقات قانونیه‌جه برمحل درونده اجرای سرقت اولنور ایکن بکجیلك ایدن آدم عادی شریك جرم عد اولنمیوب همجرم ویا همعمل عدایدیلیور .)

بوندن درون مساکنده ارتکاب اولنان سرقتك امکانی تأمین وتیسیر ایچون طیشاروده بکلتدیریلان کمسه‌نك (شریك جرم) اولمسی لازمکلور ایکن (مشترك فاعل) عد واعتبار اولندیغی نمایان اولور .

برعکس (Dalloz) دیرکه:

(Le terme complice dont se sert l'art. 59 c. pen. est une expression générale qui embrasse tous ceux qui concourent à une action défendue par une loi spéciale; soit qu'ils l'aient provoquée avec les circonstances énumérées dans l'art. 60, soit qu'ils l'aient sciément préparée ou facilitée, soit qu'ils aient coopéré à la perpétration de l'action même et par là ils s'en soient rendus *coauteurs*.

(قانون جزانك ٥٩ نجی ماده‌سنده استعمال اولنان « شریك جرم » تعبیری قانون مخصوص ایله ممنوع بولنان افعالدن برینه بالاشتراك متجاسر اولنلرك كافه‌سنه شامل بر تعبیر عمومیدركه بونلر ایستر فعل مذكوری ٦٠ نجی ماده‌ده تعداد اولنان احوال ایله برابر ایقاع ایتمش ویا بیله‌رك تهیه ویاخود تسهیل ایامش اولسونلر وایسترسه ارتكاب فعله ال برلكیله چالیشه‌رق بو وجهله « مشتركاً فاعل » اولمش بولنسونلر علی كلا التقدیرین « شریك جرم » اعتبار اولنورلر.)

اشبو ایكی نوع مطالعه‌نك یكدیكرینه تقریب وتلفیقندن مستبان اولدیغنه كوره فرانسزلرده دخی (complice) ایله (coauteur) تعبیرلری پك چوق مواقعده یعنی جرائمك نوع ودرجه‌سی رسملرده اولان الوان متوسطه‌كبی اصابت كامله ایله

تفريق وتحديد اولنه‌مديغى احوال ظهورنده يكديكرى مقامنه متقابلاً قائم اولديغى نادر دكلدر مكركه مشترك فاعللر ايله شريك جرم اولنلر حقنده قانوناً مجازات متفاوته تعيين اولنمش اوله.

شوراسيده اهميت اشارتدن عارى دكلدركه (Boitard) ك مارالذكر التمشنجى ماده‌نك شرحنده برتفصيل ايضاح ايتديكى اوزره شريك جرم اولنلرك كافه‌سى جرم واقعى درجهٔ متساويه‌ده مرتكب اولميوب بعضلرى طوغريدن طوغرى‌يه فاعل وديكرلرى طولاييسيله متداخل بولندقلرندن اشبو ايكنجى درجه‌ده اولان مرتكبلرى تفريق ايچون بزم عدليه‌ده تقرر ايتمش اصطلاحات جديده‌دن اوله‌رق «ذى‌مدخل» تعبير قانونيسى دخى واردر. حتى معاصرين جزابونك سرفرازى (Faustin Hélie) نك (les adhérents après le crime) ديو تفريق ايتديكى صنف مرتكبين اشبو تعبيرده داخل اولمش اولورلر.

DÉGRADATION CIVIQUE

غلطات ترجمه‌ده -- قانون جزاده بو تعبير (حقوق مدنيه‌دن اسقاط) ديو ترجمه اولنمش ايسه‌ده (civique) ديمك مدنى ديمك دكلدر (droit civique [*]) ديمك هركسك اهاليدن اولمق اعتباريله حائز اولديغى حقوقدر. حتى پك چوق كتابلرده (civique) يرينه (politique) صفتى مستعملدر. مصرلى محمد

[*]droits civiques

علی پاشا مرحومك مصرده ترجمه ایتدیردیکی حقوق کتابلرندن
بر ایکیسنده (droit civique) ترکیبی حقوق اهلیه ترکیبیله
ترجمه ایتدیرلمشدر بناءً علیه (dégradation civique) ترکیبنی
(حقوق اهلیه‌دن اسقاط) ایله ترجمه مناسبدر فرانسز جزائیونی
(dégradation civique) تعبیرینی شرح ایدر ایکن (privation
de tous les droits civiques et polititiques) دیرلر.
اگر حقوق اهلیه تعبیری بزده قبول اولنمامش اولمقدنناشی
قوللانلمز ایسه « حقوق سیاسیه‌دن اسقاط » دیو ترجمه ایتمك
« حقوق مدنیه‌دن اسقاط » تعبیرندن اهوندرحتی (droit civil) ك
بیله ترجمه‌سی (حقوق مدنیه) دکلدر. (civil) لفظی مدنیت
معناسنه اولان (civilisation) دن پایمه برصفت اولمیوب بین
الافراد اولان حقوق دیمکدر - بیوریلیور.

مطالعه:

واقعا (civil) لفظی مدنیت معناسنه اولان (civilisation) دن
پایمه برصفت دکلسه‌ده هرایکیسنك و (civique) تعبیرینك اصل
اساسی لاتینجه شهری معناسنه اولان (civis) و « شهر » ویا
« شهرستان » معناسنه اولان (civitas) کلمه‌لریدر.

لسان عثمانیده ایسه هرکسك معلومی اولدیغی اوزره « مدینه »
شهر معناسنه‌در وبونك مصدرندن مشتق « مدنیت » یعنی

شهریلك لفظی اولدیغی کبی مدینه‌یه نسبتله دخی (مدنی) یعنی شهری تعبیری واردرکه «بدوی» نك مقابلیدر.

بناءً علی ذلك «مدنی» (civil) ك و (مدنیت) دخی (civilisation) ك معنای حقیقی ومجازی نقطهٔ نظرندن عیناً ترجمه‌سی اولمش اولور.

فرانسزلرك (droits civils) تعبیری «حقوق مدنیه» اولدیغی کبی (privation des droits civils) دیدکاری زمان دخی (citoyen français) اولنلرك نائل اولدقلری بر طاقم حقوقدن محرومیتی مراد ایدرلر.

وبزم قانون جزاده «حقوق مدنیه‌دن اسقاط» سوزی عثمانلی صفتنك مظهریتنی استلزام ایتدیکی حقوق مدنیهٔ عثمانیه‌دن محرومیت دیمکدرکه بوکا فرانسزلر تعبیردیکر ایله (mort civile) دخی دیرلر.

برده فرانسزلرده جمع صیغه‌سیله (droi s civils) تعبیری (حقوق مدنیه) دیمك اولوب مفرد صیغه‌سیله (droit civil) تعبیری ایسه (droit pénal) ك مقابلی اولدیغندن لسان عثمانیده بوکا حقوق مدنیه اطلاق اولنمیوب «حقوق عادیه» دنیلمشدر.

(civique) تعبیرینه کلنجه بوده بالاده بیان اولندیغی اوزره لاتینجه (civitas) کلمه‌سندن مأخوذ اوله‌رق (civil) کبی بر (sitoyen français) نك اوصفتله نائل اولدیغی حقوقی مفیداولمغله برابر اصطلاحاتده (droits civils) ك یعنی حقوق مدنیه نك برقسمنه

علم اولمش و (politique) لفظی ایسه ینه «شهری» معناسنه اولان رومجه «politis» وبودخی شهر معناسنه اولان «polis» لفظندن النمشدر.

لسان عثمانیده «مدینه» لفظندن ماعدا شهر معناسنه «بلده» تعبیری دخی اولدیغی ایچون (droits civiques) عبارهسی «حقوق بلدیه» دیو ترجمه اولنمشدر.

قانون جزامزك اوتوز برنجی مادهسنك عیناً عبارهسی:

اوتوز برنجی ماده - حقوق مدنیهدن مؤبداً اسقاط جزاسی اولا یکرمی طقوزنجی مادهده مذکور اولان مؤبداً رتبه ومأموریتدن محرومیت جزاسنه مستحق اولمق وثانیا کافهٔ «حقوق بلدیه» دن یعنی مملکتجه واصنافجه بر مأموریت رسمیهده بولنمقدن محروم اولمق وثالثاً ترمکتب خواجهلکنده قوللانلمامق ورابعاً اجرای تحقیقاتده قوللانلمامق وبر دعواده کندوسندن استیضاح ماده لازم کلدیکی تقدیرده افادهسی بیانی معلومات حکمنده قبول اولنوب دعواجه حکمسز طوتلمق وبردعواده وکالت ایدهمامك وخامساً وصی اولهمامق وسادساً سلاح طاشیمغه صالح اولمامق خصوصلرندن عبارتدر.»

بناءً علیه کرك اشبو اوتوز برنجی وکرك یکرمی طقوزنجی مادهٔ قانونیهنك عبارهسی تدقیق اولندقده فرانسز اصطلاحاتنه مقابل اصطلاحات عثمانیه شویله اولاق لانومکلهجکی نتیجهسی استحصال اولنمش اولور.

(privation des droits civils حقوق مدنیه‌دن مؤبداً اسقاط
ou mort civile)

(dégradation civique) حقوق بلدیه‌دن محرومیت

EXTRADITION

غلطات ترجمه‌ده ـ بو لفظی « استرداد مجرمین » تعبیریله ترجمه صحیح اولمدیغندن بونی « رد مجرمین » ویا « تسلیم مجرمین » تعبیرلرندن بریله ترجمه اقتضا ایدر ـ بیوریلیور.

مطالعه :

اصول محاکمات جزائیه قانوننک التنجی ماده‌سنده ایسه « مادهٔ سابقه‌ده بیان اولنان احکام جنایت مذ کوره‌یی ایقاع ویا اشتراك ایله متهم اولوب ممالك عثمانیه‌ده توقیف اولنان ویاخود (جلب واسترداد) اولنه بیله جك اولان تبعهٔ اجنبیه‌یه دخی شاملدر » دیو محرر اولوب شو حاله کوره (Extradition) تعبیرینك مقابلی اولمق اوزره رسماً اتخاذ وتقرر ایدن اصطلاح « جلب واسترداد » تعبیری اولدیغی بدیداردر.

غلطات ترجمه‌ده اشبو تعبیر حقنده واقع اولان اعتراضه سند اولمق اوزره (l'extradition répond à un commun besoin de justice).

« تسلیم مجرمین قاعده‌سی عدالتـه اولان احتیاج مشترکه چاره سازدر » سوزی ایراد اولنیور.

بوسوز پك طوغری اوله‌رق تدقیق اولندقده کوریلورکه برمجرمك بردولت طرفندن تسلیم ودیکر دولت طرفندن قبولی حسبیله بومعامله‌نك تصویرنده نه‌تسلیم ونه قبـول ایدن طرفه نسـبت اولنه‌میوب انجق معاملهٔ واقعـه عدالت عمومیـه مقتضیاتندن اوله‌رق وضع اولنمش برقاعده‌نك نتیجه‌سی اولدیغنه نظراً بونده‌برعباره متقابل الاشاره استعمالی ایجابات منطقیه‌دن ایدی.

حالبوکه فرانسزلرك یالکز تسلیم مجرم ایدن دولته نسبتله (extradition) لفظنی وضع وقبول ایتدکلری وبودخی جائز کورلدیکی حالده نه‌سـببه مبنی اخذ مجرم ایدن دولته نسـبتله وضـع اولنـان اصطلاح عثمانی هدف اعتراض اولسـون؟ واصطلاحات فنیه نقلندن مقصـود اولان نقطهٔ مهمه مصطلح بهی تمامیله افاده ایده بیلمکدن عبارت اولوب بومقصد حاصل اولنجه نه ایچون تقلیب شرائط قضیه‌سی مردود عداولنسون؟

ظن عاجزانه‌مه کوره معاملهٔ مشروحه‌ایستر عدالت عمومیه وایستر مناسبات دولیه‌یه مستنداولسون مادامکه نتیجهٔ فعلیه‌سی بر «اخذ واعطـای» مجرمینه منجر اولیور کرك آلان‌وکرك ویرن طرفه نسبتله وضع ایدیلان تعبیرلر ایله افاده اولنان مرام بشقه بشقه دکل بلکه بر نقطه‌ده مجتمعلدر.

خلاصه «جلب واسترداد» تعـبیری رسماً قبول اولنمش واولوجهله فرانسزلرك (extradition) دیدکلری معاملهٔ دولیه‌یه

لسان عثمانیده «جلب واسترداد» نامی ویرلمش اولدیغندن وافراد عثمانیه «جلب واسترداد مجرمین» تعبیریله فرانسزلرك (extradition) ایله مرام ایتدکلری عین حالی افاده ایتمکده بولندقلرندن بونك شمدی طوغری اولمامش دیه ترکیله یکیدن ایجاد تعبیره برکونه احتیاجمز یوقدر.

EXPROPRIATION

غلطات ترجمه‌ده ــ بولفظك «منفعت عمومیه ایچون اخذ عقار» عباره‌سیله ترجمه‌سی یولسز اولدیغندن بحثله بونك یرینه «عقار اوزرندن اسقاط حق تملك» ترکیب مرکبی تکلیف بیوریلیور.

مطالعه:

اشبو هرایکی عباره‌نك وجودی لزومسزدر.

زیرا (expropriation) تعبیرینه مقابل قوانین موجوده‌مزده «استملاك» تعبیری واردر.

کرچه (expropriation) حق تملکی اسقاط اولنان صاحب عقاره نسبتله وضع اولنمش ایسه‌ده قوانین عثمانیه‌ده حق تصرفی حاصل اولان طرفه نسبتله موضوع اولان «استملاك» تعبیری حقنده بالاده (extradition) لفظی ایچون عرض ایتدیکم مطالعاته مبنی سرد اولنه‌جق اعتراضات وارد اولمیه‌جغی ظننده‌یم.

(PEINES DISCIPLINAIRES)

غلطات ترجمه‌ده ـ بولفظی «مجازات انتباهیه» دیو ترجمه ایدییورلر.

حتی اك مكمل آثار مفیده‌مزدن اولان یورغاكی وطلعت افندیلرك اثر خامهٔ همتلری بولنان (اصول محاكمات جزائیه شرحی) نام كتابده دخی مجازات انتباهیه دیو ترجمه اولنمشدر حالبوكه (discipline) دیمك انضباط دیمك اولدیغندن بو تركیبك ترجمه‌سی مجـازات انضبـاطیه اولمق لازمدر ـ بیوریلیور. واردولرده نفرات وضابطان ومكتبلرده افراد شـاكردان حقلرنده انفاذ اولنان مجازات انضباطیه مثـال اوله‌رق ایراد اولنیور.

مطالعه:

اصـول محاكمات جزائیه شرحنك فرانسز كتـابلرندن اقتباس اولنـان جهتلری چاكرلری طرفنـدن قلمه آلنمش اولدیغندن (peines disciplinaires) تعـبیرینك «مجازات انتبـاهیه» لفظیله تركجه‌یه نقلی بنده‌كزه عائددر. وبو تعبیری اویله ترجمه ایتمش بشقه بر آدم وارمیدر یوقمیدر معلومم دكلدر.

الفاظ اصطلاحیه‌نك تركجه‌یه نقللری حقنده یوقاروده‌نبرو عرض ایتمكده اولدیغم تفصیلاتدن دخی اكلاشیله‌جغی اوزره اصطلاح اوله‌رق فرانسزلرك اتخاذ ایتدكلری برلغتی الوبده شكل وهیئتنی تركجه‌لشدیره‌رك ترجمه ایتمك هرحالده مجبوریت

تحتنده دكلدر. بلكه شيوهٔ لسان عثمانىيى وصورت نظرعثمانيانى رهبر اتخاذ ايدرك مصطلح به اولان ماده هرنه ايسه انى يك لحظه‌ده ذهنه متجسماً تبادر ايده‌جك صورتده‌ترجمه‌يه چويرمكه چالشمليدر.

بو مطالعاته مبنيدركه صنف حكام حقنده انفاذ اولنه‌جق (peines disciplinaires) ك دخى ترجمه‌سى «مجازات انضباطيه» اوله‌مازه.

ايضاح مرام ايده‌يم:

نفرات عسكريه، افراد ضبطيه، شاكردان وطلبهٔ عليه‌نك بينلرنده‌كى ضابطهٔ فعليه ورابطهٔ معنويه حسبيله تحت انضباطده بولنملرى انتظام‌عامه نقطهٔ نظرنجه مطلوب وملتزم اولوب بونلرك ضابطلرى طرفندن انفاذ اولنه‌جق معاملهٔ تأديبيه انضباطى محافظه مقصدينه مبنى اوله‌جغنه نظراً اويله برمقامده (peines disciplinaires) ك ترجمه‌سى «مجازات انضباطيه» اولور. ملكيه وعدليه وسائره مأمورلرى، دعاوى وكيللرى، مكتب معلملرى كبى بينلرنده‌كى روابطك انتظام عامه‌يه هيچ تعلقى اولميان هيئات افرادى حقنده اجرا اولنه‌جق قطع معاش وموقتاً تعطيل مأموريت كبى معاملات وقوعبولان قصور وتكاسلك منع تكررى ايله بونلرك وامثاللرينك متنبه اولمسى مقصدينه مبنى اولديغندن اويله بر مقامده دخى (peines disciplinaires) ك

ترکجه‌سی «مجازات انضباطیه» اوله‌میوب «مجازات انتباهیه» اولمق لازمکلور.

امادنیله بیلورکه فرانسزلر ایشی اویله تفریق ایتمیوب هر ایکی حالده (peines disciplinaires) تعبیرینی قوللانیورلر بنده‌کزه‌قالورسه مقصداصلی یوللو یولسزفرانسزلره‌تقلیدایتمکدن عبارت دکلدر. اوصاف حسنهٔ ملیتی وایجابات مقبولهٔ معقولیتی محافظه ایله توسیع دائرهٔ معارفه چالشمقدر.

ایشته استاد مکرم! خزائن‌غلطانده مدخر اولان آثار افکار دقائق نثار عالیلری حقنده مطالعات ناچیزانه‌م بومرکزده اولوب (délit) (droit) (état) وسائره کبی اصطلاحات حقوقیه‌یه متعلق اعطا بیوریلان ایضاحاتك اصابت بدیهه‌سنی تسلیم‌ایله کافةً تصدیق ایتدکدن و (question préjidicielles) ضمننده‌همت‌بیوریلان‌تصحیحات حقیقت‌غایات‌عالیلرینی‌مع‌الافتخار قبول ایلدکدنصکره کرك (délits connexes) تعبیریندن وکرکسه جهات سائره‌دن طولایی اصول محاکمات جزائیه‌شرحی حقنده‌شیمهٔ برکزیدهٔ معارفپرورانه‌لری مقتضیاتندن اوله‌رق‌ابراز بیوردقلری تقدیرات تلطیف‌ایانه‌قارشو ینه معارف‌عمومیه‌مزنامنه عرض تشکرات ایله ختم معروضات ایدرم.

بك اوغلی ٣١ مایس سنه ٣٠٥

باش مدعی عمومی معاونلرندن

یورغاکی

جواب

ابتدای انتقادده حق کمترانه مده ابراز بیوریلان توجه محبت صمیمیه‌دن منبعث اولمغله تعبیرات مبالغه ایاتی (افراط التفات)دن بشقه بر معنایه حمل ایتمکی تجویز ایتمم.

(بدرقهٔ اصابت) یاپمش اولمق ادعاسنده اولمدیغم بنی بیلنلرجه معلوم اولوب اثرم بالکه (بدرقهٔ مباحثات) توصیفنه لایق اولور یلک کوزل بر ترتیب نظری اولمق اوزره قواعد اساسیهٔ ترجمه‌یه دائر بیان بیوزیلان ملاحظات دخی عمومی مطالعات قبیلندن اولمغله جای بحث اوله‌مز.

(ترجمه) دینلان شی نقدر کوچ ایسه اولبابده قواعد نظریه وضعی طرزنده بیان ملاحظات اولقدر اساندر.

(ثالثا) دیو اوچنجی مبحث اوله‌رق ادبیات نوعندن اولان اثارك اصول ترجمه‌سنه دائر بیان بیوریلان افکار (طرز مزین) دیدیکمز طرزك ترویجنی متضمن اولوب بودخی معترضلرمه بر جواب رد دیمك اولدیغندن بنده‌لرنجه شایان تشکردر.

جمیع احوالده محررك مقصودینه و «ترجمه اولنه‌جق اثرك ماهیت عمومیه‌سنه» کوره ترتیب عبارات مقتضی اولدیغندن بو توصیه‌نك (الفاظ منفرده) و «ترکیبات خصوصیه» ترجمه‌لرینه حصرندن مقصود عالیلری نه اولدیغی بنده‌لرنجه کسدیریله‌مامشدر.

چارهٔ تحصیل ملکه اصول وامثاله کسب وقوف ایله اثار

موجودینی مشق تقلید اتخاذ ایتمکدن عبارت ایکن بو یولده مترجملره تعریف قواعد وارائهٔ نمونه و شواهد ایلمکه اقدام وغیرت ایدیشمی نوعما عبثه اشتغال طرزنده کوستروب (غالیسزم) نوعندن اولان شیلرك « موفقیتله ترجمه‌سی تعداد و تعریفات ایله میسر اوله‌مز» ادعاسنده بولنمقلری دنیاده نقدر « ادبیات» « بلاغت » «کتابت» «رسم» «موسقی» درسلری ویریلیور ایسه جمله‌سنك لزومسزلغنی ادعا وفائده‌سنی انکار دیمك اولمغله عموم معارفمندان بوادعای والالرینی ردایتسه‌لر کرکدر.

حتی اصـطلاحات وتعبیرات فنیه (مادهٔ معتنابها) سنی (نه‌دینامش ایسه انی یازی‌ویرملیدر) کبی بو طرز بی قیدانه‌ده ذکر وبیان بیورملری هم (ارزوی عموم معارفپروران) وصفنه لایق اولان ارزوی اصلاح اصطلاحاته مخالف وهمده (معتنابها) صفتنه لایق کورمش اولدقلری برماده‌یی مستخففدر.

دنیاده نقدر غلط مشهور وار ایسه انی قبول واستعمال قاعده‌سی اساساً شایان قبول اولمدیغی کبی (اصطلاحات علمیه وفنیه) ده‌کی یاکلشلقلر بر علم وفنك برمملکتده حسن تعمیمنی وبرعلم وفنه دائر برلسانه اثار ترجمه ونقل اولنه بیلمسنی متعسر وحتی بعضاً متعـذر ایتمك درجه‌لرنده باعث مضرت اوله‌جق شیلردن ایکن اصطلاحات علیهنده‌کی اعتراضلره (صرف ونحو قواعدینه تعصب) اثری دینلمك ظنمجـه پك بیوك خطا ومثلا اصطلاحات طبیه‌مزدن اولان واصـول ترکیب کلامزه

نظراً صرف ونحوجه داعیٔ اعتراض اولەمیان (امراض زهرویه) ترکیبنی (موجود پسندلکه غیرت صنفیه نظریله باقان بعض عقلادن بشقه) کمسه استصحاب ایدەمیه‌جکی مسلم فضلادر.

ذات عالیلری دخی یکیدن اصطلاح یاپیله‌جق اولورسه (حسن قبوله صالح ولسانک قواعد جاریهٔ متخذه‌سنه موافق) تعبیرلر بولنمسی لزومنی اخطار ایلدکلری حالده مثلا (اندفاعات داء الخنزیریه) ترکیبنی البته قبول ایده‌میوب اگر قبول طرفنده بولنیلیور ایسه بیان بیوردقلری قاعده حق عالیلرنده دعواجی اوله‌جغی بی‌کماندر.

رأی عالیلرنجه (coauteur) لفظی (همفعل) لفظیله ترجمه صحیح اولمدیغی بیان بیوریلیور ایسه‌ده بوادعا لفظه نظراً بداهته ومعنایه کوره افکار ارباب دقته قارشو برادعا اولوب قانون جزادن ایدیلان استدلالات دخی بوبابده ذات عالیلرینه قطعا استنادکاه اوله‌مز.

زیرا قانون جزانک زمان نشر واعلانیله شوزمانک بینی ازمنهٔ قدیمه‌یه نسبةً برقرن دینله‌بیله‌جک قدر برزمان فاصل واوزمان ظرفنده امور عدلیه‌جه احراز ایتدیکمز ترقیات قانون جزانک حین تنظیمندەکی حاله نظراً یک عالی درجه‌لره واصل اولوب اصول محاکمات جزائیه‌نک حین نشرنده تصمیم بیورلدیغی وجهله قانون جزانک یکیدن ترتیب ونشری مقصد عالیسنک حصول فعلیاتنه تشبث بیوریله‌جغی بی اشتباه و(فاعل

مستقل) و (مشترك فاعل) و (شريك تهمت) تعبيرلرينك اول باول اصلاحنه همت ايدلمك اقتضا ايده‌جكي مسلم حقوقشناسان ولسان اشنايان دلاكاهدر .

سايهٔ ترقيوايهٔ حضرت پادشاهيده بو صور اصلاحيه‌يه دسترس تشبث اولندقده بالاده‌كي تعبيرات سقط ايات كبي «ذي مدخل» تعبيرينك دخي اورته‌دن قالديرلمسي لزومي تحقق ايده‌جكي دركار اولوب انجق اليوم «ذي مدخل» ديمك طولاييسيله وياخود صكره‌دن برجرمه مشاركت ايدن ديمك اولمديغني وبر ادمك «مجرم اصلي» صفتيله دخي برجرمده مدخلي اوله‌بيله‌جكني و «معاصرين جزائيونك سرفرازي» عنوانيله توصيف اولنان (Faustin Hélie) نك اثاري جزائيون عندنده شمدي براز اسكيمش اثاردن عد اولنديغني علاوةً اخطار ايدرم شو حالده شريك وهمفعل مبحثنده‌كي مطالعات عليه‌لريني قبول وتصديقده‌كي معذرتمك مع التأسف بيانته مجبورم .

صورت مخصوصه‌ده جالب نظر دقت عليه‌لري اولان (Dégradation civique) مبحثنده اعطا بيوريلان معلومات اشتقاقيه‌يه ديه‌جك اولميوب فقط اصطلاحات جزائيه‌دن اولمق اوزره محافظه‌سي التزام بيوريلان « حقوق مدنيه‌دن اسقاط » اصطلاحي مزارستان عدمه كيتمكه لايق بر جسد ميت حكمنده اولديغندن قلم عاليلري عصاي موسى اشتهارنده اولان اقلامدن

بیله اولـه بنه انك ابقاءً احیاسنه موفقیت علیه‌لری حاصـل اوله‌میه‌جغی بدیهیدر.

ضابطه معناسنه اولان (police) لفظنك مأخذ اشتقاقی (شهر) معناسنه اولان (Polis) لفظی اولدیغی بهانه‌سیله ضابطه مأمورلرینه (مدنیت مأمورلری) دیمك نقدر یاقیشور ایسه (dégradation civique) تعبیرینك (حقوق مدنیه‌دن اسقاط) تعبیریله ترجمه‌سی اولقدر یاقیشور.

طوغریدن طوغری یه اهالی صفتیله برمملکتده ساکن اولنلرك حائز اولدقلری حقوق (حقوق اهلیه) ویا (حقوق سیاسیه) اولوب بونلرك مقابللری اولان (droits politiques) (droits civiques) ترکیبلرینی بشقه تعبیرات ایله ترجمه‌یه قالقشمق محضا فقدان وقوفدن نشأت ایده‌بیلور. (droit) لفظنك مفرد وجمع حالنده استعماله کوره معناسنجه ظن بیوردقلری فرق اساسی موجود اولمیوب دقت بیوریلور ایسه محضا کلمات سائره کبی کلمهٔ مزبوره‌نك دخی موقعنه کوره انفرادو تعددی کوسترلمکدن بشقه برمعنی‌ایله مفرد وجمع صورتنده استعمالی طرفنه کیدلمدیکی نمایان اوله‌جغنی و (droit civil) تعبرینی (حقـوق عادیه) دیو ترجمه دخی بنه معهود عادیلکلردن ایدوکنی عاجزانه اخطاردن کیرو طورەمم.

ظن عاجزانه‌مجه (mort civile) نه دیمـك اولدیغی تحقیق

بیورلمش اولسه ایدی (dégradation) مبحثنه بو تعبیری قاتمق اصلا تجویز اولنمز ایدی.

عموماً حقوق انسانیه‌دن محروم اولمق و اموالی ورثه‌سنه انتقال ایتمك وزوجه‌سی طول عداولنمق جزاسی دیمك اولان (mort civile) جزاسی قدیماً مجازات ترهیبیه‌دن اوله‌رق اوروپاده موجود اولوب لکن دین مبین اسلام بویله بر جزایی اصلا و قطعا قبول ایتمدیکندن انوار اسلامیه ایله بهره‌ور نور ایمان وعرفان اولان طوائف وقبائل اره‌سنده کرك اساساً وکرك انتقالاً وسرایةً بوجزا جریان ایتمامش ومؤخراً اوروپاده دخی دین اسلامك بیك اوچیوز سنه اول کوستردیکی حکمت عدلیه‌یه اتباعاً جزای مزبور الغا قلنمشدر.

غایت مقصدی مجرمی یالکز حیواناً حی وانساناً (میت) عد ایتمك اولان جزای مزبور تنزیل قدردن وحقوق سیاسیه‌یه نا اهل عد اولنمقدن عبارت بولنان (dégradation) ماده‌سنه قطعا بکزه‌مز.

فضائل اسلامیه حقنده انکلتره اصیلزادکاننده‌ن (سیر طاویت) طرفندن نشر اولنوب تلخیصاً (Revue des deux mondes) نام فرانسز رساله موقوته مشهوره‌سنه نقل اولنان بر کتابده بیان اولندیغی اوزره کلیسالره وخاوره‌لره قارشو مناره‌لرینی اوج اعلای اسمانه قدر رفع وایصال ایتمکه مستحق اولان جامع فیض لامع اسلامیان (که صدر اسلامده یالکز مجمع عبادت دکل

محكمهٔ عدالت صفتنی دخی حائز ایدی) حتی برادمی میت عداتمك
کبی مغایر مرحمت وانسانیت بر حکم اصدار ایده‌مزایدی

قانون جزانك اوتوز برنجی ماده‌سنده قوللانیلان (حقوق بلدیه) تعبیری بوکونکی کونده (امور بلدیه) و(دوائر بلدیه) تعبیرلرینك استعمال نظامی وعمومیسیله کندی کندینه معناسز قالمش وهله «مأموریت رسمیه‌ده بولنمقدن محرومیت ماده‌سنك (حقوق بلدیه) دن محرومیت عدایدلمسی ومکتب خواجه‌لکنده قوللانیله‌مامق ماده‌سنك ینه آیروجه ذکر اولنمسی واوسـت طرفده رتبه ومأموریت احراز ایده‌مامك کیفیتنك (مملکتجه مأموریت رسمیه‌ده بولنمقدن محرومیت) کیفیتندن بشقه برشی مقامنده کوسترلمسی مادهٔ مربووه‌نك عباره‌سی اصطلاحاتجه سند اتخاذ اولنمق شویله طورسون تطبیقنجه بیله حکامك اتعاب فکر و وجدان ایله اجتهادی حکملر ویرملرینی موجب اوله‌جق حالده بولندیغی موقع ثبوته ایصال ایلمکین حین اصلاحده اول باول منطوق ومفهومی هدف خامهٔ تصحیح اوله‌جق ماده‌لردن بریده بوماده اولدیغنی اشبو استدلال والالری میدانه چیقارمشدر.

کذلك (Extradition) تعبیرینك ترجمه‌سنی تصحیح یولنده‌کی افادات عاجزانه‌مه اعتراض بیورملری غریب کورینیور.

کرك اصطلاحات قانونیه وفنیه‌دن اولسون وکرك عادی تعبیراتدن بولنسون برلفظك ترجمهٔ عینیه‌ی طورر ایکن عکس معناسیله ترجمه‌سنه قالقشمق مقبول برحرکتمیدر؟ لزوم ووجوبی

دولتلرجه تصدیق اولنمق اقتضا ایدن شی ممالك اجنبیه‌ده ارتکاب جرائم ایدن ویاخود کندی مملکتلرنده ارتکاب جرائمله ممالك اجنبیه‌یه فرار ایلیان برطاقم آدملرك کندیلرینـه تسلیمنی طلب ایتمك دکل اویله طلب وقوعنده رد وتسلیم ماده‌سیدر .

معلوم ارباب وقوف اولدیغی اوزره حقوق دولك بوبابده‌کی قواعدینه عدم رعایت طلبـده اهمال طرزنده وقوعبولمیوب تسلیمدن امتناع صورتنده وقوعبولدیغندن دیپلوماسی میدانلرنده (Extradition) مباحثه‌لری ایدیلور ایکن مباحثلر لفظ مزبورك مدلول صحیحنی مراد ایدرك مناظراته کیریشورلر .

نره‌ده بربیع معامله‌سی وقوعبولسه انده‌بربایع ایله‌برمشتری بولنمق طبیعی اولوب لکن ایکیسنیکده حرکتی (بیع) دنیلان عقد داخلنده‌در دیو بایعك فعلنه (اشترا) ومشترینك فعلنه (بیع) دنیلمسنی تجویزمی‌ایده‌لم؟!

واقعا اصول محاکمات جزائیه‌مزده (جلب واسترداد اولنه بیله‌جك اولان) ترکیبی استعمال اولنمشسه‌ده اوترکیب فرانسز اصول محاکمات جزائیه قانوننك :

(Si le gouvernement obtient son extradition)

عباره‌سنك ترجمه‌سیدر .

هرکونه اهلیتـدن عاری اولدیغم حالده اصول محاکمات جزائیه قانوننك ترجمه‌سنه مأمور قومیسونك ارکانندن اولدیغم جهتله (Extradition) لفظنه بدل (جلب واسترداد) تعبیرینك

قبول واتخاذی یولنـده هیچ بر قرار ویرمامش اولدیغمزی رسماً بیان ایلرم

لایقیله مطالعهٔ کیفیت بیوردقلری حالده بونده دخی حقمی تسلیم بیوره جقلرنده ذره‌جه اشتباه ایتمم.

(یکیدن ایجاد تعبیر) هوسیله هیچ برزمانده اختیار تکلف ایتمیوب فقط اخطار غلط وخطادن کیرو طورمامغی دخی وجائب خدمات وطنیه‌دن عدایدرم (استملاك) لفظنی (Expro- priation) تعبیرینك ترجمه‌سی اولمق ارززه تکلیف بیورملری دخی شایان اسف وتعجبدر.

بزده عقارات یعنی غیر منقولات ایکی قسم اساسی‌یه آیریلوب برقسمنه موقوفات‌ه و برقسمنه املاك دنیلدیکی معلوم والالریدر.

یك چوق محرراتده املاك تعبیریله علی العموم غیر منقولات مراد ایدلمسنه وعقار تعبیریله ایرادکتورن غیرمنقولات دنیلمك ایستنلمسنه تصادف اولنور.

تدقیقات لغویه اربابی ایسه بو تعبیرلرده‌کی خطالری بیلوب هیچ بر وقتده جهلهٔ کتابك اثرینه اقتفا ایتمزلر.

ثقلت خطائیه‌یه برده ثقلت لفظیه علاوه اولنوب (استملاك املاك) دنیلمسی ایسه تحمل اولنور شیلردن دکلدر.

جمیع معارفمندان ارباب قلم بو بابده‌کی افاداتمده‌کی اصابتی تصدیق وتسلیم جبورلرلراعتقاد قویسندیم.

چارهٔ اصلاح تعبیرات ارباب دقت و عرفانك غلطات عوامی ترویج ایتاملری ومسامحه‌لرله توسیع غلطاته یاردم ایلماملریدر.
حتی (تملك) و(تصرف) لغتلرّی بیننده اساساً موجود اولمق لازمكلان فرق عظیم بیله (ملك) تعبیرینك سوء استعمالاتندن ناشی موقع بحثه قونیلوب تقرر ایتدیریله‌میور .
خلاصهٔ كلام (استملاك) لفظی شمدیكی حالده قابل قبول اولمیوب فرانسزجه (Expropriation) تعبیرینه معادل تعبیر دیكر تداركی لازمكلیور.
دوشوندجه (عقار اوزرندن اسقاط حق تملك) دیمكدن بشقه برصورتله بوتعبیری طوغری اوله‌رق افاده‌ایده‌میه‌جكمزی اكلارز.
ذات والالری كبی قوانین ونظامات ایله كیجه كوندز مشتغل برذاته قارشو بوبابده بوندن زیاده ایضاحات ویرمكه حاجت كورمم.
رأی عاجزانم وجهله (Expropriation) لفظنه (عقار اوزرنده اسقاط حق تملك) تعبیری مقابل طوتلدقدن صكره اوبابده یاپیله‌جق قوانین و نظاماتده بوعبارنك هرزمان تكرارینه حاجت یوقدر.
زیرا (اسقاط تملك) (رفع تملك عقار)قوانین و نظاماتی دینلمك كبی صور مختصره‌یه عباره‌پك مساعددر.
ژورنال كبی محررات روزمره‌ده ایسه دها زیاده اختصار

ممكن اولوب مثلا حقوق تجاریه‌یی رؤیته مأمور بر محکمه‌دن صادر اولمش اعلام یرینه تجارت اعلامی دینلمك هرکون واقع اولیور سائر اصطلاحاتدن زیاده بو (Expropriation) اصطلاحنك حسن ترجمه‌سنه همت ایتمکلکمز مناسبدر.

شمدی‌یه قدر یا کلش اوله‌رق استعمال اولنه‌گلان (ملك)، (عقار) (استملاك) (تملك) (تصرف) (املاك موقوفه) (املاك صرفه) (عقارات وقفیه) تعبیرلری دخی بو سایه‌ده اصلاح و موضع حقیقیسنده استعمال ایدیلور.

صورت مخصوصه‌ده التزام دقت تعبیرات مسلکنده بولندقلری حالده ذات عالیلری بیله مطالعات علیه‌لری میاننده (گرچه (Exprobriation) (حق تملکی) اسقاط اولنان صاحب عقاره نسبتله وضع اولنمش ایسه‌ده قوانین عثمانیه‌ده (حق تصرفی حائل اولان طرفه) عباره‌سنی استعمال ایلیوب بو عباره‌ده دخی حق تملك و حق تصرف تعبیرلری کیف ما اتفق واقع اولمشدر.

ضروری الظهور اولان بو عدم اطراد تعبیردن طولایی ذات عالیلرینه اعتراض ایتمککی قطعا ایستمم.

طوغریسی تقرر و تبین ایتمامش بر شیئك یا کلشنی اثباته چالشمق عبثه اشتغال دیمك اولوب مرامم بو بابده تعین و تقرر حقیقته اولان احتیاجی تبیندر.

ظن عاجزانه‌مجه تملك و تصرف بیننده بعضاً عموم و خصوص و بعضاً سائر گونه فرق بولنمق اقتضا ایدوب مثلا بر صبینك بر عقار

اوزرنده حق تملکی اولو بده سن رشده واصل اولمقسزین حق تصرفی اولمامسی کبی هر متملك متصرف اوله مامق وهر متصرفك حق تصرفی بولنمامق لازم کلور ایسه ده تصرف تعبیرینك معانیء مختلفه سی اولدیغندن بالمذاکره تعیین معانی یه محتاج اولان بویله برمسئله ده شمدیدن رأی قطعی اعطاسندن استنکاف وظن بیانیله اکتفا ایدرم.

عقل قصیرمك احاطه ایده مدیکی شیلردن بریده (peines disciplinaires) تعبیرینك صحیح وخطالردن سالم ترجمه سنی ارائه وافاده ایتدیکم حالده ینه (مجازات انتباهیه) تعبیر سقط اشتمالنده اصرار بیورلمسیدر.

غایت مقصد محافظهٔ انضباط اولنجه وانضباطی محافظهٔ جزا اوضع ایدیلنجه ایستر محاکمده اولسون ایستر میدان محاربه ده اولسون او جزالره (Peines disciplinaires) یعنی (مجازات انضباطیه) دینلملیدر.

فرضا برحاکم خانه سنده اوطوزوب رأیینی اوراده اصحاب مصالحه تفهیم ایلسه اوحاکمك بشقه برسوء نیتی وبرکونه ارتکاب خیانتی اولمدیغی حالده اکا بشقه بام ایله جزا ایدیله میوب (اصول انضباط محاکماتی) اخلال نامیله جزا ایدیلور.

قلم ضابطنك بری قیود قلمی حال مضبوطیتده طوتدرمز ایسه (محافظهٔ انضباط امور قلمیه) ایچون انك حقنده مجازات انضباطیه ترتیب واجرا اولنور.

کافهٔ مواد جزائیه ده انتظام عامه وآسایش مملکت مقصد اصلی

ایسه‌ده هر جرم طوغریدن طوغری‌یه آسایش وانتظام مملکت علیهنده بر حرکت اولمیوب بعض جرائم طولاییسیله انتظام واسایش مملکته طوقنور.

کرك محاکم وکرك مکاتب وکرك سائر دوائرده (مجازات انضباطیه) دعوت‌ایدن افعال طولاییسیله آسایش وانتظام عامه‌یه طوقنان شیلردر.

لکن (انتباه) ماده‌سی کرك محاکم عمومیه معرفتیله حکم اولنان جزالرده وکرك محافظهٔ انضباط ایچون آمرلر طرفندن ترتیب ایدیلان مجازاتده مقاصد اساسیه‌دن وتعبیر آخرله مقصد اساسی اولان آسایشه الك زیاده خدمت ایده‌جك شیلردندر.

معلوم اولدیغی اوزره مجرملرك متنبه اولملری وانلرك جزالرینی کورن وایشیدنلرك دخی انتباه اوزره حرکته اعتنا ایتملری جزائیونك ترتیب جزاده ارادقلری الك بیوك حکمت اولوب هیچ برجزا بوحکمتدن آزاده اواوله‌مز.

نره‌ده برجزا اجرا اولنور ایسه ایستر اوجزا محاکم عدلیه‌دن صادر اولمش برحکمه وایستر برعسکر قوماندانك امرینه مستند اولسون اوراده برمقصدانتباهی کورمایز.

واقعامثلا برمکتب شاکردینك خواجه‌سندن الدیغی درسی بلله‌مامسی انتظام وآسایش عامه‌یه نه وجهله‌طوقنه‌جغی سطحی نظران عندنده متبین دکلسه ده‌تعمیق نظراولننجه شاکردك درسنی بلله‌مامسی معلمك امرینه اطاعت ایتمامك دیمك اولدیغندن

ومعلملك وظائفنی تعیین ایدن نظامات داخلیهٔ مکتبك بوبابده‌کی
احکامنه رعایتسزلك مکتب اداره‌سنی نظامات داخلیه تنظیمنه
ترخیص ایدن قوانینك حکمسز قالمسنی انتاج ایتدیکندن
وقوانینك حکمسز قالمسی آسایش وانتظامی اخلال ایلدیکندن
درس بللهمامك ماده‌سی دخی آسایش وانتظامی اخلال ایتدیکی
واولبابده‌کی جزالر دخی ینه سائر جزالر کبی آسایش وانتظام
عامه نامنه ترتیب واجرا قلندیغی اکلاشیلور.

هرنه ایسه بالاده دخی افاده ایلدیکم وجهله بوخصوصده‌کی
اصرار والالری بنده‌لرنجه حیرتبخش اولوب مجازات انتباهیه تعبیرنی
الك اول استعمال ایدن ذات والالری اولدقلری جهتله جمله‌دن
اول تسلیم حقیقتله تصحیح تعبیره استعجال ینه طرف عالیلرندن
وقوعبوله‌جغی امید قویسنده ایدم.

لایق اولمدیغم حالده حق کمترانه‌مده سطور اخیرهٔ مطالعه
نامه ایله دخی ابراز التفات وعلی الخصوص اصول محاکمات
جزائیه قانوننك محصول قلم عالیلری اولان شرحی حقنده‌کی
افادات عاجزانه‌م محضا وظیفهٔ حقشناسی ایفاسندن عبارت ایکن
اندن طولایی دخی اجرای تشکرات بیورلمسی موجب کمال
منتدارئ اولمشدر.

ینه بوزمین نافع اوزرنده کمیت خامه‌یه رخصت جولان
ویریله‌جك اولور ایسه تبلیغات والالرینی مع التشکر دفترلره

نقل ایله برابر اجوبهٔ لازمه‌ده قصور ایتمیه‌جکم کبی تسلیم اولنمق اقتضا ایدن قوللره راست کلنجه تسلیمده تردد ایلمم.

افادهٔ ختامیه

بعض ذوات طرفندن (غلطات ترجمه) حقنده مطالعه نامه‌لر یاپلمش اولدیغی حالده مذکور مطالعه نامه‌لرك طرف کمتری‌یه ارسالنده التزام تأنی واحتیاط اولنمقده بولندیغی استخبار قلندی.

پك نابجا ونابمحل اولان بو تأنی واحتیاط بر آن اول ترك بیوریلوب مطالعه نامه‌لرك دردست تنظیم بولنان التنجی دفتره یتشدیرلمسنی رجا ایدرم.

ترجمه‌ده طرز مزین اصولنه طرفدار بعض ذوات (عبارات منتخبه ترجمهٔ مزینه‌سی) عنوانی تحتنده اوله‌رق برطاقم عبارات لطیفه ترجمه‌لری کوندرمش اولدقلرندن تراجم مزبوره شمدیلك ثبت وقید ایدلمشدر.

ثبت وقید ایدیلان عبارات دفاتر عاجزانه‌مدن برینك نصفنی تشکیل ایده‌جك مقداره واصل اولنجه بر دفترك نصفی انلره حصر وایفای وظیفهٔ نشر ایدیله‌جکدر.

سعید

غلطات ترجمه

اثر

سعيد

رئيس محكمهٔ بدايت درشوراى دولت

فرانسزجه بر طاقم الفاظ وتعبيراتك وتركجه يه ترجمه سنده وقوع بولان غلطاتى تصحيح والفاظ وتعبيرات مذكوره نك تركجه اصل مقابللرينى ارائه ومقام استعماللرينى تعيين ولسان مذكورك دها بر چوق غوامض ودقائقنى تعريف وايضاح ايدر بر اثردر.

دفتر ٦

معارف نظارت جليله سنك رخصتيله طبع ونشر اولنمشدر

استانبول

قصبار مطبعه سى — باب عالى جاده سنده نومرو ٢٥

صاحب وناشرى : كتابجى قصبار

١٣٠٨

ایکی مهم تصحیح

دفاتر سابقه‌ده برطاقم ترتیب سهولری وقوعبولدیغی جهتله مخصوصاً برخطا وصواب جدولی نشر اولنمش ایدیسه‌ده ینه بعض سهویاتك تصحیحی منسیاً قالمش اولدیغی اکلاشلمش اولدیغندن بونلردن اك مهم اولان ایکی خطانك تصحیحنه مبادرت اولنور:

اولا:

برنجی دفترك اللی یدنجی صحیفه‌سنده (Foi) لفظی حقنده‌کی عباره اکسیك دیزلمش اولدیغندن ترجمه‌سی اصلنه مطابق دوشمامشدر عباره‌نك اصلی شویله‌در:

(Foi, du mot latin fides, confiance, signifie une persuasion fondée uniquement sur le témoignage de la conscience et sur une soumission de l'esprit inspirée par la confiance.

ترجمه‌سی

Foi لفظی لاتینجه امنیت معناسنه اولان (Fides) لفظندن

مأخوذ اولوب مجرد شهادت قلبدن وامنيتك القا ايتديكى برمتابعت فكريه‌دن منبعث براعتماد معناسنى مشعردر .

بو ترجمه‌ده (Témoignage de la conscience) تركيبنى (شهادت قلب) تركيبيله ترجمه ايتدم (شهادت وجدان) ويا (شهادت وجدانيه) تركيبلرينى تنسيب ايتمدم زيرا بزده (شهادت قلب)، (قلباً شهادت) تعبيرلرى شايعاً مستعمل ووجدان لفظيله ايديلان تركيبات آنلره نسبةً هنوز كسب شيوع ايده‌مديكندن غير مأنوسدر .

ثانياً ايكنجى دفترك يوزاون بشنجى صحيفه‌سنده‌كى عبارهٔ آتيه مجرد برويركول سهوندن طولايى ترجمه‌سيله تطابق ايتميور عباره‌نك اصلى شودر :

(Persée dit que, pour gagner du temps, les Romains l'avaient amusé pendant tout l'hiver par des entrevues trompeuses, et par une trève simulée sous le beau prétexte de travailler à une réconciliation.)

Rollin

ترجمه‌سى

(پرسه‌نك روايتنه نظراً وقت قزانمق ايچون بتون موسم

شـتا مدتجـه روماولر ملاقات مغفلانه وتأليف بينه چالشمق بهانهٔ خوش آينده‌سـيله منعقد برمتارکهٔ مواضعه‌کارانه ايله کنديسنی اويالاندیرمشلردر .)

ايکنجی دفترده فرانسزجه‌عباره‌ده‌کی ويرکول (simulée) لفظندن صـکره وضع اولنمش اولديغنـدن هم‌ملاقات مغفلانه وهم متارکه تأليف‌بين بهانه‌سـيله وقوعبولمش کبی اکلاشيليور حالبوکه تأليف‌بين بهانه‌سيله ايديلان شی يالکز متارکه‌در ملاقات مغفلانه‌دن مرام مقصـودك خلافنـده برطاقم تکليفات ايتمك ايچون ايديلان ملاقاتدر .

MONTAGNE - MONT.

بوايکی لفظی بلاتفريق (طاغ) و(جبل) ديه ترجمه‌ايديورلر ايسـه‌ده (montagne) لفظی (طاغ) و(جبل) ديمك اولوب (mont) لفظی (تپه) معناسنی افاده ايتديکندن بويله‌ترجمه‌لرده‌کی غلط درکاردر (montagne) و (mont) لفظلرينـك ايکيسيده سطح ارضده بربوکسکلك پيـدا ايتمش طپراق ويا قيا ييغنتيسنی مشعر اولوب بزده دخی طاغ وتپه تعبيرلری بومعنايی کوسترر حالبوکه فرانسزجه (montagne) ديتلديکی حالده

على الاطلاق طاغ معناسى مقصـود اولوب معين بريوكسكلك وبزده (شو تپه) دنيله جك يرده (mont) لفظى قوللانيلور .

(Montagne) دنيلان شى برطاقم (mont)لرك تسلسل ويا تراكمندن عبارت اولوب بزده دخى (طاغ) ديديكمزشى برطاقم (تپه‌لرك) تسلسل ويا تراكمندن عبارت دكلميدر؟

(Mont) ايسه يا ذهناً ويا حقيقةً مفرز بريوكسكلك اولوب نظرك دفعةً احاطه ايده‌بيله‌جكى محل ويا احاطـه ايتمسى فرض اولنه‌بيله‌جك ير بولنمغله (mont) تعبيريله بر طاغى قصد ايتمك اوطاغى مفرز وسائر مرتفعاتدن عارى ويوارلق بر محل اعتبار ايتمكه متوقفدر بزده طـاغك اك مرتفع محلنه طـاغك تپه‌سى دنيلمكده ايسه‌ده اوراده‌كى (تپه) لفظى(انسانك تپه‌سى)تعبيرنده اولديغى كبى اك مرتفع محل معناسـنى مفيد اولوب بونكله برابر (رأس جبل) و(ذروهٔ جبل) تعبيرلرى دخى ترجيحاً مستعمل بولنمغين (تپه) لفظى طاغك غيرى برخصوصى معناده استعمال ايتمكده هيچ برمانع تصور اولنه‌مز انيشلى يوقشـلى اراضى‌يه (دره تپه) دينلمسى محضا بسـيط ويا درين اراضى‌يه نسـبةً مرتفعات منفرده‌يه(تپه) ديديكمزدن ناشيدر .

تپه‌نك اك يوكسك محلنه (ذروه‌سى) ويا (رأسى) دنيلمك لازمكلور .

(Bientôt nous vîmes le sommet du mont Ida qui s'élève au-dessus des autres montagnes de la Crète.)

Eénelon

(کريدجبال سائره‌سی میاننده سرفراز اولان (ایدا) تپه‌سنك ذروه‌سی چوق کچمکسزین رهین نظر مشاهده‌مز اولدی.)

{Un rocher, quelque mont pendant en précipices, c'est où ces dames (les chèvres) vont promener leurs caprices.}

La Fontaine

قیالرده اوچورملی تپه‌لرده هر آن
اولور اروية نازنده هوسله پویان

اعتنا ایله یازیلان عباره‌لرده تپه‌لر اشخاص کبی ذکر اولنوب برطاقم اسملرله تسمیه اولنورلر مثلا طور سینایه (mont Sinaï) دنیلمکده وپارناس تپه‌سنه (mont Parnasse) نامی ویرلمکده‌در. طاغلره دخی اسامیء خاصه ویریلور ایسه‌ده (montagne) لفظنده‌کی معنای عمومیتی محافظةً لفظ مزبوری (de) اداتیله تعقیب ایتدیررلر (La montagne de Parnasse) پارناس طاغی (Les montagnes des Alpes) آلپ طاغلری دیرلر حتی علی الاکثر طاغلره اسم مخصوص ویرمیوب طاغك بولندیغی مملکتك نامیله یاد اولنمسنی ترجیح ایدرلر.

(La montagne de Reims n'est pas de Craie; il en

est de même du mont Aimé, qui est isolé au milieu de ces plaines de craie.) *Buffon*

(رایمس طاغی تباشیردن مرکب اولدیغی کبی تباشیر صحرالری ارەسندە حال انفرادده بولنان (امه) تپەسی دخی او یلەدر.)

تشبیهات ادبیەدە طاغ دیشی حیوانه تشبیه اولنوب (طاغ برفارە طوغرییور)(La montagne enfante une souris)، کبی ترکیبات یاپیلور ایسەدە (تپە)نك دیشی حیوانه تشبیهی تجویز اولنمیور.

(Didon, reprochant à Enée sa dureté, lui dit, dans Scarron, qu'il est le fil d'un roc (elle aurait pu dire tout aussi bien d'un mont), et qu'une montagne est sa mère.) *Lafaye*

{ سقارون نام ادیبك براثرندە دیدون نامندە برقادین انه اسمندە برکمسنەنك سنکدللکندن طولایی معرض سرزنشدە مومی الیه برقیانك اوغلی اولدیغنی ووالدەسی برطاغ ایدوکنی بیان ایدر (قیا یرینه تپەدخی دیه بیلور ایدی)}.

تپەنك برارککه ویا بر ارککك تپەیه تشبیه اولنمسی جائزدر.

(A la vue de Polyphème,

chacun de nous crut voir marcher
Quelque mont ou quelque rocher.
Scarron

ترجمه‌سی

کوردك آنی قادمه جنبان ایکن
برتپه یاخود قیا صاندق کلن

(montagneux) و (montueux) لفظلری اره‌سنده‌کی فرق دخی طاغ ایله تپه‌اره‌سنده‌کی فرقه مماثلدر.

(Un pays montagneux) یعنی طاغلق مملکت دیمك یوکسك مملکت دیمکدر الچاق ودکزه یقین مملکتلره وساحلره مقابل ایراد اولنور.

(On ne trouve des nègres qne sur les côtes et dans les pays bas, voisins de la mer, mais dans l'intérieur, où les terres sont élevées et montagneuses, tous les hommes sont blancs.) *Buffon*

(زنجیلر محضا سواحلده ودکزه قریب الچاق اراضیده بولنوب فقط اراضیسی مرتفع وطاغلق اولان داخلده انسانلر کافةً بیاضدرلر.)

(Il y a des terres arides et montagneuses; et d'au-

tres qui, dans un terrain bas, sont arrosées de plusieurs ruisseaux.) *Montesquieu*

(اراضیء قفری وشواهق جبال بالادن مرکب یرلو اولدیغی کبی زمینی الچاق وسقی خدمتنی ایفا ایچون اطرافنده متعدد ایرماق محللردخی واردر.)

(Un pays montueux) دیمك آیری آیری یوکسکلکارله قطع اولنمش اراضی ومحل غیر مستوی دیمکدر دوز اووا اولان محله مقابل ایراد اولنور .

(On se sert peu de Chevaux en Crète, à cause de la trop grande aspérité du terrain, qui est presque partout fort inégal et fort montueux.)

Buffon

(اراضیسنك پك زیاده خشونتنه وهمان هرطرفده غایتله نامستوی وغایتله چوق تپه‌لردن مرکب بولنمسنه بناءً کریدده آت استخدامی آزدر.)

(Prenait-on ce chemin, on trouvait un pays montueux et difficile, où l'on ne pouvait mener de convois.) *Montesquieu*

(بو يول اختيار اولننجه تپه‌لردن مرکب وصعب المرور اولمغله نامساعد قافله رانی بر مملکته تصادف اونور ایدی.)

—

Tombe-Tombeau

بو ایکی کلمه‌نك ایکیسیده مجازاً موت معناسنی مفید اولوب فقط حقیقتده (Tombe) مزار طاشی ومزار وقبر معنالرینی و (Tombeau) ایسه تربه ومرقد معناسنی مشعردر بناءً علیه معنای ماوضع لهلرنده استعمال اولندقلری حالده بونلری بلا تفریق یکدیگری مقامنده ترجمه ایتمك غلطدر.

(La tombe plate du cardinal Portocarrero est sans nul ornement.)

Saint-Simon.

(قاردینال پورتوقاره‌رونك سنك مستوئ مزاری هردرلو آرایشدن ساده‌در.)

بوموقعده (tombeau) دینله‌میه‌جکی درکاردر.

(Zadig alla au tombeau de son époux, et le trouva tout étendu dans la tombe.)

Voltaire

(صادق زوجنك مرقدينه عزيمت ايتدكده زوجنى بويلى بوينجه مزاره سريلمش بولدى .)

(On prie ou on danse sur une tombe .)

Voltaire

(برمزارك اوستنده دعا ويا رقص اجرا اولنور.)

(Autour d'un tombeau.)

Voltaire

(برمرقدك اطرافنده.)

(Sur le bord de sa tombe.)

Voltaire

(كنار مزارنده.)

(Avoir déjà un pied dans la tombe)

La Harpe

(بر آياغى چقورده اولمق.)

(Creuser la tombe.)

Marmontel

(مزارینی قازمق)

(Aux plus infortunés la tombe sert d'asile.)

La Fontaine

(زیرزمین التجاکاه بدبختریندر.)

بو بابده (Lafaye) نام مدقق لغوینك ایضاحاتنی عیناً نقل ایله ترجمه ایتمك مناسب كورلدی.

(Tous les hommes n'auront pas un tombeau. Il n'y a que les grands et les riches qui puissent prétendre l'honneur du tombeau, si ce n'est en poésie, où l'on emploie d'une manière générale un mot particulier, uniquement parce qu'il exprime quelque chose de noble et de distingué. Si le terme tombeau n'etait pas spécial et déterminé, pourquoi dirait-on plutôt, un tombeau qu'une tombe de famille, et, être enterré dans le tombeau, plutôt que dans la tombe de ses pères?)

(هركسك مرقدی اولماز مرقد شرفنه ادعای استحقاق كباره وارباب ثروت ویساره منحصردر انجق اشعارده بر لفظ مخصوص عالی وممتاز برشی معناسنی افاده ایتدیكی حالده محضا

اوسببه مبنی صورت عمومیه‌ده استعمال اولنور . (tombeau) تعبیری مخصوص ومعین اولمسه ایدی برفاملیا (tombe) ی دینلمیوبده بر فاملیا (tombeau) سی نیچون دینلور ایدی واجدادینك (tombe) نده مدفون اولمق دینله جکنه اجدادینك (tonbeau) سنده مدفون اولمق دینلمسی نه‌دن ترجیح اولنور ایدی ؟)

علو وعظمت معناسنی افاده منحصراً (tombau) لفظیله وقوع بولدیغندن زوال واضمحلال مفهومنی مفید اوله‌رق کاملاً معنای مجازده (tombeau) لفظی مستعملدر .

(Le Tombeau du diacre Pâris fut le tombeau du jansénisme) *Voltaire*

(پارس نام دیاقوسك لحد ارتحالی ژانسه نیزم طریقتنك مرقد زوالی اولدی .)

بزده دخی (مهد ظهور) و (لحد زوال) ترکیبلری دائمی الاستعمال اولدیغی کبی جای قرار وایسین معناسی التزامیله (لحد مزار) وعلویاتده (تابوت قبر) دینلدیکی واردر بو یله ترکیبلر علی الاکثر اشعارده قوللانیلور .

ای هوایی وارەمز لحد مزارنده دخی
ارقەسی اوزره یاتوب راحته قبور احمد
سروری

تابوت قبر اولدی محـل اقامتی
سعدالله پاشا

—

Ouvrage d'esprit Ouvrage de l'esprit.

بو ایکی تعبیرلرك ایکیسنیده (محصول افکار)، (محصولات عقلیه) کبی ترکیبلرله ترجمه ایتمك اختیار غلط فاحشدر. بو ایکی تعبیرك ایکیسی بر معنایه اولمدیغی کبی (محصول افکار)، (محصولات عقلیه) تعبیرلری ده بر جهه مقبول و مستحسن تعبیرلردن دکلدر.

(Ouvrage d'esprit) تعبیرنده‌کی (esprit) لفظی (sprituel) دینلان آدملرك خاصه‌سی اولان بر شیئه دلالت ایدر حالبوکه (ouvrage de l'esprit) تعبیرنده‌کی (esprit) لفظی قوای بشریه‌دن بر قوتی کوسترر شو حالده بر ده بونلره مقابل اوله‌جق لفظلر تحری ایتملیز معلومدرکه بزده (sprituel) صفتنی افاده ایچـون (باریکئ فکر صاحبی) و (vivacité d'esprit) وصفنی بیان ایچون (شوخئ افکار) تعبیرلری یاقیشق آلیور یعنی (esprit) لفظنك خاصه افاده ایدن قسمنه بدل بزده (فکر) و (فکرت) لفظلری قوللانلمق مناسب اولیور قوت معناسنی افاده ایدن (esprit) لفظنی ایسه بز (عقل) لفظیله افاده ایلملیز زیرا (علوم عقلیه) تعبیریله قوهٔ عقلیهٔ بشریه‌نك وجوده کتـوردیکی علومی بیان

ایدییورز قوهٔ عقلیه‌نك تمامی معناسنه اوله‌رق (عاقل بالغ)، (عاقل ممیز) دییورز مثلا سنان پاشا تضرعات مشهوره‌سنك خطابیات قسمنده ذات باری‌یه خطاب عبودیتکارانه ایله : (عقول انسان بالای آلای استانهٔ اسرار غیب قدرتکه یتشمز) دیرکه بونده کی عقول تعبیری قوهٔ عاقله یاخود قوهٔ عقلیه دیمکدر ینه مشارالیه خطابیاتنك بر محلنده (خواطر ارباب رأی خطیر و فکرت جلالك آتشنك بر شرریله حریق) دیرکه بونده (فکرت) لفظی رأی خطیر یعنی معالی‌یه تعلق ایدن رأیلر اصحابیله توأم اولان افکار معالی پرورانه اصحابنك فکرلری معناسنه قوللانلمش دیمك اولوب شو حاله نظراً (فکر و فکرت) لفظلرینی (علو افکار)، (شوخیٔ افکار) اصحابنك خاصه‌سی مقامنده استعمال ادبیات قدیمه‌مزه دخی موافق اولدیغی اکلاشیلور اویله ایسه فرانسزلرك (ouvrage d'esprit) دیدکلری اثرلره بز (بدایع فکریه) دیمایز اما (علوم عقلیه) ونقلی‌یه مقابل (عقلی) دینلمسی کبی بعض مواقعده عقل لفظی استعمال ایدییور ایسه‌کده آثارده بو لفظك ذکری موافق استعمال اولمیه‌جغندن فرانسزلرك (ouvrages de l' esprit) دیدکلری اثره بز علی الاطلاق (مؤلفات) و (آثار مدونه) دیرایسه‌ك تماماً افادهٔ حال ایتمش اولورز لکن معارف نقلیه‌یه مقابل معارف عقلیه‌یه دائر اثرلر قصد ایدیله‌رك (ouvrage de l'esprit) دینلور ایسه او حالده (معارف عقلیه مؤلفاتی) و (مأثر عقول بشر) و (معقولات انسانیه) کبی ترکیبلرله ارائهٔ فرق ایده‌بیلورز .

(Ouvrage Desprit) تعبیری حقنده مشهور (Lafaye)ك
افادهٔ ایضاحیهٔ آتیه‌سی شایان دقتدر :

(Les ouvrages d'esprit sont ceux dont le mérite est apprécié par le goût, les comédies, les romans, par exemple, et qui, sous ce rapport, ressemblent à la conversation et aux beaux-arts; les femmes en sont capables comme les hommes.)

(بدایع فکریه شول بدایعدرکه آنلرك قیمتی ذوق ایله تقدیر اولنور مثلا قومدیلر ورومانلر کبی انلر بوجهتجه مکالماته وفنون نفیسه‌یه مشابه اولوب اولبابده نسوانك دخی ذکور کبی اهلیتلری واردر.)

مشهور (Montesquieu) نك آثار خامه‌سندن برینك عنوانی شودر:

(Réflexions sur les causes du plaisir qu'excitent en nous les ouvrages d'esprit et les productions des beaux-arts.)

(بدایع فکریه ومآثر فنون نفیسه‌دن نفسمزده حاصل اولان صفانك اسبابی حقنده ملاحظات.)

(Pourquoi voulez-vous que les romans et les comédies, ces ouvrages d'esprit, soient une occupation peu honorable.) *Racine*

(بدایع فکریه‌دن اولان رومانلر وقومدیلر نه‌دن براشتغال ناقص‌الشرف اولسون؟)

(La finesse dans les ouvrages d'esprit, comme dans la conversation, consiste dans l'art de ne pas exprimer directement sa pensée.)

Voltaire

(مکالمه‌ده اولدیغی کبی بدایع فکریه‌ده دخی ظرافت فکرینی طوغریدن طوغری‌یه بیان ایتمامك فنندن عبارتدر.)

(Juger avec goût des ouvrages d'esprit.)

Montesquieu

(ذوق آشنایانه محاکمهٔ بدایع فکریه ایتمك.)

(Les romans sont de tous les ouvrages d'esprit ceux dont les femmes sont le plus capables.)

La Harpe

(بدایع فکریه میاننده قادینلرك الڭ زیاده موافق استعدادلری اولان شیلر رومانلردر.)

(Ouvrages de l'esprit) تعبیری کافهٔ مؤلفات ادبیه‌یه الك جدی آثاره کتابلر مندر جاتندن اوله بیله جك هرشیئه ومثلا هندسه بلاغت اخلاق کتابلرینه شاملدر.

(Dans les ouvrages de l'esprit, les hommes sont

plus habiles que les femmes, parce qu'ils ont naturellemènt plus de génie et de profondeur.)

Lafaye

(مؤلفاتده ذكورك مهارتى نسادن ازيد اولوب زيرا دهاء وعقل تعميق انجا ذكورده بالطبع زياده‌در.)

مشهور Labruyère (Caractères) يعنى (خصائص) نام اثرينك عموماً مؤلفاته و آثار مدونه‌يه دائر محاكاتى حاوى اولان فصل اولنه (Des ouvrages de l'espuit) عنوانى ويرمشدر.

(Nos livres ne sont point écrits à la main, mais imprimés à peu près commes les estampes, et cette invention éternise aussi les ouvrages de l'esprit.)

Voltaire

(كتابلرمز اصلا خط دست ايله محرر اولميوب قالبلر كبى باصمه‌اوله‌رق بو ايجاد آثار مدونه‌يه سبب بقاى ابدى دخى اوليور.)

نفعى مرحوم فرانسزلرك (ouvrage d'esprit) ديدكلرى آثارده (esprit) لفظيله مقصود اولان معنايى يعنى بالاده (فكر) و(فكرت) لفظلرينه مصادق اولامغه ياقشديغنى بيان ايلديكم معانى‌يى مفيد اولمق اوزره (انديشه) لفظى چوق قوللانمشدر:

قنده بن قنده یه تعریف شـاه نکته‌دان
نیلیم ضبـط ایده‌مم اندیشـهٔ زورآوری
فکر اوصافك غدای روحدر اندیشـه‌مه
دل هلاك اولور اگر اولسه‌م اوسودادن بری
جوهر اکسیر مدحك طرح ایدنجه رشکدن
ایلرم هرلحظه اندیشـه‌مله جنـك زرگری

بیتلرنده اولدیغی کبی فقط شمدی بزده (اندیشـه)محضا وهم ووسوسه مقامنده مستعمل اولدیغندن بشقه معنایه النه‌مز ایرانیلر مدبر آدم‌معناسنه اوله‌رق (اندیشه‌مند) دیرلرایسه‌ده بزده بوتعبیر بوقدر موسـوس ویا اندوه وغمومه دوشمش آدمه (اندیشه‌ناك) دیدکاری کبی بزده دیرز لکن عقل وفکر کبی لفظلره عطف تفسیر یولنده اولمدیغی حالده اندیشه‌یی فکر معناسنه آله‌رق استعمال ایدر ایسه‌ك غرابت الفاظ اغلاقنه کیرمش اولورز عطف تفسیر یولنده جائزدر .

عقل واندیشه‌م خیالم قالمسون
حالی فکره مجـالم قالمسـون
تا بوصـورتله ملالم قالمسـون
طولدیر ای ساقی کتور پیمانه‌یی
نشـئه‌یاب ایله دل دیوانه‌یی

انجق نفی دخی (دوشـونش) (بولش) کبی خاصـه‌لری تضمن ایدن معنانی (فکر) لفظیله افاده ایتمشدر:

دلمده فکر بکرمله خیال شاهد خلقك
یازلمش بر کتابه نقش یوسفله زلیخادر

(عقل) لفظی ایسه قوهٔ عاقلهٔ انسانیه مفهومنده اوله‌رق کرك ایرانده وکرك بزده (عقل ایرمز) ، (احاطهٔ عقـولدن خارجدر)، (عقل کسمز) یولنده مستعملدر.

ملحد کرسنه درخانهٔ خالی برنان
عقل باور نکندکز رمضان اندیشد

سعدی

غرائب تصادفیه‌دن اوله‌رق فرانسزجه کندیسـنی اعقل قاس‌عد ایدن وهر ایشده عقلنی پسند ایلیان آدملره (esprit fort) دنیلدیکی کبی بزده دخی (عقلادن) ویا (عقلا)دنیلیور.

بکمز یك عقلادن کچینور
اذکیادن ظرفادن کچینور
او تکبرله فقط بیچاره
ینه جیب کبرادن کچینور

سعید

(متن) و(نص) لفظلرینـه مقابل اوله‌رق کتوریلان (esprit) لفظی حقنـده غلطات ترجمه‌نك برنجی دفـترنده

ایضاحات کافیه ویرلمش اولدیغندن اوبحثك بومبحثه تعلقی اولمیوب اوجهته دائر معلومات ایچون دفترمز بوره مراجعت اولنمق اقتضا ایدر .

عطوفتلو ماجد بك افندی حضرتلرینه تشکر

ترقیپروران وطنك سرمایهٔ افتخاری عد اولنمغه سزاوار اولان معارفمندانمزدن عطوفتلو ماجدبك افندی حضرتلری غلطات ترجمه حقنده تحریرینه ابتدار بیورمش اولدقلری مطالعه نامه‌نك برقسمنی طرف کمترانه‌مه ارسال ایلمشلردر .

ثمرهٔ اقدامات مخصوصهٔ ذاتیه‌لری اولمق اوزره مشار الیه حضرتلری کرك ترکجه وکرك فرانسزجه احراز مرتبهٔ کمال کتابت ایتمش برذات بلندقلرندن مشار الیه حضرتلرینك اثر عاجزانه‌می مطالعه‌نامه تحریری کلفتنه شایان درجه‌ده عد بیورملری عبدعاجزجه موجب افتخاردر .

جمله‌یه معلوم اولدیغی وجهله نور حقیقت مصادمهٔ افکار ایله حاصل اولوب علی‌الخصوص اصول ترجمه‌کبی سلیقه‌یه وطرز تقدیره شدت تعلقی اولان وبلکه صرف انلرله قائم بولنان برماده‌ده مداولهٔ ابحاث متحتم ایدوکندن بوبابده

مباحثه‌یه کیرشمك ایسته‌مك معارف وطنیه‌یه خدمت جدیه آرزوسنده بولنمقدر .

چونکه حالا نیچه مترجملرك ترجمه‌لری نیچه نیچه غلطات ایله مالا مال و آثار مترجمه‌نك بر طاقمی فرانسزجه بیلمیان آدملره کوره حقیقةً بی‌آل اولوب ترجمه‌لره چارهٔ حسن اصلاح بولنماز ایسه آثار غربیه‌دن ترجمه طریقیله استفاده‌مزه ایلروده امکان قالمیه‌جغی درکاردر .

خصوصیله رسمی ترجمه‌لرده ایکی لسانك ایکیسنده‌ده ملکهٔ تامه‌لری اولمیانلرك ایتدکلری خطالردن ماعدا شیوهٔ افاده‌جه تصادف اولنان غرابتلر بی حد و پایاندر .

درلتجه بوبابده‌کی احتیاجه بر درجه‌یه قدر خدمت ایچون کشاد بیوریلان لسان مکتبنده رسمی ترجمه‌لره بالخاصه اعتنا قلنمقده اولدیغی کمال ممنونیتله مسموعدر .

ذوات معروفهٔ مملکتمز دخی ماجدبك افندی حضرتلرینك تحریرینه مبادرت بیورمش اولدقلری مطالعه‌نامه طرزنده مطالعه نامه‌لر تحریر وارسال بیورسه‌لر ترجمه خصوصنده‌کی مشکلات حل وفصل اولندقدن بشقه نوهوسانه ارائهٔ مسلك صواب ایله خطالردن ممکن اولدیغی قدر ترجمه‌لرمزی تصفیه مقصدی حاصل اولور .

رأی وفکر عاجزانه‌مه مخالف اولمقدن طولانی بر مطالعه

نامه‌یی دفاتر کمترانه‌مله نشر ایتمکدن هیچ بر وقتده کیروطورمام.
زیرا اول و آخر اعلاننددن خالی اولمدیغم وجهله لایخطیلك
ادعاسنده اولمدیغم کبی اعتراضاتی ایضاح حقائق وسیله‌سی عد
ایلدیکمدن معترض اولان ذواته منتدار اولورم.

ژورنالجیلق مسلکنك متقاعدلرندن اولدیغمه مبنی مباحثات
قلمیه عبد عاجزجه طبیعت ثانیه حکمنه کیرمش اولمغله ایستر
ادعای عاجزانه‌مده‌کی اصابت متبین اولسون ایستر بشقه‌سنك
میدانه قویدیغی برحقیقتی تسلیمه مجبور اوله‌یم جریان مباحثه
تسلیتبخش قلب محزونم وعلی کلا التقدیرین برخدمت وطنیه‌ده
بولنمش اولمق مطالعه‌سی شوق آور ونشاطپرور درونمدر.

سرمایهٔ نشاط درون ناله‌در بکا
حکمت جهانده اکلنه‌مم آه وزارسز

بیتی اجلهٔ شعرای معاصریمزدن عارف حکمت بك افندینك
بر غزل رنکیننده مندرجدر.

شو بیتك ویردیکی نشوهٔ تأثیرایله آتیده‌کی قطعه‌یی علی الفور
کشیدهٔ سلك تنظیم ایتمشیدم:

بحث ونظر قلملر ایچون زیب جامه‌در
قالـه یازیق دکلمی قلم زیب جامه‌سز
سرمایهٔ نشاط درون بحث خامه‌در
بنده سعید اکلنه‌مم بحث خامه‌سز

صورت مخصوصه‌ده اوله‌رق (غلطات ترجمه) مباحثه‌سی شایان اعتنا مباحثدن اولوب فرانسز لسانی معارف غربیه‌نك ملکمزه میزاب جریانی حکمنده اولدیغندن حاصل اوله‌جق نتائج ابحاثك اهمیتی نسبتنده مناظراتك لذتی افزایش بوله‌جغی و بولسان مباحثاتی معارفمزك اساسنه خدمت دیمك اوله‌رق ارباب وقوف عندنده بحق شایستهٔ تقدیر کوریله‌جکی کبی دوائر دولتجه دخی ترجمه‌لرك اصلاحیله اوراقك سطقدن ازاده بولنمسی مادهٔ معتنا بهاسنه موفقیت مباحثات مزبوره‌یه اهمیت ویرلمکله حاصل اوله‌جغندن مباحثاته دقت ونتائج حاصله‌یه کوره تصحیح اوراقه همت ایتملری ضمننده ترجمه قلملری رؤساسنه آمرلری جانبندن امرلر ویریله‌جکی شبهه‌دن آزاده‌در .

ضروب امثالمز صره‌سنه کچمك درجه‌لرنده منتشر اولان (بارقهٔ حقیقت مصادمهٔ افکاردن چیقار) حقیقتنه خلقمزجه نه درجه‌لرده اهمیت ویرلمکده اولدیغنی (غلطات ترجمه) دفاتری میاننده خالد بك افندی ایله یورغاکی افندینك اعتراضلریله انلره جواباً وقوعبولان افادات عاجزانه‌می محتوی ایکی دفترك دیکر دفاترك ایکی مثلی درجه‌سنده صاتلمش اولمسی ارائه ایدوب تبین حقائقه خلق طرفندن ابراز تشنکی اولندیغی اشکاردر .

طریق غزته‌سنده اصطلاحات طبیه‌یه دائر قاسم عزالدین

افندی ایله ایتدیکمز مباحثه اثناسنده غزته‌نك بیع یومیسی بر قاچ یوز نسخه افزایش بولمش اولدیغی دخی امور مثبته‌دندر.

ظهور ایده‌جك حقائقك هم اصول کتابته وهم ترجمه‌یه خدمتی وبونلردن ماعدا معارف غربیه‌نك ملکمزجه حسن انتشارینه سببیتی بویولده تعاطیء افکار ایدنلرك بین‌الخلق ازدیاد قدرلرینی موجب اولمق طبیعیدر.

عطوفتلو ماجد افندی حضرتلری مطالعه‌نامهٔ عالیء تحریرانه‌لرینی فرانسزجه اوله‌رق تحریر ایتمکی التزام ایله فرانسزجه یازمغه باشلامشلر وبو ترجیحی شو طرز لطیف اوزره تعلیل بیورمشلردر:

Certes, je ne prétends pas connaître la langue de Voltaire mieux que ma propre langue. A vrai dire, je ne possède ni l'une ni l'autre de ces deux langues. Mais, écrire mal pour écrire mal, j'aime mieux encore que ce soit en français.

Dans cette dernière langue, au moins, j'ai prêt sous la main tout un stock d'habits confectionnés pour habiller mes pensées. Les habits confectionnés que j'ai à ma disposition sont, il est vrai, pour la plupart vieux, usés et mal coupés — je suis le pre-

mier à en convenir—mais qu'importe, ils ont pour moi l'avantage immense d'être tout prets; tandisque, s'ils me fallait habiller ces mêmes idées avec des habits à la turque, il me faudrait prendre la mesure de chacune d'elles, déterminer le cafetàn qui lui sied le mieux; le couper, le coudre; l'orner de garnitures; bref, me livrer à tout un travail de tailleur pour lequel je n'ai ni le temps ni le goût nécessaire. D'ailleurs, il est tout juste que mes pensées soient habillées à la même enseigne que mom humble personne. Savoir chez un Mayer quelconque.

فرع اصله تابع دكلیدر؟

Tant pis si elles seront aussi mal habillées que moi même.

ترجمه

حقيقت! فرانسز لسانی [۱] لسان مادرزادمدن ایوبیلمك ادعاسنده بولنميورم طوغريسی بوايكی لسانك هيچ برنده حائز

[۱] فرانسز لسانته (Voltaire)ك بك چوق خدماتی اولمق وسليقه‌ كتابتی بك مقبول بولنمق جهتيله بين الادبا (فرانسزجه) دنيله‌جك يرده (la langue de Voltaire) يعنی وولترك لسانی دينلمك عادت اولمشدر.

كمال دكلم لكن مادام كه ايكيسنده ده فنا يازيله جقدر فرانسزجه يازلمسنی ترجيح ايدرم فرانسزجه ده هيچ اولمزايسه مطالعاتمی الباس ايچون حاضر ياپلمش برچوق البسه زيردست انتخابمده موجوددر واقعا يداختيارمده بولنان البسه على الاكثر اسكيمش يرانمش وفنا شيلردر ــ بونی اول باول كندم اعتراف ايدرم ــ لكن نه ضرر وار؟ ! نتيجه انلرك برفائدهٔ عظيمه لری اولوب اوده مكملاً حاضر بولنملريدر حالبوكه ملاحظات مزبوره يی الاتركه كيديروب قوشاتمقلغم لازمكلسه هر برينك اولچوسنی المق هر برينه الك زياده ياراشان خفتانی انتخاب ايتمك اوخفتانی بچمك ديكمك وسائط تزيينيه ايله توشيح ايلمك والحاصل برمكمل معاملهٔ خياطيه يه كيرشمك اقتضا ايدركه اكا نه وقتم مساعد نه ده خواهشم موافقدر همده مطالعاتمك البسه سی دخی البسهٔ شخص ناچيزم كبی بر دكان حاضر فروشان امتعه سندن بولنمق تماماً محق ومناسبدر يعنی انلرده راست كله بر (ماير) [١] البسه سيله متلبس بولنمليدرلر .

فرع اصله تابع دكلميدر ؟

انلرده فنا البسه لی اولمقده كنديمه مشابه اوله جق اولورلرسه فبأس !

انتهی

---

[١] ماير وشركاسنك استانبول وبك اوغلنده كی حاضر البسه دكانلری معلومدر ماجد بك افندی حضرتلرينك ماير بيورملری ذكر خاص واردهٔ عام قبيلندندر مقصود عموماً حاضر البسه جيلردر .

sa plus constante sollicitude, je m'en estimerai doublement, triplement heureux. Mais si, au contraire, je ne réussis qu'à vous déplaire par ma rude franchise, eh bien alors, tant pis pour celui qui est et demeurera toujours votre tout dévoué ami et serviteur.

A. Madjid

ترجمه

اسلوب بيان عينيله انساندر [١] دينلديكي كبي رأى عاجزانه مجه لسان قوم عين قومدر دينله بيلور لايقيله دوشونلديكي حالده بو حقيقت ثانيه اساساً حقيقت اولى حقنده بر حاشيهٔ تفصيليه دن عبارتدر في الحقيقه جامع اولديغى خزائن ادبيه وعلميه ايله بر لسان شخص معنوى حكمنده اولان بر قومه مخصوص اسلوب بيان ديمكدر .

بو ملاحظاتى درپيش ايتمكه مجبوريت كورديشم [٢] سزه يكى بر شى اوكرتمك ادعاسنه قطعا مبتنى اولمديغنى استطراداً باليان بو مجبوريت كتابكز حقنده مبادرت ايده جكم انتقادده

[١] Le style c'est l'homme ضرب مثل مشهور غربيسنى بو وجهله ترجمه يه عطوفتلو اكرم بك افندى حضرتلرى موفق اولمشلردر .

[٢] بو ملاحظه تدن مقصد ايلروده ان شاء الله نشر اولنه جق مقدمه ده لسانمز حقنده مندرج ملاحظات حكيمانه دندركه جمله سنك خاتمه سى اوله رق بو قاروكى فقره درميان بيورلمشدر .

يك عالی بر وطنپرورلك نقطهٔ نظرندن عطف نگاه محاكمه ايده جكمی
اخطار ایچون اولدیغنی افاده ايلرم بو عالی نقطهٔ نظردن وظيفهٔ
انتقادی غايتله بیطرفانه ايفا ايده جكم يعنی هر نه زمان سزی
شايان تقدير وثنا عد ايدر ايسه م حقكزده بلا قيد وشرط
ايثار ستايش وتقدير ايليه جكم بوكا مقابل مستحق اولدیغكز شی
مؤاخذه و سرزنش اولدیغنی كورور ايسه م حقكزده ايراد مؤاخذاتده
دخی امساك ايتميه جكم الحاصل اقتدار عاجزانه مك درجهٔ مساعده سنه
كوره شديد العقاب وفقط عدالتنصاب وبالمقابله عدالتنصاب
وفقط شديد العقاب بر حاكم اوله جغم هر حال وكارده اخلاص
تامه اعتماد ايده بيلورسكز ترقی يه متعلق كافهٔ خصوصات مقتضيات
آمال فيض اشتمال جناب شهرياريلرندن اولمغله اساساً مقصد همايون
حضرت پادشاهی اولان وطرفكزدن استحصالنه خدمت
ايدلمكده بولنان مقصدده يعنی مملكتك ترقیء ادبی وعلميسی
مقصدينه بوصورتله بعض خدمات جزئيه ابرازينه موفق اولور
ايسه م كنديمی ايكی اوچ قات بختيار عدو شمار ايدرم لكن بالعكس
درشتیء صدق مقال ذات عاليكزجه موجب ناخشنودی وانفعال
اولمقدن بشقه بر نتيجه استحصال ايده مز ايسه م فويل لحبكم
وعبدكم الصادق الواطد

عبدالله ماجد

قوهٔ قلميهٔ كمترانه مك مساعده سی درجه سنده انتقادنامهٔ

عاليلرينى بالاده‌كى ايكى نمونه وجهله حرفياً ترجمه و نشر ايتمه‌كى وعد ايدر ومشاراليه حضرتلرينه بالخاصه عرض تشكر ايلرم.

كافهٔ خصوصانده التزام اخلاص وبيطرفى مقتضاى مسلك عاجزى اولوب خصوصا ماجد بك افندى حضرتلرى كبى بر حاكمك حضور معنويسنده اعتراف قصوره وبحق مدافعه اولنه‌بيله‌جك شيلرده حسن مدافعه‌يه مسارعت ايده‌جكم دركاردر.

كرچكدن التزام حقانيت ايدن ذوات كرامك مؤخذاتندن منفعل اولمق اثر جهل ونادانى اولوب مقصد مشترك اولان تظاهر حقيقته دلالت وخدمت ايدن اعتراضات صاحب اثرى رهين ممنونيت ومسرت ايتمليدر.

لهذا عطوفتلو ماجد بك افندى حضرتلرى بو مباحثه‌ده عبدعاجزى نه جهتله شايان مؤاخذه كوررلر ايسه كورسونلر (عدم تسليم حق) جرميله اتهام بيورميه‌جقلردر.

مقدمهٔ انتقادنامه‌ده بوقاروده ايما قلنديغى اوزره ايلروده كنديلريله بالمذاكره نشر اولنمق مقرر اولوب شمديلك انتقادنامه‌نك دردست ترتيب اولان يدنجى دفتردن بدأ ايله پياپى هم اصلاً وهم ترجمةً نشرينه ابتدار قلنه‌جقدر.

نصلسه بزده مباحثات ادبيه وعلميه ذاتياته منتقل اولمق عادتى بك چوق زمانلر جارى اولمشسه‌ده لله‌الحمد شمدى او عادت متروكدر.

وقوعبوله جق هر نوع تبليغات اعتراضيه و سائره نك اسلوب آدابه موافق يازلمق شرطيله دفترلره درجي و اجوبه سنك اعطاسي مقرردر.

هله ماجد بك افندی حضرتلری کبی ذوات معروفهٔ وطنك انتقادنامه لرندن ايديله جك استفاده عموم مملكته عائد اولديغندن اويله ذواته كندي نامنه اصالةً وعموم معارفپروران نامنه وكالةً ايفاى تشكره بورجلى يم.

لازمهٔ حال بومباحثه ده ممكن اولديغى قدر ايرادمثال اولمغله كرك ماجد بك افندی حضرتلرندن وكرك بويولده انتقادنامه تحريرينه تنزل بيوره جق ذواتدن تكثير امثله خصوصنى پك رجا ايدرم.

يازيلوب كوندرلمش انتقادنامه لردن برطاقمنك هنوز نشر اولنمامسى خالد بك افندی ايله ويورغاكى افندی ايله جريان ايدن مباحثه لردن ناشى انلرك نشرينه حاجت قالمامش اولمسندن منبعث اولوب بشقه برسببه مبتنى دكلدر.

SENTIMENT

بولفظى (حس) وعلى الاكثر جمع حالنده (حسيات) ديو ترجمه ايديورز جناب حق غريق رحمت ايتسون الحاج ابراهيم افندی مرحوم بوكا معترض اولوب (حسيات) ديمك حواس ظاهره ايله حس اولنان شيلر ديمك اولديغنى وبناءً عليه حواس ظاهرهٔ معلومه دلالتى اولمقسزين اكلاشيلان شيلره حسيات واودرلو اكلايشلره حس دنيله ميه جكنى ادعا ايتمش وعربيات ايله مشتغل ذوات كرامز مرحوم مشاراليهك اثرينه اقتفاءً بواعتراضى

التزام ایتدکلرندن وفقط شمدی بزم حسیات دیمکلکمزه مقابل وقبولی قابل بر تعبیر بوله‌مدقلرندن ایش کشمکش اختلافده قالمشدر بو خصوصه‌دائر بعض ذوات ایله تعاطیٔ افکار ایلدمسه‌ده هیچ برندن بر رأی قطعی اله‌مه‌دم یالکز عطوفتلو اکرم بك افندی حضرتلری الحاج مرحومك اساساً حقی اولدیغنی تسلیم ایله برابر حسیاتك شمدیکی استعمال معروفی بك اساکیر اولمش اولدیغندن او استعمالك ترك وتغییری ممکن اوله‌میه‌جغنی وبناءً علیه حواس ظاهره ایله حس ایدیشلره احساسات ودلالت حواس ظاهره ایله اکلاشیلان شیلره محسوسات دنیلمسی چارهٔ دفع مشکلات اوله‌جغنی ایراد بیوردیلر مؤخراً دنیاده الك سودیکم آدملردن اولان معلم ناجی ایله وقوعبولان مکالمه‌مز اوزرینه معلم مشارالیه طرف عاجزی‌یه تذکرهٔ آتیه‌یی ارسال ایتمشدر:

افندم سعید بك افندی حضرتلرینه

معالیمآب افندم حضرتلری

کچنلرده ملاقات علیهٔ کریمانه‌لریله شرفیاب اولدیغم صرده بالمناسبه موضوع موقع بحث اولان حسیات تعبیرینه متعلق الحاج ابراهیم افندی مرحوم طرفندن (ادبیات عثمانیه) رساله‌سنده درمیان اولندیغی بیان بیوریلان ملاحظات مؤخراً نظر مطالعه‌دن کچیرلدی مرحوم (اقسام تشبیه) مبحثنده (مشبه ویا مشبه بهدن هر بریسی یا مفرد ویا مرکب اولدیغی کبی بونلرك یا حسی ویا عقلی اولمسی دخی امور طبیعیه‌دندر حس دیدیکمز

حواس ظاهره يعنى باصره وسامعه وذائقه وشامه ولامسه ايله
حس اولنان شيلردر مثلا مبصراتده حد ايله ورد وقامت ايله
سرو ومسموعاتده صوت انسان ايله صوت بلبل ومذوقاتده
ماء عذب ايله شكر ومشموماتده رائحهٔ كاكل ايله بوى كل
وملموساتده جلد ناعم ايله پنبه وياخود حرير كبى. بو صورتده
حسى اولان شيلر يا اجسامدركه رؤيةً ولمساً بيلنور
وياخود اجسام ايله قائم كيفياتدركه سمعاً وشماً وذوقاً
حس اولنور) ديدكدن صكره آلت طرفده (عقليات قسمنه
وهميات داخل اولديغى كبى وجدانيات يعنى قواى باطنه ايله
ادراك اولنان شيلر دخى داخل اولورلركه بونلر غضب وحزن
وغم وكدر وسرور ونشاط وارزو ومحبت و بغض وعداوت
وبونلره مماثل تأثرات وانفعالات نفسيهدركه اومثللو احوال
وكيفياته شمدى غلط اولهرق بعضيلر حسيات دييورلر) دييور
حين ملاقاتده لاقرديسى كچديكى وجه ايله (حسيات) كلمهسى
(Sentiment) لفظك ترجمهسى ايچون لسانمزده معادلى تحرى
اولنديغى صرهلرده ميدانه چيقمش وكيده كيده ارباب قلم بيننده
استعمالى تعمم ايتمش بر تعبير محدثدر بوكون هركس (Sentiment)
مقامنده (حسيات) دييور واقعا بو تعبيرك شو موقعده استعمالى
استعمال عربه موافق اولوب اولمديغى شايان تحقيق برمسئلهدر
ايشته مرحوم بونقطهٔ نظردن باقهرق عادت معلومهسى اولديغى
وجه ايله بونك استعمال عربه مغاير بولنديغى كورنجه لسانمزدهكى
صورت استعمالى غلط اولديغنه حكم ايتمش وعلاوةً (بن بيلممكه

بونلره حسیات دنجه اصل حسیاته نه دیملری لازم کله‌جکدر) دیمشدر فی‌الحقیقه استعمال عربه نظراً مرحومك حقی اولدیغی تسلیم ایدلمك لازم کلیور چونکه انلرك (Sentiment) مقامنده بزم کبی (حسیات) قوللانملرینی بیلمیورز بیلدیکمزه کوره انلرك استعمالی یالکز (صوت حسیدر) (صوت حسیاتندر) بولنده‌در بز بومقامده اکثریا (محسوس ـ محسوسات) کلمه‌لرینی قوللانیورز بونلره بدل عرب کبی (حس ـ حسیات) تعبیرلرینی‌ده قوللانه‌بیلیرز فقط (حسیات) کلمه‌سی بینمزده (Sentiment) معناسنده مألوف الاستعمال اولمش . واقعا بواستعمال استعمال عربه مغایر کوریلیور اما بزم استعمالمزه موافق بولنیور اصله نظراً مناسبتسزده دکل. لساننزده بوقدرده تصرفه حقمز اولمسونمی؟ بومبحثده (احساس) کلمه‌سی دخی وارد خاطر اولیورکه استعمال عربه کوره حس ایتمك دیمکدر (فلما احس عیسی منهم الکفر) آیت کریمه‌سنده اولدیغی کبی. مثلا (حس ایتدم) موقعنده (احساس ایتدم) دیمك بزم سلیقه‌مزه اویمیور مع‌مافیه (حسیات)ه بدل (احساسات) دیه‌بیلیرز ذهن عاجزانه‌مده برده (احتساس) لفظی وار احتمالکه بوکلمه قاموسده بولنماز فقط ظن عاجزانه‌مه کوره (حسیات) یرنده (احساسات) دیمکدن (احتساسات) دیمك اولادر حتی دیه‌بیلیرم‌که بز (احساس)ی حس ایتدرمك معناسنده دخی قوللانملی‌یز چونکه بومعنایی افاده ایچون بسیط برتعبیرمز یوقدر بعض مواضعده (کندیسنه احساس تأثرات قابل اولمدی) کبی جمله‌لر ایرادینه لزوم کو-

ریئور صانیرم. (ایجاب) و(اقتضا) مصدرلری عربیده دائما متعدی اوله‌رق قوللانلدیغی حالده بز ایکیسنی‌ده هم متعدی هم لازم اوله‌رق قوللانیورز مثلا (بوشونی ایجاب یاخود اقتضا ایدر) دیدیکمز کبی (بوبویله اولمق ایجاب یاخود اقتضا ایدر) دخی دییورز مرحوم برمباحثه اراسنده (بو بویله اولمق ایجاب ایدر) دیمامل (بو بویله اولمق لازم کلیر) دیملی دیمش ایدی استعمال عربه نظراً کذلك حقلی اولدیغی تسلیم ایدلمك لازم کلیر فقط ...

ایشته (احساس) دخی (ایجاب) و(اقتضا) کبی ایکی صورتله‌ده قوللانیله‌بیلیر (احتساسات) یاخود (احساسات) (حسیات)ك یرینی طوته‌بیلیر ایسه‌ده هرحالده (حسیات) ترجیح اولنور. سببی انلرده معنای مصدری بولندیغی حالده بونده اومعنی بولنمامقله برابر تلفظ جهتیله دخی اخف اولمسیدر (احتساسات) یاخود (احساسات) (درونی اوله‌رق حس ایدشلر) معناسنی متضمن اولدیغی حالده (حسیات) (درونی اوله‌رق حس اولنان کیفیات) مآلنی مشتمل بولنیور بونکله برابر انلرك استعمالده معنای مصدریدن تجریدیله اسمیته ارجاعی کوج برشی دکلدر (حسیات) ه (وجدانیات) دنیلمسنی مرحوم ضمناً ترویج اتمك ایستمش ایسه‌ده بودخی نزد سامیلرنده مناسب کورلیه‌جکی شبهه‌دن وارسته بولنمشدر.

حضور معنویلرنده بی‌فائده بوقدر سوز سویلمکه جرأت ایتدیکمدن طولایی عفوعالیلرینی تمنی ایلرم امروفرمان حضرت من‌له‌الامرکدر فی ١٥ تشرین‌اول سنه ٣٠٦ بنده

معلم ناجی

جواب

معلم محترم!

ذات عاليلرینه اولان محبتمی بالاده افاده ایتدیکم کبی محبتمده تقدیرمك بك زیاده تأثیری اولدیغندن عرض تقدیراته حاجت کوردم.

رأی والالرنده‌کی اصابت یعنی استعمال عربه متعابعت قطعیه‌یه عدم مجبوریت درکار اولمغله (حسیات)ی معنای معروفنده استعماله حقمز بدیهی وحتی تکلیف بیوریلان (احتساسات) لفظنك قبوله شایسته‌لکندن بشقه بك چوق محلده (حسیات)ك اکا دکل انك (حسیات)ه رجحانی امر جلیدر.

زیرا سبب ترجیح اوله‌رق بیان بیوریلان لفظاً اخف اولمق ماده‌سی لسانمزجه سبب ترجیح اولمیوب بالعکس قاقلهٔ لسانمز بیوك وعلی الخصوص آخرلری صوت بلند ایله اوقونمغه مساعد لفظلری ایستدیکندن وحتی عربی تأنیثلری دخی الله اعلم بوسببه مبنی اخذ وقبول ایتمش اولدیغمز کبی (صلاح)ی (صلاحیت) (شکران)ی (شکرانیت) (نقصان)ی (نقصانیت) یاپمق یولنده‌کی غلطاته بیله بزی بوسائقهٔ قاقله سوق ایتدیکندن وبرده بك چوق موضعده (درونی اوله‌رق حس ایدشلر) معناسیله (درونی اوله‌رق حس اولنان کیفیات) معناسی ممزوجاً متبادر خاطر اولمق مناسبت الدیغندن (حسیات) (احتساسات)ه نظراً ضعیف المفاد قاله‌جغی جهتله دقایقجویانه ترجمه‌لرده (حسیات)دن زیاده (احتساسات)ه جای استعمال بولنه‌جغی جزئی اجالهٔ افکار اولندیغی حالده تسلیمده تردد بیورلمز.

(Justice) لفظنه اضافتله كتوريلان (Sentments) لفظنى افاده يعنى (Sentiments de justice) تركيبنى ترجمه اقتضا ايتدكده (احتساسات عدالتپرورى) دنيلمسى بك زياده موافق حال ومصلحت اولور.

(سيد) لفظندن محرف اولەرق (Cid) ناميله مشهور افاق اولان وموضوعى قبائل عربان رؤساسندن برينك احوالنه متعلق بولنان برتياترو اويونى حقنده مطلقا برملاحظهٔ انتقاديه ترتيب اولنمسى قرال اون دردنجى لوئى طرفندن (Académie) دنيلان انجمن دانشه امر اولنديغندن وحالبوكه اثر مزبورك ناظمى (Corneille) شعرده اتشزبان ونثرده مالك خامهٔ زهر افشان برآفت دوران اولمغله انتقاد اثريله انك جلب سوء نظرى انجمن اعضاسنجه مشكلترين امور ايدوكندن انجمن هيئتى عظيم مشكلات ايچنده قالمشدر.

شاعرك زهر خامهٔ نظم ونثرندن احترازاً مضطرب البال وديكر طرفدن امر حكمدارىيه مجبور امتثال اولان انجمن اعضاسى ناچار نشر ايتدكارى ملاحظه نامەنك عنوانى اولەرق (Observations de l'Académie sur le cid) يعنى (انجمن دانشك سيد حقندەكى ملاحظاتى) ديەميوب (Sentiments de l'Académie sur le cid) ديمكه مجبور اولمشلردر.

صور انتقادانه نظراً بورادەكى (Sentiments) لفظى يالكز درونى حس اولنان كيفياتى مفيد اولميوب اويونك اجراات ذوات وتحولات حالاتى حقندەكى حس ايدشلرى دخى افاده

ایتمك لازمكلدیكندن عبارهٔ مزبوره‌یی (انجمن دانشك سید حقنده‌كی احتساساتی) دیه ترجمه‌ده اصابت ایدلمش اولمزمی؟!

ضروری اوله‌رق مقالهٔ علیه‌لرینك برنقصانی من‌غیرحد اخطار ایتمكدن كیرو طوره‌مدم:

طرف والالرندن (حسیات)ك برجه شایع اولان معناده استعمالی التزام بیورلمقله برابر الحاج مرحومك (بونلره حسیات دنیلدیكی حالده اصل حسیاته نه دنیلمك لازمكله‌جكی) یولنده‌كی ملاحظهٔ انتقادیه‌سی جوابسز براغلمش وبوایسه‌غیرجائز بولنمشدر.

ظن عاجزانه‌مجه ایشك بوجهتی جوابسز براغلمق كرك الحاج مرحومك وكرك پیرولرینك (حسیات)ك برجه معروف اولان معناسنی افاده ایده‌جك وشایستهٔ قبول اوله‌بیله‌جك برتعبیر بولوب اعلان ایده‌مامهلری كبی مبحثی ناتمام براقمق دیمكدر.

عموم متوغلین ترجمه نامنه اوله‌رق بوبابده دخی بیان رای بیورملرینی ورأینامه‌لرینك یدنجی دفتره یتشدیرلمسنی نیاز ایدرم افندم باقی اخوت.

قلبه قوت ویرر مقال صریح
ایله رأی سدیدیكی توضیح
بحث ودعواده بن سنك كبی‌یم
محض حق وصواب طالبی‌یم
قلبكك میلی هب معالی‌یه
عاشقم بن بو حس عالی‌یه

سعید

غلطاتِ ترجمه

اثر

سعيد

رئيس محكمهٔ بدایت درشورای دولت

فرانسزجه برطاقم الفاظ وتعبیراتك تركجه‌یه ترجمه‌سنده وقوع بولان غلطاتی تصحیح والفاظ وتعبیرات مذكوره‌نك تركجه اصل مقابللرینی ارائه ومقام استعماللرینی تعیین ولسان مذكورك دها برچوق غوامض ودقائقنی تعریف وایضاح ایدر براثردر.

دفتر ۷

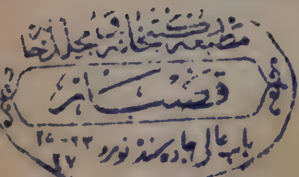
معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

اسناد نبوی

(قصبار مطبعه‌سی) باب عالی جاده‌سنده نومرو ۲۵

صاحب وناشری : كتابجی قصبار

۱۳۰۸

Enchérir — Renchérir

بو ایکی لفظك ایکیسیده حقیقتده آرتیرمق وبهاجه چیقمق معنالرینی مفید اولوب اولبابده جای اختلاف یوقدر لکن مجازاً ایکیسنی برمعناده ظن ایله (تزیید) و(تکثیر) و(توفیر) دیه بلا دقت ترجمه ایدنلر اکثری غلط ایتمش اولورلر .

(Renchérir) دیمك ذاتاً شدتلی ویا درجهٔ شدته ایصال ایدلمش برشیئك شدتنه شدت علاوه ایتمك دیمك اولدیغندن دائما مشکل ویا فوق العاده تزییده دالدر بناءعلیه (renchérir encore) (renchérir même) تعبیرلرینه چوق تصادف اولنور .

(Enchérir) ایسه عادی ویاضعیف ویا ساده ویاخود طبیعی برشیئی تزیید دیمکدر یعنی اویله شیلر اوزرینه براز شی ضم ایلمکدر بو سببه مبنی بز ترجمه‌ده (تزیید) (تکثیر) (توفیر) (ضم) لفظلرینی یالکز اوله‌رق (enchérir) لفظنه معادل اولمق اوزره ایراد ایده بیلورز (renchérir) لفظنك حقنی ویرمك ایچون (تزیید شدت) وفنالقلرده (مصائب) (مساوی) (سوء) کبی لفظلری بشقه شیلره اضافتله (تزیید مصائب...) (تکثیر مساوی...) (توفیر سوء...) دیمك مقتضیدر .

(Monsieur Vernes enchérit partout sur le sens naturel des mots pour me rendre plus coupable.)

. J. *Rousseau*

(موسیو ورن بنی دها زیاده مجرم ایتمك ایچون هر طرفده كلماتك معانئ طبیعیه سنی تزییدایلیور.)

(On croit plaire en enchérissant et des railleries deviennent des blasphèmes).

Massillon

(تزیید ایله مظهر پسند اولمق ظننده بولنیله‌رق استهزا وهزل منقلب الفاظ کفر اولور.)

(En fait de style, toute répétition qui n'enchérit pas doit être évitée .)

Voltaire

(کتابت خصوصنده بر شی ضم وعلاوه ایتمیان هر تکرر وتکرار مردود نظر اعتبار اولملیدر.)

بو امثله‌نك هر برنده تزیید اولنان شیلر حال عادیده بولنان شیلر اولوب بو جهتله (enchérir) لفظی قوللانلمشدر لکن ذاتاً چوق ویا شدتلی ویاخود درجهٔ افراطده بولنان شیلره برشی علاوه ایتمك معناسی مقصود اولنجه (renchérir) دنیلیور.

(Renchérir sur l'énergie de la poésie par celle de l'harmonie et du chant.)

J. J. Rousseau

(شـدت تأثیر اشعاری آهنك ساز و صدای خوانندكان خوش آواز ایله رهین ازدیاد ایتمك.)

(Des ministres de J. C. non-seulement imitent les moeurs et les excès des mondains, mais renchérissent même sur eux.)

Massillon

(حضرت عیسانك رهبانندن برطاقی دنیاپرستانك اخلاق وعادات ونصاب اعتدال خارجنده‌كی هوسـاتنه امتثالنمای تقلید اولمقله بیله اكتفا ایتمیوب انلره غلبه درجه‌سنده سوء انهماكاتی تزیید ایلیورلر.)

(Dans les accusations de Cicéron contre Vérrés, on voit le crime renchérir sur le crime.)

Marmontel

(سیسه‌رونك ورەس علیهنده‌كی اتهاماتنده جنایت اوزرینه مسابقتنمای شر ومضرت اولدیغی كوریلور.)

(Diogène perfectionna le cynisme, c'est à dire qu'il renchérit sur les excès de son maître)

Condillac

(دیوژن فلسفهٔ کلبیه‌نك دائرهٔ رذالتنی توسیع یعنی استادینك افراطاتنی برقاتدها تشنیع ایتدی.)

(Ne rougissez-vous pas d'enchérir en fait d'intérêt sur les plus infâmes subtilitès qu'aient jamais inventeés les plus célèbres usuriers ؟)

Molière

(فائض خصوصنده اك مشهور مرابحه‌جیلرك محصول افکار احتکارلری اولان تسویلات حساب دنائتمآبك اك لئیمانه‌لرینه تفوق درجه‌سنده ابراز ارتکاب ایتمکدن دوچار احمرار حجاب اولمیورمیسکز؟)

—

Enfermer-Renfermer

بوایکی لفظك ایکیسیده بر آدمی ویا بر شیئی قپالی بر یره قویمق معناسنی مفید اولمق سببیله ایکیسی آره‌سنده‌کی فرقلره دقت ایتمامك داعیٔ انواع غلطات ترجمه‌در. مشاهیر مدققین لغاتدن (Laveaux) نك مظهر مقبولیت ارباب لغات اولان افاده‌سنه کوره (renfermer) لفظیله افاده اولنان قپامق فعلنك تعلق ایتدیکی محل (enfermer) فعلیله افاده ایدیلان قپامق فعلنك تعلق ایتدیکی محله نسبةً دها طار اولمق اقتضا ایلیور.

(renfermer) فعلی استعمال اولندیغی حالده قپادیلان آدمك ویا شیئك قاچمسنده و یا طوتیلهمامسنده دها بیوك تهلکه اولدیغی وبناءً علیه محافظهده دها زیاده اعتنا اقتضا ایدهجکی کوسترلمش اولور.

(enfermer) دیمك ایستهدیکی کبی طیشاری یه چیقمقدن منع ایتمك وياخود طیشاریده براقامق دیمکدر بناءً علیه بز (enfermer) فعلنی قپامق وایچرویه آلمق کبی خفیف تعبیرلرله ترجمه ایدوب حبس وتسجین کبی شدت افاده ایدن لفظلری (renfermer) لفظنك ترجمهسنده قوللانورایسهك مناسب اولور.

(La petite maison de la Vierge Marie, transportée de Nazareth à Loretto, fut enfermée dans une église superbe.)

Voltaire

(حضرت مریمك خانهٔ صغیری نظرتدن لورهتویه نقل اولنوب نفیس برکلیسا درونته الندی)

(Il renferma sa femme avec tant de sévérité, qu'elle n'eut permission de voir qui que ce fût)

Saint-Simon

(حرمنی اولقدر شدتله حبس وتسجين ايتديكه كيمى اولور ايسه اولسون كورمكهقادینك مأذونيتى يوق ايدى.)

قادینلرك قفسلی یرلرده بولندیرلمسی وقوشلرك قفسه قونلمسی ملابسه‌لریله بویله یرلرده (قفسبند اولمق) (قفسبند ایتمك) تعبیرلری دخی ترجمه قابل قبولدر .

آه کیم بویله قفسبند غم اولدم قالدم
ابکم اولسون بنی خاموش ایدن اعدای سخن
سنبلزاده وهبی

او حالده بالاده‌کی ترجمه‌یه بدل شویله دنیله‌بیلور :
(حرمنی اولقدر قفسبند ازار وشدت ایلدیکه کیمی اولور ایسه اولسون رؤیته مساغ و مأذونیت یوق ایدی .)
مشهور (Molière) اموالی سرقت اولنمقدن افراط احتراز اوزره بولنان (Harpagon) نام شخص حقنده شویله دیر :

(Renferme tou tes choses, et fait sentinelle jour et nuit)

(هر شیئی قفل استحفاظ آلتنده نهان ونفسنی روز وشب پاسبان ایدر .)
ینه مشارالیهك (Dépit amoureux) (انکسار ازار عشق) نام اثرنده (Mascarille) افندیسنك اعداسندن استخلاص ایچون افندیسنه خطاباً شو بیتی سویلر :

Ne nous obstinons plus à rester dans la rue; allons nous renfermer.

اولمه مصر طورمیه‌لم پیش ناس
کل کیده‌لم ایلیه‌لم احتباس

(On est enfermé dans sa loge au spectacle, dans sa chambre à la ville, on est renfermé dans une prison.)

(انسان تیاترووده لوجه‌سنه قپانمش بولنور شهرده‌کی اوطه‌سنه قپانمش بولنور بر محبسده محبوس بولنور.)

(Messieurs Naquet, Laisant et Laguerre entrèrent dans le cabinet et s' y enfermèrent)

Les coulisses du Boulangisme

(موسیو ناکه ایله لزان ولاکر اوطه‌یه کیروب قپاندیلر.)

(Renfermer) فعلی فاعلی طرفندن اراده واختیار تضمن ایتدیکی جهتله ذوی العقول ویاخود ذوی الحیات اولمیان شیلر ایچون فاعلیت اسناد اولنه‌جق اولدقده (enfermer) یرینه قوللانیله‌مازمثلا مشهور (Pascal) ك (Je vois ces effroyables espaces de l'univers qui m'enferment.)

(اطرافی احاطه‌ایدن بو ابعاد دهشت‌انکیز کائناتی کوریورم.)

کلامنده (Renfermer) فعلی (enfermer) فعلنك یرینه وضع اولنه‌ماز.

بر شیئك بر ظرفه ادخالی مشکل اولدیغی حالده ادخال اولنمسی (renfermer) لفظیله افاده قلنه‌کلدیکندن بویله موقعلرده

بر (renfermer) فعلنى (صيغديرمق) (كنجايشپذير ايتمك) تعبيرلريله ترجمه ايتمليز .

(Il n'y a qu'une profonde sagesse pui ait pu renfermer toute une grande plante dans une si petite graine.)

Bossuet

(بويله بر تخم صغيره بتون بر نبات كبيرى كنجايشپذير ايده‌بيلمك محضا برحكمت عميقه‌يه مخصوص بر تأثيردر)

De اداتنك بعض تأثيرات مخصوصه‌سى

فرانسز لساننده اك زياده محتاج دقت اولان مواددن بريده وصف موقعلرنده بر آدمه ويا برمملكته وياخود برشيئه نسبتله توصيف ايچون صفت نسبيه كتورلمسنى ايجاب ايدن احوال ايله (de) اداتى كتوريله‌رك نسبت اضافيه طرزنده افاده‌يى اقتضا ايدن احوالك بينلرينى تفريق ماده‌سى اولديغندن وبو تفريقك ترجمه‌لرجه دخى اهميتى دركار ايدوكندن اولبابده بعض مطالعات تنبيهيه ايرادى مناسب كورلدى :

صفت نسبيه (de) اداتيله كتوريلان نسبت اضافيه‌يه نظراً دها واسع بر معنايى تضمن ايدوب (de) اداتيله ايراد اولنان نسبت اضافيه‌ده‌كى تخصيص دخى انده يوقدر برشيئى برشيئه ويا

بر مملكته وياخود بر آدمه منسوب اولمق اوزره افاده ايده‌جك اولديغمزده اكر نسبت تملك كبى برشدت ارتباط نسبتى ايسه (de) اداتيله و نسبت اضافيه ايله افاده اقتضا ايدر بالعكس منسوب اليه اولان اسمك افاده ايتديكى شئ خارجى ويا شئ ذهنى ايله منسوب بينندەكى نسبت مشابهت بعيده قبيلندن برنسبت ايسه او حالده صفت نسبيه استعمالى لازمدر مثلا (Une force herculéenne) تعبيرينك (Une force d'Hercule) تعبيريله ايكيسيده يونان قديمك (Hercule) تسميه اولنان قهرمان مشهورينه نسبتله افادهٔ قوت ايتمك ايچون استعمال اولنور لكن برنجى تعبير ايله افاده ايدلمك ايستنيلان قوت (Hercule) قوتنه مشابه ويا مماثل بر قوتدر ايكنجى تعبيرايسه مومى اليهك حائز اولديغى قوتك كنديسنى افاده ايدر :

(Il faudrait une force herculéenne pour renverser cet obstacle.)

ديمك :

(بومانعى دفع ايتمك ايچون هركولك قوتنه مشابه ويا مماثل بر قوت اقتضا ايدر) ديمكدر اما :

(Il a fallu la force d' Herculé pour exécuter les douz travaux.)

دینلدیکی حالده هرکوله اسناد اولنان اون ایکی اعمال معلومه‌نك ایفاسی هرکولك قوتنه محتاج ایدی دینلمش اولور .

(Un habillement Anglais)

(Un habillement Français)

جمله‌لری انکلیزبچمی البسه وفرانسز بچمی اثواب معنالرینی مفید اولوب دنیانك هر طرفنده بویله البسه یاپیله‌بیلور .

(Un habillement d' Angleterre)

(Un habillement de France)

دنیلور ایسه یالکز فرانسز ویا انکلیزلرك البسه‌لری بچمنده البسه معناسنی افاده ایتمیوب مطلقا انکلتره ویا فرانسه‌ده یاپلمش واورادن کلمش البسه دیمك اولور اوروپانك مراکز حکوماتی اولان شهرلرك همان کافه‌سنده (Théâtres italiens) دنیلان ایتالیان تیاترولری واردر بونلره (Théâtres d' Italie) دنیله‌مز .

(La musique d' Italie)

تعبیریله

(La musique italienne)

تعبیری آراسنده فرق کلی واردر .

(La musique d' Italie)

دنیلان موسقی ایتالیاده ظهور ایتمش وایتالیانك موسقی

شناسلری معرفتیله میدانه چیقارلمش اولوب بونلرك بستهلری
ایتالیایه مخصوص بولندیغی کبی کفتهلری دخی صرف ایتالیان
لسانی اوزرهدر.

ایتالیا تیاترولرینه مخصوص اولمق اوزره یاپیلان مذکور
بستهلر مؤخراً سائر ممالك تیاترولرینه دخی منتقل ومنتشر
اولمشدر.

La musique italienne)

دینلان موسیقی ایتالیا بستهکارانك اصول آهنکی طرزنده
یعنی ایتالیا بسته کارلریله آهم هنك موسیقی دیمکدر بوموسیقی
ایتالیاده یاپلمش اولمق اقتضا ایتمز بلکه ایتالیا اکا منشأ دخی
دکلدر کفتهلرك ایتالیان لسانی اوزره اولمسی قطعاً لازم
اولمیوب ایتالیا تیاترولرینه مخصوص اولمق ایچون یاپلمامشدر.

(Ecole de Descartes)

تعبیرینك معناسی .

(Ecole cartésienne)

تعبیرینك معناسی قدر واسع دکلدر.

(Un philosophe de l'école de Descartes)

دیمك حکیم (دقارت) ك حلقهٔ تدریسنده بولنمش وطو-
غریدن طوغرییه انك تلامیذی سلکنه داخل اولمش ویاخود
کاملاً آنك مسلکنی ترویج ومحافظه وقطعیاً آنك اجتهاد

واعتقادینی التزام وحمایه ایتمکی مسلك اتخاذ ایلمش برفیلسوف دیمکدر.

(Un philosophe de l'ecole cartésienne)

دیمك ایسه (دقارت)ك قواعد اساسیهٔ مسلکنی قبول ایتمش ویاخود آنك مسلکیله مناسبتی اولان بر مسلك فلسفه اتخاذ ایلمش برحکیم دیمك اولور.

(Les idées de Platon)

دینلدیکی حالده حکیم یونانیٔ مشهور افلاطونك افکار مخصوصه‌سی معناسی افاده قلنور.

(Les idées platoniciennes)

تعبیری ایسه هروقتده هریرده هرکسده اوله‌بیلان افکار مخصوصه معناسنه دلالت ایدوب افکار مزبورنك افلاطون ایله مناسبتی برمناسبت ضعیفه‌دن عبارتدر بناءً علیه (de platon) وصف خاص و (platonicien) وصف عامدر.

(Un son argentin)

دیمك كموش سسنه یك مشابه بر سس دیمکدر كموشك بنفسه ویردیکی سسه ایسه (Le son de l'argent) دینلمك اقتضا ایدر.

(De feu, d'eau, de métal, de soufre)

دنیلان شیلر آتشدن صودن معدندن کوکورددن مرکب شیلردر حالبوکه

(Igné, aqueux, métallique, sulfurique, یاخود sulfureux)

دنیلان شیلر آتشلی صولی معدنی کوکوردلی یاخود کبریتی شیلر یعنی مواد مزبوره‌دن قسماً وبشقه شیلرله مخلوطاً مرکب اولان و یاخود بعض خواصدن طولایی اومواد ایله یالکز مناسبتلری بولنان اشیادر.

اقوامك ویا ممالکك کرهٔ ارض اوزرنده تعیین موقعی مقصدیله :

(Méridionaux, septentrionaux, orientaux, occidentaux,)

دنیلدیکی کبی

(Du midi, du nord, de l'orient, de l'occident)

دخی دنیلور بونلرك معنالری جنوبی شمالی شرقی غربی دیمکدر لکن صفت نسبیه حالنده ایدیلان افاده‌لرده تماماً دقت وتطابق ملتزم دکلدر.

(Un peuple méridional)

دیمك مطلقا ولاجرم جنوبده بولنان برقوم دیمك اولمز نظر اعتباره النان بردائره داخلنده بولنان اقوامك دیکرلرینه

نسبةً اك زياده جنوبه قريب اولان قوم معناسنی افاده ايدر مثلا دانيمارقه‌يه

(Un pays du midi)

دنيله‌مز فقط اسوچ ويا نوروچده ساكن بر آدم محل بحثنده دانيمارقه ايچون (c'est un pays méridional) ديه‌بيلوب خطا ايتمش اولمدقدن بشقه پك طوغری افاده‌ده بولنمش اولور.

(Les pays du midi)

فی‌الحقيقه جنوبده كائن ممالكدر.

(Les pays méridionaux)

جنوبه طوغری اولان وجنوبه مناسبتلری بولنان مملكتلردر بوايكی تعبيرك ايكيسيده معانیٔ نسبيه‌ده استعمال اولنسه يعنی ايكيسيده جنوب نسبی قصد اولنه‌رق ايراد ايدلسه دخی صفت نسبيه دها واسع دها شامل دها مبهم معنی افاده ايدر مثلا

(Les provinces méridionales de la France)

عباره‌سی فرانسه‌نك شمالدن زياده جنوبه قريب نقدر ممالكی وارايسه جمله‌سنه شاملدر.

(Les provinces du midi)

الك زياده جنوبده واقع ولايتلردر بناءً عليه زيرده‌كى عباره‌لر تماماً موافق قاعده عباره‌لردر.

(Lyon et Bordeaux se trouvent dans la partie méridionale de la France).

(ليون وبوردو فرانسه‌نك قسم جنوبيسنده كائندرلر.)

(Marseille et Toulouse se trouvent dans la partie du midi de la France.)

(مارسليا ايله طولوز فرانسه‌نك جنوبنده بولنان قسمنده درلر.)

قيمتى تأثيرى اعتبارى نفوذى اولان آدمه

(Homme important)

دنيلديكى كبى

(Homme d' importance)

دخى دنيله‌بيلور ايكيسنك دخى معناسى اهميتلى آدم ديمكدر

لكن (Homme d' importance)

(Homme de distinction)

(Homme de marque)

ديديكمز حالده كرچكدن حائز اهميت صاحب امتياز وحرمت نائل صيت وشهرت آدم ديمش اولورز حالبوكه

(Homme important)

(Homme distingué)

(Homme marquant)

تعبیرلری تماماً مدلول لغویلری مقصود اولمامق ودها واسع معنالره دلالت ایتمك اوزره ایراد اولنور

(L'homme d' importance)

اساساً وقطعیاً حائز حیثیت عظیمه ادمدر بناءً علیه بو تعبیری ترجمه‌ده بز اهمیتلی آدم دیرایسه‌ك حق تعبیری ادا ایتمامش اولورز بونی بز (حائز قدر عظیم شخصی) کبی اهمیت وحیثیت عظیمهٔ شخصیه افاده ایدن برترکیب ایله ادا ایتملیز

(La considàration où etait Naboth n' arrête pas Jézabel. c'etait un homme d' importance, puisqu'on le met entre les premiers du peuple)

Bossuet

(نابوتك واصل اولدیغی موقع قدر وحیثیت ژزابل‌ایچون سبب توقف وسکون اولمیوب مومی‌الیه قومك برنجی ادملری میاننه ادخال اولندیغی جهتله حائز وقع وشرف ذاتی ایدی)

(L' homme important)

دینلان ادمك وقع وشرفی قطعی وشخصی اولمیوب نسبی واضافی اوله‌بیلدیکی کبی جدی وشخصی اولسه‌بیله (de) اداتیله افاده اولنان اهمیت درجه‌سنده دکلدر.

(Voyez l' homme important)

Destouches

(باقكز شو اهميتلى آدمه)

(important) بواسبابه مبنى يالكز اوله‌رق

دينلوب على الاكثر خلقه مراجعات تصديعكارانه‌ده بولنان «حائز فخر وشرف كچينان، هر ايشه كنديسنى اهل عد ايدن «وجودينى دنيايه لازم كوسترمك غيرتنده اولان شخص توصيف ايدلمك ايستنيلور.

هرنه وقت (Homme d' importance) تعبيرى معرض تزييف واستهزاده قوللانلمق ايستنيلور ايسه الفاظ سائره ايله ايماى استهزا لازمكلور.

(Se croire un personnage est fort commun en France; on y fait l' homme d' importance)

Lafontaine

(كنديكى برذات عاليقدر عد ايتمك فرانسه‌ده يك شايع برعادت ومحل مذكور اعمالكاه اهميتفروشان عظمتدر)

(Personnes de distinction)

(Personnes de marque)

دينلان ادملر جداً حائز امتياز وشرف اولوب كنديلرينه مخصوص اوصاف مرغوبه، رتب عاليه، اصالت نجيبه، حيثيت

مكسوبه كبى شيلرله احراز شان ايتمش ذوات ديمكدر.

(Personues distingueés)

(Personnes marquantes)

ديديكمز آدملر ايسه بعض احوال ووقوعات سببيله احراز موقع اشتهار ايتمش آدملر اولوب بونلرك اسباب اشتهارلرى اولان خصائل وفضائل مطلقا خصيصهٔ ذاتلرى اولمديغى كبى مطلقا موجود ومتحقق اولمق دخى لازم وواجب دكلدر بو سببدن ناشى

(Homme d' importance)

(Homme de distinction)

تعبيرلرى نادر الاستعمال اولوب حالبوكه

(Homme important)

(Homme distigué)

تعبيرلرى راست كله قوللانيله‌رق هركس كوچك برسببله اهميت ويرديكى ادم وكوچك برحالى تقدير ايلديكى انسان ايچون بواوصافى ايراددن چكنمز.

(Homme de qualité)

(Homme qualifié)

تعبيرلرى ارەسندەكى فرق دخى بالادەكى تعبيرات مختلفهٔ وصفيه ارەسندەكى فرقه مشابه اولوب بوايكى تعبيرك اولكيسى

خواص مخصوصهٔ ذاتیه‌یه مالك ادمه وایکنجیسی هر نصلسه
بعض اوصاف ایله یاد اولنان کمسنه‌یه اطلاق اولنور کذلك

(Homme considérable)

(Homme de considération)

تعبیرلرندن برنجیسی لسبب من الاسبات حائز اهمیت ادمه
وصف اولوب ایکنجیسی حیثیت ذاتیه‌سی اولان ادمك وصفیدر
مفهوم مخالفیله افادهٔ مرام شیوه‌لرندن اوله‌رق بر شیئك
دکرسزلکنی بیان ضمننده دکرندن وحکمسزلکنی افاده سیاقنده
اهمیتدن بحث اولندیغی حالده فرانسزجه علی الاکثر (importance)
لفظی استعمال اولندیغنه تصادف ایدیلور

(Mon adversaire e jugé lui-mèmé l' importance du travail de cet honorable médecin; il a essayé de lire son mémoire, mais il s'est arrété: il a compris bien vite, au sentiment trés visible que manifestait le nomdreux auditoire qui nouis écoute, en entendant cette lecture, que c' était un document qu' il eût peut-ètre mieux valu ne pas invoquer)

Lachaud (affaire Chateaubriant)

(بو طبیب محترمك اثرنده‌کی اهمیتی معارضم بالذات تقدیر
ایتمشدر شویله که: طبیبك لایحه‌سنی قرائته تصدی ولکن

توقف ایلمشدر زیرا بزی استماع ایتمکده بولنان هیئت عظیمهٔ سامعین طرفندن بوقرائت کوشزد نفرت اولدقده یك اشکار اوله‌رق اظهار اولنان احتساساتدن اثر مزبورك معرض احتجاجده ابرازندن ایسه عدم ابرازی بلکه خیرلی اولمش اوله‌جغنی یك چابك اکلاشلشدر)

حقیقةً اهمیتلی دیمك مقصدیله (important) دینله‌جك اولور ایسه لفظ مزبورك ماقبلنه (fort) کبی (très) کبی شدت افاده ایدیجی دیکر برلفظ کتورلمك وبووجهله تعبیرك استعمال جدیسی اظهار اولنمق عادتی دخی یالکز اوله‌رق لفظ مزبورك استعمالی استخفاف واستهزا موقعلرنده کثرتله واقع اولدیغنی ارائه ایدر.

(Monsieur Stoffel avait été délégué à Berlin; il avait écritdes lettres fort importantes;on ne l'avait pas suffisamment écouté)

Lachaud (affaire Trochu)

(موسیو ستوفل مأموراً برلینه اعزام اولنمش ویك مهم مکتوبلر یازمش ایدیسه‌ده اشعارات واقعه‌یه درجهٔ کافیه‌ده احالهٔ کوش دقت ایدلمامشیدی)

عطوفتلو مدحت افندی حضرتلرینك مطالعه نامه‌لری

دائما مؤلفات جدیده‌نك حسن اعلانیله مؤلفلری تشویق خصوصنده‌کی اقدامات علیه‌لری مسلم اولان عطوفتلو مدحت افندی حضرتلرینه غلطات ترجمه‌نك التنجی دفترینی دخی علی‌الاصول کوندرمشیدم.

جانب عالیلرندن حسیاتك جهت حکمیه‌سنه دائر ترجمان حقیقتده بر مطالعه نامهٔ ابلغ ایله اعلان محاسن افکار بیورلمش اولدیغندن حسیاتك جهت لفظیه‌سنه یعنی (sentiment) لفظی حقنده‌کی ترجمه مشکلاتنك صورت حلنه متعلق نشر مطالعات بیورملرینی دخی علاوةً مشارالیه حضرتلرندن رجا ایتمشیدم.

حال ارباب قلم مقتضیاتندن اوله‌رق ضمنی بعض تعریضاتی ونیجه نکاتی حاوی اوله‌رق مشارالیه حضرتلرینك ترجمان حقیقت غزته‌سنه‌درج بیوردقلری مطالعه نامهٔ جوابینك بروجه زیر زیور دفتر ایدلمسی وظیفه عد اولندی:

لسانجه بر مبحث

سعادتلو سعید بك افندی حضرتلرینه

برادرم افندم حضرتلری

١٢ کانون اول تاریخلی تذکرهٔ فضیلتپناهیلری عیون ارای

مخلص ثنا كاريلري اولدى غلطات ترجمه‌نك التنجى دفترى حقنده
ترجمانه محرر ارقداشـلرم طرفندن بر فقرۀ تبشـيريه يازلمش
بولنديغى جهتله بوامر عاليلرى ذاتاً اجرا اولنمش ديمكدر شمدى
تذكرۀ محترمه‌نك شو (بوكونكى ترجمـانده‌كى حس وتحسس
ماده‌سنك جهت لسـانيه‌سنه دائر دخى بيـان مطالعات ايدلمك
مناسب اوله‌جغندن) فقرۀ آمرانه‌سى قالدى‌كه بوامر سعادتلرينه
ابتاعه‌اعتراف مجبوريتله مفتخرم ترجمان حقيقتك (موادحكميه)
قسمنه درج ايتديرديكم (حس وتحسس) بندينى يازديغم زمان
غلطات ترجمه‌نك التنجى دفترينى هنوز كورمامشـيدم بناءً عليه
(sentiment) ترجمه‌سى حقنده ناجى افندى اوغلمزك مطالعه‌سى
مجهولم اولديغى كبى اكرم بك افندى حضرتلرينـك رأيلرى‌ده
مسموعم دكل ايدى يالكز خواجه‌مز مرحوم الحاج ابراهيم
افنديك (حسيات) غلط اولديغى حقنده‌كى سوزلرى خاطرمده
ايديسه‌ده بن لسان عثمانينك عربيدن اقتباساتى امرنده دها او
حسيات وسائره مباحثه‌لرى ميدان الديغى اثناده ناجينك مسلكنى
قبول واكا اتباع ايلمش بولنديغمدن مرحوم مشار اليهك رأيى
بالطبع بنده‌كز جه دستورالعمل اوله‌مز ايدى غلطاتك التنجى
دفترنده ناجى‌يه اشعار بيوريلان جوابنـامه‌ده ذات معارفسمات
تحريرانه‌لرينك‌ده رأى ناجى‌يى قبول بيورمش اولدقلرينى كورمك
بنى كندى قبول وابتاعمده تأييد ايلديكندن زياده‌سيله ممنونيتمى

موجب اولدی معلوم عرفان ملزوم سعادتلری اولدیغی اوزره
بویله شیلرده شایان قبول واتباع اوله جق رأیلر اك بیوك
سهولت وساده لکله برابر امکانك ده مساعده سی درجه سنده
لسانمزك مقدس عنهی اولان لسانلر قواعدینه مخالفت صریحه یه
بزی دوچار ایتمکسزین عثمانلیجه مزی اکماله خدمت ایده جك
اولان حکملردر بوحالده خواجه مرحومك رأیی ترجیح
اولنمق لازم کلور ایسه عربیدن اقتباساتمزك کافه سی یاکلش
کوریله رك ایشی اساسندن بوزوب تکرار یاپمغه مجبوریت الویره.
جکدر بوایسه عادتا محالاتدندر ناجی بزده بر (تصرف عثمانی)
حقی بولندیغنی اثبات ایلدیکندن اوحق طبیعی یه استناداً هرهانکی
لسان غیر عثمانیدن اولورسه اولسون اخذایده جکمز کلماتی برصورت
مرغوبهٔ قاعده شناسی ایله تصرف واستعمال ایده بیلورز اماشو
(صورت مرغوبهٔ قاعده شناسی) قیدی اهمیت لایقه سیله نظردقت
عارفانه لرینی جلب ایتملیدر جدیات فنیه ده بر بریمزه طاریله جق
دکلزیا ؟ ایشه بوصورت مرغوبهٔ قاعده شناسیدن باقه جق اولور
ایسه ك اکرم بك افندی حضرتلرینك رأیلرینی احتیاجات لسانیه مزه
غیرکافی بولورز بیورمشلرکه: («حسیات» ك شمدیکی استعمالی
پك معروف واساسکیر اولدیغندن او استعمالك ترك وتغییری
ممکن اوله مز بناءً علیه « حواس ظاهره » ایله حس ایدیشلره
« احساسات » و « دلالات حواس ظاهره » ایله اکلاشیلان

شیلره « محسوسات » دینلمسی چارهٔ دفع مشکلات اولور)
کوزل اما احساساتده‌ده محسوساندهده دلالتك تصریح وعدم
تصریحندن قطع نظرله یالکز « حواس خمس ظاهره » جهتنه
تعلیق حکم بیورمشلردر sentiment کلمه‌سنده ایسه حواس
ظاهره‌نك بر دخلنی کوره‌میورم فرانسزجه بوکلمه برامر درونی
بر کیفیت باطنه افهام ایلیور بوکا نسبتله خواجه مرحوم سانتیمانه
دها زیاده تقرب ایتمش کورینور زیرا غضب وحزن وسائره کبی
قوای باطنه جهتنه‌ده تعمیم نظر ایلمشلردر بویولده‌کی خطیات
لسانیه‌یی تصحیح ایچون واقعا معروفیت واساکیرلك بر درجه‌یه
قدر مانع اوله‌بیلور ایسه‌ده ایشته ناجینك دیدیکی کبی بو « حسیات »
کلمه‌سی یك آز بر زماندنبری شیوعه باشلامش بر « تعبیر محدث » در
بناءً علیه انی تصحیحده هیچ بر کلفت کوریله‌مز sentiment
کلمه‌سنی مفرد اوله‌رق « حس » وجمع اوله‌رق « حسیات » دیه
ترجمه‌یی خواجه مرحوم بکنه‌مدیکی کبی ناجی‌ده بوندن تباعد
ایتمیور ذات سعادتلری دخی بونلری تأیید بیوریورلر عاجز-
لرینك‌ده بوبابده ازدل وجان پیرو اوله‌جغمه شبهه بیورلمسون
هم بن او یاکلش تعبیری بلکه بشیوز یرده قوللانمش اولدیغم
واحتمالکه خواجه مرحومك اصل معترض علیهی‌ده بن بولندیغم
حالده خطاسنی معترفم زیرا اوراده‌کی یای نسبتی جیبمزه قویوب
صافلادقدن صکره بونی اسم ایده‌میز باخصوصکه بزم او کلمه‌یه ده

يشقه‌جه بر احتياجمز واردر قريباً صره‌سی كلورده عرض ايدرم ناجی « حسيات » كلمه‌سنه بدل «احساس» و «احتساس» كلمه‌لرينی ايراد ايلميور اصابت ايديور بزم بوبابده تنوع كلماته احتياجمز واردر بوبابده فرانسزلردن دهازياده وسعته محتاجز اصل تتبعه دخی ايشته بواحتياجك درجه‌سنی تحريدن كيريشه‌لم: فرانسزجه sentiment برامر درونی اولوب انی ايكنجی درجه‌يه براقه‌رق اولادوشونلی‌يزكه بزظاهری وخارجی اولمق اوزره‌ده بر « حس » كلمه‌سنه محتاجز بوكلمه متعديدر زيرا « محسوس » ديه بر دهاسم مفعولی واردر همده استعمالجه معروف بركلمه‌در حتی ينه بوفعل متعدیء ثلاثيدن برده (حاسه) كلمه‌سنی فيزيولوژی اصطلاحندن اوله‌رق قوللانيورز بونك ده جمعی (حواس) ديه مفردندن زياده‌بيه مستعمل ومعروفدر بونلرك هيچ بريسنی بوزه‌بيله‌جكمی يز ؟ نه‌مجبوريتله ؟ بوحالده استعمال عربدن ده بتون تباعد ايتمامك ايچون بوحس كلمه‌سی محسوس بهك دلالتنه كوره معنی وحكم جهتندن كورمك طاتمق ايشتمك كبی افعال حسيه ايله مترادف اولور كوز ايله حس ايتدم حكمنده اوله‌رق (كوردم) وطاماق ايله حس ايتدم يرنده اوله‌رق طاتدم ديرز لاعلی‌التعيين (حس ايتدم) ديه‌جك اولورسه‌ق ملكات حسيه‌نك بريسی ايله فهم ايتدم ديمك اولور ايشته شو يوقاروكی فقره‌ده «افعال

حسيه » و «ملكات حسيه » ديه «حس» كلمه‌سنك مؤنثى قوللاندق ايستيه ايدك «فعل حسى» ديه مفردينى‌ده قوللانور ايدك بونلرده (sent!ment) معناسى اولمديغى كبى مفردنده اولميان معناسى جمعنده ارەمق صورتيله «حسيات» ده (sentiment)معناسى ارەمغه مجبوريت قطعيه كورەجكمى يز؟ يالكز شو ايضاح «حسيات» كلمه‌سنك بزه نه كبى يرلرده لازم اولديغنى كوستركه بود . خواجه مرحومك رأيندن بعيد دكلدر يك قوتلى اولەرق ظن ايدرمكه ناجى «حسياتى» (sent!ment)معناسنده قوللانمق امرنده برباس كورەمامك ايستديكى حالده اكا بدل «احساس» و «احساس» كلمه‌لرينك‌ده قوللانيله‌بيله‌جكنى ايراد ايتمسى «حس» و «حسى» كلمه‌لرنده برمنوال معروض موجود اولان ومرعى اولمسى‌ده لازم كلن معنالرى دوشونديكى ايچون اولمليدر بو ايكى كلمه‌يى‌ده براز تتبع ايدەلم : واقعا «احساس» ديه افعال بابنه نقل ايلديكمز كلمه‌نك بناسى ذكر اولنان بابك بش التى قدر بنالرى ميياننده ينه ثلاثيسى معناسنه‌در انجق بز تصرف عثمانيمزجه افعال بابندن كلان كلمه‌لرى ثلاثيده لازم ايسه متعدى وثلاثيده متعدى ايسه درجهٔ ثانيه‌ده تعديه ايچون قوللانمقده برقاعدهٔ عموميه اتخاذ ايلمشز بوحالده ثلاثيسى متعدى اولان «حس» كلمه‌سنى افعال بابنه نقل ايدنجه درجهٔ ثانيه‌ده متعدى ايدرك «حس ايتديرمك» معناسنه قوللانملى‌يز بوبابده ناجينك اثرينه هر عثمانلى

اقتفا ایتملیدر «حسیات» ایله ترجمه ایده‌میه‌جکمز (sentiment) کلمه‌سنی «احساسات» دیه‌ده ترجمه ایده‌میه‌جکمز دیمکدر هله حسك جمعی اوله‌رق «احساس» دیه بر کلمه‌یه دها محتاجز بونکله مصدر اولان احساس اره‌سنده التباس کوستره‌مامکه حین انشاده زیاده اهتمام لازمدر بوقورقو بیله بزی مفرد اوله‌رق «احساس» وبونك جمعی اوله‌رق «احساسات» کلمه‌لرینی (sentiment) ترجمه‌سی اتخاذندن منع ایده بیلور «احتساس» ه کلنجه: بوکلمه «احساس» دن زیاده «قلقاله» لی وشائبهٔ التباسدن ده بری اولوب برزمان دخی بونی استعمال ایلدیکم واردر نادم‌ده دکلم انجق بز بو معناده قوللانه‌جغمز کلمه‌نك برده اسم فاعلنه محتاجز اوحالده احتساسك اسم فاعلی اوله‌رق محتس نصلسه طبعمزه ملایم کلدیکندن مصدر اوله‌رق «احتساس» یازلدیغی حالده اسم فاعل اوله‌رق «متحسس» یازلدیغی ایچه کورلمشدر ای برکلمه‌نك مصدری بشقه بابدن اسم فاعلی بشقه بابدن یازلمق اصلاحی لازم برغرابت تشکیل ایتمزمی؟ ایش یالکز «محتس» کلمه‌سنه قالسه ینه برباس کورمیه‌بیله‌لم اما «محتسیه» دیه بونك مؤنثنه و«محتسین» دیه جمعنه‌ده محتاج اوله‌جغز ایشته بیان بیوردیغکز «قلقله» بونلرده (متحسسه) و(متحسسین) قدر کوریله‌میور یوقسه بوکوچك مانعه‌یه‌قولاق‌ویرلمیه‌جکی صورتده احتساس ایله محسس اره‌سنده بنده‌کزجه مطلوب اولان معنایه کوره هیچ برفرق

بوله‌مز زیرا افتعال بابنك درت وتفعل بابنك التی بنالری اولوب بونلردن افتعال بابنده‌کی اتخاذ ومشارکت بنالری «احتساس»ده مقصود اوله‌میه‌جغی کبی تفعل بابنده‌کی اتخاذ احتراز تکرار وطلب بنالری‌ده «تحسس»ده مقصود اوله‌میوب قاله قاله افتعال بابنده‌کی مطاوعت ایله تصرف وتفعل بابنده‌کی مطاوعت ایله تکلف بنالری قاله بیلور ایکی بابده‌کی تکلف صراحة بربرینك عینی حکمنده اولوب بریسنده‌کی تصرف ایله دیکرنده‌کی تکلف دخی همان برحکمده اولدیغی بریسنه (اکتسب زید) ودیکرینه (تشجع زید) مثال کتورلمسیله مبرهندر فقط (sentiment) ترجمه‌سی اوله‌جق کلمه‌ده نه تکلفه نه تصرفه ذهن کیده‌میوب بو ایکی بابك استعمال عثمانیمزجه دخی معروف بنالری اولان مطاوعت ذهنلرمزه اك ملایم کلمه‌در ایمدی ارادیغمز قلقاله‌یی (متحسس متحسسه متحسسین متحسسات) قدر (محتس محتسه محتسین)ده‌دخی بوله بیلورایسه‌کز تحسس یرینه احتساسی قبولده طرف عاجزانه‌مدن هیچ بر مخالفت ایراد اولنمز لکن کونکی ترجمان حقیقتده‌کی (حس وتحسس) بندی‌ده بو کلمه مانع اوله‌مز زیرا انك مقدمه‌سنده اخطار اولنمشیدی‌کی او بندده مقصد مسئلهٔ لسانیه‌دن بشقه‌در بو بندهٔ مخلص ثنا کاریلرنجه اصل شایان اهمیت اولان جهت حواس ظاهره‌نك حسیله روحك حسی اره‌سنده‌کی فرقی کوزلجه تعیندر بصر ایله بصیرت

حتى نطق ايله ناطقيت كبى. فرانسزلرك (sentiment)
كلمه‌سى دخى بر (انفعال روحى) يه دلالت ايدر بو حالده بز قطعياً
تعيين ايتملى يزكه (حس) حواس ظاهره ايله موجوداته يقين حاصلى
ايتمكدر (احتساس) ياخود (تحسس) دخى او حسك روحه اولان
تأثيريله متأثر اولمقدر خيالمزدخى لسانمز كبى اوروپايه مقيس دكلدر
شرقلزك مقتضاى موقعى اوله‌رق بزدها واسع خياله مستعد
اولديغمزدن دها واسع لسانه‌ده محتاجز ظن ايدرم كه بو حقيقت
نزد عالىء دقيقه‌شناسيلرنده‌ده مسلمدر او حالده حس ايله احتساس
وتحسسك ارهسنى آييرمق لزومنه قناعت بيوريله‌جغنه شبهه
ايتمم قالدى كه: ناجى‌يه تحرير بيوريلان جواب سعادتلرنده:
(sentimensdejustice) تعبيريك (احتساسات عدالتپرورى)
ايله ترجمه بيورلمش اولديغى نظر دقت عاجزانه‌مى بر بشقه جهته
جلب ايلدى مساعدهٔ عاليهٔ حقيقت پرستيلرينه استناداً بوبابده‌كى
مطالعات عاجزانه‌مى‌ده عرض ايده‌جكم: (sentiment) كلمه‌سنى
(justice) كبى بر كلمه‌يه اضافه ايدنجه (s) حرفى علاوه‌سيله جمع
اوله‌رق استعمال ايده‌منلر ظن ايدرم زيرا (sentiment) كلمه‌سنك
جمع اوله بيلمسى ايچون مضاف اليهك‌ده تعددى تنوعى لازم
كلور.

(sentiments de justice et de bravoure) كبى بوكا دائر
فرانسزجه صرف ونحونده قواعد كثيره موجوددركه ذات

معارف سماتلرینه انلرك اخطاری زوائددندر عجبا اومثالده بوكلمه‌یی جمع اوله‌رق ایراد بیورملری ترجمه‌سنده دخی «احتساسات عدالتپروری» دیه صیغهٔ جمعی ایراد ایتمك وجمله‌ده بر (قلقله) مطلوب اولوب ده آنی حاصل ایتمك ایچونمیدر دیه دوشوندم دها بشقه دوشوندكلرم ده وار! فرانسزجه عباره‌ده (پرور) معناسنه دلالت ایده‌جك برشی اولمدیغی حالده عثمانلیجه عباره‌یه بو پرورك نه‌دن طولانی كیردیكنی ده دوشوندم واقعا یالكز (احتساس عدالتله) دینلسه معناجه سقوطدن ماعدا مطلوب عالیلری اولان (قلقله)ده بولنمیه‌جق. (احتساس عادلانه ایله) دخی بلكه ضعیف كوریله. لكن بومثللو نقطه‌لرده بزم لسانك برقوتی دها واركه ترجمه‌یه عائد خصوصاتده اكا دمراجعت ایده بیلور ایدك صانورم (sentiment) ده روحجه بر انفعال حكمی اولدیغنی قبول ایدر ایسه‌ك بوانفعالی یالكز (احتساس) و(تحسس) كلمه‌سیله ادا ایتمكه مجبور قالورمی‌یز؟ عربك خزائن لاتحصای عجمك كنجینهٔ بی‌نهایه‌سی و بزم تصرف عثمانیمزك مساعدهٔ واسعه‌سی سایه‌سنده بوحكمی ایفا ایده‌جك سائر برچوق كلمه‌لر بوله بیلورز ازجمله:

(sentiment de justice) تركیبی حرفاً كی برصورتده ترجمه ایچون (غیرت عدالتله) دیه‌مزمی‌یز؟ بوندكی اسابتی اثبات ایچون عثمانلیجه‌دن فرانسزجه‌یه ترجمه‌ارباتی دعوت ایدرم‌كه‌شو

(غيرت عدالت) تركيبنى ترجمه ايلسونلرا كر sentimentdejustice دن
بشقه درلو ترجمه ايدرلر ايسه تسليميته حاضرم عبد مخلص
ستايشكاريلرى ترجمهٔ عينيه‌نك دائما مخالفى بولنمشدر ترجمهٔ عينيه
وحرفيه اكثريا اك كوزل اجنبى سوزلرينى برباد ايدر مقتضيات
لسانيه‌يه دها زياده اهميت ويرلمسى ارزوسنده‌يم خطام اولوب ده
اصلاح وارشاد بيورلور ايسه‌م منتدار عنايتلرى اولورم خاتمهٔ
كلامدن اول كمال تواضع واحترامله عرض واخطار ايلرم‌كه :
قورنه‌يك سيدى ايچون (قبائل عربان رؤساسندن بريسى) ديه
تعيين ماهيت ايديشده‌كى حكمى تدقيق ايچون (cid) اثرافسى
بردها مطالعه بيورلسون كنجلكده اوقونان شيلرك تماميله
خاطرده قالەمامسندن طولايى جمله‌جه معذور كوريلورز.
باقى خاكپاى معالى احتواى فضائلپناهلرينه باكمال تواضع وتأدب
عرض احترامات فائقه‌يه جسارتله قبولنى‌ده استرحام ايلرم
برادرم افندم حضرتلرى!

احمد مدحت

جواب

اشبو مطالعه نامهٔ سامىء مدققانه‌لرندن طولايى حس ايتديكم
مسار وممنونيتى اول باول عرض وبيان ايليوب اندن صكره بروجه
زير مطالعات جوابيهٔ كمترانه‌مك تمهيدينه مجاسرت ايلرم.

بندهٔ کمینه‌لرنجه sentiment کبی الفاظ ادبیه اسامیٔ جامده حکمنده طوتیلوب انلرده اسم فاعل کبی قلان ارامق اقتضا ایتمز. بك زیاده مستعمل اولان (وجدان) لفظیچون اسم فاعل قوللانمدیغمز کبی فرانسزلر دخی (sentiment) لفظنه فاعل اولمق اوزره قیاس خارجنده اوله‌رق (sensible) دیوب (terrible) (nuisible) (dommageable) (capable) لفظلرنده اولدیغی وجهله معنای فاعلیتی حائز اولمیان بر لفظه بالاستثنا اسناد معنای فاعلیت ایلیورلر.

تفعل بابی طرز افادهٔ قلقله جویانه‌مزه موافق کلمدیکندن وحتی اساساً کسب معناسنی متضمن اولان (ترقی) (توسع) کبی افعاله (کسب) لفظی علاوه‌سیله (کسب ترقی) (کسب توسع) دینلمك خطالری اختیار اولنه کلدیکندن و(تحسس) ایسه ایکی سینك وقف حالنده اجتماعی کبی آیروجه برسکتهٔ ثقلتی مشتمل بولندیغندن (تحسس) حقنده‌کی توصیهٔ علیهٔ عطوفیلری لفظ مزبوری نزد ارباب دقتده رهین مقبولیت ایده‌میه جکنی مع التأسف بیان ایدرم ثوب بی انسجام ایله عرض اندام ایدن دلبرانك لایق اولدقلری البسهٔ فاخره‌دن محرومیتلری سزای اسف اولدیغی کبی اکثری افکار عالیهٔ ادبیه اظهارنده استعمال اولنمغه شایان بولنان (احتساسات) لفظنی ترك ایدوب ده (تحسس)ه قائل اولمغی نفائسجویان ادبیات ایسته‌مزلر.

جانب معالی مناقب دولتلرندن ایراد بیوریلان مطالعات دقیقه میاننده sentiment لفظك جمع حالنده اوله‌رق بر مفرده اضافه‌سی تجویز اولنه‌میه جغی بیان بیورلدیغندن و مطالعات دولتلرینك قیمتی درکار ایسه‌ده بو خصوصده فرانسز ارباب قلمنك دخی رأیلری اراشد یرلمق اقتضا ایتدیکندن عفو والالرینه مغروراً فرانسز ارباب قلمنك اثار قلمیه سنه عطف نظر تفتیش ایلیوب امثلهٔ اتیه‌یه تصادف ایتدم:

(Madame confesse

humblement, avec tous les sentiments d'une profonde douleur, que de ce jour seulement elle eommence à connaître Dieu)　　*Bossuet*

(انجق بو كوندن اعتباراً جناب معبودى طانيمغه باشلاديغنى مادام كمال اضطراب ارائه ايدن كافهٔ احتساسات ايله متذللانه اعتراف ايليور)

(Quand il virent qu' Idoménéé prenait des sentiments d'humanité et qu'il voulait être leur père)

Fénelon

(Télémaque)

(ايدومنه طرفندن احتساسات انسانيتپرورى كوسترمكه باشلاديغنى وكنديلرينه پدرلك ايدلمك ايستنلديكنى مشاهده ايتدكلرنده) (Sentiments éxagérés de probité) Littré

(احتساسات افراطيهٔ عفتكارى)

چار وناچار بوبابده فرانسز ارباب قلمنك رأيلرينى ترجيح واختيار ايتديكمدن خصوص مزبور ايچون دخى افكار عليهٔ كريمانهلرينه مشاركت شرفندن محرومم.

حلقهٔ تدريس كمترانهمده بولنمش يوزلرجه طلبهيه فرانسز ادبانه و اثار ادبيهسنه دائر ويرديكم معلومات خاطرنشان اولديغندن (cid) حقنده نقصان معلومات اسناد ايتمك يولندهكى تعريض والاى عطوفيلرى بندهلرينى متأثر ايتمز.

دائما اذهان ارباب مطالعهيى ياكلش ذهابلردن وقايه ايتمك وظيفهٔ ارباب نشر اولوب سيادتك برجه اولان اهميت مخصوصهسنه بناءً سادات كرامه عائد بر ماده ايله اشتغال

اولمدیغنی تفهیمه مسارعت فریضهٔ ذمت عد اولنمش وبناءعلیه قبائل عربان رؤساسندن بریسنه تعلق جهتیله (سید) لفظندن بالتحریف (cid) اسمی ویرلدیکی یازلمشدر.

ذاتاً مغلوب دست قهری اولان قبائل مغربیه طرفندن رئیس انتخاب اولنمغله (سید) عنوانیه مستحق کوریلان (cid) ایچون قبائل عربان رؤساسندن دینلمك نابجا صایلماز.

ریاست مز بوره نك ازقدیم قبائل عربان ریاستلرندن بری اولوب اولمامسی ماده سنك تفصیل و توضیحی صدد بحث خارجنده اولورایدی. زیرا صدد بحث برمنقبهٔ دبیه نقلندن عبارت وبالاده کوسترلدیکی اوزره ذهنلری مناسبتسز وادیلره سوق اولنمقدن وقایه وجیبهٔ ذمتدر.

(Justice) لفظنه (sentiment) لفظك اضافه سیله حاصل اولان ترکیبی (احتساسات عدالتپروری) دیه ترجمه ایدیشمه اعتراض بیورملری بنده لرینی اعجاب و هله او ترکیبه بدل (غیرت عدالت) ترکیبنك تکلیف بیورلمسی بتون بتون دوچار استغراب ایلیوب (حس) ایله (غیرت) اره سنده کی فرق عظیم بوایکی لفظك یکدیکری مقامنده استعمالی احتمالنی عدیم درجه سنده بولندیردیغی و(حس)ك ترجمه سندن صرف نظر اوله جق اولدقدن صکره یالکز (عدالت) دیمك او یولده کی ترکیباتك کافه سنی ترجمه ایچون کافی بولندیغی حالده اوتوز سنه ترجمه ایله اشتغال ایتمش بر ذات عالیقدرك بو جهتدن بالکلیه غفلتله (غیرت عدالت) ترکیبنی تکلیف ایتمسی ومدت عمرینك اکثر اوقاتنی کتابتله امرار ایلمش برصاحب قلممزك (عدالت) مقامنده (عدالتپرورلك) و(مرحمت) یرینه (مرحمتکارلق) یازمق یولنده کی شیوهٔ کتابتمزدن بیخبرکبی (فرانسزجه عبارهده (پرور)

معناسنه دلالت ایده‌جك برشی اولمدیغی حالده عثمانلیجه عباره‌یه بو پرورك نه‌دن طولایی کیردیکنی‌ده دوشوندم) دیمه‌سی عجائب زمانه‌دن عد اولنه‌جق عملردن ایدوکنی دوشوندم .

(ستراد للا) نام اثر نفیس والالرنده (حسیات غبطه) یی افاده ایچون (غبطه‌کشانه حسیات) بیورلمش و(کلیسانك مراسم عبادتی) مقامنده (کلیسانك مراسم عبادتکاریسی) دینلمش و(تردد کوریلیور ایدی) یرینه (ترددطوری کوریلیور ایدی) یازلمش اولوب بورالرده‌کی (کشانه) (کاری) (طور) نه ایچون کتورلمش ایسه عدالت یرینه (عدالتپروری) دینلسی او سببدن نشأت ایلمشدر شو تراکیب علیه‌لرنده‌کی (کشانه) (کاری) (طور) زوائددن اولمیوب انسجام عباره‌نك محاسنندن اولدیغی کبی (عدالتپروری) ده‌کی (پرور) دخی زوائددن دکل محاسندن اولمغله او بابده‌کی اعتراض والای معارفپروریلرینك نزد ارباب دانشده مظهر مقبولیت اولمسی عدیم الاحتمال وزوائد الفاظ و تراکیب ایچون ینه اثر مبحوث عنهده‌کی (تولد ایلدیکی مسقط رأس) و(انسانك رك جانی؟!!! تحریك درجه‌سنده ارائه تأثیر ؟!!! ایلر)عباره‌لری مکمل مثالدر .

(صارقتمق) یرینه (اشاغی‌یه صارقتمق) یازمش بولنان بر کاتبی خدمتندن طرده قدر قالقشمش اولان بر ممیز افندینك شو معامله‌سی مناقب مشهوره‌دن اولوب بیچاره پرورك صاحب تمییز بر ممیزدن دوچار توبیخ اولمسی و ترکیبدن طرده لایق کورلمسی منقبهٔ مزبوره‌نك ایکنجیسی اولسه سزادر .

ضروری اوله‌رق وقوعبولان اشبو افادات جوابیهٔ بندکانهم (جدیات فنیه‌ده بر بریمزه طاریله‌جق دکلزیا؟)بیورلمسنه

مغروراً كشيدهٔ سلك تحرير ايدلديكي كبي خصوصات آتيه‌يي دخي او مغروريته بناء عرض نظرگاه والالري ايدرم.

طرف والالرندن لسان عربك ابواب معلومه‌سنه وانلرك بنالرينه متعلق ايراد بيوريلان ملاحظات تركجه ده مستعمل الفاظ عربيه‌نك تعيين معانيسيچون مقياس صحيح اراامق يولنده كورنيور.

ظن عاجزانه مجه ابواب عربيه‌نك بنالري الفاظ عربيه‌نك استعمالي ايچوون بزه منهاج صحيح اولميوب زيرا استعمالمز ابوابك بنالرينه توفيق ايدلمامش واختلاف ابواب نكته‌لري لسانمزه منتقل اولمامشدر.

(عبادت) (عبوديت) (عبديت) لفظلري عربيده الفاظ مترادفه‌دن اولوب لدى الحاجه هربري ديكرينك موقعنده قابل استعمال اولديغي حالده بزده بونلر كلياً بشقه بشقه معنالره دلالت ايتدكلرندن هيچ بريني ديكرينك مقامنده قوللانه‌ميه‌جغمز كبي بالعكس (اجمال) ايله (تجيل) اراسنده البته برفرق بولنديغي حالده بزده او فرق بالكليه انداختهٔ كوشهٔ نسيان اولمش اولديغندن بوكونكي كونده بشقه بشقه معنالر قصد ايدرك (اجمال) و(تجيل) لفظلريني استعمال ايتمك ايستيان بر كاتبك كمسه‌يه مرام اكلاتمسي ممكن اوله‌ميه‌جغي دركار وحتى (Provisoire) معناسنه اولان (موقوت) ايله (Périodique) معناسنه اولان (موقت) لفظلرينك تفريق معانيسي و هر برينك لايقيله تعيين مدلولي بك لازم اولديغي حالده دولتلو جودت پاشا حضرتلرينك اقدامات مخصوصهٔ نشريه‌لري كوج حال ايله بوفرقي استعمالده اساسكير ايده‌بيلمش واولدقچه اساسكير تقرر اولان بوفرقه بيله عبدالرحمن ثريا افندى طرفندن اعتراض اولنمش اولديغي خاطر نشانلردر (غدر) لفظي نقض عهد ايتمك وبيوفالق معناسنه دال

ولكن شمدى ظلم وستمدن و(مغدور)ى (ستمديده)دن غيرى بر موقعده استعمال ايله افادهٔ حال عادتا محال و (اغدار) و(تغدير) لفظلرى ايسه بالكليه عديم الاستعمالدر .

فرضا ابواب عربيه‌نك بنالرينه توفيقاً الفاظ عربيه‌نك اصول استعمالاتنى دكشديرمكه قالقشمه‌لى بناى لسانمزى يمرلندن ييقمق تشبثى قبيلندن بر تشبث غريبده بولنمش اولورز .

(قلقله) لفظنى قوسلر ايچنه المرندن و(اراديغكز قلقله)يى كبى استهزا افاده ايدن جمله‌لردن قلقله حقنده‌كى افادات كمترانه‌مى لقلقه‌يه حمل بيورمش اولمرينه ذاهب اوله‌بيلور ايسه‌مده ذات عاليلرى كبى بر مدققى لسانمزده دائما قلقله آرانلديغنه دقت ايتمامش فرض ايتمك حوصلهٔ انصافه صغديرله‌ميه‌جغندن او ذهابدن كنديمى منع ايديورم .

كافهٔ معارفپروراتمزك فرنسزجه ايله اشتغاللرى معلوم اولديغى و ايتاليان لسانيله توغل اندر دنيله‌جك درجه‌ده نادر بولنديغى حالده (قونطوراتو) (قونشمنتو) (اوروپا) (آسيا) (افريقا) (قانبيتو) (پارلمنتو) لفظلرى كبى نيجه نيجه الفاظى ايتاليانجه اوله‌رق استعمال ايتمك نيچون عندمزده مرجح طوتيليور ؟

كرچكدن قواعد عربيه‌يه توفيق تركيبات اولنمديغى و عربى تركيب مقامنده ياپديغمز تركيبلر قواعد تركيبهٔ عربيه‌يه قطعا اويمديغى حالده (تأنيث) اصولنى نيچون قبول واتخاذ ايتمشز ؟

لسانمزك قواعد عربيه‌سى دينلمك اقتضا ايدن قواعد عربيه‌يه واقف اولميان جهلهٔ كتابدن صادر اولان خطالرك يوزده طقسان درجه‌سنده اكثرى مذكر موصوفه مؤنث صفت كتورمك يولنده ومثلا (توجه سنيه‌لرى) طرزنده اولوب بالعكس مؤنث موصوفه مذكر صفت كتورمك يولنده‌كى

خطالره يك نادر تصادف اولمسى عجبا نه دن نشأت ايديور ؟

معشوقهٔ مركب ازاضداد مختلف

مصراعنده اولديغى وجهله ايرانيلرك تأنيث عربى يه قطعا التفات ايتمامه لرى كبى بزده اصول تأنيث عربى يى بالكليه اهمال ايده بيلور ايكن انى نه مجبوريتله استعمال ايتديكمز دوشونلمه اجبار قلقله دن بشقه بر مجبر بولنه مز .

ناتراشيده دهقانمزدن ظرفاى برعرفانمزه وارنجه يه قدر جملهٔ قلقله يه مساعد الفاظ استعماليله مألوف اولديغمز مسلم مدققين وحتى برطاقم جهلاى كتابك (زنكينه) كبى ترجمه مؤنثلر يابمغه قالقشملرى دخى سائقهٔ قلقله نك اثر سوقى ايدوكى رهين مرتبهٔ يقين اولمغين طرف والالرندن قلقله حقنده كى ملاحظات كمترانه مه نظر استخفاف ايله باقلمسنى هيچ بكله مم .

واقعا معلم ناجى (قلقله) تعبيرنى قوللانميوب {(احتساس)ك عذوبت تلفظ جهتيله (تحسس)ه اولان رجحانى هر طبع سليم تسليم ايدر} عباره سنده اولديغى وجهله (عذوبت تلفظ) و بعض مواقعده (اهنك) تعبيرلرنى قلقله مقامنده استعمال ايليور ايسه ده (اهنك) تعبيرى تركيبات حقنده مناسب وموافق اولديغندن و(عذوبت تلفظ) ماده سى بتون بتون بشقه بر كيفيت اولوب (ثقلت تلفظ) ويا (مشكلات تلفظ) مقابلى اوله رق كتوريله بيله جكندن و (قلقله) تعبيرى عربده مستعمل و بزجه شايان قبول بر تعبير ايدوكندن مفردات الفاظ وكلمات حقنده شيوهٔ تلفظمزه قلقلهٔ لسان دينلمسى وبيوك واخرلرى متحرك الفاظ وكلماته قلقله لى الفاظ وكلمات نامى ويرلمسى عبد عاجزجه رهين اولويت كورينور .

هرنه ایسه لسانمزك محتاج اولدیغی اصلاحاته خدمت اول امرده ارباب قلمك یكدیگره تفهیم مرام ایتملرینه وابسته اولوب بری دیگرینك مقصدینی بلاتدقیق تزییف ودیگری انك مرامنی بلاتعمیق تخفیف ایدر ایسه اهنك انتظام لسان مختل وپریشان وقلقلهٔ زبان مانند لقلقهٔ جاهلان وعذوبت بیان همحال ترشیٔ هرزه گویان اولمقدن قورتیله‌مز .

«لاحقه»

یازدیغم اشبو جواب مطالعات سامیه‌لرینه مقابل ایضاحات ویرمكدن عبارت اولوب بو وظیفه‌یی ایفادن صكره معلم ناجی‌یه بر مكمل قاموس یاپدیرمق خصوصنده‌كی دلالت تشویقكاریلرندن طولانی حصه‌مه اصابت ایدن تشكری دخی ادایه مسارعت ایدرم .
املالرمزك تخریباتنده ترجمان حقیقت غزته‌سنك پك چوق وسا- طتی اولدیغی گبی ادبیاتمزك تملندن ویران ایدرجه‌سنه دوچار اولدیغی صدمات تعرضه دخی ترجمان حقیقت توسط ایتمش اولدیغندن لسانمزه قوی ومتین اساس وضعی دیمك اولان بویله بر قاموس ترتیبنه دخی‌ینه ترجمانك دلالت ایتمسی تخریبی تعمیره تحویل معناسنی افاده ایتدیگیچون حمیتمندان وطنك كمال شوق ومسار ایله تلقی ایده‌جكاری موادندر .

خط واملامز علیهنده بولنمقدن ایسه
حسن اصلاح ایله تعلیمنه غیرت ایده‌لم
شعر وانشامز علیهنده بولنمقدن ایسه
حسن ایضاح ایله تعمیمنه همت ایده‌لم

بو افادات كمترانه‌م خلاف مأمول اوله‌رق موجب اغبرار وانفعال والالری اولور ایسه : ایواه سعید ناتوانه !

(قصبار مطبعه‌سی)

غلطات ترجمه

اثر

سعيد

رئيس محكمهٔ بدايت درشوراى دولت

فرانسزجه بر طاقم الفاظ وتعبيراتك تركجه‌يه ترجمه‌سنده وقوع بولان غلطاتى تصحيح والفاظ وتعبيرات مذكوره‌نك تركجه اصل مقابللرينى ارائه ومقام استعماللرينى تعيين ولسان مذكورك دها برچوق غوامض ودقائقنى تعريف وايضاح ايدر بر اثردر.

دفتر ٨

معارف نظارت جليله‌سنك رخصتيله طبع اولنمشدر

درسعادت

(قصبار مطبعه‌سى) باب عالى جاده‌سنده نومرو ٢٥

صاحب وناشرى: كتابجى قصبار

١٣٠٨

(CAPITAINE)

رتب عسکریه‌دن یوز باشیلق رتبه‌سنی حائز اولانلره وسفینه قپودانلرینه (capitaine) دینلدیکی جهتله بعض مترجمین لفظ مزبوری نزده‌ده کورسه‌لر مطلقا (یوز باشی) ویاخود (قپودان) لفظلریله ترجمه ایدییورلر حالبوکه فرانسزجه (capitaine) لفظنك ادبیاتده وآثار عالیه‌ده‌ك زیاده مستعمل اولدیغی معنی حائز حیثیت وشان قوماندانلره وصف اولمق معناسیدر وعلی الاکثر (grand capitaine) دیه‌رك اویله ذواتی توصیف ایدرلر بزده‌ده وقتیله (سرعسکر) تعبیرینك بو معنایه موضوع‌بتی (جهان سرعسکری) (شرق سرعسکری) وصفلرندن اکلاشیلیور ایرانده بو معنی (سپهسالار اعظم) (سردار افخم) تعبیرلریله افاده ایدلمکده اولوب بزده مؤخراً (سرعسکرلك) نظارت حربیه مقامنه عنوان اولدیغی کبی (سردارلق) و (سردار اکرملك) عنوانی دخی فرانسزجه (généralissime) تعبیرینه بدل اوله‌رق رسماً قبول واتخاذ اولنمش اولدیغندن شمدی (grand capitaine) وصفنی (سپهدار اعظم) بولنده بر تعبیرایله افاده ایتمایز فرانسزجه الفاظ مترادفه حقنده یازلمش بر مقاله‌ده عبارهٔ آتیه‌یه تصادف اولنیور :

(Des mots appartenant à une science où ils sont bien distingués peuvent tomber dans le domaine des synonymes en devenant d'un usage commun. Ainsi, en termes dart militaire, la distance est assurèment trés grande entre (capitaine) et(général); mais, dans le langage ordinairre, nous disons à peuprès indifferemment d'un chef de guerre recommandable par sa valeur ou son habileté que c'est un (grand capitaine) ou un (grand général).

(بر علمه مخصوص واو علمجه بينلرنده‌كى فرق مكملاً متعين بر طاقم كلمات استعمال عموميه منتقل وبو وجهله الفاظ مترادفه سلكنه داخل اوله‌بيلورلر مثلا فنون عسكريه اصطلاحاتندن اولمق اوزره (capitaine) و (général) تعبيرلرى آره‌سنده‌كى مسافهٔ مرتبه البته پك بيوكدر لكن لسان عوامده مزيت ويا مهارتى جهتيله شايستهٔ توصيهٔ تقدير بر جنكاور امير حقنده همان بلافرق بو بر بيوك (capitaine) درويا بر بيوك (général)در ديرز) بوبابده (commandant) لفظى دخى شايان دقت الفاظدن اولوب لفظ مزبور عيناً لسانمزه النقاله برابر مترجملرجه من جهة المعنى لايقيله تدقيق اولنمامشدر (commandant) ديمك (قوماندا) ايدن ديمك اولوب براردوده آمر عد اولنان ضابطه

اطلاق اولنمقده وجنكاورلك ويا قليل وكثير سلاحشورلق معناسى التزام اولنمامقده بولنمشدر (capitaine) و (général) لفظلريله (commandant) لفظلك فرقى اساسيسى (commandant) لفظيله ياد اولنان آدمك ميدان محاربه‌جه هيچ بر حال وحركتى خاطره كتورلمامك اوزره يالكز آمريتى مقصود اولمقدر.

(Ces troupes campeés autour de la ville se mirent en marche sous leurs commandants)

Fénelon

(اطراف شهرده وقفه‌كير خيام آرام اولان فرق عسكريه قوماندانلرينك زير اوامرنده اوله‌رق قادمه‌جنبان حركت وقيام اولديلر)

(Spartacus fit combattre trois cents prisonniers romains aux funérailles d'un des commandant de son armeé)

Laharpe

(اسپارتاكوس امراى عسكريه‌سندن برينك جنازه‌الاينده اوچيوز رومالى اسير حربى قربان تيغ افنا ايتديردى)

(Ni la marche des troupes, ni le campement des

armées, ni les quartiers d'hiver, ni le séjour des commandants dans une ville n'étaient à charge à personne)

Rollin

(كرك حركات وسكنات ارباب جنك و وغاه كرك اتخاذ مشتاه كرك برشهرده اقامت امراكمسه يه باربلا دكل ايدى)

(Cyrus le Jeune se mêlait avee le simple soldat, mais sans que la dignité de commandant en souffrît)

Rollin

(كنج سيروز عادى نفرات عسكريه ايله رهين آميزش واختلاط وفقط آمرلك شرفى ينه مصون انحلال وانحطاط ايدى)

(L'éclat des plus grandes victoires ne mettait point à couvert des recherches des tribuns le général qui n'avait pas assez ménagé la vie de ses soldats, ou qui, pendant la campagne, les avait traités avec trop de hauteur; il fallait qu'il sût allier la dignité du commandant avee la modestie du citoyen.)

Vertot

(عسكرلرينك حياتنى درجهٔ كافيه ده صيانت ايتمامش وياخود اثناى محاربه ده عسكرلره درجهٔ مفرطه ده ابراز شكيمهٔ عظمت

ایتمش اولان جنرالك شعشعهٔ اعاظم مظفریاتی کریبان مسئولیتنی (تریبون) دینلان حاکملرك نتیجهٔ تعقیباتندن مصون ایده‌مزایدی آمرلك شرفیله اهالیدن بولنمقلغك ایجاب ایتدیکی تواضعی حسن امتزاج ایتدیرمکه موفق اولمق لازم ایدی)

اشبو ترجمه‌لره دقت بیورلدیغی حالده کوریلورکه فرانسزجه ترده (قوماندان) لفظی کورر ایسه‌ك انی عیناً (قوماندان) دیه نقل ایتمه‌کلکمز هریرده یاقشمیور (قوماندان) دینله‌جك موقع حرکات عسکریه موقعلریدر مثلا بالاده (فرق عسکریه قوماندانلرینك زیر امرنده اوله‌رق قادمه جنبان حرکت وقیام اولدیلر) ترکیبنده حرکت عسکریه‌دن بحث اولندیغی جهتله (قوماندان) تعبیری یاقیشیور فقط اندن صکره‌کی ترجمه‌ده (قوماندانلرندن برینك جنازه الاینده) یرینه (امرای عسکریه سندن برینك جنازه الاینده) دیمکی ترجیح ایتدم اوچنجی فقره‌ده (قوماندانلرك اقامتلری) موضعنده (اقامت امرا) ترکیبی دها کوزل اولدی دردنجی وبشنجی فقره‌لرده (آمرلك شرفی) (قوماندانلق شرفی) تعبیرندن افضل کوروندی فرانسزجه‌ده امرای عسکریه‌دن برینی توصیف اقتضا ایدنجه (commandant) وصفی ایراد اولنور ایسه موصوفك سبب ستایشی الی دکل باشیدر یعنی معرض ستایشده ایراد اولنان اثاری قوای اجرائیه‌سندن وفعاللکندن منبعث اولمیوب قوهٔ ذهنیه‌سندن منبعثدر بزم

ترجمه‌لرمزجه بودقیقه‌نك تأثیری اولمیوب بز (commandant) لفظی ترجمه ایدر ایکن موضوع بحث حرکات عسکریه ایسه (قوماندان) دیمایز موضوع بحث حرکات عسکریه دکل ایسه (آمر) (امرا) (امرای عسکریه) تعبیرلرینی ترجیح ایتمایز دولتلو جودت پاشا حضرتلری (طریق سیفیه) ترکیبنده‌کی (سیفیه) صفتك تأنیثنی (طریق امرای سیفیه) تعبیریله تأویل بیوریورلر بو ترکیبده‌کی (امرا) لفظی پك یاقشمش اولدیغی حالده مثلا طریق عسکری‌یی بر بشقه یولده تعریف اقتضا ایتسه‌ده (قوماندانلر طریقی) دینله‌جك اولسه هیچ یاقیشق المیه‌جغی درکاردر اما موضوع بحث حرکات عسکریه اولنجه (قوماندان) تعبیری موافق وطبعه ملایم کلور مکرکه زمین افاده مساعد تزیینات اولوبده تزیین عباره ایچون بشقه برلفظ کتوریله

(Le grand principe de Paule Emile etait qu'un commandant, plus que tout autre, doit écouter les conseils)

Rollin

(پول امیل نام مورخك ترویج ایتدیکی قاعدهٔ عظیمه استماع نصیحت هرکسدن زیاده برقوماندان ایچون واجبهٔ ذمت اولدیغی قاعده‌سی ایدی)

بو ترجمه‌ده قوماندان یرینه آمر دینلمش اولسه ایدی

موضوع بحث حركات عسكريه جه نصيحت اولدیغی و آمردن مرام امر عسكری ایدوكی اكلاشلمز ایدی

(Les chefs sentent dans le fils d'Ulysse je ne sais quelle autorité à la quelle il faut que tout eèdc; l'expérience des vieillards leur manque; le conseil et la sagesse sont ôtés à tous les commandants... Il fait le tour en diligence, et tous les capitaines les plus expérimentés le suivent)

Fénelon

(رؤسا اولیسك اوغلنده هرشیئی كندیسنه مجبور انقیاد ایده‌جك بیلمم نصل برقوهٔ حاكمه حس ایدیورلر پیرانده مآثر كار آزمایی منسلب ومفقود وبتون قوماندانلرده نصیحت وحكمت كمشده ونابود اولوب كندیسی سرعتمای جولان ودوران وسرامدان امور دیدكان سپهدارانك كافه‌سی وادیٔ پیرویده پویان اولیور)

صورت مخصوصه‌ده قوهٔ ذهنیه‌لریله خدمت ایدن (commandant) لره مقابل فعل واجرا آمرلری اولمق اوزره (capitaine) و (général) دینه‌جك ذواته نقل كلام ایده‌یم: علی العموم محاربه‌ده حركات عسكریه‌یی اجرا ایتدیرن وخصوصا مبارزهٔ فعلیه اثناسنده فن حرب اصطلاحات وتعبیراتیله امرلر

ویرن رؤسایه (capitaine) و (général) دینلور انجق بوایکی تعبیر اره‌سنده دخی استعماله فرقلر واردر (capitaine) تعبیری بروصف مرغوب اولوب موصوفنده برمزیت عسکریهٔ حربیه کوسترر (général) تعبیرنده ایسه علی‌الاکثر ساده برعنوان مقصود اولور

(Le général Merci était regardé comme un des grands capitaines)

Voltaire

(جنرال (مرسی) یه الك بیوك سپهداراندن بری نظریله باقیلیور ایدی)

(Louvois persuadait à Louis-Quatorze qu'il était plus grand capitaine qu'aucun de ses généraux)

Le duc de Saint-Simon اون دردنجی (لوی) نك اهلیت سپهداریسی بتون جنراللرینککندن زیاده اولدیغنی (لواو) نام ذات مشارالیه تأميناً بیان ایدرایدی)

(Ce député, parvenu au Capitole, annonca la victoire de Camille, et il demanda, de la part de tous les Romains qui étaient dispersés, ce grand capitaine pour leur général) *Rollin*

(مبعوث مومی الیه (قاپیتول)ه بالمواصله (قامیل)ك مظفریتی

اعلان وابنا واوسپهدار اعظمك كنديلرينه جنرال نصب اولنمسنى حال تشتتده بولنان بتون رومالر طرفندن طلب واستدعا ايتدى)

(général) لفظى وصف مقامنده اوله‌رق (capitaine) تعبيرينك يرينه قوللانيله‌جق اولور ايسه دهاء وطبيعى برذكا ايما ايدوب (capitaine) لفظى كبى كسبى وتجربى براهليت كوسترمز

(La plupart des grands capitaines sont devenus tels par degrés· Condé était né général· L'art de laguerre semblait en lui un instinct naturel· Il n'y avait en Europe que lui et Torstenson qui eussent à vingt ans ce génie qui peut se passer de l'expérience)

Voltaire

(اكثر اعاظم سپهداران حائز اولدقلرى مرتبهٔ اهليتى بالتدريج احراز ايتمشلردر (قونده) جنرال اوله‌رق قدمنهادهٔ ميدان جهان اولمشدر فن حرب كنديسنده برخاصهٔ طبيعيه حالنده كورينور ايدى يكرمى ياشنده تجربه‌دن استغناءا دهايه مالكيت اوروپا قطعه‌سنده مشاراليه ايله (طورستون) دن بشقه كمسه‌يه ميسر دكل ايدى)

(général) لفظى وصف اوله‌رق كتوريلان (capitaine)

تعبيرينه نسبةً هر جهتله ناقص المدلولدر (capitaine) وصفيله نامى ياد اولنان ذاتك (général) تعبير توصيفيسيله اسمى ايراد اولنان ذاته نسبةً قامت اهليتى دها قيصه‌در افاق اطلاعاتى محدوددر ميدان جولان افكار واستعدادى دها كوچكدر (général) تعبيريله توصيف اولنان ذات بر اردونك سردارلغنده ابراز آثار رويت ايتمش ايسه (capitaine) وصفيله ياد اولنان ذات بر مفرزه قوماندانلغنده اهليت اثبات ايليان ذاتدر

شعشعهٔ اشتهارى تنوير عيون عاليان ايتمش بر قوماندان ايچون (général) وصفى ايراد اولنور ايكن انك مادوننده اوله‌رق احراز حسن صيت ايتمش قوماندانه (capitaine) وصفى ويريلور

(Les ministres de Louis quatorze étaient alors les plus forts de l'Europe, ses généraux lèsplus grands, leurs seconds les meilleurs etqui sontdevenus des capitaines en leur école)

Le duc de Saint Simon

(اون دردنجى (لوئى) نك وكلاسى اواثناده اوروپانك الك قوى وكلاسى وجنراللرى اوروپانك الك بيوك جنراللرى اولوب جنراللرينك ايكنجيلرى دخى الك مكمللردن وكنديلرينك

تربیتکردهٔ مکتب استخدام وتجربه‌لری اوله‌رق احراز موقع سپهداری ایتمش ذاتلردن ایدیلر)

(Scipion tenait le premier rang parmi les capitaines et les généraux de la République)

Vertot

(جمهوریتك سپهدار وجنراللری میاننده (سیپیون) حائز مرتبهٔ اولی ایدی)

(C'est dans ces occasions qu'un simple capitaine pouvait quelquefois faire une plus grande fortune dans ces pays (de l'Inde) qu'aucun général parmi nous)

Voltaire

(اشته بو وسیله وفرصتلردن بالاستفاده ممالك هندیهٔ مزبوره‌ده بعضاً بر عادی سپهدار بزده هیچ بر جنراله نصیب اولمیه‌جق درجه‌ده احراز ثروت ویسار ایده‌بیلور ایدی)

(Alors les pirates formèrent des armées; leurs capitaines devinrent des généraux)

Rollin

(اوزمان دکز حیدودلری اردولر تشکیل وقپودانلری خدمت وصفتلرینی جنراللغه تحویل ایتدیلر)

(C'est deux capitaines, Annibal et Scipion, dignes d'être mis en parallèle avec ce qu'il y avait jamais eu de plus fameux généraux)

Rollin

(قدبالای اهلیتلری شمدی‌یه دکین نقـدر مشهور جنرال کلمش ایسـه جمله‌سـنك موازیٔ قامت سرفرازیلری طوتلمغه شایسته بولنان بوایکی سپهدار صاحب اجلال یعنی سیپیون ایله آنیبال . . . . .)

(Ces historiens, (Thucydide, Xénophon, Polybe) étaient en même temps exellents capitaines. Ils apprennent par l'exemple des plus grands généraux de l'antiquité, et par une sorte d'expérience anticipée, comment il faut faire la guerre)

Rollin

((توسیدید)(قسنه‌فون) (پولیب) نام مورخلر مورخلکله برابر مکمل سپهدار ایدیلر ازمنهٔ قدیمه‌نك الك بیوك جنراللرینی کندیلرینه نمونهٔ اتثال ومحاربه‌یی نصل ایتمك لازمکلـه‌جکی فننده برنوع تجربهٔ پیشین ایله احراز کمال ایلیورلر)

مشهور مارشال (بازن)ك محاکمه‌سنده (متچ)قلعه‌سنك تسلیم

ennemis; qui, lui, ne les apas pris à des intendances, ces vingt et un drapeaux portès à l'hôtel des Invalides, il reste le vaillant soldat du pays;

J'aidit: Je m'arrête; jài foi en Dieu, jai foi en la justice, j'ai foi vous, et je ne crains pas une oeuvre d'iniquité)

Fin du plaidoyer de maître
Lachaud pour la dèfense
Du marechal Bazaine

(بنم دخی صوك سوزم اوعسكرلره يعنی كنديلرينه تعليم انضباط ايچون كويا فرانسه‌نك برمارشالی خائن وطن اولديغنی ارائه ايتمك اقتضا ايدن او يوزقرق بيك نوجوانه عائداوله جقدر. سبحان! بونی برحسن مثال عد ايدييورسكز اويله‌می ؟! اولوالامره تعظيم وحرمتی بويله‌می تدريس ايده جكسكز؟ اردونك اك عالی رتبه‌سی ناموس وحيثيتسز قالنجه ارتق انلر جنراللره اطاعت ايدرلرمی صانيورسكز؟ اردونك رئيس امراسی غنغرنه مبتلا اولمغله سرتاپا كبرا وصغراسی سرايت مرض فساد ايله داخل زمرهٔ اذلا ايدی ديمزلرمی ظن ايدييورسكز؟!

مساعده كزله بيان ايده‌يمكه خاتمهٔ مقاله‌كزه تاب وفر ويرمك ايچون اوردهٔ زبان يادوتذكار ايتديككز او يوز قرق بيك

نوجوانك تربيه‌سنه خادم اولمق اوزره ظن عاجزانه‌مجه دها مناسب تدبير واردر افكارمجه دها مناسب وموافق اولان‌شي انلره افك وافترا معصوملر حقنده اثرنما اوله‌میه‌جغنی واردو ايچون داعئ حمرت حجاب هيچ برشی اولمديغنی وهيئت عسكريه‌نك سرفرازلغنه خلل كلميه‌جكنی وامراسندن برى ازردهٔ ازار بدبختی وبلا اولمقله برابر موقع اعزازه ناسزا اولميوب بر آن صغيرسحاب شك وكمان التنده پرده‌كير اولان نير حقيقت شعشعه‌انكيز ميادين بداهت اوله‌رق اردونك ناموس وشانی بوامتحانی بلانقصان وزيان كچرديكنی اوكرتمكدر اشته مدعئ عموميتك ادعا نامه‌سی ختام بولديغی كبی بنم دخی خاتمهٔ مقال اوله‌رق ايراد ايتديكم شو مثال نصيحت اشتمال موافق امثالدر .

ارتق سوزی كسيورم افاتهٔ وقت ايتميكز ! افكار عموميه سزدن برجميلهٔ تطييب وترضيه ايستيوركه انی دريغ ايده‌مزسكز مارشال بازن معصومدر اومعصوميتی سريعاً اعلان‌ايتملی‌افنديلر! بوندن زياده اصرار ايتمك عادتا ناموسكزی ايجتمكدر ديمكه جسارت ايده‌جكم كليور طرفكزدن وقوعبولديغی وجهله بو محاكمه صره‌سيله تدقيق اولنوبده هرشی كورلمش ؛ هرشی اكلاشلمش؛ بداهت درجه‌سنه كلنمش اولنجه ارتق اضاعهٔ دقيقه جائز دكلدر . حقيقت فوران ايتملی، هركس بيلمليكه قارشوكزده طوران بوذات ينه اوسرفراز عظمتكستری او

اهلیتطراز مقام سروری قوجه مارشال بازن وانك جامهٔ شان وشرفی اوساخ نقیصه‌دن پاکدامندر.

بوذات بزه یکرمی بر علم دشمن قزاندیرمش و اعلام مزبوره‌یی میادین حرب ووغاده دست شجاعتپیوست مظفریتنه کچیرمشدر (اوتل ده زنوالید) دبوینه کوتوریلان اویکرمی بر علم اعدانی بوذات لوازم دائره‌لرندن الامشدر اشته بوذات وطنك عسکر شجاعتپروری اولمق نقطه‌سنده ثابت وواطددر.

افاده ایتدیکم وجهله سوزی کسیورم! جناب حقه ایمان واعتقادم عدالته امنیت واستنادم سزه وثوق واعتمادم واردر بناءً علیه براثر غدر صدور ایتمك خوفنده دکلم!

عطوفتلو احمد مدحت افندی حضرتلرینك جوابنامه‌لری

جمله‌یه معلوم اولدیغی اوزره عطوفتلو احمد مدحت افندی حضرتلرینك (sentiment) کلمه‌سی حقنده‌کی ملاحظه‌نامه‌لرینی یدنجی دفتره عیناً نقل ایتدکدن صکره طرف کمتریدن دخی بر جواب علاوه ایتمشیدم مشارالیه حضرتلری جواب مزبوره جواب اولمق اوزره ترجمان حقیقت غزته‌سیله مقالهٔ اتیه‌یی نشر بیورمشلردر:

سعید بك افندی حضرتلرینه جواب

برادرم افندم حضرتلری

فرانسزجه «سانتیمان» لفظنك صورت ترجمه‌سیله اکا

متفرع بعض مسائل لسانیه‌یه وسائره‌یه دائر ترجمان حقیقته‌درج صورتیله حضور فضائل نشور دولتلرینه تقدیم ایتمش اولدیغم عریضه (غلطات ترجمه) نك یدنجی نسخه‌سنه درج بیوریله‌رق زیرنده عنایت واحسان بیوریلان جواب عالیٔ دقیقه‌سنجیلرینی‌ده کوردم لایق اولدیغی درجه‌لرده دقت واهمیتله مطالعه ایلدم حق مستحق معارفپناهیلرنده احترامات لایقه وفائقه‌یه جهانده هیچ برشیئك حیلولت ایده‌میه‌جکی درکاراولمقله بربر هپ او(جدیات فنیه‌ده بربریمزه طاریله‌جق دکلز آ؟) قاعدهٔ اساسیه‌سنه استناداً ذهن قاصرك ایلیشدیکی یرلرینه مطالعات تلمیذانه‌مك تکرار عرضنه مجاسرت ایلدم.

اولا - سانتیمان کبی الفاظ ادبیه اسامیٔ جامده حکمنده طوتیله‌رق انلرده اسم فاعل کبی فلان ارەمق اقتضا ایتمیه‌جکی امر اولنمش وفرانسزلربیله سانتیمان لفظنه فاعل اولمق اوزره قیاس خارجنده اوله‌رق (سانسیبل) دیوب(تریبل) و(نویزیبل) و(دومازابل) و(قابابل) لفظلرنده اولدیغی وجهله معنای فاعلیتی حائز اولمیان برلفظه بالاستثنا اسناد معنای فاعلیت ایلدکاری‌ده اثبات مدعا ایچون ایراد بیورلمش.

حالبوکه عاجزلری بو الفاظ فرانسویه‌نك هیچ برینه معنای (فاعلیت) اسناد اولندیغندن خبردار دکلم (فاعلیت) که بر جملهٔ فعلیه‌ده ترجمه‌سی (اسناد) وفرنکجه‌سی (آتریبوسیون) دینلن

حكمك ماوقع عليهيدر بو كلمه‌لرك هيچ بريسنه ياقشديريله‌مز بونلره
فرنك غرامرجيلری (صفت) ديه‌رك فاعل صنفنـدن آيررلر
زيرا شاپسال ونوئل وبشره‌ل وكرارد كبی غرامرجيلرديرلركه:
فاعللر اولا اسمدن ثانيا ضميردن ثالثاً بعضاً مصدردن ورابعا
آدوه‌ربدن ياپيلورلر هيچ برغرامرجی كورمدم كه صفتلردن
فاعل ياپيلورديسون. بوحالده فرانسزلر كلمات سابقـه‌يه معنای
فاعليتی نصل اسناد ايده‌بيلورلر ايمش؟ صاقين بوراده (معنای
فاعليت) تعبيرندن مرام دولتلری (صفت مشبهه) ديمك اولمسون
اويله ايسه تعبيرات فنيه‌يی هرارباب فنك استعماللری كبی استعمال
بيوره‌رق تلاميذ كزك تفهمنی تعصيب بيورمامللری مرحمت
استادانه‌لرينه متوافق بر عنايت اولور ايدی ديمكه جسـارت
الورم. هم اوتعبير فنی اختيار بيورلسه‌ايدی (سانسيبل) لفظنی
فرانسزلرك (سانتيمان) لفظنـه قياس خارجنـده فاعل ياپمش
اولدقلری‌ده ظن بيورلمز ايدی كه (معنای فاعليتی حائز اولميان
برلفظه بالاستثنا اسناد فاعليت ايليورلر) ديه بيچـاره فرانسزلر
برده افترادن قورتلمش اولورلرايدی بورالری بزه يعنی عثمانليلره
عائد اوله‌مزيا؟ فقط شو برتعبير فنی ذهن استادانه‌لرينی تغليط
ايدرك بزه‌ده (حس) و (احتساس) كبی كلمه‌لری اسماء جامـده
حكمنده طوته‌رق اسم فاعللرينك فلانلرينك ارانلمامسی فرمان
بيوريليوركه بوامر عاليلرينه اتباع ايده‌بيله‌جك هيچ بر عثمانلی

بولنه بیله جکنه احتمال ویره مامك امیله متألمم! (تحسس) کلمه سنده ایکی سینك وقف حالنده اجتماعنه (سکتهٔ ثقلت) تعبیر بیورلمسی ده تلامیذدولتلرندن اولوراولمز دقتلیلرك اکلامقده مترددقاله جقلری وبو تعبیر جدید معلمانه‌لرینك ترجمه‌سی (تنافر) وفرانسزجه‌سی (قاقوفونی) دیمك اوله جغنه کوچ انتقال ایده بیله جکلری تعبیرات جدیده وغیر مسموعه‌دن ایسه‌ده تعبیر مذکوری عثمانلیلره قبول ایتدیره میه جك حال بواوله جغی حقنده‌کی حکم حاکمانه‌لری دخی استینافدن ازاده اوله بیلورمی؟ خواجهٔ مرحوم الحاج ابراهیم افندی ایله افاضل معلمیندن عبدالرحمن ثریا ومعلم ناجی وناجم افندی وسائره ارەسنده بو مسئله‌یه دائر جریان ایتمش اولان مباحثات دورادورده تحقق ایلمش ایدیکه لسان عثمانی ایچون تنافر تحریسندن صرف نظر ایلمك ضروریدر زیرا (ولیس قرب قبر حرب قبر) ده بیله بر عثمانلی ایچون تنافر بولنمیوب اکر واردر دینله جك اولسه (طاتسز طوزسز) کبی ادات سلب داخل اولان کلماتك کافه‌سی ودها بك چوق سوزلری متنافر عد ایدرك قوللانمامق لازم کله جکدر معهذا (تحسس) کلمه‌سنی (احتساس) کلمه‌سنه ترجیحاً قوللانمق کمترلری طرفندن برصورت قطعیه‌ده توصیه ایدلمامشدرکه (نزد ارباب دقتده رهین مقبولیت) اوله مامسی ذات سعادتلرینی متأسف ایلسون. زیرا اولکی مکتوب عاجزانه‌مده (ارادیغکز قلقله‌لی‌یی متحسس محتسسه متحسسین متحسسات کلمه‌لرنده

بولدیغکز قدر محتس محتسه محتسین محتسات کلمه‌لرنده دخی بوله‌بیلور ایسه‌کز تحسس یرینه احتساسی قبولده طرف عاجزانه‌مدن هیچ بر مخالفت ایراد اولنمز) دیمش اولدیغم میدانده ایکن بنده‌لرینه بویله بر افترا اسناد اولنه‌مز صانورم. ناجی بو اسم فاعللرك افتعال بابندن التمللری موافق قلقله اولمدیغنی وتفعل بابندن التمق مرجح کوریله‌جکنی اعتراف ایلدی یالکز احتساسی تحسسه ترجیح ایچون برکلمه‌نك مصدرینی بشقه بابدن اسم فاعلنی ده بشقه بابدن المق غرابتی التنده قالدی عاجزلری ایسه هنوز بر قرار قطعی التنه التمامش اولان بویله بر ماده‌ده مخالفت صفتی بزده قالمسون دیه رأی ناجی‌یی ترجیحاً اوزماندن بری هپ احتساس قوللانمقده اولدیغم میدانده‌در نتیجه: بومسئله‌ده بزده (توصیه) اولمیوب اتباع بولندیغی مکتوب عاجزانه‌مك بر دها قرائتیله دها کوزلجه تفهم بیوریله‌بیلور.

سانتیمان کلمه‌سنك اخرنده بر علامت جمع اولان (s) حرفی بولندیغی حالده بر (مفرده) اضافه اولنه‌میه‌جغی حقنده بنده‌لرینه برادعا اسناداولنه‌رق ردی خصوصنده‌ده کوزل اهتمام بیورلمش، ایسه‌ده دعوای عاجزی اکلاشیله‌مامش اولدیغی ایچون حکم دولتلری دخی کندی علیهنده اعتراض قابل اولان حکملر حکمنده قالمشدر مکتوب عاجزی‌یه بردها مراجعت بیوریلور ایسه کوریلورکه قوللری (مفرده اضافه‌سی تجویز اولنه‌مز) دیمامشم

(بر کلمه‌یه اضافه ایدنجه) دیمشم بونی‌ده آلت طرفنده (سانتیمان کلمه‌سنك جمع اوله‌بیلمه‌سی ایچون مضاف‌الیهك‌ده تعددی تنوعی لازم گلور) دیه‌رك برده (سانتیمان ده ژوستیس نه ده بر اوور) مثالنی ایراد ایلمشم (مفرده اضافه) اولنه‌مز دیمکله بو سوزلرك نه قدر فرقی وار ایدی؟ عریضهٔ تلمیذانه‌م براز دها دقتلیجه مظهر مطالعهٔ سعادتلری اولسه ایدی کمترلرینی رد ایچون ینه بزه حق ویره‌جك برطاقم مثاللر ایله رد دعوی کلفتی اختیار بیورلمز ایدی بو سوژه‌نك:

humblement avec tous les sentiments d'une profonde douleur سوزینه کیمك نه دیه‌جکی قالورکه طرف سعادتلرندن (کمال اضطراب ارائه ایدن) دیه ترجمه بیوریلان (اضطراب عمیق) ایچنده درلو احتساسات بولنه‌بیلورده بو (collectif) معنایه نظراً سانتیمان کلمه‌سنك جمع اولمسی هر حالده فصاحت و بلاغت فرانسویه‌یه موافق دوشر فنه‌لونك: prenait des sentiments d'humanité سوزنده دخی بو سوژه‌نککی کبی بر (tous) قیدی بولنمدیغی حالده بیله حکم عینیله بویله‌در زیرا انسانیتده درلو سانتیمانلر واردر اما (سانتیمان ده ژوستیس)ده بر تقیید وار حس عدالتدن بشقه احساسك کافه‌سی بو تقییدایله رد اولنمش. ایشته سزه علی‌الاعلا par excellence بر مفرد ارتق بوکا جمعك لزومی قالورمی؟ بویله برده بو سوژه

وفنه‌لون قدر مشهور بر فرانسز ادیبی بیله جمع یازسه ذات عالیء معارفپناهیلری کبی معلمین ومرشدین انلرك خطالرینی حکم ایدرلر. بونلر یالکز شوقدرجق خطالریله قورتلمش ادملرمیدر؟ اثرلرینك (ادیسیون قریتیق) لرنده هر صحیفه‌لری التنه دها نه‌قدر خطیأت فرانسویه‌لری اشارت اولنمشدراوچنجی مثال دولتلرنده (سانتیمان اغزازه‌ره ده پروبیته) مثالك اوست و آلت طرفلری اولمدیغی ایچون قرینه‌نك نه‌دن عبارت اولدیغنی اکلایه‌میه‌رق هیچ برشی سویلیه‌میه‌جکم درکاردراماعاجزلرینك بوبابده ایراد ایتمش اولدیغم مطالعه دخی کندی قریحهٔ کمترانه‌مك محصولی دکل ایدی یا؟ البته کمترلری دخی بر فرانسز استاد مقبولك حکمنه طیانه‌رق اوسوزی سویلمش ایدم. ایشته‌انی‌ده ایضاح ایده‌یم : بو استاد قاموس صاحبی بشرلدرکه درجهٔ اهمیتی ذات والای، قیمت شناسیلرینه ایضاح وتطویله حاجت یوقدر. بنده‌کزك بوراده بشرلدن الوب اخطار ایده‌جکم مثاللری‌ده بشرل ذات والالرنجه مقبول اولان بوسوئه فنه‌لون وسائره کبی فرانسز اعاظمندن آلدیغنی قید ایتمشدر. ذاتاً فرانسز قاموسلری تتبعك بوجهتی نه قدر قولایلاشدیرمشلردر! بونی غلطات ترجمه‌کزده هرکون کوریلان مثاللرك اثباتی وجهله جمله‌دن اعلا ذات دولتلری بیلورلر اومثاللرك هربری اوبیوك ادملرك کثیر المقدار جلدلرندن ارانوب بولنمش دکلدرلر آ؟ ینه

قواميسده ذاتاً منتخب ومندرج بولنه‌رق حاضرجه آلتی‌ويررلر
هله ديكسيونرده سينونيمده ! ... نه ايسه بز مثاللرمزه باقه‌لم :

le sentiment de la soif est tellement vif que...

بونده معنا تماميله بر انفعال روحانی دكلدر ديه رد ايده‌بيلور
ايسه‌كز ايشته ديكر مثال :

le goût me donna le sentiment de la volupte

بوفونك اولان بو مثاله ديه‌جككز وارميدر؟ avoir le sentiment
du juste بومثال دخی اقاده‌می ديكسيونرندن النديغی جهتله
مقبول اولمسی لازم كلور شو مثال دخی اقاده‌می ديكسيونرندن
النمشدر :

avoir le sentimeut des convenances

àvoir le sentiment de sa force

مضاف اليهك تعددی وبونلرك يكديكرينه معطوفيتی حالنده
مضاف اولان (سانتيمان)‌ك جمع اوله‌جغنه شو مثال كتيريليور :

Dieu, qui seul est le maître du cœur des hommes, a gravé dans vos cœurs ces sentimens de droiture et de religion

ايشته بنده‌كزك اصل برهان مدعام بودر اما مضاف اليه
جمعيت معناسنی حاوی اولور يعنی متنوع طويغولری جمع ايدر

ایسه مضاف دخی جمع اولور ذات دولتلرینك ایراد بیوردقلری مثاللره ضمیمهٔ شوده بشرلدن آلنمش برمثالدر :

Il inspirait á ses enfants les ´sentiments de la véritable vertue

شایان تأملدرکه فضیلتده درلو درلو سانتیمانلر موجوددر شو حالده دعوای عاجزانهم یکیدن محکمهٔ عدالت دولتلرنده محاکمه ایدیلورده بن محکومه قناعت بخش اولهجق اسباب موجبهٔ محکومیت ایراد بیوریلور ایسه شبهه‌سز بیوتمی بوکه‌رك محکومیتمه راضی اولورم والا بوحکم فاضلانه‌لری قناعت بخش اولهمیه جغندن تأدباً تعظیماً سس چیقارمیه‌جق اولسه‌م بیله قلبمده هپ کندیمی مظلوم و بنی بوصورتله محکوم ایتمك ایستیانلری ظالم کورمك کبی برحسی ممکن دکل منع ایده‌مم کویا بن (sid) حقنده افندمزه نقصان معلومات اسناد ایتمشم وبو صورتله تعریضده بولنمشم کبی برظنله حق کمترانه‌مده‌کی تأثرات دولتلرینه خدا علیم پك زیاده تأسف ایلدم جمله عندنده محترم ومعزز اولان بر برادر حقنده شویله برکستاخلق بکا نصل یاقیشه‌بیلور؟ بوبابده‌کی سوزم اولکی مکتوبده ایشته شو : (خاتمهٔ کلامدن اول کمال تواضع واحترامله عرض واخطار ایلرمکه قورنه‌یك سیدی ایچون قبائل عربان رؤساسندن بریسی دیه تعیین ماهیت ایدیشده‌کی حکمی تدقیق ایچون (sid) اثرلفی بردها مطالعه

بیورلسون کنجلکده اوقونان شیلرك تماميله خاطرده قاله مامسندن طولایی جمله‌جه معذور کوریلورز) صورتدن عبارت ایدی مرامی بوندن دها متواضعانه اوله‌رق نه یولده اکلاته بیلور ایدم‌که معلم ناجی‌یه خطاباً طرف دولتلرندن یازیلوب غلطات ترجمه‌نك التنجی دفتريني تزيين‌ايدن تذكرهٔ علیه‌لرنده : (سید لفظندن محرف اوله‌رق (sid) نامیله مشهور آفاق اولان وموضوعی قبائل عربان رؤساسندن برینك احوالنه متعلق‌بولنان بر تیاترو اویونی) بیورلمش ایدی بوقدر بیوك برذهول اکر ذات دولتلرینه تعریضده ذوق آرایان برخصمك لسان مؤخذه سنه دوشسه ایدی (سعید بك افندی حضرتلری سیدی هیچ اوقومامشلر) دیه تعریضه باشلار ایدی هله بودفعه‌کی جواب تحریرانه‌لرنده دخی سیدی تکرار اوقومغه تنزل بیور- بیورلمامش اولدیغی کورنجه تأسف تلمیذانه‌مه برده استغراب الیم منضم اولدی ذات والالری حالا قورنه‌یك بو اثرنده برسید وار ظنیله فقط سادات کرام حضراتندن بوسیدی تفریق ایچون (قبائل عرب روساسندن) دیدم بیوربیورلر آه نه قدر محجوب اولیورم اما کمال خالصیت تلمیذانه‌مدن طولایی قزاره‌رق بوزا- ره‌رق ایشته حضور معلمانه‌لرینه عرضه جسارتیاب اولیورم‌که قورنه‌یك بواثرینك موضوعی قبائل رؤساسندن برینك احوالنه متعلق) دکلدر اواثرده هیچ عرب یوقدر نه‌سادات کرامه‌تعلق

توهم اولنه‌جق نه ده قبائل مغربیه طرفندن رئیس انتخاب اولنه‌رق سید عنوانته مستحق کوریله‌جك ! بواثرك قهرمانلری ایکی اسپانیول اصیلزاده‌سندن عبارتدر مرحمت بیولسون استادم ! اثر بردها مطالعه بیولسونکه بوکمترلرینه اویله نقصان معلومات اسنادی تعریض فلان کبی توهملر ایله اغبراردن قلب دولتلری تطهیر ایلسون (سانتیانده ژوستیس) ترکیبنی (احتساسات عدالتپروری) دیه ترجمه بیورملری اوزرینه (فرانسزجه‌سنده پرور یوقدر) دیه بیان مطالعه ایدیشمه سبب مطلوب اولان ترجمه‌یی بر (ترجمهٔ عینیه) ظن ایدیشمدر (پرور) کلمه‌سی کیرمدیکی حالده دخی ترجمه ممکن اوله‌جغی (حسك ترجمه‌سندن صرف نظر اولنه‌جق اولدقدن صکره یالکز عدالت دیمك اویولده‌کی ترکیباتك کافه‌سنی ترجمه ایچون کافی بولندیغی حالده) دیه نه‌کوزل اعتراف وتسلیم بیوریورسکز اوت ! لساننزده (عدالت) کلمه‌سنك حکمنده ایشته بویله حس ده داخلدر غیرت ده ! فقط لسانك بوقدر دقایقنه هرکس واقف دکلدرده تفهمه براز یاردیم اولنسون دیه هایدی برده (حس) یاخود (غیرت) فلان علاوه ایدملم فقط پروره هیچ لزوم اولمدیغی حالده انی نه‌دن علاوه ایدملم ؟ اما افادات منضمهٔ سعادتلرندن منفهم اولدیغی اوزره مطلوب اولان شی (ترجمهٔ عینیه) اولمیوب‌ده فرانسزجه برحکمی لساننز شیوه‌سنجه ادا

ایلمك ایسه او حالده یردن کوکه قدر حقکزی تسلیم ایدرم (احتساسات عدالتپروری) دیملی . عدالت دنیلان شی بسیله نه بیلورمی بسله نه مزمی ؟ بورایه برمجاز صیغارمی ؟ صیغمزمی ؟ عجم (پروردن) فعلندن بویله برمعنی مراد ایتمشمی ایتامشمی ؟ بورالرینی‌ده هیچ اراشدیرمقسزین پادشاهلر ایچون (عسکر پرور) و (بنده پرور) کبی صورتلرده یازلمغه باشلایان بو تعبیری (ترقی پرور) (معارف پرور) صورتلرینه‌ده قویو ویره‌رك برغرابت عظیمه‌یه یول آچمش بولنان سابقونمزه اتباع ایدی ویره‌لم ! نصل‌که ایدییورزده ! قلب استادانه‌لرینی تسریحه مدار اولمق ایچون اخطار ایده‌یم‌که بوشا کردلری ذاتاً ترجمهٔ عینیه طرفداری اولمدیغمی اولکی مکتوبمده‌ده عرض ایلمشیدم . انجق غلطات ترجمه‌یی یازمقدن مقصد عالیلری بویله نقر وقطمیر تتبعات وتدقیقات ایله مترجملری ترجمهٔ عینیه‌یه دعوتدر ظننده بولندیغم ایچون اورأیی اعطایه جسارت المش ایدم . مقصد بو اولمدقدن صکره ایش بك قولایلاشور ایسه‌ده غلطات ترجمه‌ده بیلان بیوریلان حکملر هرحالده ظنیات سعادتلرندن عبارت قاله‌رق مترجمین ایچون اطاعتی مجبوری برقانون حکمنی الەمز-لردیه قورقارم ! تفهیم مرامه یاردیمی اولمق ایچون بعض عباره‌لره الفاظ زائده قویمق جائز اولدیغنی ینه بوکمترلرینك سوزلریله اثبات ایچون (ستر ادللا) نام اثر مترجم عاجزدن برقاچ مثاللر

ایراد بیورلمش. نه قدر سویندم! کندیمی نه قدر بختیار بولدم! بزم ستراداللا رومانی سعید بك افندی حضرتلری کبی بر نحریر زمانكده نظر مطالعه‌لریله مشرف اولسون ها! حقیقت بختیارلغك بو درجهٔ غایه‌سنی کندیم ایچون هیچ امید ایده‌مز ایدم. بوندن طولایی تشکرات منتدارانه‌می عرض ایله بوکادائر اولان ملاحظات ناچیزانه‌می‌ده ایراد ایده‌یم: ستراداللاده (حسیات غبطه‌یی افاده ایچون (غبطه کشانه حسیات) دیمشم. (کلیسانك مراسم عبادتی) مقامنده‌ده (کلیسانك مراسم عبادت کاریسی) یازمشم. (تردد کوریلیور ایدی) یرینه‌ده (تردد طوری کوریلیور ایدی دیمشم. بورالرده‌کی (کشانه. کاری. طور) نه ایچون کتورلمش ایسه (عدالت) یرینه (عدالتپروری) دخی اوسببدن دنیلمش. بو ترکیبلرمزده‌کی (کشانه. کاری. طور) کلمه‌لری زوائددن اولمیوب انسجام عباره‌نك محاسنندن اولدیغی کبی عدالتپروریده‌کی (پرور) دخی زوائددن دکل محاسنندن ایمش. قوللرنده بر مدرسه‌لك معلملك صفتی اولوب ده یوزلرجه شاکردان آثار خامهٔ عاجزانه‌می مشق اتخاذ ایده‌جك اولسه‌لر ایدی بلکه‌ده بر یازدیغمی بش کره اوقویه‌رق وتردد ایلدیکم یرلر ایچون قاموسلره فرهنکلره مراجعت ایدرك اعتنالی شیلر یازمغه مجبوریت حس ایلر ایدم. فقط او حالده خدمت نشریه‌مده برقاچر یاپراقلق برقاچ شیدن عبارت قالور

ایدی خوش ینه‌ده سقطاتدن خطیئاتدن ازاده قاله‌مز ایدی‌یا !
کیمك اثری ازاده قالمش‌که بنمکیلر قالسون ؟ فقط مقتضای حال
وزمان بزی یازی ماکنه‌سی ایتمش . منسوب اولدیغم
خلقی (بیلکی) دنیلن شیدن اکثریتله همان مبرا کوره‌رك نه
اولورسه اولسون نظر دقتلرینی بیلکیلر اوزرینه جلب ایتمکه
مجبور اولمشم . غزته‌لرصحایفنی طولدیران یازیلردن ماعدا
یکرمی سنه‌ده اوتوز بوقدر بیك صحیفه‌یی کتاب صورتنده
نشر ایتمشم (اخیراً بر طرف عالی‌یه تقدیم ایچون یاپدیغم
لیستا قریباً نشر اولندقده تفصیلی کوریله جکدر)
شویله برحساب عادی ایله کونده بش کتاب صحیفه‌سی یازمشم .
ذات دولتلری دخی البته تخمین وتسلیم بیوررلرکه غزته‌لرده
قالان یازیلر بونك اوچ مثلندن زیاده‌درلر ارتق جناب معرفتنصاب
استادانه‌لری کبی بزم آثارك خطیأتدن کلیاً وقطعیاً عاری قالملری
عقللرك تجویز ایده‌بیله جکاری حالاتدنمیدر؟ بز (تولد ایلدیکی
مسقط رأسی)ده دیرز و(انسانك رك جانی تحریك درجه‌سنده
ارائهٔ تأثیر ایلر)ده دیرز اما جانك رکی اولورمی ایمش؟ مسقط
رأسده تولد حکمی یوقمی ایمش؟ بورالرینی تحری ایده‌میز اکر
بز (غلطات) یازسه‌قده خلقك یا کلشلرینی طوغرولتمغه چالشسه‌ق
وایشته اوزمان برعکس اوله‌رق خلقك طوغریلرینی یاکلشلغه
تحویل ایده‌جك حرکانده بولنسه‌ق تعزیر استادانه‌لرینه اثبات

لياقت ايتمش اولورز بويولده‌ده آثارمز واردر اس الاملا كبى.
اومارزكه انده ويرديكمز حكملرك اوقدر بيوك خطيأتى
كوريله‌مز قالدى‌كه (غبطه كشانه حسيات) ايله (حسيات غبطه)
اره‌سنده برفرق عظيم واردر (حسيات غبطه) برحكم عمومى
اولوب لاعلى التعيين ايراد اولنورسه انك بنده موجوديتى فرض
اولنه‌مز غبطه‌يى (كشيدن) ايله تقييد ايتمدك اما بالتقييد (غبطه
كشانه حسيات) دير ايسه‌ك ايشته غبطه‌يى چكمكده اولديغم حالده‌كى
احتساسات ديمك اولور. كذلك كليسانك مراسم عبادتى ايله
(مراسم عبادتكاريسى) اره‌سنده بويولده دها بيوك فرق واردر.
اولكيسنده وقوع شرط دكلدر ايكنجيسنده شرطدر بن
عبادتى ايدر ايكن كنديمده وقوعنه مجبور اولديغم مراسم ديمكدر
هله تردد كورلمك ايله (تردد طورى كورلمك) اره‌سنده‌كى فرق
هپسندن زياده‌در طور ايله مقيد اولان شى البته عين تردد
اولميوب بلكه انى اشراب ايده‌جك بر طور ديمك اوله‌جغى
ميدانده‌در (صارقتمق) يرينه (آشاغى‌يه صارقتمق) يازان كاتبك
مطروديتى ايله (عدالت پرور) قضيه‌سنك مقايسه‌سنده‌كى حكمتى
بردرلو اكلايه‌مدم عجبا مطروديت مذكوره حقسز كورلمكمى
ايستنليور؟ اكر بر شيئى يوقارويه صارقتمق ممكن اولسه
و(صاقتمق) كلمه‌سنده اشاغى معناسى بولنمسه ايدى مقايسه‌ده‌كى
حكمتى اكلايه‌بيلمكدن عاجز قالمز ايدم ابواب عربيه‌نك بنالرينى

ترکجه‌ده مستعمل اولان الفاظ عربیه‌نك تعیین معانیسی ایچون
مقیاس صحیح اتخاذ ایتمك قابل وطوغری اوله‌میه‌جغنه دائر
اولان مطالعات معارفپناهیلری نه بیله‌یم اما ظن بندکانه‌مه کوره
عثمانلیلردن لسان عثمانی وعربی آره‌سنده‌کی مناسبتی تعیین ایله
اوغراشانلرجه دخی قابل قبول اوله‌مز (ابواب عربیه) انجق
بنالرنده معناجه کوریلن احکامدن طولایی نظر اهمیتمزی
جالبدر بو حالی ناچیزك کشف ایلدیکی تصرف واستعمال عثمانی
مسئله‌سنه قیاس ایدوبده (بنای لسانمزی تملدن ییقمق) حکمنه
بکزته‌مزسکز تدقیقات لسانیه‌لرینه جمله‌مز کبی سزك دخی
رعایت کوستردیککز علامهٔ زمان دولتلو جودت پاشا حضرتلریله
ـ من غیر حد ـ بو مسئله‌یه دائر معلمانه وتلمیذانه محاوره‌مز
سبق ایتمشدر. علامهٔ مشارالیه حضرتلری بو بابده او قدر اهتمامللی
طورانورلرکه (اجتماع ایتدی انجماد ایتدی وفات ایتدی) کبی
تعبیرلری کاملاً ابواب عربیه‌نك بنالرینه نظراً یاکلش بوله‌رق
(منجمد اولدی. مجتمع اولدی. فوت اولدی) قوللانورلر
حقلری‌ده واردر زیرا مطاوعت بناسی لازم حکمنده اولوب
کرك مطاوعت وکرك طوغریدن طوغری‌یه لازم بناسنده
اولان کلمه‌لری ترکجه متعدی اولان (ایتمك) فعلیله تصریف
حقیقةً عبثدر شو مثاللری ترکجه عیناً ترجمه ایدرایسه‌ك (طوپلانمق
ایتدی. طونمق ایتدی. اولمك ایتدی) اولورکه بو ترجمه‌یی

براز دها معنالی یاپه بیلمك ایچون اك نهایت ارمنیلرك (طوپلانمش ایتدی، طونمش ایتدی. اولمش ایتدی طرزنده‌كی تسمیه‌لرینه قدرده واریرز فقط نظر دقت استادانه‌لرینه زیاده‌سیله شایاندركه عثمانلیلرك ابواب عربیه‌ده‌كی بنالره عدم رعایتلری همان یالكز شونلره مخصوصدر یوقسه سائر اقتباسات واستعمالاتك كافه‌سی بنالره موافقدر اما اولور اولمز ادملرك تحصیل ایلدكاری عربی هر بابده یالكز بربنا واردرده اندن بشقه‌سی یوقدرظننی ازاله ایده‌مدیكندن انلر اقتباسات واقعه‌یی كاملاً كیفه تابع ظن ایدرلر ذات دولتلری بونلردن ممتاز اولدقلرینه قناعتله بختیارم اكر ابواب عربیه‌نك بنالرینه اهمیت ویرلمیه‌جك اولسه‌ایدی ناجی سانتیمان كلمه‌سنی ذات عالیلرینه‌ده بكنديره‌جك صورتده ترجمه ایچون اوكوزل كلمه‌لری نره‌دن بولور ایدی؟ بو نتیجه‌یه یالكز قلقله اره‌یرقمی واصل اولدی ؟ بناجه واندن متولد معناجه هیچ برمناسبت اره‌نمیه‌جق اولورسه تصرف واستعمال عثمانی مسئلهٔ مهمه‌سی‌ده برذلت حكمنی‌اله‌رق لسانمزی بزمده اوكرنه‌میه‌جكمز حتی اكلایه‌میه‌جغمز بر صورته قویمش‌اولورز فصل كه (بارلاق یازمق) غیرتنده بولنان بعض ادبای نوظهورمز بویولده برچوق قاریشقلقلرایله یازدقلرینی هیچ اكلاشیله‌میه‌جق صورته قویمغه باشلامشلردر بیله! كمتر بی مقدارلرینه قالورسه شوابواب عربیه‌نك بنالری كبی پك دقیق‌اولان مسائلی جودت

پاشا كبی ناجی كبی عبدالرحمن ثریا افنـدی كبی اصل اربابلرینه
توديع ايلسه‌كده بزاو جهتدن قصرخامه ايتـسه‌ك يلك منصفانه
حركت ايتمش اولورز انلر بويله عربياتدن بحث ايلسونلر بز
دخی فرانسزجه ترجمـه‌لرك غلطاتنی اصلاح ايله اوغراشـه‌لم
بعض كره سانتيمان ترجمه‌سنده (حسيات) ياخود (احتساسات)
الفاظ عربيه‌سندن هانكيسی دها مناسب دوشه‌جكنی تعيينده
عاجز قالنجه انلره مراجعت ايده‌لم انلر دخی بونلرك هانكی
بابدن اولدقلرينه واوبابلرك بنالرينه كوره معنالری نه‌دن عبارت
بولنديغنه فلانه طوغری تعميق افكار ايلسونلر بزی ارشـاد
ايتسونلر بزده قبول ايدرك كنديلرينه تشكر مكتوبلری يازه‌لم
ايشته بويله حركت ايدر ايسه‌ك حقيقةً وطنداشـلرمزه بيوك
خدمتلر كورمش اولورز قلقله حقنده‌كی اشتباه عاليلری دخی
بندهٔ ناچيزلرينی زياده‌سيله متعجب ايلدی ذات عاليلرينی استهزا
ايده‌يم ها؟ بوشائبه‌يی رد ايچون سوزی اوزاتمغـه هيچ لزوم
يوقدر دها كچن كون ناجی ايله اصمعی اره‌سنده‌كی مسئلهٔ لسانيه
اوزرينه يازديغم مقالهٔ مفصله‌ده بو قلقله‌دن مقصـد دولتلری
فيلولوژينك (فونه‌تيق) جهتی اولديغنی هم نام عاليلرينی لايق
اولديغی احترام ايله ذكر ايدرك اوزون اوزادی‌يه يازدم عثمانليلرجه
تحريات وتتبعات لسانيه خصوصلرنده هنوز كمسه‌نك خاطرينه بيله
كلميان بو تشريحاتی اجرا ايلديكم ايچـون آفرين استادانه‌لرينه

اثبات لیاقت ایتمشم ظننده ایکن بو اتهام بنده کزی متأثر ایتمزمی؟ تأنیث وتذکیر بحثنده‌کی مطالعات سعادتلری دخی ازدل وجان مقبولم اولدیغنی‌ینه اومقاله‌ده اعتراف ایلدم حتی مقالهٔ مذکوره‌یی (منتخبات احمد مدحت) دیه آریجه باصدیردیغم رساله‌ده الدم رجا ایدرم قوللرینی خیالمدن بیله کچمیان شیلردن طولانی اتهام بیورمیکز مرحمت بیورکز! معلم ناجی‌یه بر مکمل قاموس یاپدیرمغه دلالت عاجزانهم اوزرینه تبشیرینه عنایت بیوردقلری تشکرات علیه‌لرینه نهایت درجه‌لرده سویندم زیرا بو تشکری تذکرهٔ دولتلرینك خاتمه‌سنده‌کی قطعه‌ده قوللرینه اسناد بیوریلن (خط واملا علیهنده بولنمق) و (شعر وانشا علیهنده بولنمق) کبی حرکاتی‌ده‌رده سند اتخاذ ایلدم اوت ای فضیلتپناه! بن املانك علیهنده ویاخود دها لایق تعبیرنجه لهنده بر (اس املا) یازییورم فقط بوکا (تخریب) معناسنی هانکی انصافله ویردیکز که ازجمله شو سوزلرکز اره‌سنده‌کی (طولانی) کلمه‌سنی (دولانی) یازملی دیه سزه تعریض ایدنلره قارشو سیرکز اس املا اوله‌جقدرانی اوقویکز طبیعت لسانه موافق ظن ایلدیکم حکملرم حقنده دیه‌جککز وارایسه انی یازیکز مقصد تخریب دکل تعمیر اولدیغنه کوره عنایت بیورمش اولورسکز اوت ای فضیلتپناه! بن ادبیاتمزی تملندن ویران ایدرجه‌سنه تعریضاتده بولندم فقط هانکی ادبیاتك؟ ایشته تملندن ویران اوله‌جق ادبسزلکلری!

اكر انى ويران ايتمسه ايدم ادبامز حالا اوطرز مستكرهده دوام ايدرك ذات النطاقلره اسلام عمرلره طلوعاتلره مغدورهٔ سودالره ميدان اچلمز ايدى قوياً امينم كه ادبامز او كهنه خانهٔ ادبلرينى ودها طوغريسى شو تعبيرك مقلوبنه سزااولان شيلرينى تملندن ويران ايتديكم ايچون بكا طارغين دكل منتدار درلر (امينم كه) ديشم يد حفظمده بوبابده‌كى تشكرات منتدارانه‌لرينى حاوى ورقه‌لرى بولنديغى ايچوندر اسكى ادبى اكر بزم بعض محلات قديمه‌يه تشبيه ممكن ايسه بن انلرى كوكلرندن ويران ايتدم اما يرلرينه سوقاقلرى طوغرى و واسع و بنالرى محكم وعالى ابنيهٔ جديدهٔ دلنشين بنا ايتديرمك ايچون بيقدم اسكى سوق العكاظلره بدل يكى امصار ادب طرح اولنيور بونلرى جمله‌دن زياده ذات والاى مجددانه‌لرينك بكنه‌جكلرينى اومار ايكن معكوسنه دوچار اولمق هركس ايچون بك اجيدر اما زيانى يوق! بز اوتوز ييلدنبرى بويولده‌كى آجيلره الشدق ! بر طرفك دوچار تكديرى اولورسه‌ق اطراف كثيره‌نك نائل تقديرى اولمقله متسلى‌يز معاصرينه بكنديره‌مز ايسه‌ك بلكه اخلاف بكنور اميدنده‌يز باقى كمال عافيت ايله مربع نشين صدر تعليم وتدريس اولمكزى وفيوضات بى نهايهٔ علميه‌كزله انجم شماز اولان تلاميذكزك افاضه‌سنده هزاران ييللر كچورمكزى جناب حقدن تمنى واسترحامده‌يم عزيزم افندم حضرتلرى

١٤ شباط ٣٠٦ احمد مدحت

جواب

اشبو جواب عنایتصاب والالری کمال دقتله مطالعه اولنمش وحق عاجزانه‌مده ازسرنو ابراز بیوریلان آثار توجهات موجب کمال ابتهاج اولمغله اول باول انك تشکری فریضه اتخاذقلنمشدر.

بندهٔ کمینه‌لرنجه افکار علیه‌لرینه متابعت الڭ بیوك آمالدن ایسه‌ده اختیار بیوریلان وادیٔ استدلالات منزل صوابه وصول خصوصنده داعیٔ انواع خطر ومشکلات کوردیکمدن ناچار حاصل اولان تباین فکرت اثر والالرینه اقتفاده بو کمطالعه پابند عزیمت اولیور.

بك چوق مباحثه‌لرده تجربه اولندیغی اوزره مناظره‌جه مسلك عالیلری نقاط اصلیهٔ بحثده یاریم یاریم جوابلر ویرمك وصدد خارجنده عد اولنه‌بیله‌جك شیلرده تطویلات بیهوده ایله بحثی شیرازهٔ انتظامندن چیقارمق مسلکی اولدیغندن جواب والالرینك مبحث اولی (احتساس) کبی الفاظ ادبیه‌ده اسم فاعله فلان ارمق کلفتنه حاجت اولمدیغی یولنده کی افادهٔ عاجزانه‌مه جواب اولدیغی حالده اوجهت (عثمانلیلردن کمسه اوامر کزه اتباع ایتمز) زمیننده برعباره ایله ترکچیلوب فرانسز غرامری صددینه کیریشیله‌رك اسم فاعللرك اصول ترکیبنی تعلیم ایتمك کبی برکلفت بیهوده درعهده ایدلمش ومبحث پاره پاره اوله‌رق ایشلك ایچندن چیقیلمامشدر.

(تحسس) کلمه سنی (متحسس) اسم فاعلندن طولایی (احتساس) ه ترجیح ایتمك جائز اولمیه جغنی بیان ایتدیکم صره ده (احتساس) کبی الفاظ ادبیه اسامیء جامده حکمنده طوتیله رق انلرده اسم فاعل فلان ارامق اقتضا ایتمیه جکنی و فرانسزجه ده دخی (sentiment) لفظنك اسم فاعل حقیقیسی اولمیوب فاعلیتی (sensible) لفظیله افاده ایتدکارینی بیان ایلدیکمدن وفی الحقیقه دکل عادی اسم فاعل مقامنده بزم مبالغه ایله اسم فاعل صیغه سیله ادا ایتدیکمز (حساس) موقعنده ومثلا :

Balance sensible

حساس ترازو

و

Thermomètre sensible

حساس میزان الحراره

کبی یرلرده (sensible) لفظی قوللانلدیغندن (sensible) لفظنه اسم فاعل دینلمدیکنی اثبات ایچون نه درجه لرده اطلاق کلام بیولسه و حرف اندازانه تعبیرات و فقرات نه مرتبه ده تابناك دوشسه ینه (معنای فاعلیتی حائز اولمیان بر لفظه بالاستثنا اسناد فاعلیت) اولندیغنی اثبات بیورمقدن بشقه برشی یاپمش اولمیه جقلری وعثمانلیلرجه قبول اولنمیه جق شی قول عاجزانهم اولمیوب هر لفظ عربینك فاعلنی دخی قوللانیورز وقوللانمغه مجبورز ادعاسی دیمك

اولان ادعای والالرینك قبول اولنمسی ممکن اولهمیهجغی نزد ارباب دقتده امر جلیدر .

(ثابت) لفظی (ثبات) مصدرندن اسم فاعل اولوب قید وتحریر معناسنه اولان (ثبت) مصدرینك اسم فاعلی قوللانلمدیغمز کبی اك کوزل لفظلرمزدن اولان (اهتمام) لفظنك و بعض اخوانك قلملرینه بیگانه اولمیان (اطرا) و(مدارا) لفظلرینك اسم فاعللری ناموجود وحتی طبع وتمثیل مصدرلرینی هر زمان قوللاندیغمز حالده (éditeur) معناسنی مفید اولمق ایچون (ممثل) اسم فاعلی نشر و تعمیم ایتمك خصوصنده ابو الضیا توفیق بك حضرتلرینك دوچار اولدقلری مشقت ومشکلات خاطرلرده اولدیغندن وحالا انار علیهلرنده (ممثل) اسم فاعلنه تصادف اولنهمیوب بوکا مماثل دها نیچه اسم فاعلسز مصدرلر بولنهبیلهجکندن ادعای والالری بك غرابت الوددر .

جملهٔ غرائب مباحثات دولتلرندن اولهرق ایکیسینك وقف حالنده اجتماعندهکی سکتهٔ نقلتی تعریف ایدیشم دخی دوچار تخطئهٔ والالری اولوب (تنافر) دنیلان شی ایکیسینك وقف حالنده اجتماعندن ویا سکتهٔ نقلتدن عبارت ایمش کبی بوکا(تنافر) دنیلهجکی بیان بیوریلیور ایسهده تنافرك بیگلرجه صورتی اولدیغنی اشکار ومقصد عاجزانهم جهت تنافری اظهار اولمغله بو بابدهکی افادات والالری دخی بدیهی البطلان وهله تنافره

دائر وقتیله جریان ایدن مباحثه‌یی صرف یاکلش اوله‌رق تخطر بیورملری واو مباحثه‌ده اقتباسات عربیه‌ده تنافر ارانلمامق لازمکله‌جکی میدانه چیقمیوب یالکز ترکجه (طادسز. طوزسز کیتمشسکزدر) کبی کلمه‌نی تنافر نامیله عدم استعمال ممکن اوله‌میه‌جغی درمیان اولنمشیکن بزده هیچ تنافر ارانلمز دنیلمش اولمسنه ذاهب اولملری اخوان دولتلرینه حیرت رساندر.

چونکه حقیقةً ترکجه‌ده تنافردن اجتنابه قالقیشیلوب مثلا (لاله‌لیلی لیلا) دنیله‌جکنه (اقمرایلی زهرا) دنیلمسی التزام اولنمق عبث اولور ایسه‌ده اقتباسات عربیه‌ده وعلی‌الخصوص آثار ادبیه‌ده تنافردن عاری اولان کلمات وتراکیبك لطافتیله تنافرلی کلمات وترکیباتك ثقلتی ناقابل انکار ومثلا:

احترامات عنایتکستری

احتساسات عدالتپروری

یتنده‌کی لطافتله:

متجسس تجسس ایتدیکنی

متحسس تحسس ایتمه کرك

یتنده‌کی ثقلت ذوق سلیم اصحابنه کوره ظاهر وبدیداردر.

خصوصیله (افاضل مستشرقیندن کلنار) کبی ثقلتلری اصحاب طبیعت اولنلر هیچ بر وقتده بزم قبوله شایان کوره‌مزلر.

دأب قدیم دولتلری اوزره (sentiments) کلمه‌سنی جمع

اوله‌رق بر مفرده اضافه جائز اوله‌میه‌جغی حقنده‌کی افادهٔ والالرینی (بطلانی ثابت اولنجه) تأویله غیرت بیورلمشه‌دی. تأویلات علیه‌لری ارباب دقتك تعجبنی استجلابدن بشقه بر ایشه یارایه‌مامشدر.

ذات والالرینك بو بابده‌کی خلاصهٔ افاده‌لری (سانتیمان کلمه‌سنك جمع اوله‌بیلمسی ایچون مضاف الیهك‌ده تعددی تنوعی لازم کلور) دیمك اولدیغی میدانده وبو افاده (مفرده اضافه اولنه‌مز) دیمك اولوب بو افاده‌یه بشقه معنی ویریله‌میه‌جکی بداهت درجه‌سنده ایکن تأویلات دورادوره قالقشمق عبث اشتغالدر.

رأی سامیلرینی کویا محق ومصیب کوسترمك ایچون اضطرابده انسانیتده فضیلتده درلو درلو احتساسات بولنه‌بیله‌جکی ادعاسنه قیام ایله بچاره (عدالت) تنوع احتساساته مساعد دکل ایمش کبی انی بالاستثنا بر قید تحدید حکمنده طوتملرینی پك غریب بر کیفیت بولدیغمی کتم ایده‌مم.

زیرا بر کیفیت معنویه‌ده تعدد وتنوع احتساسات فرض واعتبار اولنمق تجویز اولنور ایسه بو تجویزه (عدالت) دنیلان کیفیت مهمه هر شیدن زیاده محل تطبیق اولمق لازمکله‌جکنی دوشونمامك ذات والالرینه نصل یاقشدیریلور!

(Justice) طرفداری بر ادمك جائز اولمسی لازمکلان

احتساساتی تعداد ایچون صحیفه‌لر طولیسی یازی یازمق ممکندر.

(سید) ماده‌سی لزومندن قات قات زیاده استعظام وقوجه بر اثری مصال طرزنده خلاصه ایتمکه قدر قیام بیورملری بشقه‌جه داعیٔ حیرت خاص وعام اولمه کرکدر.

شو کلفتلرله برابر (او اثرده هیچ عرب یوقدر) ادعاسنك بطلانی مغربیلر طرفندن (سید) عنوانی ویرلمش اولدیغنه‌دائر ویردکلری ایضاحات ایله ینه قلم عالیلرینك میدانه قویمغه مجبور اولمسی نه غریبدر !

صورت مخصوصه‌ده ویردیکم ایضاحاتدن هرکسه معلوم اولمش اولدیغی اوزره مقصد عاجزانه‌م (سید) حقنده معلومات ویرمك اولمدیغی کبی شمدی دخی اولبابده تفصیلات زائده‌یه کیریشمك اولمدیغندن (سید) حقنده‌کی معلوماتفروشلغك شان وشینی تماماً ذات عالیلرینه عائد اولوب بنده‌لرنجه مقصود منقبهٔ معلومهٔ ادبیه‌یی نقل ایتدیکم اثناده(سید)لفظنك معرض تزییف واستهزاده وبلا مناسبت ایراد اولنمش اولمسی ذهابندن ذهنلری وقایه‌دن عبارت ایدی.

ضرورت ملجئهٔ اخوتپروری اوله‌رق شونی اخطاردن کیرو طوره‌مم که طرف والالرندن (سید)ك خلاصه‌سی اعلان اولنمق یولنده‌کی تشبث اوروپا انافس اثاری حقنده‌وطنداشانمزه

بر فکر ویرمك شویله طورسون اوروپا انافس اثارینی ظهوری قولی اویونلری کبی شیلر ظن ایتدیره جك بر تشبث غیر مصیبدر

(ظلم ادبی) عد ایتدیکم بویله تشبثاتدن واز کچملرینی ذات عالیلرینه بنده لرندن بشقه اخطار ایده جك کمسنه بولنه مز

عجم مناقبندن اوله رق بر (دستار خیال) منقبه سی اولدیغی معلوم اولوب منقبهٔ مزبوره نك بوراجقده ایرادی مناسبدر

غایتله دساس بر عجم نفیس دستارلری اولدیغنی وفقط او دستارلرك خاصه سی مادر بخطا اولنلره کورنمامك ماده سی ایدوکنی بیان ایله برشهره داخل اولمش وشهرده هرکس مادر بخطا عد اولنمامق ایچون دستارلری کویا پك بکنندیکنی سویلیوب وغالی بها ایله اشترایه قالقیشوب عجم دستار صارار کبی وضع وطور ایله کلیتلی اقچه قزانمشدر

فرضا (سید)ك خلاصه سندن هیچ برشی اکلامدیغنی وعادتا ظهوریده قاوقلی لقاقی قبیلندن لقلقیاتدن عبارت اولان (سید)ك هیچ بر یرنده لطافت اولمدیغنی خلاصهٔ علیه لرینی اوقویان بری ادعا ایده جك اولسه درحال بچاره نك جهلنه وحتی اذعانسزلغنه حکم اولنه رق تجهیلات وتحقیرات معلوماتفروشانه یه قالقیشلمق طبیعی اولمغله هرکس دستار خیال مقدرلری کبی (نفیس اثر) (انافس اثار خلاصه ایدیلیور) زمینلرنده ادارهٔ کلامه مجبور اولیور

(Corneille) عالم ارواحده بو خلاصهٔ علیه‌لرینه مطلع اولسه ایدی البته ذات والالرینه شویله خطاب ایدرایدی:

ای حکیم پرفنون روزکار
ایلدك بیچاره سیدی تارومار
صانکه سرتاسر قاوقلی لقلق
رودریغك دستنده اکسیك شقشق

کافهٔ اقسام معارفه انتساب عالیلری مسلم اولمقله برابر شعر ایله اشتغال بیورمدقلری معلوم وحتی شعر ایله عدم توغل والالری غزته ایله اعلان بیله اولنمق درجه‌سنده معترف اولدیغندن (سید) کبی آثار شعریه‌نك لذت ولطافتیله ترجمه‌سی شاعر اولمغه محتاج اولدیغنی بیلنلر بو زحمت والالرینه اسف ایدرلر

مبحثك اك زیاده شایان دقت فقراتندن اوله‌رق (Sentiments de justice) ترکیبنی (احتساسات عدالتپروری) دیه ترجمه ایدیشمه بغیرحق ایتمش اولدقلری اعتراضی تعمیر ایچون ترجمهٔ عینیه مقصود اولدیغنه ذهاب والالرینی درمیان بیورملری (ترجمهٔ عینیه) تعبیرینك معناسنی تعیینده افکارمز توافق ایتمیوب (ترجمهٔ عینیه)یی ذات والالری بشقه. وبنده‌لری

بشقه معناده قوللانديغمزى معلن اولديغندن اولبابده‌كى افكار عاجزانه‌مى عرض ايده‌يم :

نره‌ده عبارهٔ مترجمه‌نك الفاظ وكلماتندن هر برينك معناسنى آيرى آيرى افاده ايچون ايستر برر لفظ وكلمه وايستر كلمات متعدده استعمال اولنور ايسه اوراده (ترجمهٔ عينيه) ايدلمش اولور.

ويريلان برعباره‌نك مآلنى الفاظ وكلمات ايله مقيداولمقسزين بشقه برلسانه نقل ايتمك افرانسزجه (traduction libre) يعنى (ترجمهٔ ازاده) اصولى اوزره ترجمه ايتمكدر.

هرلسانك هر كلمه‌سنده‌كى معنايى افاده ايچون السنهٔ سائره‌ده كلمات مفرده بولنمديغندن برلسانده كلمهٔ واحده ايله افاده اولنان برمعنايى بشقه لسانده متعدد كلمات ايله افاده اقتضا ايده‌بيلديكى كبى بعضاً بونك عكسى مجبوريت وبعضاً الفاظ وكلماتك معانىٔ ضمنيه‌سنى افاده ايچون تحويل افاديه ضرورت حاصل اوله‌بيلور

لازمهٔ حال ترجمه اولنه‌جق عباره‌نك الفاظ وكلماتنده‌كى قوتى ويرمك ولطافت مخصوصه اوزره افاده اولنمش برشيئك لطافتنى دخى ترجمه‌ده بولنديرمقدر

یاکاش ترجمه یالکز مرامك عکسنی بیان ایتمکه دینلمیوب یرلساندهمعنای اصطلاحیسیمعنای اصلیسنك غیری برشی اولان الفاظ وکلمات وتراکیبی معنای اصلیسی اوزره ترجمه ایتمك دخی ترجمهٔ عینیه دکل غلط ترجمهدر

ازجمله ترجمهٔ عینیه طرفدارزی اولدقلرینی اعلان بیوردقلری حالده اثار اخیرهٔ دولتلرندن اولان (حل العقد) نام اثرده (enfant naturel) تعبیرینی (ولد طبیعی) تعبیریله و (mangé en herbe) تعبیرینی (یشیلدن صرف اولنمش) تعبیریله ترجمه بیورملری ادعای والالرینه مخالف اولهرق ترجمهٔ عینیه التزام بیورلمسندن نشأت ایتمشسهده ترجمهٔ عینیه حاصل اولمیوب ترجمهٔ بیمآل حاصل اولمشدر

بزده (ولد طبیعی) و(یشیلدن صرف اولنمش) تعبیرلری اولمیوب (enfant naturel) تعبیرینك ترجمهٔ عینیهسی (ولد نامشروع) و (mangé en herbe) تعبیرینك ینه ترجمهٔ عینیهسی (قبل الادراك استهلاك) تعبیرلریدر

پك زیاده موجب استغراب عاجزانهم اولان بر مادهدخی مجرد انسجام عباره ایچون یازهکلدیکمز ضمائم الفاظ وکلماتی تحت وجوبده کوسترمك ومحضا تسلیم حق اتمامك مقصدیله (غبطه

عربه‌سنه انسان قوشمق) و (کلیسانك عبادت ایشجیانکی مراسمی) تعبیرلریله تحلیل اولنه‌بیله‌جك عباراتی لزومسز یره معنالر ویره‌رك التزام بیورملری وهله (برشیئك امور باطنه‌ده دلیلی اول شیئك مقامنه قائم اولور) قاعدهٔ شرعیه‌سنه توفیقاً (استقامتی کورلدی) (قطاتی کورلدی) (خیانتی میدانه چیقدی) (مرحمت کوستردی) تعبیرلرینی هر زمان قوللاندیغمز وانسجام عباره قصدی اولمه بویله یرلرده (طور) کبی الفاظ علاوه‌سنه هیچ مجبوریت کورمدیکمز معلوم ایکن (عین تردد اولمیوب بلکه انی اشراب ایده‌جك برطور) فقرهٔ تقییدیه‌سیله (طورتردد) ترکیبنه من جهة المعنی لزوم کوسترملری ماده‌سی اولوب بو ادعای دولتلرینه جواب ویرمکده کندیمی معذور کوریرم

مأمولم اودرکه اهل عرفان
بو عذری طوتار قبوله شایان

تعبیرات مشهوره‌مزدن اولان (اشاغی صارقتمق) (اشاغی‌یه صارقتمق) (اشاغی ایتمك) (اشاغی‌یه ایتمك) (یوقارو چیقمق) (یوقارویه چیقمق) تعبیرلرینی دخی خاطردن چیقاروب (اشاغی‌یه صارقتمق) یازان کاتبی طرد ایدن ممیزك افکازینه مشارکت بیورملری دقتلره سزادر ثروت مباحثه‌لرینه دائر اولان (حل

العقد) نام اثر ساميلرنده اختراعاً اعلان بيوريلان (علوم ظنيه) مياننه برده (اعتراضه بلا دليل انكار ايله جواب ويرمك) علمی ادخال بيوريلوب چاكرلری كبی مشتاقان آثارعليه‌لرينه تعليم ايدلمدكجه ابواب عربيه‌نك تأثيرات استعماليه‌سنه دائر بيان ايتديكم مطالعاتك جف القلم رديله لسانمزده دخی ابواب عربيه‌يه توفيقاً الفاظ عربيه‌نك لزوم استعمالنی ادعا بيورملرنده نه حكمت ومنفعت بولنديغنی اذعان ايتمكلكم ممكن اولميوب اولبابده ايراد ايتديكم امثله‌يه هيچ جواب ويرماملری كبی طرز مباحثه‌داعیٔ حيرت مباحثان ادب وآثار عليه‌لرنده استعمال اولنان الفاظ عربيه‌نك هيچ برينی استعمالده بناليرنی دوشونمدكلری حالده عثمانليلرجه بويله برمجبوريت موهومه اعلان بيورملری نزد اهل دقتده پك معيبدر .

جودت پاشا حضرتلرينك برزماندنبرو لازم ومطاوعت بابلری حقنده اتخاذ بيوردقلری قاعده‌يی بوصره‌ده درميان ايله ادعای والالرينه مشار اليه حضرتلرينك قاعده‌لرينی ترديف وبونكله كويا جواب عاليلرينی مشار اليه كبی برفاضل مدققك ادعاسيله تأليف ايتملری هرشيدن زياده نسيان دنيلان بليه‌نك ذات والالرنجه شدت تأثيرينه دال اولوب چونكه الحاج ابراهيم

افنـدی مرحوم جودت پاشـا حضرتلرینك وضـع بیورمق ایستدكلری قاعده‌یی شایان قبول كورمامش واولبابده یازدیغی اعتراضده علی العموم مصدرلره (ایتمك) (ایلمك) علاوه اولنه بیله جكنی بیان ایلمش اولدیغی حالده مجرد مشارالیهه رعایةً (بناءی لازم و مطاوعت اولان بابلردن اولان مصدرلری ایتمك وایلمك فعللریله افاده اولسه اولسه استعماله مغایردر دنیله بیلور) طرزنده برفقره عـلاوه ایلدیكندن طـولایی طرف والالرندن ترجمان حقیقت غزته‌سنده مرحوم علیهنده شدتلی بربند یازلمش وبند مزبورده بوفقره مداهنهٔ ریاكارانه‌یه حمل اولنوب جودت پاشا حضرتلرینك كندی آثار قلمیه‌لرنده بیكلرجه امثلهٔ مخالفه بولنه بیله جكی یعنی مشارالیه حضرتلرینك ینـه كندی اثرلری كندی قاعده‌لرینی جرح ایده‌جكی كوسترلمشدر .

حتی (مفصل) نام اثر والالری حقنده مشارالیه حضرتلرینك طرف عالیلرینه یازدقلری تذكره‌ده بوبحثی ایماءً اثر سامیلرینك قاعدهٔ مزبوره‌یه توفیقاً تصحیـح اولنمسی اخطار اولندیغی حالده طرف والالرندن اویولده هیـچ برتصحیـحه مبادرت اولنمامش والك یكی آثار علیه‌لرندن بولنان (حل العقد) نام اثرده (معارف انتشـار وتعمم ایلدكجه) عباره‌سی كورلدیكی كبی ترجمان حقیقتده

همان هر کون (ارتحال ایتدی) انتقال ایتدی) تعبیرلری قوللانلمقده بولنمش اولوب شو حالده (علی العموم مصدرلره (افاده ایتدکاری افعالی ایقاع معناسنی مفیداولمق اوزره) ایتمك وایلمك وقیلمق) علاوه ایتملی یز) قاعده‌سی عندمزده برقاعدهٔ متفق علیها اوله‌رق بوقاعده‌یی تغییره مجال اولمیه جغنی نزد ساميلرنده دخی مسلماتدن بولنمغین شمدی جودت پاشا حضرتلرینك قاعدهٔ جدیده‌لرینه طرفدارلق کوسترملری سعی بی حاصل واکر مکالمه اثناسنده مشار الیه حضرتلرینك قوللری تصدیق بیورلمش ایسه حضور وغیابده‌کی اقوال علیه‌لرینك توفیقی براز مشکلدر.

خلاصهٔ کلام عربی مصدرلرینك بنالری اوزرینه تعیین معانی‌یه قالقشمق برچیقار یول اولمدیغنی عبدعاجزله برابر عموم مدققین مصدق اولوب بوصره‌ده ناجی‌یه یازدیغم تذکره‌یی ضمناً تخطئه‌یه وعربیاته دائر مباحثه قارشمامقلغمی توصیه‌یه قیام صرف اسراف کلام اولدیغندن وناجی‌یه مراجعتم کندیسنده مشاهده ایتدیکم استعداد فوق العادهٔ ادبی‌یه مبتنی اولوب اواستعداد واقتدار ترجمان حقیقت مطبعه‌سنجه تقدیر اولنه‌مدیغنه مبنی ترجمان صحائفی ادیب مشار الیهك آثارندن محروم قاله‌رق کندی لسانلرنده بر بیت بیله انشادینه غیر مقتدر آدملرك فرانسز

آثار شعريه‌سندن كويا متلذذانه دم اورمغى قبيلندن ودستار خيال نوعنـدن اثاره حصر ايدلمش ايكن ارتق او مبحثده تفهيم مرامه قالقشمقلغم بيهوده يورغونلق ديمك اوله‌جغنـدن ذات عاليلرينك مداخله بيوره‌جقلرى عربى مباحثاتنك كافه‌سـنه من غير حد مداخله‌دن اجتناب ايده‌ميه‌جكمى عرض ايله اكتفا ايدرم.

درايت مسلمهٔ معارفپناهيلرى ادبيات كبى ذوق و حسه عائد شيلرده عدم الفت وانسيت مانع محاكمه اولمق لازمكله‌جكنى نظر عرفان والالرندن دور طوتمامق اقتضا ايتديكى حالده نصلسه توسن خامهٔ تحريرلرى بعضاً مقتضاى حكمت و صوابه مخالفتـله سركش و هرشيدن بحث ايتمك هوسى دخى اكا اش اولديغندن ادبياتمزه و على الخصوص اثار شعريه‌مزه شدتلى بر تعريض واديسنه صاپلمش و اشعاره سطحى معانى ويرن جهلانك و لطافت شعريه‌نك تأثيرات وجدانيه‌سندن غير متأثر نادانلرك اثرينه اقتفاءً اشعار و شعرا عليهنده تجاوزات حقائق ناشناسانه‌ده بولنلمش ايسـه‌ده بو تعريضات و تجاوزات محبان دولتلرينى مكدر ايتمكدن بشقه بر شيئه يارامیوب بيك بويله تعريضات ايله برابر فضولى و نديم ديوانلرى و نفعينك

ساقینامه‌سی بر رباروی لطافت و معرفت اوله‌رق پایدار و معترضلرینه نزد ارباب وقوفده باعث ننك وعاردر.

ذاتاً اوائلده اشعارك معانیٔ وجدانیه‌سنه واقف اولمیانلر ابیاته سطحی معنالر ویره‌رك وبعض ابیاتی دیانته مغایر عدایدرك اعتراضلرده بولندقلرندن فضولی مرحوم:

سجده در هرقنده بر بت کورسه‌م آیینم بنم
خواه مؤمن خواه کافر طوت بودر دینم بنم

بیت مشهوریله جواب ویردیکی کبی اشعارده‌کی (باده) (می) (قدح) تعبیرلرینه تحت اللفظ معنالر ویررك اشعاری مروج هوائیات عد ایدنلره پیرو اولوبده ذات عالیلرینك دخی جام اشعاره‌سنك انداز طعن اولملرینی عالم ارواحده حافظ شیرازی ایشتسه البته کمال حیرتله:

مادر پیاله عکس رخ یار دیده‌ئیم
ای بیخبر ز لذت شرب مدام ما

بیتنی اتیان وشرقده‌کی کتب تواریخ وسیر واشعاره متعلق همان هر آثار معتبری تتبع ایدن اوروپالولر طرفندن اعتراضات علیه‌لرینه تماماً هدف اولمق لازمکلان (دیوان حافظ) (مثنویٔ شریف) (کلستان) (بوستان) (دیوان فضولی) (دیوان باقی) کبی

بیورملرینه سرشتك اسف دوکمك درجه‌لرنده کدرلندیکمی بیان ایله سوزه ختام ویریرم افندم اولبابده وهرحالده امر وفرمان حضرت من له الامرکدر .

عبد عاجز

سعید

(قصبار مطبعه‌سی)

